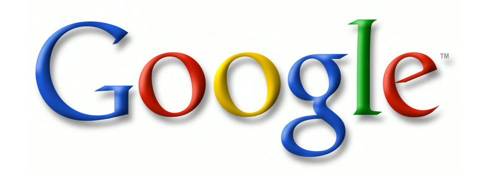
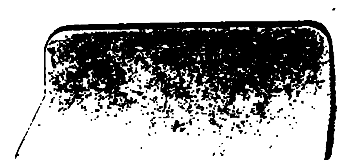

GRAD
888
H8i
D64
v.1
B 857,575

HOMERI ILIAS.

EMENDAVIT ET ILLUSTRAVIT

D. LUDOVICUS DOEDERLEIN.

PARS PRIOR.

LIB I—XII.

LIPSIAE, DÖRFFLING & FRANKE. | LONDINI, WILLIAMS & NORGATE.

1863.

VIRO AMICISSIMO

D. GEORGIO FRIDERICO SCHOEMANNO

REGI BORUSSORUM AB INTIMIS CONSILIIS

PROFESSORI GRYPHISWALDENSI

QUINQUAGESIMUM MUNERIS PUBLICI ANNUM

GRATULABUNDUS

CONSECRATUM HOC OPUS VOLUIT

EDITOR.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ ΡΑΨΩΙΔΙΩΝ.

Α. λοιμός. μῆνις.

Χρύσης ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσηίδα. οὐκ ἀπολαβὼν δὲ ἀλλὰ καί μεθ' ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων. λοιμοῦ δὲ γενομένου καὶ πολλῶν ὡς εἰκὸς διαφθειρομένων ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεόν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηνέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε τὴν Βρισηίδα. ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἕλλησι. Θέτις δὲ τοῦ υἱοῦ δεηθέντος εἰς Ὄλυμπον ἀνελθοῦσα ᾐτήσατο παρὰ τοῦ Διὸς ὅπως τοὺς Τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἥρα δὲ γνοῦσα διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοὺς διέλυσεν Ἥφαιστος οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσῷ. οἱ δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες εἰς ὕπνον τρέπονται.

Β. ὄνειρος. Βοιωτία ἢ κατάλογος τῶν νεῶν.

Ζεὺς ὄνειρον ἐπιπέμψας Ἀγαμέμνονι παρακελεύεται τοὺς Ἕλληνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ πρότερον μὲν συνέδριον τῶν ἀρίστων, ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος ἀποπειρᾶται αὐτῶν παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. κατέχει δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς Ἀθηνᾶς προνοίᾳ καὶ Νέστωρ δημηγορήσας. εἶτα τροφὴν ἀνελόμενοι ἐξοπλίζονται αὐτοί τε καὶ οἱ ἡγεμόνες. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες Ἴριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης. κατάλογον δὲ ὁ ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων καὶ τῶν νεῶν.

Γ. ὅρκοι. τειχοσκοπία. Πάριδος καὶ Μενελάου μονομαχία.

Ἀλεξάνδρου προκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ διαλύσει τῶν ὅλων ὅρκοι γίνονται, ἐφ' ᾧ τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν καὶ τὰ

χρήματα αὐτῆς. ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἁρπάζει καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγοῦσα μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ἑλένην. οἱ δὲ συνομιλήσαντες εἰς ὕπνον τρέπονται.

Δ. ὁρκίων σύγχυσις. Ἀγαμέμνονος ἐπιπώλησις.

Ἔδοξε τοῖς θεοῖς τὴν Ἴλιον ἁλῶναι· διὸ Ἀθηνᾶ μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ Πανδάρου παρεσκεύασε. καὶ οὕτω συγχυθέντων τῶν ὅρκων Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον, Ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν τὴν στρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. συμβολῆς δὲ γενομένης πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

Ε. Διομήδους ἀριστεία.

Διομήδης Ἀθηνᾶς αὐτῷ συλλαμβανομένης ἀριστεύει καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων, τιτρώσκει δὲ Ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς καὶ Ἄρεα κατὰ τοῦ κενεῶνος. Αἰνείαν δὲ πληγέντα ὑπ' αὐτοῦ λίθῳ Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει, ἰᾶται δὲ αὐτὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

Ζ. Ἕκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Τῶν θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσειε τῆς μάχης. τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες φιλίαν πατρικὴν διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις. Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

Η. Ἕκτορος καὶ Αἴαντος μονομαχία. νεκρῶν ἀναίρεσις.

Ἑλένου συμβουλεύσαντος Ἕκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. ἐννέα δὲ ἀναστάντων ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος, καὶ γενναίως αὐτοὺς ἀγωνισαμένους διαλύουσι κήρυκες ἑσπέρας γενομένης. τῇ δ' ἑξῆς τοὺς νεκροὺς ἀνελόμενοι θάπτουσι, καὶ τεῖχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν, ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησεν. Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

Θ. κόλος μάχη.

Ζεὺς ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατευμάτων ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται, καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν δὲ καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπέσχεν Ἶρις Διὸς κελεύσαντος. ἑσπέρας δὲ γενομένης Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ ὥστε στρατοπεδεύεσθαι καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

Ι. πρεσβεία πρὸς Ἀχιλλέα. λιταί.

Ἀγαμέμνονος συμβουλεύσαντος τοῖς Ἕλλησι φεύγειν ἵστανται τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενοι γνώμην Διομήδης καὶ Νέστωρ. συμβουλεύσαντος δὲ

Νέστορος πρὸς Ἀχιλλέα πέμπονται πρέσβεις. καὶ δεηθεῖσιν ἀντεῖπεν αὐτοῖς Ἀχιλλεύς. οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ὕπνον τρέπονται.

Κ. Δολώνεια.

Ἀγαμέμνων ἀγρυπνήσας ἀνίστησι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων αὐτός τε καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τῆς τάφρου συμβουλευσάμενοι πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρώων στρατόπεδον Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην, οἳ Δόλωνα μὲν συναντήσαντες ἀναιροῦσι, πυθόμενοι δὲ παρ' αὐτοῦ Ῥῆσόν τινα βασιλέα καὶ Θρᾷκας παρεῖναι, ἔνθα τε ἐστρατοπεδεύσαντο, ἐπελθόντες δολοφονοῦσι τὸν Ῥῆσον καὶ τῶν ἑταίρων τινάς, τούς τε ἵππους αὐτοῦ ἀπελάσαντες εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίνονται.

Λ. Ἀγαμέμνονος ἀριστεία.

Ἀγαμέμνων αὐτός τε ὁπλισάμενος καὶ τοὺς ἄλλους καθοπλίσας Ἕλληνας ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ἕκτωρ δὲ Διὸς κελεύσαντος ἀναχωρεῖ τῆς μάχης, ἕως Ἀγαμέμνων ἐπὶ τὸν ναύσταθμον διασώζεται. μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεὺς κυκλωσαμένων αὐτὸν τῶν Τρώων ἀμύνεται αὐτούς, Αἴαντος καὶ Μενελάου βοηθησάντων αὐτῷ. τιτρώσκονται μέντοι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι, Ἀγαμέμνων μὲν ὑπὸ Κόωνος, Ὀδυσσεὺς δὲ ὑπὸ Σώκου· ὑπὸ δὲ Ἀλεξάνδρου τοξεύονται Διομήδης καὶ Εὐρύπυλος καὶ Μαχάων, ὃν ἐπανιόντα σὺν Νέστορι θεασάμενος Ἀχιλλεὺς διαπέμπεται Πάτροκλον μαθησόμενον τίς εἴη ὁ τετρωμένος. ὁ δὲ ἀφικόμενος καὶ μαθὼν Μαχάονα εἶναι, παρὰ τοῦ Νέστορος προτρέπεται ἢ τὸν Ἀχιλλέα πεῖσαι συμμαχῆσαι τοῖς Ἕλλησιν ἢ αὐτὸς γοῦν λαβὼν τὴν παντευχίαν τοῦ Ἀχιλλέως ἐξελθεῖν εἰς μάχην. ἐπανερχόμενος δὲ περιτυχὼν Εὐρυπύλῳ κομίσας εἰς τὰς ναῦς θεραπεύει.

Μ. τειχομαχία.

Ἀποβάντες οἱ Τρῶες τῶν ἵππων διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καίτοι ἀπαισίου αὐτοῖς φανέντος οἰωνοῦ· καὶ εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες προσβάλλουσι τῷ τείχει τῶν Ἑλλήνων. ἔνθα Σαρπηδὼν ἔπαλξιν κατασπᾷ, Ἕκτωρ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας ἐπέβη ταῖς ναυσί, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.

Ν. μάχη ἐπὶ ταῖς ναυσίν.

Ποσειδῶν νικωμένους ἐλεῶν τοὺς Ἕλληνας ὁμοιοῦται Κάλχαντι καὶ ἀμφοτέρους τοὺς Αἴαντας παρορμᾷ, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους. μετὰ ταῦτα Ἰδομενεὺς ἀριστεύει καὶ ἀναιρεῖ Ὀθρυονέα καί τινας ἄλλους. πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἀναιροῦνται. τιτρώσκονται δὲ Δηίφοβος καὶ Ἕλενος. τοὺς δὲ ὑπηκόους συναγαγὼν Ἕκτωρ ἐπάγει τοῖς πολεμίοις, καὶ μεγάλως ἀμφοτέρωθεν ἀναιροῦνται.

Ξ. Διὸς ἀπάτη.

Ἀγαμέμνων συμπαραλαβὼν τοὺς τραυματίας καὶ Νέστορα σὺν αὐτοῖς ἔξεισιν ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ἥρα δὲ τὸν κεστὸν λαβοῦσα παρὰ τῆς Ἀφροδίτης κατέρχεται, καὶ τὸν ὕπνον πείσασα κοιμίζει τὸν Δία. Ποσειδῶν δὲ τοῖς

Ἕλλησι βοηθεῖ, καὶ πολὺς φόνος γίνεται τῶν Τρώων. Αἴας δὲ λίθῳ βαλὼν Ἕκτορα πλήσσει· ὁ δὲ ἀναγαγὼν αἷμα λειποψυχεῖ. ἀριστεύει δὲ καὶ Αἴας ὁ Λοκρός.

Ο. παλίωξις παρὰ τῶν νεῶν.

Ζεὺς ἐγερθεὶς καὶ θεασάμενος τοὺς Τρῶας νικωμένους Ἥρᾳ ἐπιπλήσσει, καὶ Ἶριν μὲν μεταπέμπει πρὸς Ποσειδῶνα, κελεύων ἀφίστασθαι τοῦ πολέμου, Ἀπόλλωνα δὲ ὅπως ἀναρρώσῃ τὸν Ἕκτορα, ὃς ἀναλαβὼν αἰγίδα τοὺς Ἕλληνας εἰς φυγὴν τρέπει. καὶ μέχρι τῶν νεῶν συνδιωχθέντων Αἴας ὁ Τελαμώνιος πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων τοὺς ταῖς ναυσὶ πῦρ ἐπιφέροντας.

Π. Πατρόκλεια.

Πατρόκλῳ δεηθέντι Ἀχιλλεὺς ἐπιτρέπει τὴν ἑαυτοῦ πανοπλίαν ἀναλαβεῖν καὶ τοὺς Μυρμιδόνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον· οἱ δὲ ἐξελθόντες ἔτρεψαν τοὺς Τρῶας. Πάτροκλος δὲ Σαρπηδόνα τὸν Διὸς ἀναιρεῖ, τὸν παρήορον ἵππον τοῦ Ἀχιλλέως ἀνελόντα Πήδασον. ἔπειτα δὲ Πάτροκλον Ἕκτωρ ἀναιρεῖ πληγέντα πρότερον ὑπὸ Εὐφόρβου, Ἀπόλλωνος ἀφελομένου τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ.

Ρ. Μενελάου ἀριστεία.

Περὶ τοῦ Πατρόκλου σώματος κρατερὰ συνίσταται μάχη, καθ' ἣν Εὔφορβος μὲν ἀναιρεῖται ὑπὸ Μενελάου, Ἕκτωρ δὲ τὴν Ἀχιλλέως ἐνδύεται πανοπλίαν καὶ ἀνθίσταται τοῖς Ἕλλησιν. οἱ δὲ περὶ Μενέλαον Ἀντίλοχον διαπέμπονται πρὸς Ἀχιλλέα τὸν Πατρόκλου θάνατον ἀγγελοῦντα, ὑποδύντες δὲ καὶ ἀράμενοι τὸ σῶμα τοῖς ὤμοις ἐκφέρουσι τῆς μάχης. οἱ δὲ Αἴαντες προμαχοῦσι καὶ ἀπείργουσι τοὺς πολεμίους.

Σ. ὁπλοποιία.

Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλου θάνατον ἐπιγνοὺς ὀδύρεται. ἀνελθοῦσα δὲ ἡ Θέτις ἐκ τῆς θαλάσσης παρηγορεῖ αὐτόν, καὶ παραινεῖ ἀπέχεσθαι τοῦ πολέμου ἕως ἂν αὐτῷ ὅπλα κομίσῃ παρὰ τοῦ Ἡφαίστου. κελευσάσης δὲ Ἥρας ἄοπλος προελθὼν ἐπὶ τὴν τάφρον ἐπιφαίνεται τοῖς πολεμίοις, καὶ αὐτὸν ἐκπλαγέντες φεύγουσιν, καὶ κατὰ τὴν φυγὴν πολλοὶ διαφθείρονται. τὸ δὲ τοῦ Πατρόκλου σῶμα διασώσαντες οἱ Μυρμιδόνες λούουσιν. Ἥφαιστος δὲ Ἀχιλλεῖ πανοπλίαν κατασκευάζει.

Τ. μήνιδος ἀπόρρησις.

Θέτιδος κομισάσης Ἀχιλλεῖ τὰ ὅπλα παρὰ Ἡφαίστου, συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τοὺς Ἕλληνας ὁ ἥρως ἀπόρρησιν ποιεῖται τῆς μήνιδος, καὶ λαμβάνει τὰ δῶρα ἅπερ αὐτῷ Ἀγαμέμνων δώσειν ὑπέσχετο. τροφὴν δὲ ἀνελομένων ἐκείνων αὐτὸς ἄσιτος διαμείνας ὁπλίζεται καὶ στρατιὰν ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ ὕστερος τῶν ἵππων αὐτοῦ Ξάνθος τὴν ἐσομένην αὐτῷ ἀναίρεσιν καταμαντεύεται, ᾧ ἐπιπλήττει.

Υ. θεομαχία.

Διὸς ἐπιτρέψαντος κατέρχονται βοηθήσοντες οἱ θεοὶ πάντες, τοῖς μὲν Ἕλλησιν Ἥρα τε καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶν καὶ Ἥφαιστος καὶ Ἑρμῆς, τοῖς δὲ Τρωσὶν Ἀφροδίτη καὶ Ἀπόλλων, ἔτι δὲ καὶ Ἄρτεμις καὶ Λητὼ Ἄρης τε καὶ Σκάμανδρος. Αἰνείαν δὲ ἀντιστάντα Ἀχιλλεῖ σώζει Ποσειδῶν νεφέλῃ καλύψας. Ἀχιλλεὺς δὲ ἄλλους τε ἀναιρεῖ καὶ Πολύδωρον τὸν Πριάμου παῖδα. Ἕκτωρ δὲ ἀντιστὰς αὐτῷ φεύγει, Ἀπόλλωνος σώσαντος αὐτόν. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τὴν πόλιν φεύγοντας κατεπείγει.

Φ. μάχη παραποτάμιος.

Τῶν Τρώων εἰς δύο διαιρεθέντων μέρη, τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν τοὺς δὲ εἰς τὸν Σκάμανδρον Ἀχιλλεὺς διώκει, καὶ δεκαδύο νεανίας ζωγρεῖ εἰς ποινὴν Πατρόκλου, τὸν δὲ Πριάμου υἱὸν Λυκάονα καὶ Ἀστεροπαῖον ἀναιρεῖ. ἔπειτα τοῦ ποταμοῦ πλημμύραντος κινδυνεύοντα αὐτὸν σώζει Ἥφαιστος, ἐμπρήσας τὸν ποταμὸν καὶ τὸ πεδίον. μετὰ ταῦτα θεῶν μάχη γίνεται πρὸς ἀλλήλους. Ἀχιλλέα δὲ Ἀπόλλων εἴργει Ἀγήνορι ὁμοιωθείς, καὶ φεύγων ἐξαπατᾷ, ἕως οἱ Τρῶες διασώζονται εἰς τὴν πόλιν.

Χ. Ἕκτορος ἀναίρεσις.

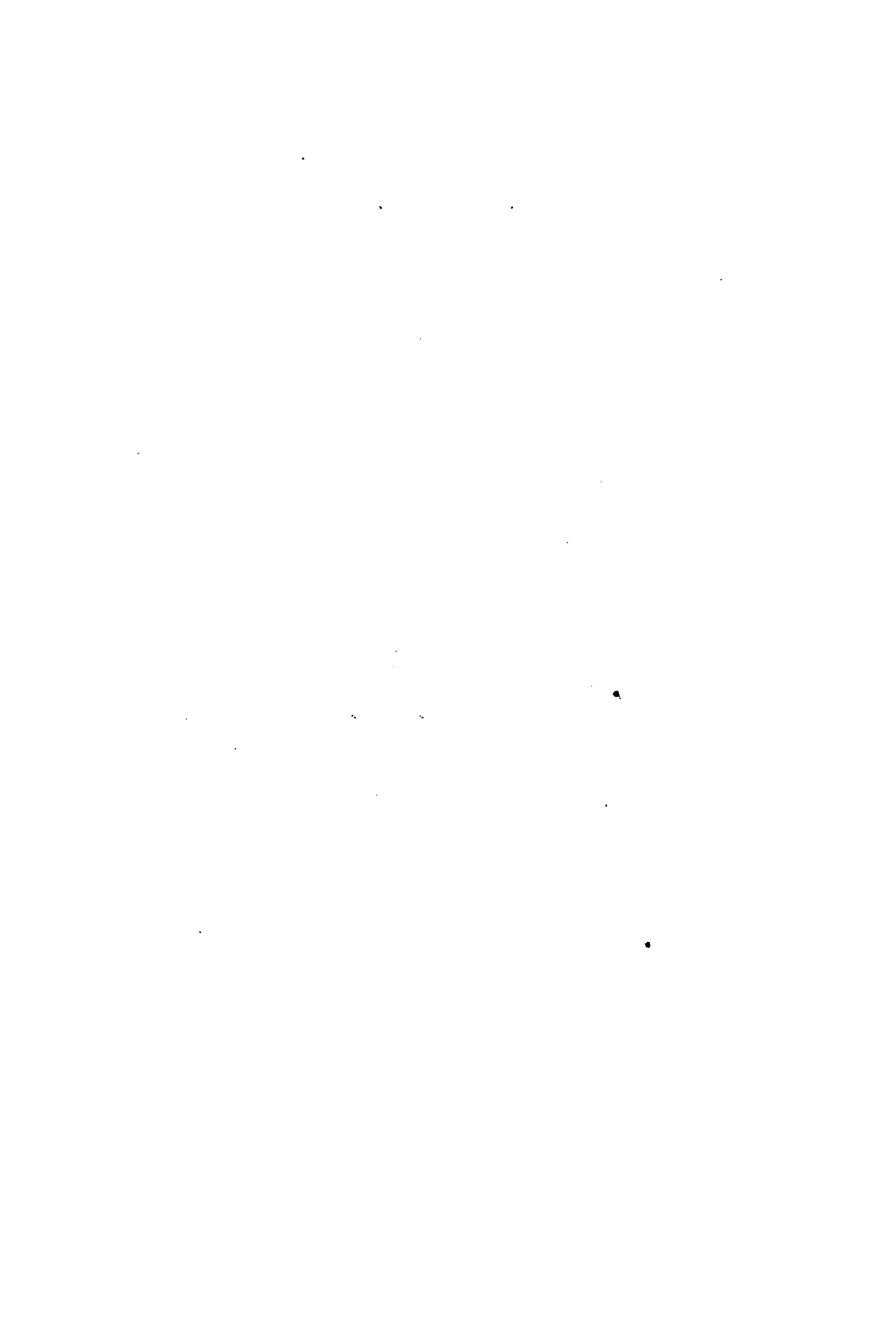
Τῶν Τρώων ἐγκλεισθέντων εἰς τὴν πόλιν μόνος Ἕκτωρ ὑπομείνας Ἀχιλλέα τὸ μὲν πρῶτον φεύγει, ἔπειτα δὲ ἀνθίσταται Ἀθηνᾶς αὐτὸν πεισάσης καὶ ἀναιρεῖται. ἐξάψας δὲ αὐτὸν τοῦ ἅρματος Ἀχιλλεὺς διὰ τοῦ πεδίου ἐπὶ τὸν ναύσταθμον ἕλκει. οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν ὀδύρονται ταῦτα ὁρῶντες ἐγκεκλεισμένοι.

Ψ. ἆθλα ἐπὶ Πατρόκλῳ.

Ἀχιλλεὺς τῶν νενομισμένων ἐπὶ τοῖς νεκροῖς μεταδίδωσι Πατρόκλῳ τυραννήσας καὶ σφάξας ἐπ' αὐτῷ δυοκαίδεκα Τρωικοὺς νεανίσκους καὶ κύνας καὶ ἵππους καὶ ἄλλα ἱερεῖα. ἔπειτα καὶ ἀγῶνα ἐπιτάφιον ποιεῖ, ἐν ᾧ νικᾷ ἵπποις μὲν Διομήδης, δρόμῳ δὲ Ὀδυσσεύς, ἄλλοι δὲ ἄλλως· καὶ οὕτως ὁ ἀγὼν διαλύεται.

Ω. Ἕκτορος λύτρα.

Ζεὺς κηδόμενος Ἕκτορος Θέτιν πρὸς Ἀχιλλέα πέμπει, ὅπως ἀποδῷ τοῦ ἥρωος τὸ σῶμα, Ἶριν δὲ πρὸς Πρίαμον, ὅπως λύτρα κομίσας Ἀχιλλεῖ τὸν νεκρὸν τοῦ παιδὸς ἀπολάβοι. ὁ δὲ προπεμφθεὶς ὑπὸ Ἑρμοῦ, κοιμίσαντος τοὺς Ἑλληνικοὺς φύλακας, παραγίνεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεύσας αὐτὸν ἀπολαμβάνει τὸν υἱόν, καὶ ἀνακομίσας εἰς τὴν πόλιν θάπτει καὶ ἐπ' αὐτῷ δεῖπνον ἄγει.

I.

Λοιμός. Μῆνις.

Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληιάδεω Ἀχιλῆος,
οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄιδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν
5 οἰωνοῖσί τε πᾶσι — Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή —
ἐξ οὗ δὴ ταπρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρεΐδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆι χολωθεὶς
10 νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρεΐδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
15 χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
„Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

14. *στέμμα τ' ἔχων* scripsi pro *στέμματ' ἔχων*, ut v. 28 *στέμμα θεοῖο.* Est autem *στέμμα* ramus lana obvolutus, *ἐριόστεπτος κλάδος*, quale supplicantium insigne commemorat Aesch. Suppl. 22. Soph. Oed. T. 2; et laureus quidem, ut Apollinis ab sacerdote gestatus. Alii *coronam lauream* intelligunt.

17. *ἐυκνήμιδες pulcris ocreis* (*κνημῖσιν*) *exornati;* ut iidem *χαλκοχίτωνες*

ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι·
20 παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαί τε φίλην, τά τ' ἄποινα δέχεσθαι,
ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα."
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
25 ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
„Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
30 ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,
ἱστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι."
Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
35 πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιός
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·
„Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ· εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,

praedicantur; nisi potius *pulcris cruribus* (κνήμαις) *praediti* significantur. Sunt enim εὐφυέες κνῆμαι Δ 147. Θ 134 masculae formositatis pars, ut σφυρά, tali καλλισφύρων, εὐσφύρων, femineae, quoniam κνῆμαι γυναικῶν non solebant spectari. Similiter differunt καρηκομόωντες Ἀχαιοί ab ἠϋκόμοις vel καλλικόμοις γυναιξίν.

31. ἐμὸν λέχος pariter atque ἱστὸν ex ἐποιχομένην pendet; nusquam enim ἀντιάζειν vel ἀντιᾶν accusativo jungitur; sed ad ἀντιόωσαν genit. λέχους ex accusativo petendus; ἀντιόωσαν autem futurum est: *quae lecti consors sit*, ut Υ 125 ἀντιόωντες τῆσδε μάχης et α 25. ἀντιόων ταύρων.

34. ἀκέων participium est, *quiescens, tacens;* hinc ἀκεῖσθαι *sedare, lenire* vel *sanare.* Gl. Hom. §. 197. (Erlang. 1850.)

37. ἀμφιβέβηκας, *in tutela tenes.* Nam quomodo ἀμφιβαίνειν et περιβῆναι actum ejus significat, qui circumeundo tutari conatur ut Ε 299. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὥς coll. Ρ 4, ita perfecto perpetua dei tutela indicatur.

39. ἔρεψα scil. frondibus vel floribus, ornandi diebus festis templi causa, ut Virg. Aen. 2, 248. *Nos delubra deum .. festa velamus fronde.* Pind. Pyth. 4, 240. στεφάνοισί τέ μιν ποίας ἔρεπτον. Eur. Bacch. 323. κισσῷ δ' ἐρεψόμεσθα. Proleptice additur χαρίεντα, non

40 ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων,
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων, χωόμενος κῆρ,
45 τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀιστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἤιε νυκτὶ ἐοικώς.
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκεν·
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
50 οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο καὶ κύνας ἀργούς·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς
βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο·
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.
55 τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε πάλιν πλαγχθέντας ὀίω

epitheti loco. Aliter Plato Rep. 3, p. 276 haec intellexit, tanquam Chryses *tecto*, ὀρόφῳ instruxisset aedem dei, cujus sacerdos erat. Gloss. §. 327. — Σμινθεύς Apollo vel Σμίνθιος a Smintha, urbe Troados grammaticis solis memorata, dici creditur; nisi potius ex ἀ σ α μ ι ν θ ε ύ ς hoc cognomen ortum est, *nitidus, lautus* et quasi ἐξ ἀσαμίνθου escendens. Gloss. §. 238.

43. Φοῖβος *comatus, caesariatus*, utpote ἀκερσεκόμης. Substantivum est adjectivi φοιβός in Aesch. Pr. 22 ἡλίου φοιβῇ (sic Med.) φλογί, ubi radii solis passis crinibus comparantur. Est autem φοιβός ex φ ό β ι ο ς natum ut φοινός ex φόνιος; sed φόβη *caesariem* significat. Gloss. §. 2473.

57. ἤγερθεν concursum t u r b a e, ὁμηγερέες autem consessum c o n c i o n i s significat: *postquam congregati justam ὁμήγυριν fecerunt.*

59. πάλιν πλαγχθέντας pro vulgato παλιμπλαγχθέντας correxi Synon. Lat. T. 1. p. 92, h. s. *nunc nos infecta re redituros esse puto, ut mortem saltem effugiamus.* Igitur πάλιν ἄψ jungendum ut Σ 280 ἄψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας. Dein πλαγχθέντας idem est ac ἀπλακόντας vel σφαλέντας τῆς Ἰλίου ἁλώσεως, vel ἀπράκτους, ut Β 132 οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα Ἴλιον ἐκπέρσαι. Eadem ratio est ν 5 et v. 278. κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες (τῆς προσορμίσιος) ἱκάνομεν ἐνθάδε. Postremo εἴ κε

60 ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
ἢ καὶ ὀνειροπόλον — καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν —
ὅς κ' εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
65 εἴτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης·
αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι."
Ἤτοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
70 ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα,
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διὶ φίλε, μυθήσασθαι
75 μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἦ γὰρ ὀίομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
80 κρείσσων γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηι·
εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
85 „θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ τι οἶσθα.
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ᾧτε σύ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο
σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
90 συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι."

φύγοιμεν finalis sententiae vice fungitur, *si forte* vel *ut effugiamus*, ut *P* 104 **εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρόν.**

61. **δαμᾷ** futurum est ut ζ 368 **δαμόωσιν.** Gloss. §. 361.

65. **εὐχωλῆς** ut *B* 225 **τέο.**

Καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·
οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὅ γ᾽ εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὐθ᾽ ἑκατόμβης,
ἀλλ᾽ ἕνεκ᾽ ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ᾽ Ἀγαμέμνων,
95 *οὐδ᾽ ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ᾽ ἄποινα.*
τοὔνεκ᾽ ἄρ᾽ ἄλγε᾽ ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ᾽ ἔτι δώσει·
οὐδ᾽ ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας Κῆρας ἀφέξει,
πρίν γ᾽ ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην,
ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ᾽ ἱερὴν ἑκατόμβην
100 *ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.“*
Ἤτοι ὅ γ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ᾽, ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην.
105 *Κάλχαντα πρώτιστα κάκ᾽ ὀσσόμενος προσέειπεν·*
„Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.
αἰεί τοι τὰ κάκ᾽ ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
ἐσθλὸν δ᾽ οὔτε τί πω εἶπας ἔπος, οὔτ᾽ ἐτέλεσσας·
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
110 *ὡς δὴ τοῦδ᾽ ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,*
οὕνεκ᾽ ἐγὼ κούρης Χρυσηίδος ἀγλά᾽ ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτήν
οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων,
115 *οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, οὔτ᾽ ἂρ φρένας, οὔτε τι ἔργα.*
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ᾽ ἄμεινον.

103. *ἀμφιμέλαιναι*, *tristes* et *νυκτὶ ἐοικυῖαι*, proleptice dictum est: *μένεος πίμπλαντο φρένες ὥςτε ἀμφιμελαίνεσθαι.* Gloss. 2153.

105. *κάκ᾽ ὀσσόμενος*, *mala vultu praenuntians*. Causative dictum est idem illud *ὄσσομαι*; quod plerumque *praevidere* significat, ut *Σ* 224 *ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.* Hinc *ὄψομαι ὄπωπα*, ut *πέψω* et *ἐνίψω* a *πέσσω* et *ἐνίσσω*, sed sensu latius patente.

106. *κρήγυον*, *faustum bonumque;* vox obscurae originis, sed indubii significatus. Itaque Agamemno perturbatus animo vati irascitur non quod falsa, sed quod infausta praedicat, prorsus ut Israelitarum rex Michae prophetae succenset II Regg. 22, 8 et 18. Sed Theocritus eandem vocem pro *vero* usurpavit id. 20, 19. Buttmann Lexil. 1, p. 25.

115. *δέμας* ad staturam, *φυήν* ad faciem referendum, ut *B* 58. *εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ᾽ ἄγχιστα ἔοικεν* et *ε* 212. Gloss. §. 353.

βούλομ᾽ ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ᾽ ἑτοιμάσατ᾽, ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.
120 *λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ."*
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
„Ἀτρείδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδ᾽ ἔτι που ἴδμεν ξυνήια κείμενα πολλά,
125 *ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξ ἐπράθομεν, τὰ δέδασται,*
λαοὺς δ᾽ οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ᾽ ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοί
τριπλῇ τετραπλῇ τ᾽ ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεύς
δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι."
130 *Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·*
μὴ δ᾽ οὕτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ᾽ Ἀχιλλεῦ,
κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις.
ἦ ἐθέλεις, ὄφρ᾽ αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ᾽ αὔτως
ἧσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ᾽ ἀποδοῦναι;
135 *ἀλλ᾽ εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,*
ἄρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται —

119. *οὐδὲ ἔοικεν ne decorum quidem est*, nedum fas sit; quod plene dicitur *Ξ* 212 *ἐπεὶ οὐκ ἔστ᾽ οὐδὲ ἔοικεν.*

130. *μὴ δ᾽ οὕτως* i.e. *μὴ δὴ οὕτως* ut *K* 385 *πῇ δ᾽ οὕτως* ac saepius *δ᾽ αὖτε.* Vid. *E* 338. — *κλέπτε νόῳ, vafro consilio* ut v. 363 *μὴ κεῦθε νόῳ. Ξ* 62. *εἴ τι νόος ῥέξει* et *ζ* 321 *νόῳ δ᾽ ἐπέβαλλεν ἱμάντας. δ* 256. *καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν. ξ* 490 *ὁ δ᾽ ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ᾽ ἐνὶ θυμῷ.* Suspectam Agamemno habet Achillis simplicitatem, tanquam is fallaciter se certum ac praesens bonum incertis futuri boni pollicitationibus condonare jubeat.

133. *ὄφρα ut* ex *ἐθέλεις* pendet ut *Δ* 465 ex *λελιημένος* coll. *Z* 361; post *αὐτὰρ* in infinitivum *ἧσθαι* transit structura, quasi praecedat *ἦ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἔχειν γέρας.* — *Αὔτως contra quam fas est.* Adverbium est Dorici nominis *αὐάτη vitium*, ionici *ἄτη*, ut *B* 342. *αὔτως γάρ ῥ᾽ ἐπέεσσ᾽ ἐριδαίνομεν.* Ei homonymum est alterum *αὔτως* vel *αὐτῶς*, adverbium pronominis *αὐτός.* Id cum *ὣς* junctum, ut *Γ* 339 *ὣς δ᾽ αὔτως*, *item* significat; sed quum *ὣς* omittitur, *item ut antea*, ut *Ψ* 268 *λέβητα λευκὸν ἔτ᾽ αὔτως recentem*, vel talem qualis a principio fuit. Passim haesitari potest, utra significatio valeat. Dubitatur etiam de accentu et aspiratione, *αὔτως*, *αὕτως*, *αὐτώς*, *αὐτῶς.* Gloss. §. 256. Linder in Philol. 12, p. 388.

εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι·
ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας ἢ Ὀδυσῆος
ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
140 ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις,
νῦν δ', ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηίδα καλλιπάρῃον
βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
145 ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς,
ἠὲ σύ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἥμιν ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„ὤ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
150 πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν·
οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
155 οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι, βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξύ
οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
ἀλλὰ σοί, ὦ μέγ' ἀναιδές, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
160 πρὸς Τρώων· τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις·
καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ᾧ ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον·
165 ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάικος πολέμοιο

137. ἕλωμαι puncto a seqq. separavi. Verte: *Si mihi non dederint, ipse deligam. Aut tuum aut Ajacis aut Ulixis munus* ut quodque maxime placebit *abducam potitus.* Ita et distinguitur medium ἑλέσθαι, *deligere* judicio, ab activo ἑλεῖν, *capere* manu, et tollitur tautologia, quae inest in ἑλών post ἕλωμαι, et augetur imperiosus orationis color.

151. ὁδόν de *legatione*, eo sensu quo Ω 235. ἐξεσίην ἐλθόντι. φ 20 ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς.

χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ᾽· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ᾽ ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ᾽ ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
νῦν δ᾽ εἶμι Φθίηνδ᾽, ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
170 οἴκαδ᾽ ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ᾽ ὀίω
ἐνθάδ᾽ ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν."
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„φεῦγε μάλ᾽, εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται. οὐδέ σ᾽ ἔγωγε
λίσσομαι εἵνεκ᾽ ἐμεῖο μένειν· πάρ᾽ ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
175 οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλήων·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τό γ᾽ ἔδωκεν.
οἴκαδ᾽ ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς καὶ σοῖς ἑτάροισιν,
180 Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ᾽ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
οὐδ᾽ ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
ὡς ἔμ᾽ ἀφαιρεῖται Χρυσηίδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηί τ᾽ ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
πέμψω, ἐγὼ δέ κ᾽ ἄγω Βρισηίδα καλλιπάρῃον,
185 αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ᾽ εὖ εἰδῇς,
ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην."
Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ᾽ ἄχος γένετ᾽, ἐν δέ οἱ ἦτορ

170. σ᾽ ὀίω pro σοι οἴω, ut Z 165 ὅς μ᾽ ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι pro ὅς μοι. Sensus est: *Nec tibi cogito hic* (peregre et ubi non meis de rebus agitur), *ipse in contemtu habitus, opes divitiasque acquirere.* Ita τ 215 νῦν μὲν δή σευ ξεῖν᾽ ἔτ᾽ ὀίω πειρήσεσθαι. coll. N 263. οὐ γὰρ ὀίω ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν. Alii οὐδέ σοι οἴω scribunt, quoniam μοι quidem saepius, nusquam tamen σοι elidatur; aliis accusativus potius videtur elisus, οὐδέ σε, tanquam hoc dicatur: *nec te puto, dum ipse in contemtu habear, opes divitiasque acquisiturum esse.* — Mox ἄφενος *opes* et *potentiam* et *dignitatem* et *famam*, omnem omnino ἐπιφάνειαν significat, πλοῦτον nihil praeter *divitias*. Gloss. §. 2191.

173. φεῦγε μάλα *fuge statim;* nam μάλα saepe pro μάλ᾽ ὦκα, ut v. 85. μάλα εἰπέ et v. 218. μάλα τ᾽ ἔκλυον αὐτοῦ. Gloss. §. 1081.

182. ὡς comparative dictum est: *ut mihi Apollo Chryseida, sic ego vicissim tibi Briseida auferam.* Nusquam enim ὡς Homero est *quoniam;* vid. ad Δ 157.

στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
190 ἢ ὅ γε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίξοι,
ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
εἷος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
195 οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
οἴῳ φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
200 Παλλάδ' Ἀθηναίην· δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὀίω·
205 ᾗς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
210 ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί·
ἀλλ' ἦτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὕβριος εἵνεκα τῆςδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν."
215 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„χρὴ μὲν σφωίτερόν γε, θεά, ἔπος εἰρύσσασθαι,
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὣς γὰρ ἄμεινον.
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ."

193. *εἷος ὁ* ubique scripsi pro *ἕως ὁ*, exemplo I. Bekkeri.

200. *οἱ ὄσσε* ad Palladis oculos referendum, quae ipso luminum fulgore agnoscatur ab Achille; *παιφάσσουσα* illa *B* 450, vel *γλαυκῶπις*, quo Minervae epitheto non color ullus, non similitudo ululae, sed acer vultus indicatur, alaeritatis et pugnacitatis documentum.

218. *αὐτοῦ*. Suspicor *αὖ τοῦ*, h.s. *quicunque diis obedit, eum vicissim* et ipsi

Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν,
220 ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησεν
μύθῳ Ἀθηναίης· ἡ δ' Οὔλυμπόνδε βεβήκει
δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο·
225 „Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
230 δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅςτις σέθεν ἀντίον εἴπῃ.
δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
235 φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψεν
φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·

cito exaudiunt; vid. *H* 204. Nam ἔκλυον aoristus gnomicus est.

227. *οὔτε λόχονδε*, ignaviae exprobratio, quoniam *ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν;* vid. *N* 277.

231. *δημοβόρος* pro *δημιοβόρος;* metro condonata est vocalis *ι*, ut in *λυκηγενής;* nam *δήμια*, *δημόσια* devorabat raptu, non ausurus nisi nimis patienti et ignavo populo praeesset. At i p s u m p o p u l u m d e v o r a r e non avari, sed saevi cruentique reges apte dicerentur. Gloss. §. 37. Sed insolens prorsus est ellipsis verbi *εἶς*. Exspectes aut vocativum *βασιλεῦ* aut talem structuram: *δημοβόρος βασιλεύς, ἐπί τ' οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις* h. s. *avarus rex es insuperque ignavis imperas.* Nam quum *ἀνάσσεις* per *τε* copulatur, potest ex tali verbo copula repeti.

234. *σκῆπτρον*. Nam per sceptrum jurari solebat; *K* 328. *ἀλλ' ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο καί μοι ὄμοσσον*, coll. *H* 277. *μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον κήρυκες.* Nec vero illud sceptrum Achillis erat proprium et privatum, sed publicum, quod praecones gestabant et judicantium vel dicentium manibus inserebant. *Σ* 505. *β* 37. Quare mox Achilles de eodem sceptro: *νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι.*

238. *πρὸς Διός*, *Jovis jussu*, ut *Z* 456. *πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνεις.*

240 ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
σύμπαντας· τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας."
245 Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτός·
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
250 τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν.
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει·
255 ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν,
οἳ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
260 ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἠέπερ ὑμῖν
ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον.
265 [Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.]
κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν·
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον, ἐκ Πύλου ἐλθών,

244. *χωόμενος* cum *ἔνδοθι* jungendum; est enim *poenitentiae* descriptio.

249. *καί* ad *γλυκίων* referendum.

252. *ἠγαθέῃ* pro *ἀγαθείῃ*, vel. *ἄγαν θείῃ*, per metathesin quantitatis ut *ν* 111 *θεώτεραι* pro *θειότεραι*.

257. *σφῶιν de vobis*, ut *P* 377. *δύο δ' οὔπω φῶτε πεπύσθην Πατρόκλοιο θανόντος* coll. 227. *T* 322.

270 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ· κείνοισι δ' ἂν οὔτις
τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιεν, πείθοντό τε μύθῳ.
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
275 μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐών, ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
μήτε σύ, Πηλείδη, ἔθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆι
ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεύς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
280 εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
λίσσομ' Ἀχιλλῆι μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο."
285 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀίω.

271. *κατ' ἔμ' αὐτόν* idem est quod *κὰδ δύναμιν* Hesiod. Opp. 337, *pro virili parte*, ut *B* 366. *κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.* Alii vertunt: *singularibus certaminibus*, ut in quibus virtus maxime conspicua sit.

278. *ὁμοίης* scil. *ἀλλὰ μείζονος τῶν ἄλλων*, ut Thucyd. I, 35 *οὐχ ὁμοία ἡ ἀλλοτρίωσις* coll. I, 2. Hor. Epod. 9, 23. *Nec Jugurthino parem bello reportasti ducem* scil. *sed majorem.*

283. *μεθέμεν*, *ignosce, indulge,* ut in *μεθήμων* II, 241; nam *μεθιέναι* perinde ac *remittere* vel *veniam dare* tam de praeteritis factis quibus ignoscitur quam de futuris dicitur, quae permittuntur. Duas res poscit Nestor: primum ut Agamemno suae ipse cupiditati vel libidini temperet; dein ut Achillis irae, quamvis illicitae adversus imperatorem, tamen ignoscat. Quodsi *μεθέμεν* eodem sensu intelligendum esset quo *φ* 377. *μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο Τηλεμάχῳ*, bis idem posceretur; nam *παῦε τεὸν μένος* parum differt a *μεθὲς χόλον*. Caeterum aptissima existeret sententia, si scriptum esset *λίσσομ' Ἀχιλλῆα* h. s. *tu temet ipse placa; ego Achillem placaturus sum, λίσσωμαι.* Ita demum *ἔγωγε* suum haberet locum.

289. *ἅ τινα.* Per *τινά unum quendam* Agamemno semet ipsum intelligit, ut Haemo Soph. Ant. 745. *ἥδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα.* Cave cum aliis construas: *ἃ οὔτινα ὀίω πείσεσθαι.*

290 εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;"
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς.
„ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ ττι κεν εἴπῃς·
295 ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀίω.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
χερσὶ μὲν οὔτοι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης,
οὔτε σοί, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
300 τῶν δ' ἄλλων, ἅ μοί ἐστι θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ' ἄγε μήν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί."
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχησαμένω ἐπέεσσιν
305 ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐίσας

291. τοὔνεκα. Sensus est: *si dii Achillem validum pugnatorem fecerunt* (sicut vere fecerunt), *ideone ei procurrunt* tam audacter *verba dictu contumeliosa*, tanquam sua virtute suoque merito potior sit? Adjectivum est ὀνείδεα, pro ὀνείδεια, ut κήλεος, κήδεος pro κήλειος κήδειος; ex quo μυθήσασθαι pendet, loco supini; substantivum ἔπεα, quod additur *Α* 519. *Β* 277, h. l. omissum est ut *Χ* 497. ὀνειδείοισιν ἐνίσσων. Denique προθέουσιν cum Rumpfio de minaci ac temerario verborum *procursu* in sermone, ut pugnatorum in proelio intelligendum, ut *Χ* 459; is enim temperato orationis tenori opponitur. Interrogationem statuas an affirmationem non multum interest. Plerique προθέειν per προτιθέναι explicant, quasi hoc dicatur: *ideone ei permittunt contumelias loqui?* At nec forma θέειν nec potestas *permittendi* probabilis est.

292. ὑποβλήδην, immiscendo sua verba colloquio Agamemnonis et Nestoris, quae species interpellationis est, similis illi, cum quis sermonem oratoris interrumpit, ut *Ρ* 80 οὐδὲ ἔοικεν ὑββάλλειν. Alio sed incerto sensu χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέψατο dicitur H. Merc. 415, alio apud posteriores.

306. ἐίσας *pulcras*, ut Hesych. εἶσον· ἀγαθόν, non ut vulgo *aequales*. Nam ἔισος ita ab ἴσος differt, ut significet quicquid *perfecto rei simulacro* (vel ideali) *aequale est* ac respondet. Simili ellipsi et ἴσως vel εἰκότως *verisimiliter* significat, et ὁμοῖον *consentaneum*, et εἰκυῖα ἄκοιτις *Ι* 398 *gratam* vel μενοεικέα. Ergo naves non alio sensu vocantur ἔισαι quam alibi καλαί, περικαλλεῖς, εὐεργεῖς; nec δαὶς ἐίση alio quam μενοεικής, ἀγαθή, ἐσθλή, ἐρατεινή, nec ἀσπὶς alio quam καλή, φαεινή, nec φρένες alio quam ἀγα-

ἤιε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
310 βῆσε θεῷ, ἀνὰ δὲ Χρυσηίδα καλλιπάρῃον
εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα·
λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
315 ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆι.
320 ἀλλ' ὅ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπεν,
τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
„Ἔρχεσθον κλισίην Πηληιάδεω Ἀχιλῆος,
χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηίδα καλλιπάρῃον·
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτος ἕλωμαι,
325 ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται."
Ὣς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.

θαί, *ἐσθλαί*, *ἐναίσιμοι*. Semel *aequales* significat, *B* 765 ut *ἶσαι*. Gloss. §. 425.

313. *ἀπολυμαίνεσθαι*. Expiandum enim erat unius Agamemnonis nefas ab universo exercitu, quoniam universi ultione Apollinis plexi erant quasi consortes regii facinoris. In mare autem effundebatur lavacrum, ut prorsus evanesceret neve quenquam pollueret. Ex *Naegelsbaco*.

315. *τεληέσσας* idem est quod *τελείας*, *perfectas*, *vitio carentes*, quales hostiae esse debebant, ut v. 66. *ἀρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων*. Nec differt *ποτῇσι τεληέντων οἰωνῶν* H. Merc. 544 ab *Θ* 247 *αἰετὸν τελειότατον πετεηνῶν*. Eodem fere sensu *ἔξαιτοι* audiunt *ἑκατόμβαι*.

322. *ἀγέμεν* ex *ἔρχεσθον* **pendet**, *ut agatis*, ut *Θ* 223 *στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος νηὶ γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε*. Quare colon delevi post *Ἀχιλῆος*. Alii *ἀγέμεν* sensu imperativi accipiunt.

327. *ἀτρυγέτοιο* *frementis* et *fluctuantis*; sicut *ἅλς ἠχήεσσα*, *πολύφλοισβος θάλασσα*, *στένων* vel *κελάδων πόντος*. Ductum est a *τρύξ τρύζειν*, *mussare*, *mustum*, et *τρυγών*, ut *ἀμαιμάκετος* a *μαιμάσσειν*. De aethere *ἀτρυγέτῳ* vid. ad *P* 425. Vulgo *sterile* mare interpretantur, quasi

τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
330 ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
τὼ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·
„Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
335 ἆσσον ἴτ'· οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
ὃ σφῶι προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
καί σφωιν δὸς ἄγειν. τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
340 καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴ ποτε δ' αὖτε
χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις· ἦ γὰρ ὅ γ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί."
345 Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
δῶκε δ' ἄγειν. τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν,
ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
δακρύσας ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθείς,
350 θίν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·
„Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι,
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
355 ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας."

ἀτρύγητον a τρυγᾶν, quoniam etiam Eurip. Phoen. 210 idem mare ἀκάρπιστα πεδία vocet. Gloss. §. 2436.

338. μαρτύρω scil. τῆςδε τῆς ἀδικίας. Praecones, ut nunc testes sunt injuriae Agamemnoniae, ita olim ejusdem sunto testes, ut appareat, jure meritoque me implacabilem esse, si quando auxilio meo opus erit. Nam δ' αὖτε pro δὴ αὖτε, ut *H* 448. *T* 134. ι 311. Vid. ad v. 130.

341. ἀεικέα, *ingratum*, ut στυγερός, ἀδευκής, λευγαλέος, λυγρός, exitii epitheta. Contrarium est μενοεικής, vel ἐοικώς scil. θυμῷ. Vid. ad v. 306.

356. αὐτός pro αὐτὸς ἑαυτῷ, *suum*

Ὣς φάτο δακρυχέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλός, ἠΰτ' ὀμίχλη,
360 καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω."
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
365 „οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην, ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος·
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηίδα καλλιπάρῃον.
370 Χρύσης δ' αὖθ', ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
375 Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
380 χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοί
θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
385 εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο·
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·

ipse in usum, ut *T* 89. ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων. Nam Agamemno non *ipse* vel sua manu abduxerat Briseida, sed per praecones. Vid. Reden u. Aufs. T. 2 p. 177.

366. Θήβην scil. τὴν Ὑποπλακίην, *Z* 397, sub Placo monte sitam in Adramyttia.

390. πέμπουσι scil. legati puellam *deducentes*, non Atridae eam *remittentes*.

Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν, αἶψα δ' ἀναστάς
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν.
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηὶ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
390 ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες,
κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος·
ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
395 ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς ἠὲ καὶ ἔργῳ.
πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέι Κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
400 Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίη οὗ πατρὸς ἀμείνων.
405 ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδέ τ' ἔδησαν.
τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων,
αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιούς,
410 κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν."

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα.
„ὤ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
415 αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
ἧσθαι, ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δήν.
νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀιζυρὸς περὶ πάντων
ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν.

393. ἑῆος pro ἠέος, *boni*, metathesi quantitatis, ut in θείομεν pro θέωμεν. Vid. ad v. 252. Ipsum ἠύς, ἐύς, unde et ἐάων, ab εἶναι ductum videtur, ut Hesychii ἐσσύτερον· ἰσχυρότερον, et ἐσλός ἐσθλός. Gl. §. 2448. Alii ἑῆος scribunt.

τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
420 εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν·
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο·
425 δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε,
καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀίω."
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐυζώνοιο γυναικός,
430 τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἐς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ,
ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
435 καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς.
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
ἐκ δὲ Χρυσηὶς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
440 τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεύς
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
„ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,
445 ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν."
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
ἑξείης ἔστησαν ἐύδμητον περὶ βωμόν,
χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.

423. *ἐς Ὠκεανόν* h. e. in Oceani dei aedes, ut *H* 302 *εἰς Ἀγαμέμνονα* coll. *Π* 574, non: in fluminis undas, nedum ad Oceanum.

430. *ἀέκοντος* ex *ἀπό-* pendet, ut *δ* 646. *ἦ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν*, etsi *ἀπαυρᾶν* alibi cum accusativo vel cum dativo strui solet.

450 τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
„κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
ἠμὲν δή ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο· —
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν —
455 ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
460 μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
465 μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
470 κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν,
οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
καλὸν ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
475 ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

454. *τίμησας.* Epexegesis hic versus, *ἀσυνδέτως* adnexus, verbi *ἔκλυες* est; quare parenthesin statui.

461. *δίπτυχα* scil. *τὴν κνίσην*, *complicando*, eodem fere sensu quo Ψ 243. *καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δήμῳ θείομεν.*

465. *ἀμφί* pro adverbio habendum, *ὀβελοῖσιν* pro instrumentali, ut *H* 317. *πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν*: *verubus transverberarunt, ut utrobique perforata essent;* aliter quam γ 462 *κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμίχει*, *circum verua.*—Mox *ἐρύσαντο* pro *ἀπερύσαντο* scil. *τῶν ὀβελῶν.*

477. *ῥοδοδάκτυλος.* Ante ortum et post occasum solis spectari solent in

καὶ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
τοῖσιν δ᾽ ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
480 οἱ δ᾽ ἱστὸν στήσαντ᾽, ἀνὰ θ᾽ ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
ἐν δ᾽ ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μεγάλ᾽ ἴαχε νηὸς ἰούσης·
ἡ δ᾽ ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
485 νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ᾽ ἠπείροιο ἔρυσσαν
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ᾽ ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν,
αὐτοὶ δ᾽ ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
διογενὴς Πηλέος υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
490 οὔτε ποτ᾽ εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν
οὔτε ποτ᾽ ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
αὖθι μένων, ποθέεσκε δ᾽ ἀυτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ᾽ ἠώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
495 πάντες ἅμα, Ζεὺς δ᾽ ἦρχε. Θέτις δ᾽ οὐ λήθετ᾽ ἐφετμέων
παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ᾽ ἥ γ᾽ ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης,
ἠερίη δ᾽ ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε.
εὗρεν δ᾽ εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
500 καί ῥα πάροιθ᾽ αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
σκαιῇ· δεξιτερῇ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπ᾽ ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,

coelo Graecorum quinque rutilae lineae ab orbe inde, conspectum terminante, ad medium usque coelum ascendentes. Eas poeta digitis assimilavit. Narrat Greverus. Gloss. §. 2038.

479. ἴκμενον *secundum* ventum, vel proprie *cedentem*. Contractum enim est ex εἰκόμενος ut ἴδμων ex εἰδόμενος vel ἰδόμενος. Atqui *cedere* scil. precibus, aequale signum voluntatis et propitii animi est ac *sequi, obsequi*. Nam εἴκειν futurum saltem medium habet, εἴξομαι. Gloss. §. 435.

497. ἠερίη *diluculo*, quo tempore et grues ad emigrandum utuntur Γ 7, et Cicones ad aggrediendos Achivos usi sunt ι 52. Quodsi ἠῶθεν esset scriptum, matutinum modo tempus, quod est ante solis ortum vel post eum, indicaretur; nunc ἠερίη ut ἠῶθεν μάλ᾽ ἦρι τ 320 tenebricosum diluculi tempus significat, idoneum Thetidi, ut scilicet lateret Junonem; v. 522. Alii explicant δι᾽ ἠέρος.

501. ὑπο cum ἑλοῦσα jungendum est: *ab imo (manum protendens) partem*

λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
„Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ᾽ ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ἔπει ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
505 τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
ἔπλετ᾽· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ,
τόφρα δ᾽ ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ᾽ ἂν Ἀχαιοὶ
510 υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ."
Ὣς φάτο· τὴν δ᾽ οὔ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
ἀλλ᾽ ἀκέων δὴν ἧστο· Θέτις δ᾽ ὡς ἥψατο γούνων,
ὣς ἔχετ᾽ ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις·
„νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,
515 ἢ ἀπόειπ᾽, ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος, ὄφρ᾽ εὖ εἰδῶ,
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι."
Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„ἦ δὴ λοίγια ἔργ᾽, ὅτε μ᾽ ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅτ᾽ ἄν μ᾽ ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
520 ἡ δὲ καὶ αὔτως μ᾽ αἰὲν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
εἰ δ᾽ ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς·
525 τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ᾽ ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ᾽ ἀπατηλόν,
οὐδ᾽ ἀτελεύτητον, ὅ τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω."
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
ἀμβρόσιαι δ᾽ ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος
530 κρατὸς ἀπ᾽ ἀθανάτοιο· μέγαν δ᾽ ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώ γ᾽ ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ᾽ αἰγλήεντος Ὀλύμπου,

menti prehendens, aliter quam *E* 861. τοὺς δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὸ τρόμος εἷλε, *infra*. Et ἀνθερεῶνος partitivus est nec differt ab accusativo aliter quam χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα η 168 ab χεῖρα ἑλὼν Ὀδυσῆος. Est autem ἀνθερεών sedes τῶν ἀνθέων, *crinium*, vel γενειάδος. Gloss. §. 721.

Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
535 μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
ἠγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
540 „τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντα,
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅ ττι νοήσῃς."
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
545 „Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔ τις ἔπειτα
οὔτε θεῶν πρότερος τόν γ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
550 μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ,
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι ἅσσ' ἐθέλησθα.
555 νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων.
τῇ σ' ὀίω κατανεῦσαι ἐτήτυμον ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
560 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀίεαι, οὐδέ σε λήθω,
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔ τι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ

545. *χαλεποί* scil. *εἰδέναι.*

554. *εὔκηλος*, *tranquillus*, ex *εὐάκαλος* ortum est ut *κηλεῖν* ex *ἀκαλεῖν*, contrariumque habet Aeschyleum *δύσκηλος*, *insanabilis*. Non differt *ἕκηλος*, in quo omissio vocalis *υ* compensata est aspiratione initii, ut in *ἠέλιος ἥλιος*, *ἀίδης ᾅδης*. Gloss. §. 203.

559. *τιμήσῃς*. Suspicor: *τιμήσεις*, *ὀλέσεις δέ*.

μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
565 ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ,
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω."
Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·
570 ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίωνες.
τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
μητρὶ φίλῃ ἐπὶ ἦρα φέρων, λευκωλένῳ Ἥρῃ·
„Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
575 ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτός
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
πατρὶ φίλῳ ἐπὶ ἦρα φέρειν Διί, ὄφρα μὴ αὖτε
νεικείῃσι πατήρ, σὺν δ' ἥμιν δαῖτα ταράξῃ.
580 εἴ περ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητής
ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἥμιν."
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
585 μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
„τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
μή σε φίλην περ ἐοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην· τότε δ' οὔ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
590 ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
ῥῖψε, ποδὸς τεταγών, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·

567. *ἰόνθ'* i. e. *ἰόντα*. Nam *χραισμεῖν* ex *χρησιμεῖν* ortum et intransitive usurpatur, *utilem esse*, et transitive, *utiliter prohibere*, ut *H* 144. *οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον χραῖσμε*. Gloss. §. 783.

570. *ὤχθησαν* *indignati sunt* verius interpreteris quam *doluerunt;* nam ab *ἔχθεσθαι* ductum est ut *φορεῖν* a *φέρειν*, non ab *ἄχθεσθαι*. Gloss. 2462.

εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
785 ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ·
οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρησιν
πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
790 ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθώς,
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί.
795 τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
„ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἀλλ' οὔ πω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
800 λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν
ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι προτὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι.
πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
805 τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει,
τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας."
Ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' οὔ τι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,

795. *μετέφη* praegnanter dictum pro *Πρίαμον προσφὰς μετέφη ἐν τοῖς ὁμηγερέεσσιν*. Nam *μεταφάναι* nusquam non est *in concione loqui*, nusquam *aliquem alloqui*. Apoll. Rh. 1, 702 *Ἰφινόην μετεφώνεεν* coll. 2, 54.

806. *ἐξηγείσθω*. Suspicor cum Matthiaeo *ἐξηγεῖσθαι*, sensu imperativi, *praees*. Monet Iris ut Hector socios a suo quosque duce regendos curet, ipse nullos praeter suos cives, Trojanos, ordinet ducatque; vel *τοῖς μὲν ἐπικούροις ἕκαστος σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει, τῶν δὲ πολιητῶν αὐτὸς ἐξηγοῦ*. Propterea *Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι* v. 815. Vulgata si retineatur, nihil putidius fingi potest hoc Jovis mandato.

810 πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἰπεῖα κολώνη,
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα,
τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
815 ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσιν.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐὺς πάις Ἀγχίσαο
820 Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα,
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
825 ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ
καὶ Πιτύειαν ἔχον καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ,
830 τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ οἱ οὔ τι
πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
835 Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
840 Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
τῶν οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάασκον.
τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ' ὄζος Ἄρηος,

814. *Μυρίνης* unius de Amazonibus, quibuscum Priamus pugnavit Γ 189. 818. *μεμαότες* scil. *μάχεσθαι*, ut *λελιημένοι* Μ 106.

υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήικας ἦγ' Ἀκάμας καὶ Πείροος ἥρως,
845 ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
υἱός Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρυρέοντος,
850 Ἀξιοῦ οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
855 Κρῶμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,
860 ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράιζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδής
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
865 υἷε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ Μίλητον ἔχον Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον
Μαιάνδρου τε ῥοὰς Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
870 τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν ἠύτε κούρη,
νήπιος, οὐδέ τί οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
875 ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων
τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

III.

Ὅρκοι. τειχοσκοπία. Πάριδος καὶ Μενελάου μονομαχία.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς,
ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
αἵ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
5 κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
ἠέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
10 εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
ποιμέσιν οὔ τι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω·
τόσσον τίς τ' ἐπὶ λεύσσει ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλής
ἐρχομένων, μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
15 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
20 ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβάντα,

2. **κλαγγῇ**, *clamore bellico incondito*, catervae Trojanae, et ἐνοπῇ, *imperiis et cohortationibus*, duces earum incedebant, diversi hoc barbarorum ritu ab Achivis, qui *silenter* incedebant, *intra animum* (ἐν θυμῷ) ferociores, quam palam ac vociferatione, et σιγῇ δειδιότες **σημάντορας** *Δ* 431.

6. ***Πυγμαίοισι***, extremae Aegypti incolis, oceani accolis, πυγμῆς altitudinem habentibus (ut *pumiliones*, a *pugni* mensura dicti) quorum segetes gruum involatu perdebantur. Schol. — Mox ἠέριαι *diluculo;* vid. ad *Α* 497.

13. ἀελλής *densus*, idem quod contractum ἀλής Hes. Opp. 493, pariterque atque ἀολλής ab εἴλειν, ἔλλειν ductum. Gloss. 450.

ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα,
25 πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴ περ ἂν αὐτόν
σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί·
ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
30 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδής
ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ,
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
35 ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τε μιν εἷλε παρειάς,
ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
„Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἠπεροπευτά,
40 αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.

23. *σώματι* corpus ferae nunc maxime a leone necatum significat; nec enim *σῶμα* ab Homero nisi de cadaveribus usurpatur; *ἐπικύρσας* autem leo dicitur non quod occurrentem feram *nactus* est, ut mox *εὑρών*, sed quod necato *potitus* est. Quomodo ille escam esurit, ita Menelaus ultionem sitit; et quanta ille aviditate praedam devorare festinat, licet ipsum venatores persequantur, qui praevertendi sint, tanta Menelaus velocitate curru desilit Paridem provocantem assecuturus, antequam vel ille Trojanorum praesidio protegatur vel ipse circumveniatur. Nam *μάλα* pro *μάλ' ὦκα* dictum ut Φ 24, et *εἴπερ ἄν* *licet*, ut *B* 597.

39. *ἠπεροπευτά*, utpote ab *ἀπρεπής* vel *ἄπροπος* ductum, quemvis *indecore agentem* significat, ac praecipue *fraudulentum*. Gloss. 376.

40: *ἄγονος* passive dictum videtur pro *ἀγέννητος*: *Utinam omnino non natus esses, aut saltem periisses, antequam Helenam duceres!* Atqui nusquam legitur *ἄγονος* nisi active, de eo *qui liberos genuit nullos et prole caret;* atque ita Augustus versiculum illum interpretatus est, quem narrante Suetonio c. 65, Juliam suam pertaesus, sic invertit: *αἴθ' ὄφελον ἄγαμός τ' ἔμεναι ἄγονός τ' ἀπολέσθαι!* Quodsi Homerus communem nominis usum retinuit, hoc optat frater iratus: *utinam sine prole et uxore periisses, ut ad neminem praeter temet ipsum tanta infamia pertineret!* Et tradidit Dio-

ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί
φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλόν
45 εἶδος ἔπ', ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσίν, οὐδέ τις ἀλκή.
ἦ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν
πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων,
50 πατρί τε σῷ μέγα πῆμα πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δὲ σοὶ αὐτῷ;
οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
γνοίης χ' οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ ἄν τοι χραίσμοι κίθαρις τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
55 ἥ τε κόμη τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
λάινον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ' ὅσσα ἔοργας."
τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν —

nysius quidam grammaticus, Dardanum filium ex Helena susceptum esse Paridi, contra Odysseae testimonium δ 42.

45. ἀλλ' οὐκ. Sustuli colon post εἶδος, nam haec quoque Achivorum sunt verba Paridem irridentium, non Hectoris eundem increpantis. Sensus est: „Achivi, rati antea illum, quem πρόμον ex acie procurrentem vidissent, unum de fortissimis vel ἀριστῆα esse, nunc cachinnabunt, quod ridicula repugnantia homo formosus idem et ignavus sit, et procursu fugaque jactantiam timiditate miscuerit." Ergo πρόμον, non σε, subjectum est infinitivi ἔμμεναι, et ἀριστῆα praedicatum.

51. **δυσμενέσιν**, domesticis et Trojanis inimicis, quibus regum peccata gaudio sunt; non hostibus, non Graecis.

54. **χραίσμοι** recepi cum Bekkero pro χραίσμῃ, potentialem pro jussivo, aptum sane locum habituro, si non Hector sed Menelaus exitium Paridi denuntians loqueretur.

57. λάινον χιτῶνα. Lapidationis supplicium, κατάλευσις, significatur; nisi forte spelunca potius intelligenda, qualis Antigonae et Electrae Sophocleae ad immoriendum destinata erat; quoniam habitacula *indui* dicuntur ut Pind. Pyth. 4, 365 ἕσσαν τὸ τέμενος coll. Nem. 11, 21. Gloss. 2280.

59. ἐπεί protasis est apodoseos μὴ πρόφερε v. 64; medii quatuor versus parenthesin efficiunt; quare punctum sustuli post ἐστίν. Hoc dicit: „Hector, postquam jure mihi exprobravisti timorem (jure tu quidem, quoniam ipse fortissimo et ferreo animo es) desine mihi venustatem immerito exprobrare; nam mea culpa timidus sum, deorum culpa formosus." Vulgo ἀπόβλητα, *quae abjici possunt*, vertunt *contemnenda*, quasi idem esset atque ἀποβλητέα.

190 „δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι,
ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος Ἀτρείωνος·
νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπεν.
195 μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος,
τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς."
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βοόωντά τ' ἐφεύροι,
τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
200 „δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
205 εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
[σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ."]
Ὣς ὅ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων

190. *δαιμόνιε* hic ut plerumque demirantis et increpantis est, tanquam compellatus *δαιμονᾷ* vel *insaniat*, ut *σχέτλιος* h. e. *σχετὸς ὑπὸ δαίμονος;* nonnunquam admirantis, tanquam appellatus *δαίμονι ἶσος* sit, ut *ἀντίθεος*, *θεῖος*, *θεοείκελος*. Gloss. §. 2471. — *οὔ σε.* Suspicor *οὐ σὲ*, ut *ἔξοχοι*, qui nunc proprie appellantur, distinguantur a gregariis, qui paulo excusatius paveant.

194. *ἐν βουλῇ* ad *ἔειπεν* referendum. Plurimi nihil nisi palam in concione dicta audivimus, ignari eorum, quae in consilio acta sunt. — Mox cave ne cum intt. vel *μέγας θυμός* de *iracundia* regia intelligas, quasi ejus mentione veritas moniti praecedentis confirmetur, vel *τιμή* de sacrosancta regum *dignitate*, quasi ad reverentiam et obsequium erga Agamemnonem exhortandi sint principes. Imo sensus hic est: Nolite temere credere simulatae Agamemnonis desperationi; nam *et magno ipse* invictoque *animo est, et a Jove honoratur amaturque.* Ergo solatii plus inest Ulyssis verbis quam minarum et terroris, ut congruit *ἀγανοῖς ἐπέεσσιν*. Nec usquam *θυμός* per se *iram* vel *ἄγριον θυμόν* significat, ne *Φ* 25 quidem vel *H* 395 *μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν* vel *I* 496 *δάμασον θυμὸν μέγαν*, sed ubivis *magnanimitatem* vel *μεγαλήτορα*, *ἀγήνορα θυμόν* ut *μέγιστος θυμός* *P* 22 de apri audacia, et *μεγάθυμος*.

206. *σφίσι.* Suspicor: *ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ*, ut *ο* 413. *τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευεν.*

σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
165 μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
170 ἑσταότ'· οὐδ' ὅ γε νηὸς ἐυσσέλμοιο μελαίνης
ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
175 φεύξεσθ' ἐν νήεσσι πολυκλήισι πεσόντες,
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει,
180 σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας."
Ὣς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης,
βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσεν
κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
185 αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθών
δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώιον, ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅν τινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·

164. *σοῖς ἀγανοῖς*. Suspectus pridem versus et ex v. 180 male repetitus. Tale enim ut faceret, Minerva quidem Ulyssi duci poterat mandare v. 180, Juno autem Minervae deae non poterat.

179. *ἐρώει* scil. *τοῦ ἔργου*, *neve desiste*, ut in *ἐρωεῖν πολέμου*. Gl. §. 2310.

186. *δέξατό οἱ* pro *παρ' αὐτοῦ* ut *O* 88. *ο* 282. Hesiod. Th. 479. Quanquam differunt hae structurae; nam qui *δέχεται παρά τινος* ut *Ω* 429, is suum in usum accipit, qui *δέχεταί τινι*, is alterius bono, quasi eum onere liberet. Hic quoque Agamemno non concessit rogatus Ulyssi sceptrum, sed ultro tradidit, ut is hoc insigni ornatus *τοῦ βασιλευτάτου* nomine agere crederetur.

190 „δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε κακὸν ὥς δειδίσσεσθαι,
ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος Ἀτρείωνος·
νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπεν.
195 μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος,
τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς."
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βοόωντά τ' ἐφεύροι,
τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
200 „δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
205 εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
[σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ."]
Ὣς ὅ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων

190. *δαιμόνιε* hic ut plerumque d e m i r a n t i s et increpantis est, tanquam compellatus *δαιμονᾷ* vel *insaniat*, ut *σχέτλιος* h. e. *σχετὸς ὑπὸ δαίμονος;* nonnunquam a d m i r a n t i s, tanquam appellatus *δαίμονι ἶσος* sit, ut *ἀντίθεος*, *θεῖος*, *θεοείκελος*. Gloss. §. 2471. — *οὔ σε.* Suspicor *οὐ σὲ*, ut *ἔξοχοι*, qui nunc proprie appellantur, distinguantur a gregariis, qui paulo excusatius paveant.

194. *ἐν βουλῇ* ad *ἔειπεν* referendum. Plurimi nihil nisi palam in c o n c i o n e dicta audivimus, ignari eorum, quae in c o n s i l i o acta sunt. — Mox cave ne cum intt. vel *μέγας θυμός* de *iracundia* regia intelligas, quasi ejus mentione veritas moniti praecedentis confirmetur, vel *τιμή* de sacrosancta regum *dignitate*, quasi ad reverentiam et obsequium erga Agamemnonem exhortandi sint principes. Imo sensus hic est: Nolite temere credere simulatae Agamemnonis desperationi; nam *et magno ipse* invictoque *animo est, et a Jove honoratur amaturque.* Ergo solatii plus inest Ulyssis verbis quam minarum et terroris, ut congruit *ἀγανοῖς ἐπέεσσιν*. Nec usquam *θυμός* per se *iram* vel *ἄγριον θυμόν* significat, ne *Φ* 25 quidem vel *H* 395 *μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν* vel *I* 496 *δάμασον θυμὸν μέγαν*, sed ubivis *magnanimitatem* vel *μεγαλήτορα*, *ἀγήνορα θυμόν* ut *μέγιστος θυμός* *P* 22 de apri audacia, et *μεγάθυμος*.

206. *σφίσι.* Suspicor: *ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ*, ut *ο* 413. *τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευεν.*

ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
210 αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας·
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
215 ἀλλ' ὅ τι οἱ εἴσαιτο γελοίιον Ἀργείοισιν
ἔμμεναι· αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν.
φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθεν
φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.

210. *σμαραγεῖ splendet*, non: *fremit*. Nam *σμαραγεῖν* ut *ἀμαρύσσειν*, *μαρμαίρειν*, *σμάραγδος* Homero nihil praeter splendorem significat, etiam v. 463 et Φ 199 ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ, *fulminat*, non quidem sine tonitru. Ut fremitus concurrentium aestui litorali, ita fulgor armatorum maris splendori comparatur. Gl. §. 2426.

212. *ἀμετροεπής inverecundus, impudens, procax* orator dicitur, dum modum et modestiam excedens licentiam libertate, simplicitatem feritate permutat. Accinit nomen ipsum *Θερσίτης*, aeque ac *Πολυθερσείδης φιλοκέρτομος* χ 287, a *θάρσος θράσος* ductum. Hesiod. Opp. 720 πλείστη δὲ χάρις (γλώσσης) κατὰ μέτρον ἰούσης. Quanquam Sophocles *multiloquum* potius Thersiten describit Phil. 444. ὃς οὐκ ἂν εἵλετ' εἰςάπαξ εἰπεῖν, ὅπου μηδεὶς ἐῴη, i. e. *qui ubi dicere eum omnino audirique nemo patiebatur, non semel* et paucis verbis *sententiam dixisset, si liceret ac non audientium taedio a longo sermone prohiberetur* — sive Homericum *ἀμετροεπής* exprimere, sive suopte ingenio indulgere voluit.

214. *ἐριζέμεναι* non minus quam *ἔπεα* ex *ᾔδη* aptum est, ut *H* 238 οἶδα νωμῆσαι βῶν coll. θ 215. Quare comma post *ᾔδη* vulgatum sustuli. Sed *ἔπεα* ita dictum est, ut ablativum *ἔπεσιν* substituere possis non mutato sensu, ut *I* 115. οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας. — *μάψ rapide*, ut *ἐμμαπέως* *E* 836; ea velocitas sermonis quoniam laudem quandam et virtutis speciem habet in oratore, ut quae vim ingenii et vigorem animi prae se ferat, ideo vitium *ἀκοσμίας* adversative per *ἀτάρ* adjungitur. Gloss. §. 2334.

217. *φολκός*, *fulcipedius;* falcatus erat ambobus pedibus, *claudus* uno. Gloss. §. 2476.

218. *συνοχωκότε* per transpositionem aspiratae et mediae ut *κιθών* pro *χιτών*, pro eo quod Hesychius legit, *συνοκωχότε*. Cobet novv. Lectt. p. 168.

219. *φοξὸς κεφαλήν* hominem *crasso obesoque capite* deformem significare videtur, *capitonem;* quae deformitas edacitatis et impudentiae signum habetur Plauto Pers. 1, 2, 8. Origo vocis dubia. Fortasse cum *φύσκη φύσκων* cognatum est ut *τόξον* cum *τιτύσκεσθαι*. Vulgo intelligunt *ὀξυκέφαλον*. Gloss. 2478. — *ψεδνὴ λάχνη* capillus est *aridus et squalidus* nulloque cultu mollitus.

220 ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆι μάλιστ' ἦν ἠδ' Ὀδυσῆι·
τὼ γὰρ νεικείεσκε· τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίῳ
ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
225 „Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι ἠδὲ χατίζεις;
πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
230 Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου υἷος ἄποινα,
ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν,
ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥν τ' αὐτὸς ἀπονόσφι κατίσχεαι; οὐ μὲν ἔοικεν
ἀρχὸν ἐόντα κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
235 ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιίδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί,

Crinagoras: χαῖται ψεδναί, ἀγροτέρων τρηχύτεραι χιμάρων. Et Aristid. 2, p. 349: χωρία ξηρότερα καὶ ψεδνότερα. — Porro λάχνη ejusdem capilli invenustam *densitatem* indicat, in modum velleris ovilis. Haec omnia bene congruunt ad repraesentandum juvenem ferum et stolide ferocem. Vulgo quidem et antiquitus ψεδνὴ λάχνη de *raro* tenuique capillo explicatur, quasi paene calvus depingatur Thersites. At enim calvities ut senectuti propria venerabile quiddam habet; quodsi senem vel similem seni homuncionem verbere mulcasset Ulysses quemadmodum mulcavit, miserationem erga senem sibique invidiam et indignationem commovisset; id quod consilio poetae prorsus contrarium foret. Gloss. §. 2477. Reden u. Aufs. T. II p. 203. — ἐπενήνοθε pro ἐπενανηνόθεε, *insuper* (ἐπί) *in capite* (ἀνά) *effloruerat* vel surrexerat. In tam longo verbo excidit reduplicatio ἀν-, metri simul gratia et euphoniae, ne tres syllabae tam sibi similes se exciperent. Gloss. §. 715.

222. Ἀγαμέμνονι non tam ex λέγε pendet quam ex ὀνείδεα, vel ὀνείδεια, h. s. *recensuit quae Agamemnoni probrosa essent*, ut *I* 115. ἐμὰς ἄτας κατέλεξας. Nam omne genus ὀνειδέων Thersites narravit, avaritiam, libidinem, ignaviam, injustitiam, quae omnia in vulgus aliquam veri speciem habebant.

229. καὶ χρυσοῦ *auri quoque*, praeter aes et mulieres, quod praedae genus jam nunc abunde habes. Nisi potius illi ut βασιλῆι πολυχρύσοιο Μυκήνης insatiabilis auri cupido exprobratur; vid. *A* 46.

232. γυναῖκα ab eodem ἐπιδεύεαι pendet, unde χρυσοῦ, quoniam δεύεσθαι tam genitivo jungitur quam accusativo, ut *Y* 121, μηδέ τι θυμῷ δευέσθω. Quodsi supra ἦέ τι καὶ χρυσοῦ scriberes, constaret sibi structura. —

οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα, τόνδε δ' ἐῶμεν
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται
ἤ ῥά τί οἱ χἠμεῖς προσαμύνομεν ἦε καὶ οὐκί.
ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
240 ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆι χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο."
Ὣς φάτο νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θερσίτης. τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
245 καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
„Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,
ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδης ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
250 τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα;
ἢ εὖ ἦε κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
[τῷ νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,

Per *γυναῖκα* **autem tanto apertius Briseis significatur, quod ea non virgo erat, sed vidua regis interemti;** *T* 295.

238. *χἠμεῖς num nos quoque,* **tam parvi habitus** ὁ δῆμος, *utiles ei esse soleamus;* **quasi rex tantae superbiae et confidentiae sit, ut suis unus viribus vel paucis principibus adjutus bello sustinendo par sibi videatur.**

250. *τῷ* **ita demum haec apte adnecteret, si** *alioquin* **significaret:** *nisi deterrimus esses, non malediceres regibus.* **Nunc ea potestate caret. Quare suspicor hos duo versus transponendos esse post v. 264, quibus finiatur Ulyssis oratio. Hoc igitur disticho semoto bene sic procedit sermo: „Adversaris homo deterrimus Ulyssi, reditu festinando. Atqui nondum certo scimus, quale futurum sit hoc quod properas opus, num bene et volentibus diis reditus suscipiatur, an male et invitis diis. Nimirum ante profectionem et sacra facienda et dii consulendi sunt; id quod in simili opere omissum aegerrime tulit Neptunus** *H* **448. Quodsi rursus te ita insanientem deprehendero, poenas dabis acerrimas. Quas cum dederis, credo, non porro maledices regibus, non probra in eos jacies, non reditum velut praefectus custodies." Eodem sensu** *τῷ tum, ita* **legitur v. 373.** *Δ* **190.** *H* **158.** *γ* **124. Mox** *ὅπως* **pro** *ὁποῖα* **dictum ut** *γ* **97.** *ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς* **vel** *Π* **208.** *ἦτε με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει* **coll.** *Δ* **14. Patet autem** *νοστήσομεν* **de** *proficiscentibus* **domum, non de** *pervenientibus* **intelligendum esse.**

255 ἦσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.]
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὥς νύ περ ὧδε,
μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆι κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
260 μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω
πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν."
265 Ὣς ἄρ' ἔφη, σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
πλῆξεν· ὁ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκφυγε δάκρυ,
σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
σκήπτρου ὕπο χρυσέου. ὁ δ' ἄρ' ἕζετο τάρβησέν τε,
ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδών, ἀπομόρξατο δάκρυ.
270 οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
„ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργεν
βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς πόλεμόν τε κορύσσων·
νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
275 ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
οὔ θήν μιν πάλιν αὖτις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν."
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
280 εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,

269. *ἀχρεῖον* masculinum est: *imbellem* vel *debilem vultu repraesentans*, idem ille qui ante tam gloriosus et minax fuit; eadem structura qua τ 446 *πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς*. Aesch. Theb. 53 *λεόντων ὥς Ἄρην δεδορκότων*. Et pariter Typhoeus victus animoque fractus, minacissimus antea Aeschylo designatur in Prom. 371 *ἀχρεῖον καὶ παρήορον δέμας*. Gloss. §. 782.

275. *ἐπεσβόλον* verba *temere effutire solitum* ut *ἐπεσβολίαι* δ 159 et Soph. El. 569 *ἔπος τι τυγχάνει βαλών*. Alii explicant *maledicum*, quasi *ἔπεσι βάλλοντα*. Gloss. §. 503. — *ἔσχε* pro *ἀπέσχεν* ut *N* 687. *ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον*. Et *ἀγοραί* sunt *orationes concionantium*, ut *B* 788. *οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον*. Caeterum pro ὃς suspicor ὥς i. e. ὅτι οὕτως.

ὥς ἅμα ϑ᾽ οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
μῦϑον ἀκούσειαν καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν.
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„Ἀτρεΐδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐϑέλουσιν Ἀχαιοί
285 πᾶσιν ἐλέγχιστον ϑέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν,
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέσταν
ἐνϑάδ᾽ ἔτι στείχοντες ἀπ᾽ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ᾽ εὐτείχεον ἀπονέεσϑαι.
ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες
290 ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσϑαι.
ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηϑέντα νέεσϑαι.
καὶ γάρ τίς ϑ᾽ ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
ἀσχαλάᾳ σὺν νηὶ πολυζύγῳ, ὅν περ ἄελλαι
χειμέριαι εἰλέωσιν ὀρινομένη τε ϑάλασσα·
295 ἡμῖν δ᾽ εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτός
ἐνϑάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ᾽ Ἀχαιούς
ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης —
αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσϑαι —
τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ᾽ ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν

281. *ὥς ἅμα ϑ᾽ οἱ πρῶτοί τε.* Abundat alterum utrum *τε* irrepsitque propter duarum structurarum commistionem: *ἅμα τε πρῶτοι καὶ ὕστατοι* ut *Λ* 417. *ξ* 403, et *ἅμα πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι.*

289. *ἢ παῖδες.* Suspicor *εἰ παῖδες*, ut *Ι* 648. *ὡς εἴ τιν᾽ ἀτίμητον μετανάστην.* Comparant quidem Aesch. Eum. 524 *ἢ πόλις βροτός τε* pro *ἢ πόλις ἢ βροτός* et Xen. H. Gr. 6, 3, 6. At ibi contraria geminatione particulae disjunguntur, illic autem similia, *παῖδες* et *γυναῖκες*, copulantur, id quod simplici fit conjunctione. Itaque ne constantem quidem structuram, vel *ἢ παῖδες ἢ γυναῖκες* vel *παῖδές τε γυναῖκές τε* nec metri nec sermonis leges paterentur.

292. *καὶ πόνος.* Sensus est: perperam faciunt, qui nunc redire cupiunt; nam *profecto contristatum redire* non modo voluptas nulla, sed *adeo dolor et labor est;* quippe pudor ob irritam expeditionem multo plus valet ad tristitiam quam redditus pignorum aspectus ad gaudium. Longe aliter interpretes. Gloss. §. 824.

292. *γάρ* non praecedentis sententiae causam ac rationem reddit, sed (quasi *γάρ* syntactice copulet ut *ὅτι*) sequentis. Ordo sententiarum hic est: „Non quidem vitio verto Achivis quod dolent (nam dolent quidam vel ob unius mensis absentiam, nobis vero nonus hic est absentiae annus); ac tamen perferte et remanete; nam turpe est post diuturnam absentiam vacuis manibus redire."

299. *ἐπὶ χρόνον aliquamdiu* ut *μ* 407. *ξ* 193.

300 ἦ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται ἠὲ καὶ οὐκί.
εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντες
μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
χθιζά τε καὶ πρώιζ᾽· ὅτ᾽ ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
305 ἡμεῖς δ᾽ ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,
καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ,
ἔνθ᾽ ἐφάνη μέγα σῆμα. δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός,
σμερδαλέος, τόν ῥ᾽ αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
310 βωμοῦ ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν.
ἔνθα δ᾽ ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
ὄζῳ ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
ὀκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα.
ἔνθ᾽ ὅ γε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας.
315 μήτηρ δ᾽ ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
τὴν δ᾽ ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν᾽ ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὅς περ ἔφηνεν·

303. *χθιζά τε καὶ πρώιζα*, *vel heri vel mature* post adventum h. e. *vel pridem*. Nam *πρώιζα* est *multo abhinc tempore*. Theocr. id. 18, 9 *οὕτω δὴ πρώιζε κατέδραθες*. Testes appellantur omnes qui bello adhuc supersint ac non vel pridem (proximis vetusto illi miraculo annis) vel nuper (proximis hodierni diei temporibus) obierint. Ergo (*ὅτε ἠγερέθοντο* et *ἔρδομεν* protasin, *ἔνθ᾽ ἐφάνη* apodosin continent, ut in Ciceronis interpretatione Divin. 2, 30, postquam is *χθιζά τε καὶ πρώιζα* prorsus dissimulavit: *Namque omnes memori portentum mente retentant, qui non funestis liquerunt lumina fatis.* Vulgo puncto ante *χθιζά*, commate post *πρώιζα*, colis post *Τρωσὶ φέρουσαι* et post *ὕδωρ* distinguunt.

309. *ἧκε φωόσδε* idem est quod v. 318 *ἔφηνε*. Hunc anguem non Jupiter ante natum et latentem s u s c i t a v i t in conspectum hominum, sed subito c r e a v i t, qui subito esse desineret, ut illum *οὖλον ὄνειρον*, de quo ad v. 7.

315. *ὀδυρομένη*. Malim cum Briggsio *ἀμφεποτᾶτ᾽ ὀλοφυρομένη* coll. *τ* 522; nam et hiatus offendit, et *ὀδύρεσθαι*, quoniam per se tacitam potius moestitiam afflictorum quam lamentationem desperantium significat, friget in describenda matre, pullos suos aperte dispereuntes adspiciente.

318. *ἀρίζηλον* pro *ἀρίδηλον*, ut *N* 244. *Σ* 219, *valde conspicuum*. Sed suspicor cum Tollio *ἀείδηλον in omne aevum conspicuum;* ut anguis in saxum mutatus monumentum *ἀείμνηστον* es-

λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
320 ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη.
ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευεν·
„τίπτ' ἄνεω ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,
325 ὄψιμον ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.
ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα,
ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν."
330 κεῖνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες, ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
αὐτοῦ, εἰς ὅ κεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν."
Ὣς ἔφατ', Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον — ἀμφὶ δὲ νῆες
σμερδαλέον κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν —
335 μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
νηπιάχοις, οἷς οὔ τι μέλει πολεμήια ἔργα.
πῇ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμιν;
340 ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν

set, τέρας ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται v. 325. Nam ἀίδηλον et ἀίζηλον et ἀείζηλον quidam ex veteribus legerunt, etiam prosodia illud distinctum ab illo ἀίδηλος, de quo ad v. 455. Eadem est compositio adjectivorum ἀείζωος, ἀεί-δουλος, ἀείναος. Sed Cicero quidem nescio quod aliud vocabulum legit, quod ἀφανῆ vel ἄφαντον significat, cum Divin. 2, 30 vertebat: *Hunc, qui luci ediderat, genitor Saturnius, idem abdidit et duro firmavit tegmina saxo.*

321. πέλωρα θεῶν *monstra,* quo plurali non unus anguis, sed actus etiam ejus, caedes cladesque nidi intelliguntur. *Ea intervenerunt* mediis sacris, εἰςῆλ-θον, eaque perturbaverunt.

323. ἄνεω ex ἄημι *spiro* ductum eos significat, qui non silent solum ut ἀκέων, sed qui obstupefacti *vix audent spiritum ducere.* Idque ipsum expressit Cicero Divin. 2, 30 interpretatus: *Quidnam torpentes subito obstupuistis?* Atticorum est ἐννεός, ἐνεός, assimilato digammo obscurataque vocali, ut in ἐν-νέπειν ἐνέπειν, de quo Gloss. §. 511. Vulgo ab αὔειν *clamare* ducitur. De scriptura ἄνεω ἄνεῳ ἀνέω et pluralisne esset an adverbium disputavit Buttm. Lex. 2 p. 1.

σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν.
αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλήν
345 ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας,
τούσδε δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωσ' — ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν —
πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
γνώμεναι ἤ τε ψεῦδος ὑπόσχεσις ἦε καὶ οὐκί.
350 φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
355 πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐυσσέλμοιο μελαίνης,
ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
360 ἀλλά, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο πείθεό τ' ἄλλῳ·
οὔ τοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ ττί κεν εἴπω.
κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,

-347. *αὐτῶν* scil. *τῶν βουλευμάτων*, quod in *βουλεύωσι* latet; nam si *οἱ βουλεύοντες* intelligendi essent, *αὐτοῖς* potius requireretur.

353. *ἀστράπτων* et *φαίνων* pro accusativis, quasi *κατένευσεν* ac non *φημὶ κατανεῦσαι* praecesserit.

355. *πρίν τινα*. Suspicor *πρίν τινι*. Nam et subjectum *τινά* abundat post *τις*, et singularis *ἀλόχῳ* nequit *aliquam de mulieribus Trojanis* significare, nisi addito articulo indefinito *τινί*.

356. *Ἑλένης* objective accipiendum: *antequam acerbas et gemendas pro Helena expeditiones ultus sit*. Nam *ὁρμήματα* ita de profectione classis et de proeliis exercitus dictum ut *ὁρμαί* de singulorum incursibus. Alii ipsius *Helenae curas et gemitus* intelligunt, tanquam fugae suae poenitentia metuve excruciatae. At enim raptus ejus dignior ultione videri debebat Graecis quam poenitentia ejusdem. Iterantur haec verba v. 590.

361. *οὔτοι*. *Non spernetur quicquid dixero*. Sic praedicit, suae sibi auctoritatis conscius et caeterorum obsequii certus, non pollicetur, verbum se non spernendum editurum esse.

362. *φῦλα* partes sunt populorum vel civitatum, *φρῆτραι* autem partes ipsorum *φύλων*. Ita Athenis quidem

ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
365 γνώσῃ ἔπειθ' ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς ὅς τέ νυ λαῶν,
ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
γνώσεαι δ' ἢ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
370 „ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
375 ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχησάμεθ' εἵνεκα κούρης
ἀντιβίοις ἐπέεσσιν, ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·
εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
380 Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.

φυλαί et **φρατρίαι** distinguebantur. Vid. v. 668. τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν. Tac. Hist. 4, 23. *Batavi Transrhenanique, quo discreta virtus manifestius spectaretur, sibi quaeque gens consistunt.*

366. **κατὰ σφέας** *pro virili parte;* vid. ad *Α* 271.

368. **κακότητι** scil. μούνῃ. Nam si summa pugnantium virtute nihil proficitur, patet praeter ipsorum infirmitatem *etiam* deos adversari.

376. ἀπρήκτους idem est quod post Homerum ἀπέραντος, *infinitus* vel *quod perfici nequit*, ut v. 121 ἄπρηκτος πόλεμος, ἀνίη, ὀδύνη. Semel *Ξ* 221 active usurpatur de eo qui aliquid non ad finem perduxit. Vulgo vertunt *inutiles*. — **βάλλει** *objicere solet,* tanquam ad discordias perferendas natum. Nam ab eodem Jove jam ante, quam cum Achille discordaret, bello Trojano implicitus fuerat, pariter illi ἀπρήκτῳ v. 121.

379. ἐς μίαν scil. βουλήν, *si quando in commune consulemus.*

381. δεῖπνον non ἄριστον, nec δόρπον, quamvis mane sumendum. „In bello cum mane exeunt nec totum per diem redituri sunt, statim primo mane justum prandium sumunt, quod tum recte dicitur δεῖπνον." Lehrs Aristarch. p. 133. — ξυνάγωμεν ἄρηα idem fere est quod ξυνάγειν ὑσμίνην *Π* 764 et *proelium committere;* nisi quod ἄρης, ut *Ρ* 210 δῦ δέ μιν ἄρης, *caedis cupido* est, quam utraeque partes suam quaeque ita inter se certare jubent, ut gladiatores committuntur. Vid. *Ξ* 149.

εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν πολέμοιο μεδέσθω,
385 ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηι.
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιόν,
εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
390 ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς."
Ὣς ἔφατ', Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
395 ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ Νότος ἐλθών,
προβλῆτι σκοπέλῳ, τὸν δ' οὔ ποτε κύματα λείπει
παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἂν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντες δ' ὀρέοντο κεδασθέντες κατὰ νῆας,
κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
400 ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,

384. *ἅρματος* ex adverbio *ἀμφίς* pendet tanquam ex substantivo *ἀμφότερα μέρη, τά τε πρόσθε καὶ τὰ ὄπισθε*, ut in illo *πῶς ἀγῶνος ἕσταμεν;* vel *abunde pecuniae*. Vid. Φ 162.

385. *ἄρηι caede* (non *certamine*) ut v. 381 et Φ 112 *ὁππότε τις καὶ ἐμεῖο ἄρει ἐκ θυμὸν ἕληται*. Et *κρίνεσθαι certare* ut Hes. Th. 535. *ὅτ' ἐκρίνοντο θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι Μηκώνῃ*, et *διακρίνεσθαι* apud pedestres.

389. *καμεῖται*. Subjectum *τις* ex praec. *τευ* repetendum est.

391. *ὃν δέ κ' ἐγὼν* pro *εἰ δέ κ' ἐγώ τινα* h. s. *si quem proelium evitantem videro, ei non ideo certa erit fuga canum aviumque*, quos ex proelio metuit; nimirum supplicio post pugnam ignave detrectatam affici eum jubebo et canibus avibusque projici. Nam *ἄρκιον* Homero significare *certum*, ut O 502. K 304, non *sufficiens*, demonstravit Buttmann. Lex. 2, 335.

396. *σκοπέλῳ*. Comma apposui loco coli, ut seqq. quoque pro parte comparationis habeantur. Nam *ὡς ὅτε κῦμα ἰάχει immanitatem*, mox *ὡς ὅτε οὔποτε λείπει assiduitatem* clamoris repraesentat. Et *σκοπέλῳ* appositio est dativi *ἀκτῇ*, cujus pars est aestuosissima *σκόπελος*; ut v. 145 *θαλάσσης, πόντου Ἰκαρίοιο*, et Θ 48 *Ἴδην δ' ἵκανεν, Γάργαρον;* caeterum *ἀκτῇ* praepositione *ἐπί*, quae apposita est nomini *σκοπέλῳ*, utitur tanquam bono communi, ut Ξ 227.— Mox *παντοίων ἀνέμων* ita ex *κύματα* pendet, ut Λ 305 *νότοιο* ex *νέφεα*, coll. ν 99.

εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
πίονα πενταέτηρον ὑπερμενέι Κρονίωνι,
κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
405 Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω καὶ Τυδέος υἱόν,
ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
410 βοῦν δὲ περίστησάν τε καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
415 αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηίοιο θύρετρα,
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.“
Ὣς ἔφατ', οὐ δ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων,
420 ἀλλ' ὅ γε δέκτο μὲν ἱρά, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
425 καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον,
σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

413. *ἐπ' ἠέλιον.* Hoc priore *ἐπί* anticipatur et quasi praeparatur integrum verbum *ἐπελθεῖν;* nam *διὰ μέσου* posita sunt verba *ἠέλιον δῦναι καί.* Sensus est: *μὴ πρίν, ἡλίου δύντος, ἐπελθεῖν κνέφας.* Naegelsbacus *ὑπ' ἠέλιον* suspicatur, coll. γ 335. κ 191.

415. *αἰθαλόεν fuliginosum* Priami conclave jam antequam combureretur, dicitur ut χ 544 Ulyssis *αἰθαλόεν μέγαρον*, attributive, non proleptice ut antea *πρηνές.*

420. *ἀμέγαρτον* proleptice dictum est, non attributive.

430 αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
435 μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδ' ἔτι δηρὸν
ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει·
ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας,
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
440 ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα."
 Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
445 οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες
θῦνον κρίνοντες, μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήρων ἀθανάτην τε,
τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται,
πάντες ἐυπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
450 σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν
ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
455 Ἠύτε πῦρ ἀίδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην

435. *λεγώμεθα* i. e. *διαλεγώμεθα*.

455. *ἠύτε πῦρ*. Coacervari putantur quatuor similitudines exercitus convenientis, quarum suum quaeque habeat tertium comparationis; prima v. 455 splendorem, altera v. 459 strepitum, tertia v. 467 multitudinem, quarta v. 469 alacritatem. Nobis aliter videtur: prima et altera et tertia partes sunt unius similitudinis, in qua tamen discernuntur duces et vulgus. Ex his duces *ἔρχονται*, *incedunt*, lento gradu, ut decet primores, aere induti et fulgentes; milites autem *προχέονται*, *effunduntur*, festinantes, turbidi, vociferantes, ut greges solent, subsistuntque in prato tam numerosi quam folia et flores. Quare haud mirandum quod altera similitudo non ab *ἠύτε* incipit ut prima et quarta, sed a *τῶν δὲ*, quod re-

οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή,
ὣς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανόωσα δι᾽ αἰθέρος οὐρανὸν ἷκεν·
τῶν δ᾽, ὥς τ᾽ ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά,
460 χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσιν,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών,
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
465 ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ᾽ ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠύτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,
470 αἵ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήιον ἠλάσκουσιν
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει,
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ᾽, ὥς τ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
475 ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν,
ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
ὑσμίνηνδ᾽ ἰέναι, μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,

spondeat superiori *τῶν* (*μὲν*) *ἐρχομένων*. Quanquam paulo liberius constructa est comparatio pro tali ordine: *τῶν μὲν ἐρχομένων αἴγλη οὐρανὸν ἷκεν ἠύτε πῦρ, τῶν δὲ ἄλλων ἔθνεα πολλὰ προχέοντο ὡς ὀρνίθων ἔθνεα, καὶ ἔσταν τόσα ὅσα φύλλα.* Ergo v. 459 *τῶν δέ* ab *ἷκεν* commate vel colo separandum erat, non puncto. Postremo altera similitudine, quae quarta creditur, vulgi ducumque aviditas pugnandi, quae par erat in universis, muscis lac sitientibus comparatur. — *ἀίδηλον* adjectivum ab *ἀιδής* formatum est ut *ἀεργηλός*, *ἀμενηνός*, ab *ἀεργής*, *ἀμενής*, idem fere significans quod *ὀλοόν*, *οὖλον*. Quare et *ἀίδηλος* et *οὖλος* communia epitheta sunt et *ignis* et *Martis*; uterque enim *ἀφανίζει*. Gloss. §. 409.

461. *Ἀσίῳ* adjectivum est ut v. 467 *ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ* et Virg. G. 1, 383 *Asia prata*.

463. *σμαραγεῖ splendet*, non *strepit*; vid. ad v. 210. Haud frustra tria a l b a r u m avium genera nominantur, quibus camparetur Achivorum exercitus; unde suspiceris, maximam militum partem fuisse albis indutam tunicis, partim et arma alba gestasse ut *λευκάσπιδας*. Igitur sequens *ὡς* pro *τοῖα* positum, *σμαραγοῦντα καὶ κλάζοντα*.

ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
480 ἠύτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν·
τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι —
485 ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν —
οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
490 φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω νῆάς τε προπάσας.
Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήιτος ἦρχον
495 Ἀρκεσίλαός τε Προθοήνωρ τε Κλονίος τε,
οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν
Σχοῖνόν τε Σκῶλόν τε πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
Θέσπειαν Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν,
οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο καὶ Εἰλέσιον καὶ Ἐρύθρας,
500 οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον ἠδ' Ὕλην καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην Μεδεῶνά τ', ἐυκτίμενον πτολίεθρον,

479. *ζώνην* non ipsum *cingulum*, sed eam corporis partem quae cingulo proxima est, *latera*, significat.

483. *ἐν πολλοῖσι* id est *ἐν πληθύι* oppos. *ἡρώεσσιν;* nam u t r o s q u e, et *ἥρωας* et *λαούς* superabat specie et dignitate, *γεραρὸς περὶ πάντων* Γ170. Malignius hercle laudaretur quam v.579 *π ᾶ σ ι ν δὲ μετέπρεπεν ἡρώεσσιν*, si h.l. tantummodo *π ο λ λ ο ῖ σ ι ν ἐκπρεπής* vocaretur.

484. *ἔσπετε.* Haec Iliadis pars, *Βοιωτία* vel *κατάλογος νηῶν* dicta, omnium consensu recentior est caeteris. Autorem habuisse fertur Boeotium poetam, Hesiodeae scholae cognatum. Eum catalogum Koechlyius in strophas quinis ex versibus constantes redigere conatus est tanquam in priscam formam, plurimis illam interpolationibus partim geographicis partim poeticis immutatam; Turici 1853. Et hoc quidem ac similia in medio relinquimus.

485. *πάρεστε* scil. *πᾶσιν ἔργοις*, quod ex *πάντα* mutuandum.

493. *αὖ* i g i t u r ut v. 618.

Κώπας Εὔτρησίν τε πολυτρήρωνά τε Θίσβην,
οἵ τε Κορώνειαν καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
οἵ τε Πλάταιαν ἔχον ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο,
505 οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον, ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
Ὀγχηστόν θ' ἱερόν, Ποσιδήιον ἀγλαὸν ἄλσος,
οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν
Νῖσάν τε ζαθέην Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν.
τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ
510 κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
παρθένος αἰδοίη, ὑπερώιον εἰσαναβᾶσα,
515 Ἄρηι κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ.
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο,
οἳ Κυπάρισσον ἔχον Πυθῶνά τε πετρήεσσαν
520 Κρῖσάν τε ζαθέην καὶ Δαυλίδα καὶ Πανοπῆα,
οἵ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισοῖο·
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
525 οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστατον ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀιλῆος ταχὺς Αἴας,
μείων, οὔ τι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
530 ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς·
οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ' Ὀπόεντά τε Καλλίαρόν τε
Βῆσσάν τε Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς

530. *Πανέλληνας*, qui septentrionalem Graeciam habitabant, ut Achilles et Ajax Oiliades, et *Ἀχαιούς*, qui Peloponnesum maxime et adjacentes insulas obtinebant, ut Atridae, Diomedes, Idomeneus, Ulysses. Eadem distinctio redit α 344 *τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος*.

Τάρφην τε Θρόνιόν τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
535 Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον, μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ' Εἰρέτριάν τε πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν
Κήρινθόν τ' ἔφαλον Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
οἵ τε Κάρυστον ἔχον ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον,
540 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοί, ὄπιθεν κομόωντες,
αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῇσιν μελίῃσιν
θώρηκας ῥήξειν δηίων ἀμφὶ στήθεσσιν.
545 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
θρέψε Διὸς θυγάτηρ — τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα —
κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃς εἷσεν, ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ·
550 ἔνθα δέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
κοῦροι Ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
τῷ δ' οὔ πώ τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνήρ
κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
555 Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν.
τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας.
[στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.]
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
560 Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν' Ἠιόνας τε καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.

542. *ὄπιθεν occipitio solo comati,* non toto capite, ut *καρηκομόωντες Ἀχαιοί* et *Δωριέες τριχάικες.*

550. *μιν* scil. Minervam, non Erechtheum. Panathenaea nimirum significantur.

565 τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν, ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέος υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος·
συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
570 ἀφνειόν τε Κόρινθον ἐυκτιμένας τε Κλεωνάς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν
καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,
οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο
575 Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν,
τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκόν
κυδιόων, πᾶσιν δὲ μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
580 οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φᾶρίν τε Σπάρτην τε πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον Ἕλος τ', ἔφαλον πτολίεθρον,
585 οἵ τε Λάαν εἶχον ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο,
τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς,
ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
590 τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινήν
καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐύκτιτον Αἰπύ,
καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον

576. *τῶν* pronomen est, simul cum *νηῶν* ex *ἦρχεν* suspensum, ut v. 586. *His*, et *centum* quidem *navibus*, *Agamemno praefuit.*

578. *νώροπα bene tegentem.* Logicum epitheton est, non poeticum; *νῶροψ* enim, compositum illud ex *ἐρέψαι ὄροφος* et *ν* intensivo, cum *χαλκὸν* ita conjungitur, ut *aes obtegens corpus bellatoris* ac defendens, vel *tegumen aereum* indicetur, estque *τευχέων* circumscriptio, ut *ἤνοψ χαλκὸς lebetis.* Gloss. 335. 230. Sed vulgo *fulgente aere* vertunt.

καὶ Πτελεὸν καὶ Ἕλος καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
595 ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήικα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴ περ ἂν αὐταί
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
αἳ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδήν
600 θεσπεσίην ἀφέλοντο καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί,
605 οἳ Φένεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον
Ῥίπην τε Στρατίην τε καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινήν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον καὶ Παρρασίην ἐνέμοντο,
τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάις κρείων Ἀγαπήνωρ
610 ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηὶ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον, ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
νῆας ἐυσσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρεΐδης, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
615 Οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
ὅσσον ἐφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα
πέτρη τ' Ὠλενίη καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,
τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
νῆες ἕποντο θοαί, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
620 τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
υἷες ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' ἄρ' Εὐρύτου, Ἀκτορίωνε·
τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδής,
υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηιάδαο ἄνακτος.
625 Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο Ἐχινάων θ' ἱεράων
νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλός, Ἤλιδος ἄντα,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης ἀτάλαντος Ἄρηι,
Φυλεΐδης, ὃν τίκτε διίφιλος ἱππότα Φυλεύς,

ὅς ποτε Δουλιχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.
630 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον ἠδ' οἳ Σάμον ἀφενέμοντο,
635 οἵ τ' ἤπειρον ἔχον ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο.
τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος,
τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας Ἀνδραίμονος υἱός,
οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο καὶ Ὤλενον ἠδὲ Πυλήνην
640 Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος,
τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσιν.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
645 Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
οἳ Κνωσόν τ' εἶχον Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον
Φαιστόν τε Ῥύτιόν τε, πόλεις εὐναιεταώσας,
ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
650 τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἠΰς τε μέγας τε
ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων,
655 οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδον Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,

654. *ἀγερώχων* quantitatis metathesi pro *ἀγερσόχων* vel *ἀγειρόχων* i. e. *ὄχους ἀγειρόντων* vel *ἐπ' ὄχοις ἀγειρομένων*, ut *M* 82 *οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο*. Idem fere valet quod *ἱππόμαχοι* vel *ἱπποκορυσταί*. Vulgo explicant *μέγα γέρας ἐχόντων*. Gloss. 55.

660 πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ᾽ ἐπεὶ οὖν τράφη ἐν μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ᾽ ὅ γε λαὸν ἀγείρας
665 βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅ γ᾽ ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων·
τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ᾽ ἐφίληθεν
ἐκ Διός, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει,
670 καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐίσας,
Νιρεὺς Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τ᾽ ἄνακτος,
Νιρεύς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ᾽ ἀμύμονα Πηλείωνα.
675 ἀλλ᾽ ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ᾽ ἄρα Νίσυρόν τ᾽ εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος.
680 τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν αὖ τοὺς ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
οἵ τ᾽ Ἄλον οἵ τ᾽ Ἀλόπην οἵ τε Τρηχῖν᾽ ἐνέμοντο,
οἵ τ᾽ εἶχον Φθίην ἠδ᾽ Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί,
685 τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
ἀλλ᾽ οἵ γ᾽ οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
οὐ γὰρ ἔην ὅς τίς σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
κούρης χωόμενος Βρισηίδος ἠυκόμοιο,
690 τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης,

686. **δυσηχέος** *dolorosi*, ab ἄχος, ut **δυσηλεγής ἀλεγεινός** ab ἄλγος, eodem sensu quo **πόλεμος δακρυόεις, πολύδακρυς, ὀιζυρός, λευγαλέος, ὀκρυόεις** dicitur. Vulgo explicant *dissoni*, tanquam ab ἦχος ductum. Gloss. 887.

καδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος.
τῆς ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
695 Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶν' ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην,
τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήιος ἡγεμόνευεν
ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
700 τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο
καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνήρ
νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν — πόθεόν γε μὲν ἀρχόν —
ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
705 Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου
ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἅμα πρότερος καὶ ἀρείων,
ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήιος· οὐδέ τι λαοὶ
δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα.
710 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηίδα λίμνην,
Βοίβην καὶ Γλαφύρας καὶ ἐυκτιμένην Ἰαωλκόν,
τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν,
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
715 Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην, καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο
καὶ Μελίβοιαν ἔχον καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν, τόξων εὖ εἰδώς,

692. *ἐγχεσιμώρους* i. e. *ἔγχεσι μαρμαίροντας*, ut opinor, vel *ἔγχεσι κεκασμένους*, *αἰχμητάς*, *δουρικλυτούς*. Nam-*μωρός* ex *μαίρω* descendere potuit, ut *σωρός ψωρός γρώνη* ex *σαίρω ψαίρω γραίνω*. Porro *ἰόμωροι* Argivi *B* 242. *Ξ* 479 dicuntur a *capillorum nigritia et nitore* ut *ἰοπλόκαμοι*, *ἰοβόστρυχοι;* nam vocalis brevitas prohibet, ne ad *ἰός sagitta* referatur. Postremo *ὑλακόμωροι* canes *ξ* 29 a *claro latratu* cognomen habent, *ὑλαγμῷ μαρμαίροντες*.

696. *Ἴτωνά τε.* Suspiceris *Ἰτεῶνά τε*, ab *ἰτέα*, ut *Ἑλικών salictum*, ut *Σικυών ficetum*, ut *Κρανών cornetum.*

697. *λεχεποίην* substantivum est, *cubilium fabricatorem*, si qui locus, sive urbs sive flumen, junci (*σχοίνου*) copia materiam lectis parandis suppeditat,

ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
720 ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν
ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
ἔνθ' ὅ γε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
725 Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν — πόθεόν γε μὲν ἀρχόν —
ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀιλῆος νόθος υἱός,
τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀιλῆι πτολιπόρθῳ.
Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
730 οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
ἰητῆρ' ἀγαθώ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων.
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
735 οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην Ἠλώνην τε πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν,
740 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς —
τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
ἤματι τῷ ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας,
τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν —
745 οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος,
υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο.
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
750 οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,

quoniam olim *dabat exiguum fluminis ulva torum;* Ovid. Fast. 1, 200. Plenius Ἀσωπὸν βαθύσχοινον λεχεποίην Δ 383. Gloss. 2058.

720. μάχεσθαι h. e. ὥστε τόξοις ἶφι μάχεσθαι.

744. Αἰθίκεσσι Pindum accolentibus.

οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ.
οὐδ' ὅ γε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει ἠύτ' ἔλαιον·
755 ὅρκου γὰρ δεινοῦ, Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός,
οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
ναίεσκον. τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν,
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
760 Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
αὐτῶν ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἕποντο.
ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς,
765 ὄτριχας οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐίσας·
τὰς ἐν Πηρείῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας·
ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
770 ἵπποι θ' οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισιν
κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ἀτρεΐδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
775 τόξοισίν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος,
λωτὸν ἐρεπτόμενοι ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηίφιλον ποθέοντες
φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατόν, οὐδ' ἐμάχοντο.
780 Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ὡς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὶ ὣς τερπικεραύνῳ
χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέι γαῖαν ἱμάσσῃ

772. ἀπομηνίσας i. e. ἀπεὼν καὶ μηνίσας.
777. πεπυκασμένα scil. πέπλοις; iis enim contegi solebant currus, ut E 194. ἀμφὶ δὲ πέπλοι πέπτανται scil. δίφροις.

εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
785 ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ·
οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσιν
πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
790 ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθώς,
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί.
795 τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
„ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἀλλ' οὔ πω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
800 λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν
ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι προτὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι.
πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
805 τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει,
τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας.“
Ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' οὔ τι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
πᾶσαι δ' ὠίγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,

795. *μετέφη* praegnanter dictum pro *Πρίαμον προςφὰς μετέφη ἐν τοῖς ὁμηγερέεσσιν.* Nam *μεταφάναι* nusquam non est *in concione loqui,* nusquam *aliquem alloqui.* Apoll. Rh. 1, 702 *Ἰφινόην μετεφώνεεν* coll. 2, 54.

806. *ἐξηγείσθω.* Suspicor cum Matthiaeo *ἐξηγεῖσθαι*, sensu imperativi, *praees.* Monet Iris ut Hector socios a suo quosque duce regendos curet, ipse nullos praeter suos cives, Trojanos, ordinet ducatque; vel *τοῖς μὲν ἐπικούροις ἕκαστος σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει, τῶν δὲ πολιητῶν αὐτὸς ἐξηγοῦ.* Propterea *Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι* v. 815. Vulgata si retineatur, nihil putidius fingi potest hoc Jovis mandato.

810 πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἰπεῖα κολώνη,
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα,
τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
815 ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσιν.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐὺς πάις Ἀγχίσαο
820 Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα,
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
825 ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ
καὶ Πιτύειαν ἔχον καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ,
830 τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ οἱ οὔ τι
πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
835 Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
840 Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
τῶν οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάασκον.
τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ' ὄζος Ἄρηος,

814. *Μυρίνης* unius de Amazonibus, quibuscum Priamus pugnavit *Γ* 189. **818.** *μεμαότες* scil. *μάχεσθαι*, ut *λελιημένοι* *Μ* 106.

υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήικας ἦγ' Ἀκάμας καὶ Πείροος ἥρως,
845 ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρυρέοντος,
850 Ἀξιοῦ οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
855 Κρῶμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,
860 ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράιζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδής
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
865 υἷε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ Μίλητον ἔχον Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον
Μαιάνδρου τε ῥοὰς Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
870 τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν ἠύτε κούρη,
νήπιος, οὐδέ τί οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
875 ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων
τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

III.

Ὅρκοι. τειχοσκοπία. Πάριδος καὶ Μενελάου μονομαχία.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς,
ἠύτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
αἵ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
5 κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
ἠέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
10 εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
ποιμέσιν οὔ τι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω·
τόσσον τίς τ' ἐπὶ λεύσσει ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
ἐρχομένων, μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
15 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
20 ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβάντα,

2. κλαγγῇ, *clamore bellico incondito*, catervae Trojanae, et ἐνοπῇ, *imperiis et cohortationibus*, duces earum incedebant, diversi hoc barbarorum ritu ab Achivis, qui *silenter* incedebant, *intra animum* (ἐν θυμῷ) ferociores, quam palam ac vociferatione, et σιγῇ δειδιότες σημάντορας Δ 431.

6. Πυγμαίοισι, extremae Aegypti incolis, oceani accolis, πυγμῆς altitudinem habentibus (ut *pumiliones*, a *pugni* mensura dicti) quorum segetes gruum involatu perdebantur. Schol. — Mox ἠέριαι *diluculo;* vid. ad Α 497.

13. ἀελλής *densus*, idem quod contractum ἀλής Hes. Opp. 493, pariterque atque ἀολλής ab εἴλειν, ἔλλειν ductum. Gloss. 450.

ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα,
25 πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴ περ ἂν αὐτόν
σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί·
ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
30 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδής
ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ,
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
35 ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τε μιν εἷλε παρειάς,
ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
„Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἠπεροπευτά,
40 αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.

23. **σώματι** corpus ferae nunc maxime a leone necatum significat; nec enim σῶμα ab Homero nisi de cadaveribus usurpatur; ἐπικύρσας autem leo dicitur non quod occurrentem feram *nactus* est, ut mox εὑρών, sed quod necato *potitus* est. Quomodo ille escam esurit, ita Menelaus ultionem sitit; et quanta ille aviditate praedam devorare festinat, licet ipsum venatores persequantur, qui praevertendi sint, tanta Menelaus velocitate curru desilit Paridem provocantem assecuturus, antequam vel ille Trojanorum praesidio protegatur vel ipse circumveniatur. Nam μάλα pro μάλ' ὦκα dictum ut Φ 24, et εἴπερ ἄν *licet*, ut *B* 597.

39. **ἠπεροπευτά**, utpote ab ἀπρεπής vel ἄπροπος ductum, quemvis *indecore agentem* significat, ac praecipue *fraudulentum*. Gloss. 376.

40: ἄγονος passive dictum videtur pro ἀγέννητος: *Utinam omnino non natus esses, aut saltem periisses, antequam Helenam duceres!* Atqui nusquam legitur ἄγονος nisi active, de eo *qui liberos genuit nullos et prole caret;* atque ita Augustus versiculum illum interpretatus est, quem narrante Suetonio c. 65, Juliam suam pertaesus, sic invertit: αἴθ' ὄφελον ἄγαμός τ' ἔμεναι ἄγονός τ' ἀπολέσθαι! Quodsi Homerus communem nominis usum retinuit, hoc optat frater iratus: *utinam sine prole et uxore periisses, ut ad neminem praeter temet ipsum tanta infamia pertineret!* Et tradidit Dio-

ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί
φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλόν
45 εἶδος ἔπ', ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσίν, οὐδέ τις ἀλκή.
ἦ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν
πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων,
50 πατρί τε σῷ μέγα πῆμα πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δὲ σοὶ αὐτῷ;
οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
γνοίης χ' οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ ἄν τοι χραίσμοι κίθαρις τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
55 ἥ τε κόμη τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
λάινον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ' ὅσσα ἔοργας."
τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν —

nysius quidam grammaticus, Dardanum filium ex Helena susceptum esse Paridi, contra Odysseae testimonium δ 42.

45. ἀλλ' οὐκ. Sustuli colon post εἶδος, nam haec quoque Achivorum sunt verba Paridem irridentium, non Hectoris eundem increpantis. Sensus est: „Achivi, rati antea illum, quem πρόμον ex acie procurrentem vidissent, unum de fortissimis vel ἀριστῆα esse, nunc cachinnabunt, quod ridicula repugnantia homo formosus idem et ignavus sit, et procursu fugaque jactantiam timiditate miscuerit." Ergo πρόμον, non σε, subjectum est infinitivi ἔμμεναι, et ἀριστῆα praedicatum.

51. δυσμενέσιν, domesticis et Trojanis inimicis, quibus regum peccata gaudio sunt; non hostibus, non Graecis.

54. χραίσμοι recepi cum Bekkero pro χραίσμῃ, potentialem pro jussivo, aptum sane locum habituro, si non Hector sed Menelaus exitium Paridi denuntians loqueretur.

57. λάινον χιτῶνα. Lapidationis supplicium, κατάλευσις, significatur; nisi forte spelunca potius intelligenda, qualis Antigonae et Electrae Sophocleae ad immoriendum destinata erat; quoniam habitacula *indui* dicuntur ut Pind. Pyth. 4, 365 ἕσσαν τὸ τέμενος coll. Nem. 11, 21. Gloss. 2280.

59. ἐπεί protasis est apodoseos μή πρόφερε v. 64; medii quatuor versus parenthesin efficiunt; quare punctum sustuli post ἐστίν. Hoc dicit: „Hector, postquam jure mihi exprobravisti timorem (jure tu quidem, quoniam ipse fortissimo et ferreo animo es) desine mihi venustatem immerito exprobrare; nam mea culpa timidus sum, deorum culpa formosus." Vulgo ἀπόβλητα, *quae abjici possunt*, vertunt *contemnenda*, quasi idem esset atque ἀποβλητέα.

60 αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής,
ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
νήιον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
ὣς σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν —
μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·
65 οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
νῦν αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
70 συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νεέσθων
75 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα."
Ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας,
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
80 ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄυσε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔσχοντο μάχης ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
85 ἐσσυμένως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·

64. χρυσέης, *auro contra carae* ut χρυσέα Ἐλπίς Soph. Oed. T. 157 et Ὑγίεια Pind. Pyth. 3, 127. Paridis ingenio proprium est hoc Veneris suae cognomen.

78. δουρός partitivus est: *mediae hastae particulam prehendit.* Nam tripartita h. l. hasta fingitur: summa, media, ima; unaquaeque autem harum partium longior erat, quam quae universa manus amplexu teneri posset. *Π* 406 ἕλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος. Erat autem ille actus signum silentii cum securitate ad colloquium poscendi, ut *Η* 56.

83. στεῦται ex δεύεται formatum videtur, ut στίξ στρηνής a δέχεσθαι, δραίνειν. Sed δεύεσθαι ut δεῖσθαι est *cupere.* Idem significat στεύεσθαι cum alibi tum λ 584, ubi cum Bothio scribendum: στεῦτο δὲ διψάων πιέειν, οὐδ' εἶχεν ἑλέσθαι. Gloss. 158.

„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
90 αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν."
95 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
100 εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
γῇ τε καὶ ἠελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
105 ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
110 λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀιζυροῦ πολέμοιο.
καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο. τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ

99. *πέποσθε* ex *πέπονθατε* prodiit, per syncopen voc. *α*, caeteras mutationes legitime trahentem. Gloss. 819.

104. *γῇ τε.* Nam Tellurem et Solem Trojani barbari pro summis ut videtur diis colebant; Jovem Graeci. Et Telluri haud dubie nigra agna, Soli albus agnus destinabatur. Suis utrique et patriis numinibus sacrificaturi erant.

106. *ὑπερφίαλοι* ad *φύειν* referendum est ut *ὑπερφύς, ὑπερφυής, ὑπέρφεν*, et ut *σίαλος, βριαρός* ad *σῦς, βαρύς*. Gloss. 2220.

109. *οἷς* masculinum est; relativum

115 πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα·
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπεν,
καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν Πρίαμόν τε καλέσσαι.
αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
120 οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
125 τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινεν,
δίπλακα πορφυρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὕς ἑθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
130 „δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν ἄρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ — πόλεμος δὲ πέπαυται —
135 ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν,
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις."
Ὣς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
140 ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων.
αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν
ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,

positum pro particula hypothetica *ἐάν τισιν*, ut Ξ 81. σ 286.

115. *ἀμφίς circa singulorum arma humi deposita.* Nam Achivi Trojanique proxime non solum a suis utrique commilitonibus consederant, sed et hostes juxta hostes, nimirum spe pacis adeo certa, ut pacis jam rite pactae speciem praeberent. Ante Buttmannum Lexil. 2, p. 223 *ἄρουρα* de *μεταιχμίῳ*, quo Achivi Trojanique dirimebantur, intelligi solebat.

Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ Κλυμένη τε βοῶπις.
145 *αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.*
οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν,
150 *γήραι δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ*
ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην
δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν·
τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ.
οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
155 *ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·*

145. ***Σκαιαὶ πύλαι*** **in occidentali murorum parte, in campum et castra Achivorum ducentes.**

146. ***οἱ δὲ*** scil. *Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ*; nam hoc *τε* praeparativum, non adnexivum; et *ἀμφὶ Πρίαμον* pars praedicati *εἵατο* est, ut *Z* 436, *M* 139, h. s. „Ucalego autem et Antenor prope Priamum ejusque gentem sedebant.“ Duo illi *δημογέροντες* regiae stirpi, Priamum tunc cingenti, opponuntur, non adnumerantur. Dardani illi sunt et discordes regi ob bellum cum malo publico pro unius reguli libidine susceptum. Quare Antenor et ante bellum hospitio exceperat Ulixem legatum *Γ* 207, et ardente bello suadebat ut Helenam reddendo belli causa praecideretur *H* 347, et a posthomericis poetis etiam prodidisse Trojam Graecis narratur. Ipsa nomina *Οὐκαλέγοντος*, *irreverentis*, et *Ἀντήνορος*, *adversarii*, tali eorum cum rege simultati congruunt. Quippe *B* 816. 819 et passim distinguuntur *Τρῶες* et *Δαρδάνιοι*, *Δάρδανοι*, *Δαρδανίωνες* tanquam duae gentes in unam civitatem coalitae, etsi alibi utrique *Τρώων* nomine generali continentur. Trojanis in bello Hector praeerat, Dardanis Aeneas Antenorisque filii. Ucalego et Antenor, quanquam hic Priamo affinitate conjunctus *Z* 299, tamen *δήμῳ* adnumerantur ut Polydamas *M* 213; sunt autem utpote senes ac proceres (*δημογέροντες*) quasi tribuni plebis, quo nomine etiam Ilus Dardani filius *παλαιὸς δημογέρων* appellatur *Λ* 372. Ideo mox v. 262 Antenor cum Priamo in castra Achivorum evehitur ad foedus feriendum, ut praeter regem, qui *Τρώς* esset, etiam *Δαρδάνων* aliquis caerimoniae intersit. Igitur duumviri illi, quamvis regiae domo et Helenae infesti, tamen ejusdem Helenae formositatem non admirari nequeunt. Dualem autem *τὸ δὲ* propterea aspernatus est poeta, ut plures etiam Dardanos duumviris illis assedisse significaret. Ergo non quietem solum senilem inflammavit Helenae pulcritudo, id quod admiratus est Lessingius, sed adeo odium infestorum vicit. Quodsi non distinguerentur Priamus ejusque fratres ab illis duumviris, omnesque omnino viri his versibus nominati *δημογέροντες* haberentur, et communiter Helenae praesentiam detestarentur, non sibi constaret Priamus in affectu suo, cui carissima esset Helena. Gloss. 366.

„οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
160 μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο."
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
„δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν πηούς τε φίλους τε.
οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί· θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
165 οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε.
ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν·
καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔ πω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
170 οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν."
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
„αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι, φίλε ἑκυρέ, δεινός τε·
ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακός, ὁππότε δεῦρο
υἱέι σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα
175 παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
οὗτός γ' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής·
180 δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε."
Ὣς φάτο, τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·

172. *αἰδοῖος* ob virtutes, *δεινός* ob dignitatem et potentiam, ut *θ* 22. *ξ* 234.

175. *τηλυγέτην* i. e. *ἀταλογέτην*, *tenellam*, ut *λ* 39 *παρθενικαί ἀταλαί*; quae laus est primae aetatis, ut *zart*, ut *I* 255. *E* 153. *δ* 11. *π* 17; simulque probrum est in robustis, ut *zärtlich*, *N* 42. Compositum est cum verbali participii *γεγαώς*, sicut mons *Τηΰγετον*, et *βαρυγέτας βάρος μέγα ἔχοντας*: *-γέτας δὲ*, *ὄντας* apud Hesychium, ubi libri *βάρος μὲν ἔχοντας*, *Γέτας δὲ ὄντας*. Simul *ο* in *υ* mutatum ut in nomine *Ταλθύβιος*, ex *Θαλεθόβιος* orto. Initiale *α* cum medio *α* transpositione coaluit, ut in *ῥήσσω ἀράσσω*, *κηλεῖν ἀκαλός*, *μῆλον ἀμαλόν*. Vulgo explicant vel *τηλέγονος* vel *ὀψίγονος*. Gloss. 351.

180. *εἴ ποτ' ἔην γε* elliptice, loco integrae sententiae: „id praedicare licet, si fuit saltem aliquando; atqui fuisse quidem constat." Doloris aliquid ob amissum bonum inest, sed solatium simul, quasi amissione non adimatur jus

„ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
185 ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ᾽ ἐστρατόωντο παρ᾽ ὄχθας Σαγγαρίοιο·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
ἤματι τῷ ὅτε τ᾽ ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
190 ἀλλ᾽ οὐδ᾽ οἱ τόσοι ἦσαν ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί."
Δεύτερον αὖτ᾽ Ὀδυσῆα ἰδὼν ἐρέειν᾽ ὁ γεραιός·
„εἴπ᾽ ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅς τις ὅδ᾽ ἐστίν,
μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
εὐρύτερος δ᾽ ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
195 τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ κτίλος ὣς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐίσκω πηγεσιμάλλῳ,
ὅς τ᾽ οἰῶν μέγα πῶυ διέρχεται ἀργεννάων."
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειθ᾽ Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
200 „οὗτος δ᾽ αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,
εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά."
Τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
„ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες·
205 ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ᾽ ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς,
σεῦ ἕνεκ᾽ ἀγγελίης, σὺν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·

possidendi, et quasi semel facta infecta fieri nequeant. Redit eodem sensu eadem **locutio** *Λ* 761. *Ω* 426. *ο* 268. *τ* 314. *ω* 287.

182. *μοιρηγενές* i. e. *μοίρῃ γεννηθείς*, ut *fatalis*, exitialis; nam *μοῖρα* plerumque *ὀλοή* habetur, *θεοί* contra *δωτῆρες ἐάων*. Beat simul et abominatur **Priamus Atriden, ut fortuna potiorem, sed suo et Trojanorum exitio natum. Gl. 582. Vulgo ita explicant ut idem significet quod** *μάκαρ* et *ὀλβιόδαιμον*, et *παῖς τῆς Τύχης τῆς εὖ διδούσης* Soph. Oed. T. 1080 et *Fortunae filius* Hor. Sat. 2, 6, 49 et Petron. 43.

206. *ἀγγελίης* nominativus est ut *ἄγγελος*, sed notione diversus; nam *ἄγγελος nuntium* vel ministrum significat, quales et Iris et praecones erant, *ἀγγελίης* autem *legatum*, *πρεσβευτήν*, *πρέσβεις*. Alii hunc et similes locos ad femininum et abstractum *ἀγγελία* referunt, pernegante Spitznero ad *N* 252, extitisse masculinum illud *ἀγγελίης*. — Paulo ante *καί* ad *ποτέ* referendum est, *jam alio quodam tempore*.

τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
210 στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευεν,
παῦρα μέν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
215 οὐ δ' ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·

213. *ἐπιτροχάδην vehementer et irate,* et minitabunda voce et pugnis et omni corporis motu, quasi hostiliter *incursaturus* esset adversarios ut σ 25 ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει, γρηὶ καμινοῖ ἶσος. Diversissimi sane inter se duo illi oratores. Nam Menelaus utpote suae injuriae ultor, commoto animo et corpore, Ulixes publicae caussae actor, immoto disserebat; ille pauca quidem sed cum vociferatione, hic copiose et profluenter et alta quidem voce, sed eadem moderata. Gloss. 697.

215. εἰ καὶ scripsi cum Etonensi et Spitznero pro vulgato ἢ καί; et οὐ δὲ adversativum pro οὐδὲ copulativo (nam οὐδέ, nec, ubivis distinxi ab οὐ δέ, nec vero), et versum commate a priore separavi h.s. *Pauca disseruit Menelaus, quoniam non verbosus erat, non ea tamen indiserte, etsi minor natu erat,* quam Ulixes, homo disertissimus. Sed ἀφαμαρτοεπής is dicitur qui ἀπὸ σκοποῦ μυθεῖται (λ 344) et apta verba non reperit, ut Ajax *M* 824 ἁμαρτοεπής, dum exitium Hectori vaticinatur quasi imminens, et λ 511. αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων. Caeterum γένει h.l. idem est quod γενεῇ Δ 60 et γονῇ γεραιτέρᾳ Soph. Oed. C. 1294, *genitura,* non *genere.* Quodsi *genus* intelligi vellet poeta, γένος ὕστερος dixisset, non γένει.

217. *στάσκεν, adstabat* aliquantum temporis, silens, meditabundus; ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν vel ὑπόδρα, *deductis superciliis,* defixis humi oculis, corpore immobili. Igitur illa cunctatio, postquam exsurrexit ad dicendum speciem ἄφρονος et ἀΐδριος multitudini imperitae praebebat, tanquam perturbatus animo haesitaret quid diceret; haec tristitia autem, quae propria esse solet intente meditantibus, ad suppressam iram trahebatur, donec tot tanta externi habitus vitia ipsius orationis virtutibus compensavit. Talem timidae verecundationis simulationem veteres dicendi magistri ultro commendant. Recte pleraque expressit Ovid. Met. 13, 125. *Laërtius heros adstitit atque oculos paulum tellure moratos sustulit ad proceres exspectatoque resolvit ora sono:* gnarus in στάσκεν latere morae notionem, quam voce *exspectato* retulit, caeterum ignarus quid ὑπαὶ ἴδεσκε significaret, si tamen *sustulit ad proceres* idem esse voluit.

220 φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὔτως.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει
καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες."

225 Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·
„τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
ἔξοχος Ἀργείων κεφαλήν τε καὶ εὐρέας ὤμους;"
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
„οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν.
230 Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς
ἕστηκ', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
235 οὕς κεν ἐῢ γνοίην καί τ' οὔνομα μυθησαίμην·
δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
240 ἢ δεύρω μὲν ἕποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισιν,
νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἅ μοί ἐστιν."
Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.
245 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,

220. *αὔτως male* abundanter vocabulo per se malam rem indicanti appositum ut in *νήπιον αὔτως.*

224. *ἀγασσάμεθα* malo sensu dictum, *demirati sumus et indignati*, ut β 67 *θεοὶ ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα* coll. ψ 64. Offenderat enim tetricus Ulixis habitus animos, donec audirent orantem; *tum vero non sic* (ut ante auditum fecerant) *speciem ejus improbaverunt quam viderant.* Itaque eloquentiae praestantia ita obliteraverat habitus vitia, ut, qui ante adspectu Ulixis offensi erant, post auditam orationem etiam habitum oratoris improbare desinerent. Ac talis quidem animorum mutatio consentanea est naturae humanae. Vulgo *ἀγασσάμεθα* de *admiratione* intelligunt ut Η 404 *μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος*, et *ἰδόντες*, *conspicati* perperam vertunt *intuentes*, quasi idem sit atque *ὁρῶντες.*

238. *μοι* ex *μία* pendet: *eadem quae me peperit.*

60 αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής,
ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
νήιον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
ὣς σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν —
μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·
65 οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
νῦν αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
70 συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νεέσθων
75 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα."
Ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας,
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
80 ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄυσε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔσχοντο μάχης ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
85 ἐσσυμένως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·

64. χρυσέης, *auro contra carae* ut χρυσέα Ἐλπίς Soph. Oed. T. 157 et Ὑγίεια Pind. Pyth. 3, 127. Paridis ingenio proprium est hoc Veneris suae cognomen.

78. δουρός partitivus est: *mediae hastae particulam prehendit.* Nam tripartita h. l. hasta fingitur: summa, media, ima; unaquaeque autem harum partium longior erat, quam quae universa manus amplexu teneri posset. *Π* 406 ἕλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος. Erat autem ille actus signum silentii cum securitate ad colloquium poscendi, ut *H* 56.

83. στεῦται ex δεύεται formatum videtur, ut στίξ στρηνής a δέχεσθαι, δραίνειν. Sed δεύεσθαι ut δεῖσθαι est *cupere*. Idem significat στεύεσθαι cum alibi tum λ 584, ubi cum Bothio scribendum: στεῦτο δὲ διψάων πιέειν, οὐδ' εἶχεν ἑλέσθαι. Gloss. 158.

„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
90 αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν."
95 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
100 εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
γῇ τε καὶ ἠελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
105 ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
110 λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀιζυροῦ πολέμοιο.
καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο. τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ

99. *πέποσθε* ex *πέπονθατε* prodiit, per syncopen voc. *α*, caeteras mutationes legitime trahentem. Gloss. 819.

104. *γῇ τε.* Nam Tellurem et Solem Trojani barbari pro summis ut videtur diis colebant; Jovem Graeci. Et Telluri haud dubie nigra agna, Soli albus agnus destinabatur. Suis utrique et patriis numinibus sacrificaturi erant.

106. *ὑπερφίαλοι* ad *φύειν* referendum est ut *ὑπερφύς*, *ὑπερφυής*, *ὑπέρφεν*, et ut *σίαλος*, *βριαρός* ad *σῦς*, *βαρύς*. Gloss. 2220.

109. *οἷς* masculinum est; relativum

115 πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα·
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπεν,
καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν Πρίαμόν τε καλέσσαι.
αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
120 οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
125 τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινεν,
δίπλακα πορφυρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὕς ἑθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
130 „δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν ἄρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ — πόλεμος δὲ πέπαυται —
135 ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν,
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις."
Ὣς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
140 ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων.
αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν
ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,

positum pro particula hypothetica ἐὰν τισιν, ut Ξ 81. σ 286.

115. *ἀμφίς circa singulorum arma humi deposita.* **Nam Achivi Trojanique proxime non solum a suis utrique commilitonibus consederant, sed et hostes juxta hostes, nimirum spe pacis adeo certa, ut pacis jam rite pactae speciem praeberent. Ante Buttmannum Lexil. 2, p. 223** ἄρουρα **de** μεταιχμίῳ**, quo Achivi Trojanique dirimebantur, intelligi solebat.**

Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ Κλυμένη τε βοῶπις.
145 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν,
150 γήραι δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην
δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν·
τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
155 ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·

145. Σκαιαὶ πύλαι in occidentali murorum parte, in campum et castra Achivorum ducentes.

146. οἱ δὲ scil. Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ; nam hoc τε praeparativum, non adnexivum; et ἀμφὶ Πρίαμον pars praedicati εἵατο est, ut Z 436, M 139, h. s. „Ucalego autem et Antenor prope Priamum ejusque gentem sedebant." Duo illi δημογέροντες regiae stirpi, Priamum tunc cingenti, opponuntur, non adnumerantur. Dardani illi sunt et discordes regi ob bellum cum malo publico pro unius reguli libidine susceptum. Quare Antenor et ante bellum hospitio exceperat Ulixem legatum Γ 207, et ardente bello suadebat ut Helenam reddendo belli causa praecideretur H 347, et a posthomericis poetis etiam prodidisse Trojam Graecis narratur. Ipsa nomina Οὐκαλέγοντος, *irreverentis*, et Ἀντήνορος, *adversarii*, tali eorum cum rege simultati congruunt. Quippe B 816. 819 et passim distinguuntur Τρῶες et Δαρδάνιοι, Δάρδανοι, Δαρδανίωνες tanquam duae gentes in unam civitatem coalitae, etsi alibi utrique Τρώων nomine generali continentur. Trojanis in bello Hector praeerat, Dardanis Aeneas Antenorisque filii. Ucalego et Antenor, quanquam hic Priamo affinitate conjunctus Z 299, tamen δήμῳ adnumerantur ut Polydamas M 213; sunt autem utpote senes ac proceres (δημογέροντες) quasi tribuni plebis, quo nomine etiam Ilus Dardani filius παλαιὸς δημογέρων appellatur Λ 372. Ideo mox v. 262 Antenor cum Priamo in castra Achivorum evehitur ad foedus feriendum, ut praeter regem, qui Τρώς esset, etiam Δαρδάνων aliquis caerimoniae intersit. Igitur duumviri illi, quamvis regiae domo et Helenae infesti, tamen ejusdem Helenae formositatem non admirari nequeunt. Dualem autem τὸ δὲ propterea aspernatus est poeta, ut plures etiam Dardanos duumviris illis assedisse significaret. Ergo non quietem solum senilem inflammavit Helenae pulcritudo, id quod admiratus est Lessingius, sed adeo odium infestorum vicit. Quodsi non distinguerentur Priamus ejusque fratres ab illis duumviris, omnesque omnino viri his versibus nominati δημογέροντες haberentur, et communiter Helenae praesentiam detestarentur, non sibi constaret Priamus in affectu suo, cui carissima esset Helena. Gloss. 366.

„οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῇδ᾽ ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίη περ ἐοῦσ᾽, ἐν νηυσὶ νεέσθω,
160 μηδ᾽ ἡμῖν τεκέεσσί τ᾽ ὀπίσσω πῆμα λίποιτο."
Ὣς ἄρ᾽ ἔφαν· Πρίαμος δ᾽ Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
„δεῦρο πάροιθ᾽ ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν πηούς τε φίλους τε.
οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί· θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
165 οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
ὥς μοι καὶ τόνδ᾽ ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
ὅς τις ὅδ᾽ ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠύς τε μέγας τε.
ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν·
καλὸν δ᾽ οὕτω ἐγὼν οὔ πω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
170 οὐδ᾽ οὕτω γεραρόν· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν."
Τὸν δ᾽ Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
„αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι, φίλε ἑκυρέ, δεινός τε·
ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακός, ὁππότε δεῦρο
υἱέι σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα
175 παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
ἀλλὰ τά γ᾽ οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ᾽ ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
οὗτός γ᾽ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον, βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς κρατερός τ᾽ αἰχμητής·
180 δαὴρ αὖτ᾽ ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ᾽ ἔην γε."
Ὣς φάτο, τὸν δ᾽ ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·

172. *αἰδοῖος* ob virtutes, *δεινός* ob dignitatem et potentiam, ut *ϑ* 22. *ξ* 234.

175. *τηλυγέτην* i. e. *ἀταλογέτην*, *tenellam*, ut *λ* 39 *παρϑενικαὶ ἀταλαί*; quae laus est primae aetatis, ut *zart*, ut *I* 255. *E* 153. *δ* 11. *π* 17; simulque probrum est in robustis, ut *zärtlich*, *N* 42. Compositum est cum verbali participii *γεγαώς*, sicut mons *Τηΰγετον*, et *βαρυγέτας βάρος μέγα ἔχοντας· -γέτας δὲ, ὄντας* apud Hesychium, ubi libri *βάρος μὲν ἔχοντας, Γέτας δὲ ὄντας*. Simul *o* in *υ* mutatum ut in nomine *Ταλϑύβιος*, ex *Θαλεϑόβιος* orto. Initiale *α* cum medio *α* transpositione coaluit, ut in *ῥήσσω ἀράσσω*, *κηλεῖν ἀκαλός*, *μῆλον ἀμαλόν*. Vulgo explicant vel *τηλέγονος* vel *ὀψίγονος*. Gloss. 351.

180. *εἴ ποτ᾽ ἔην γε* elliptice, loco integrae sententiae: „id praedicare licet, si fuit saltem aliquando; atqui fuisse quidem constat." Doloris aliquid ob amissum bonum inest, sed solatium simul, quasi amissione non adimatur jus

„ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
185 ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ᾽ ἐστρατόωντο παρ᾽ ὄχθας Σαγγαρίοιο·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
ἤματι τῷ ὅτε τ᾽ ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
190 ἀλλ᾽ οὐδ᾽ οἱ τόσοι ἦσαν ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί."
Δεύτερον αὖτ᾽ Ὀδυσῆα ἰδὼν ἐρέειν᾽ ὁ γεραιός·
„εἴπ᾽ ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅς τις ὅδ᾽ ἐστίν,
μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
εὐρύτερος δ᾽ ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
195 τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ κτίλος ὣς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν.
ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐίσκω πηγεσιμάλλῳ,
ὅς τ᾽ οἰῶν μέγα πῶυ διέρχεται ἀργεννάων."
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειθ᾽ Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
200 „οὗτος δ᾽ αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,
εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά."
Τὴν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
„ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες·
205 ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ᾽ ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς,
σεῦ ἕνεκ᾽ ἀγγελίης, σὺν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·

possidendi, et quasi semel facta infecta fieri nequeant. Redit eodem sensu eadem locutio *Λ* 761. *Ω* 426. *ο* 268. *τ* 314. *ω* 287.

182. *μοιρηγενές* i. e. *μοίρῃ γεννηθείς*, ut *fatalis*, exitialis; nam *μοῖρα* plerumque *ὀλοή* habetur, *θεοί* contra *δωτῆρες ἐάων*. Beat simul et abominatur Priamus Atriden, ut fortuna potiorem, sed suo et Trojanorum exitio natum. Gl. 582. Vulgo ita explicant ut idem significet quod *μάκαρ* et *ὀλβιόδαιμον*, et *παῖς τῆς Τύχης τῆς εὖ διδούσης* Soph. Oed. T. 1080 et *Fortunae filius* Hor. Sat. 2, 6, 49 et Petron. 43.

206. *ἀγγελίης* nominativus est ut *ἄγγελος*, sed notione diversus; nam *ἄγγελος nuntium* vel ministrum significat, quales et Iris et praecones erant, *ἀγγελίης* autem *legatum*, *πρεσβευτήν*, *πρέσβεις*. Alii hunc et similes locos ad femininum et abstractum *ἀγγελία* referunt, pernegante Spitznero ad *N* 252, extitisse masculinum illud *ἀγγελίης*. — Paulo ante *καί* ad *ποτέ* referendum est, *jam alio quodam tempore.*

τοὺς δ᾽ ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
210 στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
ἄμφω δ᾽ ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευεν,
παῦρα μέν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
215 οὐ δ᾽ ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
σκῆπτρον δ᾽ οὔτ᾽ ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
ἀλλ᾽ ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, αἴδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·

213. *ἐπιτροχάδην vehementer et irate,* et minitabunda voce et pugnis et omni corporis motu, quasi hostiliter *incursaturus* esset adversarios ut σ 25 *ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει, γρηὶ καμινοῖ ἶσος.* Diversissimi sane inter se duo illi oratores. Nam Menelaus utpote suae injuriae ultor, commoto animo et corpore, Ulixes publicae caussae actor, immoto disserebat; ille pauca quidem sed cum vociferatione, hic copiose et profluenter et alta quidem voce, sed eadem moderata. Gloss. 697.

215. *εἰ καὶ* scripsi cum Etonensi et Spitznero pro vulgato *ἢ καί;* et *οὐ δὲ* adversativum pro *οὐδὲ* copulativo (nam *οὐδέ*, n e c, ubivis distinxi ab *οὐ δέ*, n e c v e r o), et versum commate a priore separavi h.s. *Pauca disseruit Menelaus, quoniam non verbosus erat, non ea tamen indiserte, etsi minor natu erat,* quam Ulixes, homo disertissimus. Sed *ἀφαμαρτοεπής* is dicitur qui *ἀπὸ σκοποῦ μυθεῖται* (λ 344) et apta verba non reperit, ut Ajax *M* 824 *ἁμαρτοεπής*, dum exitium Hectori vaticinatur quasi imminens, ct λ 511. *αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων.* Caeterum *γένει* h.l. idem est quod *γενεῇ* Δ 60 et *γονῇ γεραιτέρᾳ* Soph. Oed. C. 1294, *genitura,* non *genere.* Quodsi *genus* intelligi vellet poeta, *γένος ὕστερος* dixisset, non *γένει.*

217. *στάσκεν, adstabat* aliquantum temporis, silens, meditabundus; *ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν* vel *ὑπόδρα, deductis superciliis,* defixis humi oculis, corpore immobili. Igitur illa c u n c t a t i o, postquam exsurrexit ad dicendum speciem *ἄφρονος* et *αἴδριος* multitudini imperitae praebebat, tanquam perturbatus animo haesitaret quid diceret; haec t r i s t i t i a autem, quae propria esse solet intente meditantibus, ad suppressam iram trahebatur, donec tot tanta externi habitus vitia ipsius orationis virtutibus compensavit. Talem timidae verecundationis simulationem veteres dicendi magistri ultro commendant. Recte pleraque expressit Ovid. Met. 13, 125. *Laërtius heros adstitit atque oculos paulum tellure moratos sustulit ad proceres exspectatoque resolvit ora sono:* gnarus in *στάσκεν* latere m o r a e notionem, quam voce *exspectato* retulit, caeterum ignarus quid *ὑπαὶ ἴδεσκε* significaret, si tamen *sustulit ad proceres* idem esse voluit.

220 φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὔτως.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει
καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες."
225 Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·
„τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
ἔξοχος Ἀργείων κεφαλήν τε καὶ εὐρέας ὤμους;"
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
„οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν.
230 Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὥς
ἕστηκ', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
235 οὕς κεν ἐὺ γνοίην καί τ' οὔνομα μυθησαίμην·
δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
240 ἢ δεύρω μὲν ἕποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισιν,
νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἅ μοί ἐστιν."
Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.
245 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,

220. *αὔτως male* abundanter vocabulo per se malam rem indicanti appositum ut in *νήπιον αὔτως*.

224. *ἀγασσάμεθα* malo sensu dictum, *demirati sumus et indignati*, ut *β* 67 *θεοὶ ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα* coll. *ψ* 64. Offenderat enim tetricus Ulixis habitus animos, donec audirent orantem; *tum vero non sic* (ut ante auditum fecerant) *speciem ejus improbaverunt quam viderant*. Itaque eloquentiae praestantia ita obliteraverat habitus vitia, ut, qui ante adspectu Ulixis offensi erant, post auditam orationem etiam habitum oratoris improbare desinerent. Ac talis quidem animorum mutatio consentanea est naturae humanae. Vulgo *ἀγασσάμεθα* de *admiratione* intelligunt ut *H* 404 *μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος*, et *ἰδόντες*, *conspicati* perperam vertunt *intuentes*, quasi idem sit atque *ὁρῶντες*.

238. *μοι* ex *μία* pendet: *eadem quae me peperit*.

ἄρνε δύω καὶ οἶνον ἐύφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ. φέρε δὲ κρητῆρα φαεινόν
κῆρυξ Ἰδαῖος ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
250 „ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη. καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
255 τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο,
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα."
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις
260 ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
265 ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοί
ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
270 μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
275 τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
Ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας

270. *μίσγον.* Non merum aqua, ut in conviviis, sed merum utrarumque partium in eodem cratere miscuerunt, concordiae et foederis documento. Nam *ἀκρήτους* esse *σπονδάς* fas erat; *B* 341. *Δ* 159.

ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅ τίς κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
280 ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
285 Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
290 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς
αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω."
Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέι χαλκῷ.
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·
295 οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
300 ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὡς ὅδε οἶνος,
αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν."
Ὣς ἔφαν, οὐ δ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί.
305 ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
ἄψ, ἐπεὶ οὔ πω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
Ζεὺς μέν που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν."
310 Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς,

295. *δεπάεσσιν* instrumentalis est, non dativus. Poculis ipsis pro cyathis usi sunt, ad exhauriendum ex cratere vinum libandi causa.

299. *ὑπὲρ ὅρκια*, *contra foedus*, ut *ὑπὲρ μόρον*, *ὑπὲρ αἶσαν*. Objectum verbi est *τοὺς ἑτέρους*.

310. *ἐς δίφρον*, ut Trojam reporta-

ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο·
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάις καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
315 χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
320 „Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄιδος εἴσω,
ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.“
Ὣς ἄρ' ἔφαν, πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
325 ἂψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστου
ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο·
αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο.
330 κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
335 χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε.
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήιος ἔντε' ἔδυνεν.
340 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο
δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας

rentur; nam victimas in jurejurando mactatas moris erat non comedere, sed humare aut in mare projicere. Ex Schol.

325. ἂψ ὁρόων, *retro versis oculis*, eadem ratione, qua Germani *coelum suspicientes* sortes tollebant, Tac. Germ. 10; coecitatem illi justitiae sequentes, non reverentiam deorum.

Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ.
345 *σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.*
πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην·
οὐδ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή
ἀσπίδ' ἔνι κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ,
350 *Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·*
„Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργεν,
δῖον Ἀλέξανδρον. καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον.
ὄφρα τις ἐρρίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.“
355 *Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,*
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
360 *ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.*
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
365 *„Ζεῦ πάτερ, οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.*
ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος, ἐκ δέ μοι ἔγχος
ἠίχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.“
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
370 *ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς·*
ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.

372. *τρυφαλείης.* Habebat hoc galeae genus, etiam *τρυφάλη* appellatum, *φάλον τετρημένον* nomenque traxit a *τορός τετορεῖν perforare*, ex *τοροφάλεια* ortum, ut *πρυμνός ῥυθμός* ex *πρόμος ῥόθος*. Est autem *φάλος* prominens galeae pars, protecto vel subgrundae similis; ea cum frons et cervices tegebantur, *ἀμφίφαλος* erat galea *E* 743. *Λ* 41; cum genae quoque, *τετράφαλος* *X* 315; cum galea *φάλῳ* carens nihil praeter caput tuebatur,

καί νύ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
375 ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς
ῥῖψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι·
αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
380 ἔγχεϊ χαλκείῳ. τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
ῥεῖα μάλ' ὥς τε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ κηώεντι.
αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε. τὴν δ' ἐκίχανεν
πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ, περὶ δὲ Τρωαὶ ἅλις ἦσαν.
385 χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα,
γρηὶ δέ μιν ἐικυῖα παλαιγενέι προσέειπεν,
εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν.
τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
390 „δεῦρ' ἴθ', Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι.
κεῖνος ὅ γ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσιν,
κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
ἀνδρὶ μαχησάμενον τόν γ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ' ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.“
395 Ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν.
καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν
στήθεά θ' ἱμερόεντα καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
400 ἦ πή με προτέρω πολίων εὐναιομενάων

ἄφαλος erat vel *καταῖτυξ* *K* 258. Sed anterior *φάλος* perforatus esse solebat, ne, dum frontem tueretur, etiam prospectum oculis adimeret, talisque galea sive *ἀμφίφαλος* sive *τετράφαλος*, eadem erat *τρυφάλεια*. Quanquam vocabula *φάλαρα* et *τετραφάληρος* alio spectare videntur, quoniam Agamemnonis galea *Λ* 41 *ἀμφίφαλος* simul et *τετραφάληρος* erat. Aliter Buttm. Lex. 2, 240.

383. *κηώεντι*, *scriniis completo*, si quidem substantivum quoddam *κηός* *cavum*, *caverna* interiisse probabile est. Gloss. 2098.

385. *ἑανοῦ* vel *εἱανοῦ* quoties penultima corripitur, substantivum est verbi *ἑννύναι* ut *εἷμα*, *ἔσθος*, *ἐσθής*, sed

ἄξεις ἢ Φρυγίης ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων,
οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι;
405 τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθου,
μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε καί ἑ φύλασσε,
εἰς ὅ κέ σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὅ γε δούλην.
410 κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι — νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη —
κείνου πορσυνέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ."
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
„μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
415 τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα,
μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά,
Τρώων καὶ Δαναῶν, σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι."
Ὣς ἔφατ', ἔδδεισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ,

quoties producitur, adjectivum ejusdem substantivi, *indutilis*, ut *πέπλος ἑανός* *E* 537 pro *ἑάνιος*. Gloss. 2283.

403. *οὕνεκα* protasis praecedentis est *ἄξεις*, h. s. *Num ideo quod* Menelaus *teterrimam me mulierculam domum reducere parat, tu in remotiorem aliquam urbem vel Phrygiae vel Maeoniae abductura es,* ut nescio quem alium mortalium tibi carum conjugio meo bees? *ideone nunc adstitisti?* Quare interrogationem post v. 404 statui, post v. 402 sustuli.

406. *ἀπόεικε.* Suspicor: *θεῶν δ' ἄπο εἶκε κελεύθου*, h. s. *nunc* homini mortali dea *ultro adside et seorsum a diis* conversans eidem reverenter *de via decede, neve amplius in coelum redi,* prorsus deperiens videlicet amore et divinitatis tuae oblita. Similiter *O* 33. *ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο*, ac saepe *νεῶν ἄπο*. Porro Herodot 2, 80. *οἱ νεώτεροι αὐτέων τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται.* Et Hom. *Δ* 509 *μηδ' εἴκετε χάρμης Ἀργείοις*. Compositum *ἀποείκειν* nusquam legitur.

417. *Τρώων.* Hic versus delendus videtur, ut *ἀμφοτέρων* de Helena et Paride, non de Trojanis et Graecis dicatur. Hoc enim proprie penes Veneris numen erat, tam amorem excitare quam concordiam amantium conjugumque turbare et odii causas serere; talisque minitatio dignissima erat hac dea. Contra si de Trojanis et Graecis intelligendum est *ἀμφοτέρων*, quorsum tandem pertinebit, odium excitare inter eos, qui tot jam annos infestissimis animis bellabant? Ac ne erat quidem Veneris, bella excitare, ut cui non data essent *πολεμήια ἔργα*, sed *ἱμερόεντα ἔργα γάμοιο;* vid. *E* 428. Gloss. 2462.

420 σιγῇ, πάσας δὲ Τρωὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
425 ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
ἔνθα καθῖζ' Ἑλένη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
ὄσσε πάλιν κλίνασα, πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
„ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
430 ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηιφίλου Μενελάου
σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ φέρτερος εἶναι·
ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηίφιλον Μενέλαον
ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
παύεσθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
435 ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι
ἀφραδέως, μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμήῃς."
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
„μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ,
440 κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδέ γ' ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν,
445 νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ὥς σεο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ."
ἦ ῥα, καὶ ἦρχε λέχοσδε κιών· ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις.
Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν,
Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα θηρὶ ἐοικώς,
450 εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.

438. ἔνιπτε, ut ἐνίσσειν ad ἰάπτειν referendum est, ut *icere* ad *jacere;* non ad ἐνέπειν, ut ἐνίψω.

439. ἐγὼ scil. νικήσω, ex ἐνίκησα mutuandum.

441. τραπείομεν pro ταρπείομεν, τερφθῶμεν *delectemur,* ut Ξ 314.

448. τρητοῖσι, terendo *laevigatis* ac *fricatis,* stragulorum et culcitae (λεχέων) epitheton est, non, ut vulgo expli-

ἀλλ᾽ οὔ τις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ᾽ ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ᾽ ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ.
οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ᾽ ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
455 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ᾽ ἐπίκουροι.
νίκη μὲν δὴ φαίνετ᾽ ἀρηιφίλου Μενελάου·
ὑμεῖς δ᾽ Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ
ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν ἥν τιν᾽ ἔοικεν,
460 ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ᾽ ἀνθρώποισι πέληται."
ὣς ἔφατ᾽ Ἀτρείδης, ἐπὶ δ᾽ ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

IV.

Ὁρκίων σύγχυσις. Ἀγαμέμνονος ἐπιπώλησις.

Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσιν
δειδέχατ᾽ ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
5 αὐτίκ᾽ ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην
κερτομίοις ἐπέεσσι, παραβλήδην ἀγορεύων·
„δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ᾽ Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη·
ἀλλ᾽ ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
10 τέρπεσθον· τῷ δ᾽ αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
αἰεὶ παρμέμβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει,

cant, lecti vel spondae (λέχεος) tanquam artificiose perforatae. Gloss. 644.

460. πέληται scil. ἐοικυῖα, quod ex ἔοικε repetendum, h. s.: *multam, quae etiam posterorum judicio aequa sit.*

IV. 6. παραβλήδην, *comparans* (παραβάλλων) frigus et inertiam Junonis in tuendo Menelao cum Veneris ardore et fide in conservando Paride.

11. *αὐτοῦ, ipsius*, ex κῆρας aptum est ut *M* 402, non ex *ἀμύνει arcet*, quod centies cum dativo, nunquam sic ut *ἐέργειν* v. 131 cum genitivo jungitur; non magis quam *ἀλαλκεῖν* Φ 539. *Κήρ* autem etsi plerumque letum omnibus commune significat, tamen etiam *suas quisque* mortalium et proprias *κῆρας* habet, ut Ψ 78. *ἀλλ᾽ ἐμὲ μὲν κὴρ ἀμφέχανε*

καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
„Ἀργεῖοι, μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς·
235 οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός,
ἀλλ' οἵ περ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται,
ἡμεῖς αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν."
240 οὕς τινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
„Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
τίφθ' οὕτως ἕστητε τεθηπότες ἠΰτε νεβροί,
αἵ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι,
245 ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή;
ὣς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
εἰρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ὄφρα ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;"
250 Ὣς ὅ γε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο,
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συῒ εἴκελος ἀλκήν·
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
255 τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
„Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων
ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ
ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
260 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κέρωνται.
εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοί
δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεί
ἕστηχ' ὥς περ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.

242. ἰόμωροι, *nigris crinibus nitentes*, ὥςπερ ἴοις μαρμαίροντες, similes ἰοπλοκάμοις, ἰοβοστρύχοις; vid. ad *B* 692. Laus pulcritudinis inest, ut in καρηκομόωντες; quae laus propterea, quod maximo cum probro sociata est, vitio vel ipsa vertitur, ut in Ἀτρείδη, κύδιστε, φιλοκτεανώτατε. Vid. ad *Γ* 44.

ἀλλ᾽ ὄρσευ πόλεμόνδ᾽, οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι.“
265 Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„Ἀτρεΐδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
ἀλλ᾽ ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ᾽, ἐπεὶ σύν γ᾽ ὅρκι᾽ ἔχευαν
270 Τρῶες. τοῖσιν δ᾽ αὖ θάνατος καὶ κήδε᾽ ὀπίσσω
ἔσσετ᾽, ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.“
Ὣς ἔφατ᾽, Ἀτρεΐδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
ἦλθε δ᾽ ἐπ᾽ Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
τὼ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
275 ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ
ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς·
τῷ δέ τ᾽ ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,
φαίνετ᾽ ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
ῥίγησέν τε ἰδών, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
280 τοῖαι ἅμ᾽ Αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν
δήιον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
285 „Αἴαντ᾽, Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
σφῶι μέν — οὐ γὰρ ἔοικ᾽ ὀτρυνέμεν — οὔ τι κελεύω·
αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
290 τῷ κε τάχ᾽ ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.“
Ὣς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ᾽ ἄλλους.

277. *ἠΰτε* pro *ἠέ* ut Apoll. Rh. 1, 269 *κλαίουσ᾽ ἀδινώτερον ἠΰτε κούρη*. Coaluit structura ex *μελάντερον ἠὲ πίσσα* et ex *μέλαν ἠΰτε πίσσα*, pari inconstantia qua *A* 505. *ὠκυμορώτατος ἄλλων*.

282. *πεφρικυῖαι*, *horrentes* ut *N* 339. *ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσιν μακρῇς*, et Hor. Sat. 2, 1, 10 *horrentia pilis agmina*.

286. *σφῶι* accusativus est, simul cum *οὔτι* ex *κελεύω* aptus, ut *Θ* 153 *τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες; vobis non est ut quidquam imperem;* ut qui vel injussu faciatis quod opus est. Alii post *ἔοικε* distinguunt.

ἔνθ' ὅ γε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητήν,
οὓς ἑτάρους στέλλοντα καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
295 ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα Ἀλάστορά τε Χρομίον τε
Αἵμονά τε κρείοντα Βίαντά τε ποιμένα λαῶν.
ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
πεζοὺς δ' ἐξόπιθε στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλούς,
ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
300 ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.
ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
σφοὺς ἵππους ἐχέμεν μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ·
„μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέῃφι πεποιθώς
οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
305 μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
ἔγχει ὀρεξάσθω, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερον οὕτως.
ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθεον,
τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες."
310 Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.
καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
315 ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον· ὡς ὄφελέν τις
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρείδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτός
ὣς ἔμεν ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
320 ἀλλ' οὔ πως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ὀπάζει.

293. *ἔτετμε*, *occurrit*, aoristus reduplicatus est verbi *ταμεῖν*, quoniam omni occursu alteri iter *praeciditur*. Gloss. 2176.

306. *ἀπὸ ὧν ὀχέων*, per hyperbaton relativae enunciationi additum, cum *ὀρεξάσθω* conjungendum est. Primum Nestor *τοῖς ἱππεῦσι* praecipit ut ordinem servent eumque nec procursu nec fuga turbent, deinde ut de suo quisque curru pugnent neve desiliant e plano pugnaturi.

319. *Ἐρευθαλίωνα* Arcada, quem Nestor olim in bello Pyliorum et Arcadum ad certamen singulare provocatum occiderat.

ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι ἠδὲ κελεύσω
βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵ περ ἐμεῖο
325 ὁπλότεροι γεγάασι πεποίθασίν τε βίηφιν."
Ὣς ἔφατ', Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
εὗρ' υἱὸν Πετεῶο Μενεσθῆα πλήξιππον
ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι , μήστωρες ἀυτῆς.
αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
330 πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀυτῆς,
ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
335 Τρώων ὁρμήσειε καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ υἱὲ Πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος,
καὶ σύ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
340 τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους;
σφῶιν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι·
πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζωμεν Ἀχαιοί.
345 ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι ἠδὲ κύπελλα
οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον·
νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέι χαλκῷ."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
350 „Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν, ὁππότ' Ἀχαιοί

335. *ὁρμήσειε* intransitive cum genitivo structum, ut Ξ 488. *ὡρμήθη δ' Ἀκάμαντος*.

351. *πῶς δή*. Interrogationem, post *μεθιέμεν* statui solitam, post *ἄρηα* ponere malui, h. s. *„Quonam tu jure nos, quando pugnam instauramus* ordinando et exhortando militem, *ignaviae incusas,* quasi praeparatio proelii, aciei instructio, cohortatio militis non sit et ipsa pars bellicae industriae?" Nam *ἐγείρειν πόλεμον, ἄρηα, μάχην*, tam de instauranda pugna dicitur, ante quam pugnari coepit, ut hic, quam de re-

Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα;
ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
355 Τρώων ἱπποδάμων. σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις."
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅ γε λάζετο μῦθον·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτε σε νεικείω περιώσιον οὔτε κελεύω·
360 οἶδα γὰρ ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις ἅ τ' ἐγώ περ.
ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν."
Ὣς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
365 εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος Καπανήιος υἱός.
καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
370 „ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας;
οὐ μὲν Τυδέι γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηίοισι μάχεσθαι,
ὡς φάσαν οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
375 ἤντησ' οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
ξεῖνος ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων,

stauranda, cum labare coepit, redintegrando ardorem languescentem, ut *P* 261. *Y* 31.

359. *νεικείω* et *κελεύω* conjunctivi sunt: ***non debeo te objurgare contra fas vel exhortari,*** ut *X* 418. *λίσσωμ' ἀνέρα τοῦτον* et *ρ* 418 *ἐγὼ δέ κέ σε κλείω.* Itaque non Agamemno negat se fecisse illud, quod manifesto fecit, sed reprehendit semet ipsum, quod sine causa Ulyssem objurgaverit. Recte enim *περιώσιον* Schol. explicat *περισσῶς, παρὰ τὸ προσῆκον,* ex *αὔσιος* natum et cum *αὔτως, ἐτωσίως* cognatum, ut *π* 203. Post Homerum demum *eximia* quaeque et *nimia* significare coepit. Gloss. 260.

371. *ὀπιπεύεις*, *cur fugae vias specularis?* nam *γέφυραι* sunt intervalla, quibus singuli ordines distinguebantur, per quaeque ignavi et fugientes recipere se poterant. Gloss. 338. 2443.

373. *πολὺ* scil. *προθέων* ante socios, ut *X* 459 *πολὺ προθέεσκε.*

οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης·
καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
380 οἱ δ' ἔθελον δόμεναι καὶ ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευον·
ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε παραίσια σήματα φαίνων.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον λεχεποίην,
ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
385 αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας δὲ κιχήσατο Καδμείωνας
δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἱππηλάτα Τυδεὺς
τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν,
ἀλλ' ὅ γ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
390 ῥηιδίως· τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη.
οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
ἂψ ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
395 υἱός τ' Αὐτοφόνοιο μενεπτόλεμος Πολυφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱόν
400 γείνατο εἷο χέρηα μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω."
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὔ τι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
„Ἀτρεΐδη, μὴ ψεύδε' ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
405 ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.
ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος ἄρειον,
πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·

382. πρὸ ὁδοῦ. Structura haec est: ἰδὲ προγένοντό τι ὁδοῦ, ut Σ525. οἱ δὲ τάχα προγένοντο.

384. ἐπὶ, non ἔπι; v. ad Γ206.

406. καὶ ad εἵλομεν referendum. „Nos, οἱ ἐπίγονοι, Thebas non oppugnavimus solum, ut patres nostri, Tydeus et Capaneus, sed expugnavimus, et paucioribus quidem copiis."

408. ἀρωγῇ ablativus instrumenta-

κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
410 τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς·
415 τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν,
τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς."
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
420 δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέι κῦμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὕπο κινήσαντος·
πόντῳ μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
425 χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
κυρτὸν ἰὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν — οὐδέ κε φαίης
430 τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδήν —
σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δε πᾶσιν
τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥς τ' ὄιες πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,
435 ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν,
ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει·
οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος οὐδ' ἴα γῆρυς,
ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
440 Δεῖμός τ' ἠδὲ Φόβος καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε,

lis est, non dativus ut τεράεσσι; *fiducia portentorum et Jovis auxilio.*"

428. νωλεμέως, *conferte* et quasi catervatim, ab ὀλαμός, οὐλαμός, εἴλειν ductum est. Gloss. 476.

440. ἄμοτον, *vehementer*, pro ἄματον.

ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ
445 ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
450 ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες
ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης·
455 τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε πόνος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον·
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
460 ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν,
ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων,
465 ἕλκε δ' ὑπὲκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
νεκρὸν γάρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ
πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,

Nam *ματός* verbale est participii *μεμαώς μαίεσθαι* ut in *αὐτόματος*, *ἠλέματος*; accessit *α* intensivum ut in *ἀμαιμάκετος vehemens*, a *μαιμάκτης μαιμάσσειν*, reduplicatione ejusdem verbi *μαίεσθαι*; postremo *α* radicale vocali *ο* suffixi *-τον* assimilatum est ut in *ἀλλόκοτος ἀλλακτός*, *νεοσσοί νεάζειν μετάσσαι*, *οὖρος αὖρα*.

465. *λελιημένος* absolute dictum est, *studiose, alacriter* ut *B* 818. *μεμαότες*, et *ὄφρα* ex *ἕλκε* pendet. Quare comma post *βελέων* vulgatum sustuli.

468. *παρ' ἀσπίδος* ad *κύψαντι* referendum; „latus apparuit, postquam in trahendo cadavere suum ipse corpus humi demisit itaque a clupei tutela disjunxit.“ Paulo aliter *Π* 312 *στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα*, *juxta clupeum*.

οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
470 ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός, ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ λύκοι ὣς
ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
Ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας,
ἠίθεον θαλερόν, Σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ
475 Ἴδηθεν κατιοῦσα παρ' ὄχθησιν Σιμόεντος
γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι.
τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐ δὲ τοκεῦσιν
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰών
ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
480 πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν
δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
ἦλθεν. ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὥς,
ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκῃ
λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασιν·
485 τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέι δίφρῳ·
ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής. τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
490 Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέι δουρί.
τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὁ δὲ Λεῦκον Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον
βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη,
495 βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
ἀμφὶ ἓ παπτήνας. ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος. ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
500 ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων.
τόν ῥ' Ὀδυσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος βάλε δουρί
κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν

472. ἐδνοπάλιζεν. Gloss. 2373.
500. παρ' ἵππων, quarum curam Abydi nutritarum Priamus Democoonti mandaverat.

αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν,
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
505 χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς,
ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. νεμέσησε δ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών, Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
„ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
510 Ἀργείοις, ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς οὐδὲ σίδηρος
χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος παῖς ἠυκόμοιο
μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει."
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιούς
515 ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη τριτογένεια,
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησεν.
χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
κνήμην δεξιτερήν· βάλε δὲ Θρῃκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
520 Πείροος Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.
ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδής
ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
θυμὸν ἀποπνείων. ὁ δ' ἐπέδραμεν ὅς ῥ' ἔβαλέν περ,
525 Πείροος, οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἀπεσσύμενον βάλε δουρί
στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
530 ἐσπάσατο στέρνοιο, ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ·
τῷ ὅ γε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήικες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυόν
535 ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.

522. ἀπηλοίησεν h. e. ἀπήραξεν ἀλοιῶν, ut Π 324 ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξεν. Et ἄχρις *tactu* ac laesione, a χρίειν *laedere* Aesch. Prom. 569. Gloss. 800.

535. πελεμίχθη, animo et corpore

ὣς τώ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
ἤτοι ὁ μὲν Θρῃκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων
ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών,
540 ὅς τις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέι χαλκῷ
δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν·
πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

V.

Διομήδους ἀριστεία.

Ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
5 ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα
λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο.
τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων,
ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς ἀμύμων,
10 ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τώ οἱ ἀποκρινθέντε ἐναντίω ὁρμηθήτην·

contremuit, non metu, sed ira et pudore percussus, quod cedere coactus esset. Alii explicant: *repulsus est a Trojanis;* non sine tautologiae crimine; praetereaque *πελεμίζεσθαι* Homerus certe non de iis usurpat, qui loco promoventur vel removentur.

539. *οὐκέτι* respicit ad Agamemnonem, qui cum initio pugnae lustrans exercitum desides vituperaverit, v. 231. 257. 338, tum certe, si vel ipse vel alius quispiam medios per ignes proelii mearet, neminis desidiam reprehendisset; tantus omnium erat ardor.

V. 5. *ὀπωρινῷ* i. e. Sirio, a cujus ortu *ὀπώρα* incipiat; vid. *Χ* 26. — Mox *παμφαίνησι* recepi, indicativi formam Ibyco frequentatam. Conjunctivo *παμφαίνῃσι* ita demum locus foret, si *ὅςτε* pro *ὅταν* accipi posset. Et *Ὠκεανοῖο* ex *λοετροῖς* pendet, quod latet in *λελουμένος;* vid. v. 508. Et *Σ* 489.

τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιιν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
15 Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Τυδεΐδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκή
ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
20 Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο·
οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχήμενος εἴη.
25 ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱός
δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος
τὸν μὲν ἀλευάμενον τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός. ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
30 χειρὸς ἑλοῦσ' ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
„Ἆρες Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιούς
μάρνασθ', ὁππoτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
νῶι δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;"
35 Ὣς εἰποῦσα μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα.
τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠιόεντι Σκαμάνδρῳ,
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

24. *πάγχυ*, *immodice*, a *παχύς* ductum est, non a *πᾶς*, *πάνυ*. Gloss. 46. — Mox *ἐξελάσας* scil. *ἐκ τοῦ ὁμίλου* vel *τῶν Τρώων*, ut v. 324 *ἵππους ἐξήλασε Τρώων*.

31. *μιαιφόνε*, *cruore polluens*, ex *μιασιφόνε* ortum ut *ταλαίφρων* ex *ταλασίφρων*, a *μιαίνειν* vel *μιάζειν*, ut *μίασμα*, *μιάστωρ*. Vulgo passive vertunt *cruore pollutus*, posthabita accentus lege.

33. *ὁπποτέροισι* .. *ὀρέξῃ* pendet ex omisso *ἀμελοῦντε*, quod quodammodo latet in *ἐάσαιμεν*. Interrogationem autem finivi hoc versu; sequentia cohortationem continent.

36. *ἠιόεντι* ab *αἶα* dictum est. Erat amnis terrenarum particularum plenus ideoque *lutulentus*, *pulverulentus*; unde idem *Ξάνθος* appellabatur ut *flavus Tiberis*. Eodem sensu *Ἀλφειὸς κεκονιμένος* audit Anth. Pal. 9, 362. Et

ἀρχὸν Ἁλιζώνων, Ὀδίον μέγαν, ἔκβαλε δίφρου·
40 πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μῄονος υἱόν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
45 τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες·
υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
50 Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτή
βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
55 ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρί
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
ἤριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, Τέκτονος υἱόν
60 Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα

α in *η* transiit ut in *ἠιών litus* ab eodem *αἶα*, et in *ἠίθεος* ab *αἴθων* ductis. Gloss. 243.

49. *αἵμονα* explicant *peritum, δαίμονα* vel *δαήμονα*, abjecto *δ*, ut in *ἰωκή διώκειν δίεσθαι*. Probabilius reperi nihil, quanquam *αη* nunquam in *αι* contrahitur, ac ne *δαίμων* quidem, *deus*, est *δαήμων*, sed *δαιόμενος*, *impertiens*. Gloss. 2471. Non certior est G. Hermanni explicatio: *ferocem et cruore gaudentem*, ad Aesch. Ag. 1449.

50. *ὀξυόεντι* pro *ὀξέι δουρί* Δ 490. Ζ 104 ut *φαιδιμόεις* pro *φαίδιμος*. Alii ab *ὀξύα fagus* ducunt. At enim *fraxineae* erant hastae, *μείλιναι*, non *fagineae*, nec ullo vocabulo in *-όεις* exeunte materia qua quid factum sit indicatur. Alii *laevato* explicant ut Κ 373 *ἐύξου δουρὸς ἀκωκή* et ξ 225 *ἄκοντες ἐυξέστου*, ob Hesychii glossam *ξυόεσσαν· εὖ ἐξεσμένην*.

53. *ἰοχέαιρα sagittas effundens, ἰοὺς χέουσα* ut Ο 590 *βέλεα χέοντο;* non *ἰοῖς χαίρουσα*. Gloss. 2065.

57. *ἔλασσεν* scil. *δόρυ*, quod ex praec. *δουρός* repetendum.

59. *Τέκτονος* scripsi cum Grashofio, pro *τέκτονος;* idem nomen redit Θ 114 *Πολυνήου Τεκτονίδαο*. Ergo *Ἁρμονίδαο* patronymicum est, ipsi nomini appositum.

τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐίσας
ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο
οἷ τ' αὐτῷ, ἐπεὶ οὔ τι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη.
65 τὸν μὲν Μηριόνης ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
βεβλήκει γλουτὸν κάτα δεξιόν· ἡ δὲ διαπρό
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή.
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψεν.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱόν,
70 ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανώ,
ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθών
βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέι δουρί·
ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
75 ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ,
τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
80 πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
85 Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι ἦ μετ' Ἀχαιοῖς.
θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικώς
χειμάρρῳ, ὅς τ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
90 οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·

89. **ἐεργμέναι.** Praefero ἐερμέναι, *consertas*, a Scholl. memoratum et per **συνδεδεμέναι** explicatum, ut ὅρμος **ἠλέκτροισιν ἐερμένος** σ 296; idem fere quod πυκινῶς ἀραρυῖαι ut σανίδες Φ 535, vel πηκταί ut ἄροτρον Κ 353. Quid ἐεργμέναι difficultatis haberet, exposui Gloss. 2443.

πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον πολέες περ ἐόντες.
95 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός
θύνοντ' ἂμ πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀιστός,
100 ἀντικρὺ δὲ διέσχε, παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν, οὐδέ ἕ φημι
δήθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
105 ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
ἀλλ' ἀναχωρήσας πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν
ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη Καπανήιον υἱόν·
„ὄρσο, πέπον Καπανηιάδη. καταβήσεο δίφρου,
110 ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀιστόν."
Ὣς ἄρ' ἔφη, Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
πὰρ δὲ στὰς βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
115 „κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.
εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
δηίῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φῖλαι, Ἀθήνη,
δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ μέ φησιν
120 δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,

112. *διαμπερές* alterum epitheton est teli, *penetrans*, ut ὀξύ, non adverbium ut plerumque. Hippocr. p. 645, 22 *ὀδύνη διαμπερής*.

118. *ἄνδρα* simul objectum est verbi *ἑλεῖν*, simul subjectum verbi *ἐλθεῖν*. Caeterum *ἑλεῖν* non est *deprehendere, reperire, εὑρεῖν, τετμεῖν*, sed *necare, ἀνελεῖν*, hysterologice sequentibus antepositum.

ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ
445 ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
450 ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες
ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης·
455 τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε πόνος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον·
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
460 ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν,
ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων,
465 ἕλκε δ' ὑπὲκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
νεκρὸν γάρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ
πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,

Nam *ματός* verbale est participii *μεμαώς μαίεσθαι* ut in *αὐτόματος*, *ἠλέματος;* accessit *α* intensivum ut in *ἀμαιμάκετος vehemens*, a *μαιμάκτης μαιμάσσειν*, reduplicatione ejusdem verbi *μαίεσθαι;* postremo *α* radicale vocali *ο* suffixi *-τον* assimilatum est ut in *ἀλλόκοτος ἀλλακτός*, *νεοσσοί νεάζειν μετάσσαι*, *οὖρος αὖρα*.

465. *λελιημένος* absolute dictum est, *studiose, alacriter* ut *B* 818. *μεμαότες*, et *ὄφρα* ex *ἕλκε* pendet. Quare comma post *βελέων* vulgatum sustuli.

468. *παρ' ἀσπίδος* ad *κύψαντι* referendum; „latus apparuit, postquam in trahendo cadavere suum ipse corpus humi demisit itaque a clupei tutela disjunxit." Paulo aliter *Π* 312 *στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα*, *juxta clupeum*.

βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε Φαίνοπος υἷε,
ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δὲ τείρετο γήραϊ λυγρῷ,
υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
155 ἔνθ' ὅ γε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμόν
ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρά
λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο,
160 εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμμονά τε Χρομίον τε.
ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
πόρτιος ἠὲ βοός, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱός
βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
165 ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,
170 στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
„Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες ὀιστοί
καὶ κλέος; ᾧ οὔ τίς τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ,
οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.
ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διὶ χεῖρας ἀνασχών,
175 ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν
Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν·
εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
180 „Αἰνεία Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδεΐδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐίσκω,
ἀσπίδι γιγνώσκων αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ' εἰ θεός ἐστιν.

pretari solitum suis in filiis ars sua deseruit; perierunt enim inexspectate, nullo dissuadente somnio profecti.

183. *εἰ* pro *εἰ οὐ*, *haud scio an deus sit;* ne spernere impie videatur Aeneae suspicionem v. 177.

εἰ δ' ὅ γ' ἀνὴρ ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
185 οὐχ ὅ γ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
δεξιόν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο,
190 καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀιδωνῆι προϊάψειν,
ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις.
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην.
ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες. ἀμφὶ δὲ πέπλοι
195 πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἔνι ποιητοῖσιν·
ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
200 ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην — ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν —
ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς
ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
ὣς λίπον, αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
205 τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδείδῃ τε καὶ Ἀτρείδῃ, ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών, ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
210 ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
εἰ δέ κε νοστήσω καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσιν
πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα

187. *ἔτραπεν* praegnanter pro *τούτου ἀποτρέψας ἔτραπεν ἄλλῃ* scil. *ᾗ ἔδει*. Nam pectus Diomedis Pandarus telo petierat, locum letalem, humerum percusserat, vid. v. 98.

194. *πρωτοπαγεῖς*, *primarie compacti.*

208. *ἀτρεκές*, etsi a nomine *αἷμα* attractum, tamen adverbii *ἀτρεκέως* sensu ad *ἔσσευα* referendum est, ut in illo *θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα*. De *ἀτρεκής*, *τρώκτης*, *τρέπειν* Gloss. 2467. — *μᾶλλον* scil. *ᾗ ἐδάμασσα*.

αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
215 εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην
χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ."
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας Τρώων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
220 ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι·
τὼ καὶ νῶι πόλινδε σαώσετον, εἴ περ ἂν αὖτε
225 Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἐπιβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
230 „Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω.
μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
οἴσετον, εἴ περ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν·
μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε,
235 νῶι δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱός
αὐτώ τε κτείνῃ καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέι δουρί."

222. *Τρώιοι*, non **Trojani**, sed a *Τρωός* regis (*Υ* 230) equis oriundi, qui divinae originis erant; vid. v. 265. — *πεδίοιο* ex *ἔνθα καὶ ἔνθα* aptum est.

226. *σιγαλόεντα splendida*, quemadmodum *σίγλη inaurem* significat. Origo incerta, sive ad *σίαλος* sive ad *γελᾶν* referetur.

236. *μώνυχας* pro *ὁμώνυχας* i. e. *ὁμοῦ ὀνύχεσσι χθόνα νύσσοντας*, *ὁμοσίζυγας* vel *συνδρόμους*. Nulli enim equi Homero sic dicuntur nisi qui conjugati eundem currum trahunt. Similiter *ὕφασμα ποδώνυχον* apud Poll. On. 10, 191 est *πόδας νύσσων*, *ποδήρης*. Et virtus illa est equorum, simul et pari gressu terram quatere, ob mutuam assuetudinem, ut *βόες ἰσοφόροι σ* 373 vel *βόες ἶσον θυμὸν ἔχοντες Ν* 709. Sed mature Graeci *μῶνυξ* ita interpretari coeperunt, tanquam ex *μονῶνυξ* ortum esset, unde Stesichorus hoc sensu *κοιλωνύχων ἵππων πρύτανιν* et Eu-

Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
240 *ἐμμεμαῶτ᾽ ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.*
τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος Καπανήιος ἀγλαὸς υἱός,
αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
ἄνδρ᾽ ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
245 *ἶν᾽ ἀπέλεθρον ἔχοντας. ὁ μὲν τόξων εὖ εἰδώς,*
Πάνδαρος, υἱὸς δ᾽ αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ᾽ υἱὸς μὲν ἀμύμονος Ἀγχίσαο
εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἵ ἐστ᾽ Ἀφροδίτη.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ χαζώμεθ᾽ ἐφ᾽ ἵππων, μηδέ μοι οὕτως
250 *θῦνε διὰ προμάχων, μή πως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.“*
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„μή τι φόβονδ᾽ ἀγόρευ᾽, ἐπεὶ οὐδὲ σὲ πεισέμεν οἴω·
οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι
οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.
255 *ὀκνείω δ᾽ ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ αὔτως*
ἀντίον εἶμ᾽ αὐτῶν· τρεῖν μ᾽ οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
τούτω δ᾽ οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
ἄμφω ἀφ᾽ ἡμείων, εἴ γ᾽ οὖν ἕτερός γε φύγῃσιν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
260 *αἴ κέν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ*
ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ᾽ ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
ἐκ δ᾽ ἐλάσαι Τρώων μετ᾽ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
265 *τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωί περ εὐρύοπα Ζεύς*
δῶχ᾽ υἷος ποινὴν Γανυμήδεος, οὕνεκ᾽ ἄριστοι
ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ᾽ ἠῶ τ᾽ ἠέλιόν τε.
τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,

ripides singulariter *μώνυχα ἵππον* dixerunt. Gloss. 882.

263. *μεμνημένος* scil. ejus praecepti quod imperativo continetur, ut *T* 153 *ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μάχεσθαι.* Et *ἐπαΐξαι* etiam *N* 687 cum genitivo structum est ut *ἐφορμᾶσθαι, ἐφέπειν, ἐπιθρώσκειν,* alia.

268. *τῆς γενεῆς* ex *ἵππους* pendet, quod ex praec. *ἵππων* huc repetendum. Hujus stirpis equos Anchises furtim

λάθρη Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους.
270 τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη·
τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρι φόβοιο.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν."
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
275 τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀιστός.
νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι."
280 Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διαπρό
αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„βέβληαι κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ' ὀίω
285 δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας."
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀίω
πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν."
290 Ὣς φάμενος προέηκε· βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,
αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
295 αἰόλα παμφανόωντα, παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
δείσας μή πώς οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς,
300 πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην,

sibi comparaverat, dum suas equas maribus Laomedontis equis clam domino ineundas subdit.

289. ταλαύρινον i. e. ταλαὸν ῥῖνα ἔχοντα, ***perdurans et validum scutum gerentem.*** **Gloss. 2380.**

τὸν κτάμεναι μεμαὼς ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
305 τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρός
ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσιν·
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
ἔστη γνὺξ ἐριπών, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
310 γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ,
315 πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
320 τάων ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
ἀλλ' ὅ γε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς,
325 δῶκε δὲ Δηιπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
330 ἐμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέι χαλκῷ,

311. *ἀπόλοιτο* pro *ἀπώλετο* ut *P* 70 *φέροι* pro *ἔφερεν* coll. *β* 185.

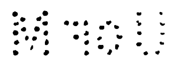
315. *ἐκάλυψεν* praegnanter pro *προέσχε καλύπτουσα*. Vid. ad. v. 507.

322. *ἀπὸ φλοίσβου*, *a turba*, vel *ὁμίλου πολυκινήτου*, non *a strepitu;* nam a *φλύειν* ductum est ut *ἀφλοισμός;* et *πολύφλοισβος θάλασσα* *bulliens* et *aestuans* potius mare quam *fremens* significat. Gloss. 2302.

πολλὰ δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ᾽ αἰζηῶν.
ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ᾽ ἄρα μιν μίμνον πολέες περ ἐόντες.
95 Τὸν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός
θύνοντ᾽ ἂμ πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
αἶψ᾽ ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
καὶ βάλ᾽ ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
θώρηκος γύαλον· διὰ δ᾽ ἔπτατο πικρὸς ὀιστός,
100 ἀντικρὺ δὲ διέσχε, παλάσσετο δ᾽ αἵματι θώρηξ.
τῷ δ᾽ ἐπὶ μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν, οὐδέ ἕ φημι
δήθ᾽ ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
105 ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.“
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τὸν δ᾽ οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
ἀλλ᾽ ἀναχωρήσας πρόσθ᾽ ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν
ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη Καπανήιον υἱόν·
„ὄρσο, πέπον Καπανηιάδη. καταβήσεο δίφρου,
110 ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀιστόν.“
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη, Σθένελος δὲ καθ᾽ ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
πὰρ δὲ στὰς βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ᾽ ὤμου·
αἷμα δ᾽ ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
δὴ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
115 „κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.
εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
δηίῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ᾽ ἐμὲ φῖλαι, Ἀθήνη,
δὸς δέ τέ μ᾽ ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
ὅς μ᾽ ἔβαλε φθάμενος καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ μέ φησιν
120 δηρὸν ἔτ᾽ ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.“
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,

112. *διαμπερές* alterum epitheton est teli, *penetrans*, ut *ὀξύ*, non adverbium ut plerumque. Hippocr. p. 645, 22 *ὀδύνη διαμπερής*.

118. *ἄνδρα* simul objectum est verbi *ἑλεῖν*, simul subjectum verbi *ἐλθεῖν*. Caeterum *ἑλεῖν* non est *deprehendere, reperire, εὑρεῖν, τετμεῖν*, sed *necare, ἀνελεῖν*, hysterologice sequentibus antepositum.

γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
125 ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώιον ἧκα
ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς·
ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
130 μή τι σύ γ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέι χαλκῷ."
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
135 καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι,
δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος, ὥς τε λέοντα,
ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀίεσσιν
χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐ δὲ δαμάσσῃ·
τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν, ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
140 ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·
αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς.
ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα ποιμένα λαῶν,
145 τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί,
τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῗδα παρ' ὦμον
πλῆξ', ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν ἠδ' ἀπὸ νώτου.
τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο καὶ Πολύιδον,
υἱέας Εὐρυδάμαντος ὀνειροπόλοιο γέροντος,
150 τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξεν.

140. τὰ δ' ἐρῆμα *loca aperta et immunita* ut Thuc. 4, 3. χωρίον καρτερὸν ὂν καὶ ἐρῆμον h. e. *validum etiamsi immunitum* coll. 2, 17. Et φοβεῖται transitive *fugit* ut X 250 οὔ σ' ἔτι φοβήσομαι, etsi plerumque passive dicitur, *fugari*. Quare alii ita intelligunt, quasi τὰ ἐρῆμα subjectum sit, *oves*, μῆλα, v. 137 ὄιες vocata, quae a pastore *desolatae*, a leone *fugentur*.

150. ἐρχομένοις pro ἀπερχομένοις, ut v. 198. Hunc aliorum somnia inter-

βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε Φαίνοπος υἷε,
ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δὲ τείρετο γήραϊ λυγρῷ,
υἱὸν δ᾽ οὐ τέκετ᾽ ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
155 ἔνθ᾽ ὅ γε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ᾽ ἐξαίνυτο θυμὸν
ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
λεῖπ᾽, ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ᾽ υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο,
160 εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμμονά τε Χρομίον τε.
ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
πόρτιος ἠὲ βοός, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε᾽ ἐσύλα·
165 ἵππους δ᾽ οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ᾽ ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
βῆ δ᾽ ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,
170 στῆ δὲ πρόσθ᾽ αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
„Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες ὀιστοὶ
καὶ κλέος; ᾧ οὔ τίς τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ᾽ ἀνήρ,
οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ᾽ εὔχεται εἶναι ἀμείνων.
ἀλλ᾽ ἄγε τῷδ᾽ ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διὶ χεῖρας ἀνασχών,
175 ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν
Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ᾽ ἔλυσεν·
εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις."
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
180 „Αἰνεία Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδεΐδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
ἀσπίδι γιγνώσκων αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
ἵππους τ᾽ εἰσορόων· σάφα δ᾽ οὐκ οἶδ᾽ εἰ θεός ἐστιν.

pretari solitum suis in filiis ars sua deseruit; perierunt enim inexspectate, nullo dissuadente somnio profecti.

183. εἰ pro εἰ οὐ, ***haud scio an deus sit;*** ne spernere impie videatur Aeneae suspicionem v. 177.

εἰ δ' ὅ γ' ἀνὴρ ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
185 οὐχ ὅ γ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
δεξιόν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο,
190 καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀιδωνῆι προϊάψειν,
ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις.
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην.
ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
καλοί, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες. ἀμφὶ δὲ πέπλοι
195 πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἔνι ποιητοῖσιν·
ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
200 ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην — ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν —
ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς
ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
ὣς λίπον, αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
205 τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδείδῃ τε καὶ Ἀτρείδῃ, ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών, ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
210 ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
εἰ δέ κε νοστήσω καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσιν
πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα

187. **ἔτραπεν** praegnanter pro **τούτου ἀποτρέψας ἔτραπεν ἄλλῃ** scil. **ἢ ἔδει.** Nam pectus Diomedis Pandarus telo petierat, locum letalem, humerum percusserat, vid. v. 98.

194. **πρωτοπαγεῖς**, *primarie compacti.*

208. *ἀτρεκές*, etsi a nomine *αἷμα* attractum, tamen adverbii *ἀτρεκέως* sensu ad *ἔσσευα* referendum est, ut in illo *θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα*. De *ἀτρεκής*, *τρώκτης*, *τρέπειν* Gloss. 2467. — *μᾶλλον* scil. *ἢ ἐδάμασσα*.

αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
215 εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην
χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ."
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας Τρώων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
220 ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι·
τὼ καὶ νῶι πόλινδε σαώσετον, εἴ περ ἂν αὖτε
225 Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἐπιβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
230 „Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω.
μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
οἴσετον, εἴ περ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν·
μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε,
235 νῶι δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱός
αὐτώ τε κτείνῃ καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τε' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέι δουρί."

222. *Τρώιοι*, non **Trojani**, sed a *Τρωός* regis (*Υ* 230) equis oriundi, qui divinae originis erant; vid. v. 265. — *πεδίοιο* ex *ἔνθα καὶ ἔνθα* aptum est.

226. *σιγαλόεντα splendida,* quemadmodum *σίγλη inaurem* significat. Origo incerta, sive ad *σίαλος* sive ad *γελᾶν* referetur.

236. *μώνυχας* pro *ὁμώνυχας* i. e. *ὁμοῦ ὀνύχεσσι χθόνα νύσσοντας,ὁμοσίζυγας* vel *συνδρόμους*. Nulli enim equi Homero sic dicuntur nisi qui conjugati eundem currum trahunt. Similiter *ὕφασμα ποδώνυχον* apud Poll. On. 10,191 est *πόδας νύσσων, ποδήρης*. Et virtus illa est equorum, simul et pari gressu terram quatere, ob mutuam assuetudinem, ut *βόες ἰσοφόροι σ* 373 vel *βόες ἶσον θυμὸν ἔχοντες N* 709. Sed mature Graeci *μῶνυξ* ita interpretari coeperunt, tanquam ex *μονῶνυξ* ortum esset, unde Stesichorus hoc sensu *κοιλωνύχων ἵππων πρύτανιν* et Eu-

Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
240 ἐμμεμαῶτ᾽ ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.
τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος Καπανήιος ἀγλαὸς υἱός,
αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
ἄνδρ᾽ ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
245 ἶν᾽ ἀπέλεθρον ἔχοντας. ὁ μὲν τόξων εὖ εἰδώς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ᾽ αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ᾽ υἱὸς μὲν ἀμύμονος Ἀγχίσαο
εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἵ ἐστ᾽ Ἀφροδίτη.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ χαζώμεθ᾽ ἐφ᾽ ἵππων, μηδέ μοι οὕτως
250 θῦνε διὰ προμάχων, μή πως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.“
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„μή τι φόβονδ᾽ ἀγόρευ᾽, ἐπεὶ οὐδὲ σὲ πεισέμεν οἴω·
οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι
οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.
255 ὀκνείω δ᾽ ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ αὔτως
ἀντίον εἶμ᾽ αὐτῶν· τρεῖν μ᾽ οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
τούτω δ᾽ οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
ἄμφω ἀφ᾽ ἡμείων, εἴ γ᾽ οὖν ἕτερός γε φύγῃσιν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
260 αἴ κέν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ᾽ ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
ἐκ δ᾽ ἐλάσαι Τρώων μετ᾽ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
265 τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεύς
δῶχ᾽ υἷος ποινὴν Γανυμήδεος, οὕνεκ᾽ ἄριστοι
ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ᾽ ἠῶ τ᾽ ἠέλιόν τε.
τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,

ripides singulariter *μώνυχα ἵππον* dixerunt. Gloss. 882.

263. *μεμνημένος* scil. ejus praecepti quod imperativo continetur, ut *T* 153 *ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μάχεσθαι*. Et *ἐπαΐξαι* etiam *N* 687 cum genitivo structum est ut *ἐφορμᾶσθαι, ἐφέπειν, ἐπιθρώσκειν*, alia.

268. *τῆς γενεῆς* ex *ἵππους* pendet, quod ex praec. *ἵππων* huc repetendum. Hujus stirpis equos Anchises furtim

λάθρη Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους.
270 τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη·
τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρι φόβοιο.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν."
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
275 τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀιστός.
νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι."
280 Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διαπρό
αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„βέβληαι κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ' ὀίω
285 δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας."
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀίω
πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν."
290 Ὣς φάμενος προέηκε· βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,
αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
295 αἰόλα παμφανόωντα, παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
δείσας μή πώς οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς,
300 πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην,

sibi comparaverat, dum suas equas maribus Laomedontis equis clam domino ineundas subdit.

289. ταλαύρινον i. e. ταλαὸν ῥῖνα ἔχοντα, *perdurans et validum scutum gerentem*. Gloss. 2380.

τὸν κτάμεναι μεμαὼς ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
305 τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσιν·
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
ἔστη γνὺξ ἐριπών, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
310 γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ,
315 πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
320 τάων ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
ἀλλ' ὅ γε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς,
325 δῶκε δὲ Δηιπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
330 ἐμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέι χαλκῷ,

311. *ἀπόλοιτο* pro *ἀπώλετο* ut *P* 70 *φέροι* pro *ἔφερεν* coll. *β* 185.

315. *ἐκάλυψεν* praegnanter pro *προέσχε καλύπτουσα*. Vid. ad. v. 507.

322. *ἀπὸ φλοίσβου*, *a turba*, vel *ὁμίλου πολυκινήτου*, non *a strepitu;* nam a *φλύειν* ductum est ut *ἀφλοισμός;* et *πολύφλοισβος θάλασσα bulliens* et *aestuans* potius mare quam *fremens* significat. Gloss. 2302.

γιγνώσκων ὅτ' ἄναλκις ἔην θεός, οὐδὲ θεάων
τάων αἵ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν,
οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
335 ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱός
ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέι δουρί
ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ χάριτες κάμον αὐταί,
πρυμνὸν ὕπερ θέναρος. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
340 ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν.
καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
345 κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο·
τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηιοτῆτος.
ἦ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
350 εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ' ὀίω
ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι."
Ὣς ἔφαθ', ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου
ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
355 εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο καὶ ταχέ' ἵππω.
ἡ δὲ γνὺξ ἐριποῦσα κασιγνήτοιο φίλοιο,
πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
„φίλε κασίγνητε, κόμισαί τέ με δός τέ μοι ἵππους,
360 ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.

351. ἑτέρωθι scil. οὖσα vel ἀποῦσα; *etiamsi longe a pugna absens* et ipsa in tuto *fando audies*, usquam *pugnari*.

356. ἐκέκλιτο. Tanta enim nubis Martem ejusque currum circumdantis densitas erat, ut tanquam ad solidum parietem hasta *acclinari* posset; etiam currus equique, quoniam κεκλίσθαι de qualibet vicinia dicitur ut v. 709 et δ 608 ἀλὶ κεκλίαται. Similiter *E* 749 πυκινὸν νέφος vice forium fungitur.

357. κασιγνήτοιο ex ἵππους pendet.

λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνήρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο."
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους.
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
365 πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,
μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον.
ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
λύσασ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ·
370 ἡ δ' ἐν γούνασι πῖπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη,
μητρὸς ἑῆς. ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;"
375 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
„οὖτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης,
οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή,
380 ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται."
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη δῖα θεάων·
„τέτλαθι, τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ·
πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
385 τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·
χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας.
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἆτος πολέμοιο,

370. *Διώνης*, Titanidos, ex qua Jupiter Venerem susceperat; nam Hesiodeam fabulam de Venere ex mari natu Homerus ignoravit. BOTHE. Vid. ad v. 357. Et hujus *genibus advoluta est* ut v. 357 *γνὺξ ἐριποῦσα* fratris, et Thetis *Α* 511 Jovis; non, ut vulgo explicant, *gremio matris insidit*.

374. *ἐνωπῇ palam*, ideoque convictam poenaque dignam. Gloss. 839.

387. *κεράμῳ*. Aloadae Martem vinctum in cista aenea incluserant, quasi in *δεσμωτηρίῳ*, sicut Acrisius *λάρνακι χαλκεογόμφῳ* inclusam Danaen cum infante maris fluctibus tradiderat narrante Simonide.

εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴς Ἠερίβοια
390 Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
ἤδη τειρόμενον, χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος
δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀιστῷ τριγλώχινι
βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
395 τλῆ δ' Ἀίδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀιστόν,
εὖτέ μιν ωὑτὸς ἀνήρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.
αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον
κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀιστός
400 ὤμῳ ἔνι στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν.
τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
σχέτλιος, ὀβριμοεργός, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεούς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
405 σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱός,
ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς ὃς ἀθανάτοισι μάχηται,
οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν
ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτῆτος.
410 τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστιν,
φραζέσθω μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται,
μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
415 ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο."
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ·
ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον.
420 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅ ττί κεν εἴπω;

394. **βεβλήκει**, prope Pylum, dum pugnat cum Junone, Nelei socia.

405. **τοῦτον** objectum est, **ἐπὶ** autem cum **ἀνῆκε** conjungendum.

ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιιάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμα σπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησεν,
τῶν τινὰ καρρέζουσα Ἀχαιιάδων ἐυπέπλων
425 πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν."
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην·
„οὔ τοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολεμήια ἔργα,
ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο·
430 ταῦτα δ' Ἄρηι θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει."
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
γιγνώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο, ἵετο δ' αἰεὶ
435 Αἰνείαν κτεῖναι καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
440 „φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
ἶσ' ἔθελε φρονέειν, ἐπεὶ οὔ ποτε φῦλον ὁμοῖον
ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων."
Ὣς φάτο, Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
445 Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο.
ἤτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινόν τε·

425. πρὸς .. περόνῃ. Minerva postquam veniam petiit irridendi perstringendique Venerem, conjectat non in proelio acceptum esse vulnus, sed in corrumpenda rursus quapiam muliercula Graeca, cujus fibulam peplo infixam parum caverit in demulcendo; ad Helenae exemplum, olim talibus blanditiis corruptae.

440. φράζεο. Huic Apollinis indignationi maxime congruum dicas habitum statuae inclutae Apollinis de Belvedere.

448. κύδαινον, quasi gloriosum esset mortali, dearum cura sanari; nisi potius cum Daceria corrigendum est κήδαινον vel κήδευον, *curabant*. Utramque verbi formam norat Hesychius; po-

αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
450 αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον,
ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήιά τε πτερόεντα.
δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
455 „Ἆρες Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθών,
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος."
460 Ὣς εἰπὼν αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ,
Τρῳὰς δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών,
εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν.
υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν·
„ὦ υἱεῖς Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος,
465 ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
ἦ εἰς ὅ κεν ἀμφὶ πύλῃς εὐποιητῇσι μάχωνται;
κεῖται ἀνὴρ ὅν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.
ἀλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον."
470 Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
„Ἕκτορ, πῇ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν ἠδ' ἐπικούρων
οἶος, σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσιν.
475 τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα·
ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵ πέρ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μάλα τηλόθεν ἥκω·
τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι,

sterior tragicorum etiam usu confirmatur. Homerus quidem unum *κήδεσθαι* usurpat.

453. *λαισήια* pro *λασιεῖα*, scuta *hirsuta*, *λάσια*, levia pondere et habilia. Herodot. 7, 91. *Κίλικες λαισήια εἶχον ἀντ' ἀσπίδων ὠμοβόης πεποιημένα.* Gloss. 2499.

456. *ἐρύσαιο* pro *ἐξερύσαιο* ut *P* 161 et in *ἐρύσαντό τε πάντα* scil. *ὀβελῶν*.

480 ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱόν,
κὰδ δὲ κτήματα πολλά, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.
ἀλλὰ καὶ ὧς Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτός
ἀνδρὶ μαχήσασθαι· ἀτὰρ οὔ τί μοι ἐνθάδε τοῖον
οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἤ κεν ἄγοιεν.
485 τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
λαοῖσιν μενέμεν καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσιν.
μή πως, ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,
ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε,
οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὐναιομένην πόλιν ὑμήν.
490 σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλειτῶν ἐπικούρων
νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν."
Ὣς φάτο Σαρπηδών, δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
495 πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες οὐδ' ἐφόβηθεν.
ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωάς,

481. **κὰδ δὲ**, quasi supra compositum **κατέλιπον** usurpasset, ac non simplex **ἔλιπον**.

482. **καὶ ὧς**. Sensus est: tametsi nec pignora a captivitate defendenda habeo, quae procul hinc et in tuto sunt, nec praedae gratia hic bellum gero, qui domi affatim dives sim, tamen acrius ago quam tu tuique, qui pro aris focisque pugnatis

487. *ἁλόντε*. Suspicor *ἐναλόντε*, metri causa. Hesychius: *ἐναλόντα· συλληφθέντα, κρατηθέντα.*

489. **ἐκπέρσουσι** perinde ac *γένησθε* ex praec. *μή* pendet, nec vaticinantis est, sed admonitionem continuantis. Quare colon delevi post *γένησθε*. Futurum post *ὅρα μή* tam probum est quam conjunctivus, sed cum discrimine: *cave ne praeda fiatis*, et: *vide ne deleturi sint*. Vid. G. Hermann. ad Soph. Aj. 992. Xenoph. Cyrop. 4, 1, 15 et 18.

492. *ἐχέμεν* pro *ἀντέχειν*, ut *M* 433. *Ω* 27, pendetque is infinitivus ex *λισσομένῳ*; sed *ἀποθέσθαι* perinde ac *μέλειν* ex *χρή*. „*Tibi* potius quam mihi vel cuiquam exterorum *haec omnia*, strenua belli administratio, civium cognatorumque exhortatio, urbis pignorumque tutela, similia, *dies noctesque procuranda sunt, oranti* simul *sociorum duces* ut *resistere* Achivis *assidue velint, probris autem est abstinendum*.'

494. *ἆλτο* de Sarpedone dictum est, non de Hectore.

499. *ἱερὰς*, utpote Cereri sacratas.

500 ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
κρίνῃ ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε καὶ ἄχνας,
αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὡς τότ' Ἀχαιοὶ
λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
505 ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον. ἀμφὶ δὲ νύκτα
θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγων,
πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμάς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
510 Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
515 ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα
καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα. μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι·
οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν ἀργυρότοξος ἔγειρεν
Ἄρης τε βροτολοιγὸς Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
Τοὺς δ' Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
520 ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν οὔτε ἰωκάς,
ἀλλ' ἔμενον νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν
ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο καὶ ἄλλων
525 ζαχρηῶν ἀνέμων, οἵ τε νέφεα σκιόεντα
πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδ' ἐφέβοντο.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα πολλὰ κελεύων·
„ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
530 ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

507. ἐκάλυψε μάχῃ praegnanter pro νύκτα προσέβαλε καλύπτων, vel προσβαλὼν ἐκάλυψε μάχῃ, ut v. 315 πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν. Φ 321 τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω et v. 158.

αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται·
φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή."
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς, βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείω ἕταρον μεγαθύμου, Δηικόωντα
535 Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσιν
τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
540 δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
υἷε Διοκλῆος Κρήθωνά τε Ὀρσίλοχόν τε,
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐυκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ
ἀφνειὸς βιότοιο, γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
545 Ἀλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης,
ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον,
ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
550 τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
τιμὴν Ἀτρείδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
οἵω τώ γε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
555 ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτώ
ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέι χαλκῷ·
τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
560 καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσιν.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηίφιλος Μενέλαος,

531. πέφανται perfectum loco **aoristi gnomici, quasi dicat:** ex quo bella **geri solent, fortissimi** quique saepius **incolumes evaserunt quam** perierunt.

543. Φηρῇ, Messeniae oppido, quod Φηραί nominatur γ 488.

554. οἵω per hyperbaton pro τώ γε, οἵω λέοντε.

βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
565 τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός,
βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
μή τι πάθοι, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην μεμαῶτε μάχεσθαι·
570 Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων,
575 αὐτὼ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην ἀτάλαντον Ἄρηι,
ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληῖδα τυχήσας·
580 Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην — ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους —
χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
585 αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου

567. *ἀποσφήλειε.* Veretur Antilochus ne, si Menelaus perierit, Achivi refrigescant ad pugnam, rati omnem belli causam una cum Menelao, cujus pro matrimonio belletur, sublatam fore; *αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης*, ut Agamemno quoque *Δ* 172 auguratur. Atqui Antilochi adolescentia praeter caeteros belli et gloriae cupidior erat, quam ultionis ob Helenam sumendae. Ergo *πόνοιο* de *proelii labore* intelligendum.

574. *δειλώ mortuos* vel sine affectu animi aut miseratione significat, ut *Ψ* 65 *ψυχὴν Πατροκλῆος δειλοῖο.* Et *X* 76. *τοῦτο δὴ* (scil. insepultum jacere) *οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι*, et *ι* 65 *πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἄυσαι;* non *miseros*, ut alibi, nedum *ignavos*, quae significatio, quamvis etymo *δέδια δεινός* congrua, ab Homeri usu abhorret.

576. *ἑλέτην* i. e. *ἀνελέτην*, *interemerunt.* Nihilo secius idem Pylaemenes *N* 658 in Harpalionis filii exsequiis inter vivos nominatur.

κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.
δηθὰ μάλ' ἑστήκει — τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης —.
ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσιν,
τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
590 Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτούς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
καρτεραί. ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ πότνι' Ἐνυώ,
ἡ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηιοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα,
595 φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
ἀφρῷ μορμύροντα ἰδών, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω,
600 ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
„ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
605 ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω

588. *κονίῃσιν* commate, non puncto, a seqq. separavi, ut *ἵμασε* quoque et *ἤλασεν* ex *ὄφρα* pendeant; h. l. Mydo percussus curru delapsus est, non tamen *πρηνὴς παρὰ τροχόν*, ut Adrastus Z 42, sed currum inter et equos, et ita praeceps, ut caput in arena profunda quasi defigeretur, crura superne currui acclinarentur. Sic aliquantisper corpus speciem erecti praebuit, nisi quod capite, non pedibus innitebatur. Quippe substiterant equi post occasum rectoris, stabantque immoti, donec Antilochi flagello propelli et in castra agi coepere; tum demum humi procubuit corpus Mydonis, curru nimirum impulsus; nam equi etsi *πλήξαντε* dicuntur suis ipsi corporibus eum qui pone se et ante currum stabat impellere non potuere.

593. *ἔχουσα* pro *παρέχουσα*, *afferens* vel *excitans*, ut Λ 271. *Εἰλείθυιαι πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι.* Alii explicant *aegida gerens*, a Jove commodatam, coll. Λ 3 *ἔριδα πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.* — Per *κυδοιμόν* h. l. aegida significari existimat Goettling. Commentatt. p. 220. Ea vox qua via a *καταδῦναι μάχην* vel *ὅμιλον* vel *μῶλον ἄρηος*, *proelium subire* descenderit, demonstravi Gloss. 384.

601. *οἷον* neutrum est, ut α 32. *οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.* „*Cur* vel *quam prave* admiramur Hectorem!"

605. *πρὸς Τρῶας*, adversis pectoribus, ne terga dare et fugere potius quam recedere videamini; vid. v. 700.

εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.“
Ὣς ἄρ' ἔφη, Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης,
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην Ἀγχίαλόν τε.
610 τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱόν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
ναῖε πολυκτήμων πολυλήιος· ἀλλά ἑ μοῖρα
ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας.
615 τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος,
δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
ὀξέα παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
620 αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλά
ὤμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
δεῖσε δ' ὅ γ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
625 οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυόν
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἠΰν τε μέγαν τε
ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
630 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
υἱός θ' υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;

612. *Παισῷ*, quae urbs *B* 828. δῆμος Ἀπαισοῦ vocatur, Lampsacum inter et Parium sita.

623. *ἀμφίβασιν* h. e. *multitudinem* Trojanorum, corpus Amphii *circumstantium* et tuentium, ut *Δ* 532. *τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι;* non: *periculum* ne ipse a Trojanis *circumveniretur*.

631. *υἱὸς Διός* est Sarpedon, *υἱωνός* ejusdem Tlepolemus est, utpote Herculis filius.

635 ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.
ἀλλοῖόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην
εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα,
640 ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος
ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμός, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀίομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι
645 ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
ἀλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα πύλας Ἀίδαο περήσειν."
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρήν
ἀνέρος ἀφραδίῃσιν, ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
650 ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθεν.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄιδι κλυτοπώλῳ."
655 Ὣς φάτο Σαρπηδών, ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος. καὶ τῶν μὲν ἁμαρτῇ δούρατα μακρά
ἐκ χειρῶν ἤιξαν. ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδών, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή.
τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
660 Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
βεβλήκειν, αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα· πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρόν
665 ἑλκόμενον. τὸ μὲν οὔ τις ἐπεφράσατ' οὐδ' ἐνόησεν,
μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,

649. ἀνέρος, *viri cujuspiam*, nomine Laomedontis, ut Λ 738. Π 716; vid. Herm. ad Soph. El. 45 παρ' ἀνδρὸς Φανοτέως ἥκων. Quare comma ante ἀγαυοῦ posui.

666. ὄφρ' ἐπιβαίη, scil. τῶν ὧν ὀχέ-

σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί
ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς
670 τλήμονα θυμὸν ἔχων, μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἢ ὅ γε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
675 ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέι χαλκῷ·
τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅ γε Κοίρανον εἷλεν Ἀλάστορά τε Χρομίον τε
Ἄλκανδρόν θ' Ἅλιόν τε Νοήμονά τε Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
680 εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
„Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
685 κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον. ἔπειτά με καὶ λίποι αἰών
ἐν πόλει ὑμετέρῃ, ἐπεὶ οὐκ ἄρα μέλλον ἔγωγε
νοστήσας οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν."
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
690 ἀλλὰ παρήιξεν, λελιημένος ὄφρα τάχιστα
ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι

ων, ex *σπευδόντων* pendet. Nullam in praesens extrahendae hastae operam dabant sodales, hoc unum properantes, ut ipse currum procul relictum (vid. v. 494) ascenderet, quo saucius proelio eximeretur. Ascendisse reapse mox currum Sarpedona nec memoratur usquam nec erat memorandum.

673. *τῶν πλεόνων* pro *μᾶλλον τῶν πολλῶν*, h. s., reputabat utrum ducem Lyciorum ulterius persequeretur, an potius vulgus eorum occideret. Nam *μᾶλλον* etsi ad verbum pertinet, tamen cum adjectivo *πολλοί* in comparativum coaluit, ut *K* 506. Herodot. 1, 124. *βούλεσθαι γὰρ παρθενεύεσθαι πλέω χρόνον ἢ τοῦ πατρὸς ἐστερῆσθαι*, i. e. *μᾶλλον βούλεσθαι πολλὸν χρόνον παρθενεύεσθαι* coll. Thuc. 1, 21 Soph. Ant. 313. De *πολλοί vulgus* vid. ad *B* 483. Aliam articuli *τῶν* explicandi rationem non video.

εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ·
ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
695 ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηι καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
700 οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ, ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξαν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;
705 ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώς,
λίμνῃ κεκλίμενος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
710 ναῖον Βοιωτοί, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
715 ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
720 ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους,
Ἥρη πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,

700. *προτρέποντο* praegnanter pro *προτρεπόμενοι* vel *προτροπάδην φοβέοντο* Π 304. Nec terga dantes ad naves ruebant nec contra occurrebant Trojanis, sed pedetentim ac lente (*αἰέν*) adversis pectoribus ad naves sese recipiebant ut v. 605. Vid. ad Ψ 374. Alii *ἀπὸ νηῶν* legunt.

709. *Κηφισίδι*, qui lacus mox Copais.

σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
670 τλήμονα θυμὸν ἔχων, μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἦ ὅ γε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
675 ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέι χαλκῷ·
τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅ γε Κοίρανον εἷλεν Ἀλάστορά τε Χρομίον τε
Ἄλκανδρόν θ' Ἅλιόν τε Νοήμονά τε Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
680 εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
„Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
685 κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον. ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
ἐν πόλει ὑμετέρῃ, ἐπεὶ οὐκ ἄρα μέλλον ἔγωγε
νοστήσας οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν."
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
690 ἀλλὰ παρήιξεν, λελιημένος ὄφρα τάχιστα
ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι

ων, ex σπευδόντων pendet. Nullam in praesens extrahendae hastae operam dabant sodales, hoc unum properantes, ut ipse currum procul relictum (vid. v. 494) ascenderet, quo saucius proelio eximeretur. Ascendisse reapse mox currum Sarpedona nec memoratur usquam nec erat memorandum.

673. τῶν πλεόνων pro μᾶλλον τῶν πολλῶν, h. s., reputabat utrum ducem Lyciorum ulterius persequeretur, an potius vulgus eorum occideret. Nam μᾶλλον etsi ad verbum pertinet, tamen cum adjectivo πολλοί in comparativum coaluit, ut *K* 506. Herodot. 1, 124. βούλεσθαι γὰρ παρθενεύεσθαι πλέω χρόνον ἢ τοῦ πατρὸς ἐστερῆσθαι, i. e. μᾶλλον βούλεσθαι πολλὸν χρόνον παρθενεύεσθαι coll. Thuc. 1, 21 Soph. Ant. 313. De πολλοί *vulgus* vid. ad *B* 483. Aliam articuli τῶν explicandi rationem non video.

εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέι φηγῷ·
ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
695 ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηι καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
700 οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ, ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξαν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάις καὶ χάλκεος Ἄρης;
705 ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώς,
λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
710 ναῖον Βοιωτοί, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
715 ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
720 ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους,
Ἥρη πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,

700. *προτρέποντο* praegnanter pro *προτρεπόμενοι* vel *προτροπάδην φοβέοντο* Π 304. Nec terga dantes ad naves ruebant nec contra occurrebant Trojanis, sed pedetentim ac lente (*αἰέν*) adversis pectoribus ad naves sese recipiebant ut v. 605. Vid. ad Ψ 374. Alii *ἀπὸ νηῶν* legunt.

709. *Κηφισίδι*, qui lacus mox Copais.

χάλκεα ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς.
τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
725 χάλκε' ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν.
δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
ἐντέταται, δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσιν.
τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
730 δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
κάλ' ἔβαλε, χρύσει', ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀυτῆς.
αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
735 ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν
δεινήν, ἣν πέρι μὲν πάντῃ φόβος ἐστεφάνωται,
740 ἐν δ' ἔρις, ἐν δ' ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκή,
ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
δεινή τε σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον
χρυσείην, ἑκατὸν πολίων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
745 ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον ὧραι,

734. ἑανόν, quoties α producitur, adjectivum est substantivi ἑανόν, in quo α corripitur; et haud scio an ἑαννόν potius scribendum, i. e. ἑάνιον; sicut γέννα, unde Homericum γεννᾶν, ex γενεή ortum videtur. Gloss. 2283.

744. πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν, tanquam galea, res primaria et major, adnexa esset ornamentis suis, non ornamenta galeae; ut O 737. ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν; vid. ad M 56. Sunt autem πρυλέες si radicem et literas spectas, προειλετοί, ἀολλέες M 78, *proeliatores;* sin rem et naturam, πρόμαχοι ὁμιληταὶ πεζοί, similes ὁπλίταις, contrariique tam ἱππεῦσι, qui de curru pugnabant, quam γυμνῆσι, levi armaturae. Gloss. 446.

750 τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ᾽ ἐπιθεῖναι.
τῇ ῥα δι᾽ αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
εὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
755 ἔνθ᾽ ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν᾽ ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο καὶ προσέειπεν·
„Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα,
ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐμοὶ δ᾽ ἄχος; οἱ δὲ ἕκηλοι
760 τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα;
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴ κεν Ἄρηα
λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;“
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
765 „ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
ἥ ἑ μάλιστ᾽ εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.“
Ὣς ἔφατ᾽, οὐδ᾽ ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
μάστιξεν δ᾽ ἵππους· τὼ δ᾽ οὐκ ἄκοντε πετέσθην
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
770 ὅσσον δ᾽ ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
τόσσον ἔπι θρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Τροίην ἶξον ποταμώ τε ῥέοντε,
ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
775 ἔνθ᾽ ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
λύσασ᾽ ἐξ ὀχέων, περὶ δ᾽ ἠέρα πουλὺν ἔχευεν·
τοῖσιν δ᾽ ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.

752. *κεντρηνεκέας, stimulo tactos,* pro *κεντρανηκέας, εἰς οὓς τὸ κέντρον ἀνήκει,* ut *ἀσπὶς ποδηνεκής, εἰς τοὺς πόδας ἀνήκουσα,* vel *δουρηνεκές, εἰς ὅσον δόρυ ἀνήκει.* Vid. de *διηνεκής* Gloss. 2093.

759. *ἐμοὶ δ᾽ ἄχος* interrogationi addidi. Queritur Juno primum quod clades Achivorum per se iniqua, deinde quod sibi ingrata sit.

770. *ἠεροειδές* scil. *πόντου,* vel *ἠεροειδέα πόντον* ut Ψ 744. β 263. vel *πολιὴν ἅλα.* Quantum maris spatium speculator ex specula prospicit, tantum spatii singuli equorum divinorum gressus emetiebantur. Gloss. 411.

αἱ δὲ βάτην, τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
780 ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν
ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
ἔνθα στᾶσ' ἤυσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
785 Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
ὃς τόσον αὐδήσασχ' ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
„αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
οὐδέ ποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
790 οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
νῦν δὲ ἑκὰς πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται."
Ὣς εἰποῦσ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Τυδεΐδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
795 ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ.
ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα,
ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα κελαινεφὲς αἷμ' ἀπομόργνυ.
ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε·
800 „ἦ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς.
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής,
καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον
οὐδ' ἐκπαιφάσσειν· ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
ἄγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας,
805 δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον·
αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερόν, ὡς τὸ πάρος περ,

804. *Καδμείωνας* commate solo a seqq. distinxi utpote protasin, h. s. *pugnator existere solebat Tydeus, etiam cum ego vetabam pugnare;* cum alias, *tum postquam Thebas venit, ego quidem quiescere eum jussi, ille autem ferociam suam retinens pugnavit.* Nam hoc est *θυμὸν ἔχειν ferociam retinere* quam Pallas exuere eum jusserat, ut *I* 333. *διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκε*, coll. *Δ* 302.

805. *ἕκηλον*, otiosum, pacificum.

κούρους Καδμείων προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα,
[ῥηιδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα.]
σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
810 καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυᾶιξ γυῖα δέδυκεν,
ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον, οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνεΐδαο."
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
815 „γιγνώσκω σε, θεὰ θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο·
τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον οὔτε τις ὄκνος,
ἀλλ' ἔτι σέων μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
820 τοῖς ἄλλοις, ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέι χαλκῷ.
τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
γιγνώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα."
825 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτ' θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
μήτε σύ γ' Ἄρηα τό γε δείδιθι μήτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθός εἰμι.
ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηι πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους,
830 τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακόν, ἀλλοπρόσαλλον,

807. *πάντα*, *in omni certaminum genere*, ut Ulyxes apud Phaeacas θ 145.

810. *προφρονέως* ad *κέλομαι* referendum, *serio*, ac non (quod interdum fit a diis fallaciter) ut te benevolentiae specie exitio objiciam, ut v. 816. *H* 173. Vid. ad Θ 40.

811. *ἢ* .. *ἤ*, *sive* .. *sive*, protasin efficiunt apodoseos *οὐ σύ γέ ἐσσι*, ut *I* 533 *ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν* coll. *Λ* 410. *Sive fessus es sive meticulosus, utique dispar es patri*, qui nunquam nec fatigationi nec timori cesserit. Quare colon sustuli post *ἀκήριον*.

827. *τό γε* scil. *ποιῶν* ut Ξ 340 *Ἥρη μήτε θεῶν τό γε* [*ποιοῦσα*] *δείδιθι μήτε τιν' ἀνδρῶν ὄψεσθαι*.

831. *τυκτὸν κακόν* appositio est non tam *Martis dei*, quam appellativi *ἄρεος caedis*; nam caedes, discordiae, bella voluntate culpaque mortalium et quasi arte fiunt, non naturali necessitate, ut mors vel morbi, suntque ex *αὐθαιρέτοις πημοναῖς*, quas vocat Soph. Oed. T. 1231.

ὅς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν,
νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.“
835 Ὣς φαμένη Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
χειρὶ πάλιν ἐρύσασ', ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσεν·
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
ἐμμεμαυῖα θεά. μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν ἄνδρα τ' ἄριστον.
840 λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηι πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
845 δῦν' Ἄιδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασεν
κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν,
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
850 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων
ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ἑλέσθαι·
καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὦσεν ὑπὲκ δίφροιο ἐτώσιον ἀιχθῆναι.
855 δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
τῇ ῥά μιν οὖτα τυχών, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν,
ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις. ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
860 ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.

832. *στεῦτο cupiebat, ἐδεύετο;* nam dativi *ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ* ex *ἀγορεύων* pendent; vid. ad *Γ* 80.

845. *ἄιδος*, ejus dei qui *invisibilem*, *ἄιστον*, reddit, vel auferendo per necem vel orci caligine. Hes. Scut. 226. *δεινὴ δὲ περὶ κροτάφοισιν ἄνακτος* (Persei) *κεῖτ' Ἄιδος κυνέη, νυκτὸς ζόφον αἰνὸν ἔχουσα.* Aristoph. Ach. 390. C. Fr. Hermann, die Hadeskappe. Gl. 407.

τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε Τρῶάς τε
δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης ἆτος πολέμοιο.
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀήρ
865 καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο,
τοῖος Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον,
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων,
870 δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς,
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμέν
ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
875 σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην,
οὐλομένην, ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
σοί τ' ἐπιπείθονται καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι οὔτε τι ἔργῳ,
880 ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀίδηλον·
ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπερφίαλον Διομήδεα
μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
885 ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρόν
αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
ἤ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσιν."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„μή τί μοι, ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε.
890 ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτόν,

879. *προτιβάλλεαι* verberas, eodem sensu quo activum *H* 421 *ἠέλιος προσέβαλλεν ἀρούρας.*

887. *ἀμενηνός*, *invalidus* vel *ἀμενής*, sicut *νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα* unde et *manes* appellati sunt. Gloss. 147.

892. *ἀάσχετον* idem quod *ἄσχετον*, *intolerabile*, contrariumque τοῦ ἀνα-

Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ᾽ ἐπέεσσιν.
τῷ σ᾽ οἴω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
895 ἀλλ᾽ οὐ μάν σ᾽ ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε᾽ ἔχοντα·
ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.
εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ᾽ ἀίδηλος,
καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων."
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον᾽ ἀνώγειν ἰήσασθαι.
900 τῷ δ᾽ ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
ἠκέσατ᾽· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ᾽ ἐτέτυκτο.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν
ὑγρὸν ἐόν, μάλα δ᾽ ὦκα περιτρέφεται κυκόωντι,
ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
905 τὸν δ᾽ Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσεν·
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἳ δ᾽ αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο,
Ἥρη τ᾽ Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη,
παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

VI.

Ἕκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Τρώων δ᾽ οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
πολλὰ δ᾽ ἄρ᾽ ἔνθα καὶ ἔνθ᾽ ἴθυσε μάχη πεδίοιο
ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.

σχετοῦ vel *ἀνεκτοῦ*, fortasse ex *ἀν-ἀνσχετον* emollitum est. Sed Quinto Smyrnaeo prius *α* geminatio privativi visum est, quam geminationem ipse imitatus est in *ἀάπλετος*, *ἀάσπετος*.

898. *Οὐρανιώνων* h. l. gentili nomine *Urani prolem* significat, *Τιτῆνας ὑποταρταρίους* Ξ 279, *οἵπερ ἐνέρτεροί εἰσι θεοί*, *Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες* Ο 225. Diversum ab hoc nomine est appellativum *οὐρανίωνες*, *coelites*; vid. ad v. 222 de nomine *Τρώιοι*.

VI. 1. *οἰώθη* scil. *θεῶν*, postquam dii Jovis jussu suas quisque partes et exercitus suo auxilio destituere campoque decessere. Quintae rhapsodiae hos quatuor versus aptius addideris et commate solo ab *ἀνδροκτασιάων* diremeris. — Mox *πεδίοιο* ex *ἔνθα καὶ ἔνθα* pendet, ut *ἰθυνομένων* ex *μάχη*, de-

5 Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
ἄνδρα βαλὼν ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
υἱὸν Ἐυσσώρου Ἀκάμαντ' ἠύν τε μέγαν τε.
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
10 ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐυκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ
ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν·
15 πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
ἀλλά οἱ οὔ τις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον
πρόσθεν ὑπαντιάσας, ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
20 Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξεν·
βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
νηὶς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος
πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
25 ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ἣ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηιάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
30 Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
ἔγχεϊ χαλκείῳ, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης, Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐυρρείταο παρ' ὄχθας

nique ἀλλήλων ex ἰθυνομένων ut *N* 498. Et activum ἰθύειν intransitive dictum est, *proruere*, medium ἰθύνεσθαι causative, *immittere*.

12. βοὴν ἀγαθός vocatur non quo Stentorea voce praeditus esset, sed quod *vociferando*, imperiis et cohortationibus proeliantes adjuvabat. Alii βοήν de ipso proelio intelligunt. — ἐν Ἀρίσβῃ. Vid. *B* 837.

35 Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήιτος ἥρως
φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο,
ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
40 ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ αὐτὼ μὲν ἐβήτην
πρὸς πόλιν, ᾗ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο,
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
45 Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
„ζώγρει, Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος,
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
50 εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν.
καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηὔδα·
55 „ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
πρὸς Τρώων. τῶν μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον
χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον ἐόντα φέροι· μηδ' ὃς φύγοι, ἀλλ' ἅμα πάντες
60 Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι."
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,

38. *πεδίοιο* non cum *ἀτυζομένω* conjungendum est sed cum *ἐβήτην* v. 40, ut alibi cum *θέοντες* et Σ 7 cum *κλονέονται*. Sed *ἀτυζομένω*, *consternati*, separatim dictum est. — Mox *ἐν πρώτῳ ῥυμῷ* de ea temonis parte intellige, quae currui proxima est, non jugo, nobis hodie postrema potius appellari solita.

59. *κοῦρον ἐόντα*, ne latentem quidem in utero matris, *si generosae stirpis est*. In plebem ac vulgus non tam atrociter saeviturus erat Agamemno. Nam *κοῦροι*, *κοῦραι* non quoslibet juvenes significant, sed *εὐγενεῖς* tantum vel heroum progeniem, sicut *κουριδίη ἄλοχος* opponitur pellicibus. Gloss. 757. Praeterea post *ἡμετέρας* colo, post *φέροι* commate distinxi.

αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
ἥρω' Ἄδρηστον, τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ', Ἀτρείδης δέ
65 λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν
μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται,
70 ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
νεκροὺς ἂμ πεδίον συλήσετε τεθνηῶτας."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
75 εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστάς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
„Αἰνεία τε καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
80 στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων
πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηίοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
85 καὶ μάλα τειρόμενοί περ — ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει —
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιάς
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
οἴξασα κληῖδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
90 πέπλον, ὅ οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος

67. ὦ φίλοι hic et O 733 substantivi similius est quam adjectivi. Quare comma a Bekkero deletum revocavi.

68. ἐνάρων. Exspectes ἐνάροις, ut α 288 ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε vel Polyb. 5, 5 et 3, 2, 8. At ἐπιβαλλόμενος praegnanter dictum est pro ἐνάρων ἐπιθυμῶν καὶ ἐπιβάλλων αὐτοῖς χεῖρας.

71. νεκροὺς scil. συλεύοντες, quod ex συλήσετε mutuandum; nam arma συλῶνται, *rapiuntur*, corpora autem συλεύονται, *spoliantur*; ut v. 48. Ω 436.

88. νηόν pro πρὸς νηόν, ut K 212 ὅσοι κεκλήατο βουλήν.

εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο,
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
95 ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον, αἰχμητὴν κρατερόν, μήστωρα φόβοιο,
ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
100 ὅν πέρ φασι θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν."
Ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' οὔ τι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν,
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
105 ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο,
φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
110 Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
εἴπω βουλευτῇσι καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισιν
115 δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινόν,
ἄντυξ ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.

97. ἄγριον ab αἰχμητήν sejunxi, ut universa Diomedis ferocitas significetur, ut Θ 96 Hectoris, et Φ 314 Achillis; dein αἰχμητὴν κρατερόν conjunxi ut Γ 179 et Δ 87; postremo μήστωρα φόβοιο omni epitheto nudavi ut Ε 572. Idem feci infra v. 278. Vulgo distinguunt ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.

109. κατελθέμεν, ὡς scripsimus pro vulgato κατελθέμεν· ὧς ἐλέλιχθεν. Ita ὡς pro ὅτι οὕτως dictum, ut Δ 157.

117. ἀμφί adverbium est, i. e. ἔνερθε καὶ ὕπερθεν, objectum σφυρά. Hofmann de ἀμφί.

Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱός
120 *ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.*
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
125 *τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων*
σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
130 *οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος*
δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν,
ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήιον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
135 *θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς*
δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
140 *ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.*
οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι."
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
145 *„Τυδεΐδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;*
οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
ὣς ἀνδρῶν γενεὴ ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.

133. *Νυσήιον* mons Thraciae.

145. *τίη*. *Desine,* inquit, *stirpem meam sciscitari*, et virtutem potius experire; *genus enim fortuitum est et caducum,* virtus aeterna habetur. *At si tamen cupis haec quoque* quanquam fortuita et inania *scire,* haec scito, *ut accurate genus nostrum noscas.*

150 εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ἡμετέρην γενεήν· πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο·
ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν,
155 αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.
τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινήν
ὤπασαν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ,
ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν,
Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσεν.
160 τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο, δῖ' Ἄντεια,
κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔ τι
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα, δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
„τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
165 ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ."
ὣς φάτο, τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσεν.
κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅ γε σήματα λυγρά,
γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά,
170 δεῖξαι δ' ἠνώγειν ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε Ξάνθον τε ῥέοντα,
προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης.
ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν·

164. *τεθναίης* potentialis est, loco futuri, non optativus loco imperativi. Similiter *κεν* omissum est *O* 197.

169. *θυμοφθόρα* h. e. *τὸν τοῦ πενθεροῦ θυμὸν φθείροντα*, scribendo quae soceri *animum corrumperent* ad suspicionem et odium et perfidiam erga hospitem. Etiam *θυμοφθόρα φάρμακα* *β* 329 non sunt l e t a l i a venena ut *θυμοραιστὴς θάνατος* *Π* 414, sed v e s a n i a m afferentia. Ac ne *ἄχος* quidem vel *κάματος* vel *πενίη* *δ* 716. *κ* 363. Hes. Opp. 334 vitae potius quam animo periculum faciunt. Nempe *necare* Homero dicitur *θυμὸν ἀπαυρᾶν*, *ἀφαιρεῖσθαι*, sed *διαφθείρειν τοὺς νέους* arguebatur Socrates. Ac si Proetus nil nisi interitum Bellerophontis imperasset, *πολλοῖς* signis vel verbis non opus fuisset; at calumniantes prolixo sermone uti solent ad persuadendum. Facit hoc aliquantulum ad celeberrimam de scripturae antiquitate quaestionem; nam **l i t e r i s** ad talem epistolam opus erat.

175 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
καὶ τότε μιν ἐρέεινε καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
ὅ ττί ῥά οἱ γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσεν
180 πεφνέμεν. ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας·
δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχήσατο κυδαλίμοισιν·
185 καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινεν·
κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους
εἶσε λόχον. τοὶ δ' οὔ τι πάλιν οἰκόνδε νέοντο·
190 πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠὺν ἐόντα,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἥν,
δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληίδος ἥμισυ πάσης·
καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων.
195 καλόν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς,
ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
200 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
ἤτοι ὁ κὰπ πεδίον τὸ Ἀλήιον οἶος ἀλᾶτο,
ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο
μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισιν,
205 τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δ' ἔμ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι·

196. φυταλιῆς. Comma post καλόν collocavi, ut genitivi ex τέμενος pendeant: *assignatione plantarii et arvi.*

201. Ἀλήιον, in Cilicia, prope Pyramum flumen. Commemorat Herodot. 6, 95.

πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
210 ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι."
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
215 „ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώιός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας.
οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήια καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
220 Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον,
καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσιν.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
225 εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου·
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
κτείνειν ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω,
πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοί, ἐναιρέμεν ὅν κε δύνηαι.
230 τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
γνῶσιν ὅτι ξεῖνοι πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι."
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην καὶ πιστώσαντο.
ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
235 ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβεν
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,

216. *μέμνημαι* scil. *ξεῖνον Βελλεροφόντου γεγενῆσθαι.* Avitum tantum Oenei hospitium meminerat, paternum Tydei non item. Nam Oeneus, avus Diomedis, superstes erat Tydeo, patri ejusdem.

236. *φηγόν.* Atqui Hectori prius ad fagum veniendum erat quam ad portas;

ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες,
εἰρόμεναι παῖδάς τε κασιγνήτους τε ἔτας τε
240 καὶ πόσιας. ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
'Αλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανεν,
ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον — αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
245 πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισιν·
κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροί
250 κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν —
ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
255 ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες 'Αχαιῶν
μαρνάμενοι περὶ ἄστυ, σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
ἐλθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν;
ἀλλὰ μέν', ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
260 πρῶτον, ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα.
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσιν."
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
„μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ,
265 μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον
ἅζομαι· οὐδέ πῃ ἔστι κελαινεφέι Κρονίωνι

vid. *E* 693. *H* 60. — Mox *παῖδας* pro *περὶ παίδων εἰρόμεναι*, ut *Ω* 390.

257. *ἀνασχεῖν*. Interrogationem appinxi, h. s. *adeone hostis urbem urget, ut tu de humana ope desperans relicta pugna deorum auxilium implorare statueris?* Vulgo colo post *ἄστυ*, puncto post *ἀνασχεῖν* distinguitur, tanquam mater filio exprobret quod pugnam reliquerit.

αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
270 ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
πέπλον δ', ὅς τίς τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο,
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
275 ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
280 ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὥς κέ οἱ αὖθι
γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι τοῖό τε παισίν.
εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄιδος εἴσω,
285 φαίην κε φρέν' ἀτέρπου ὀιζύος ἐκλελαθέσθαι."
Ὣς ἔφαθ', ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μεγαρ' ἀμφιπόλοισιν
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
290 Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
295 ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
τῇσι θύρας ὦιξε Θεανὼ καλλιπάρῃος
Κισσηίς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
300 τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.

275. ἤνις, *anniculas*. Gloss. 2079.
281. εἰπόντος ἀκουέμεν, *verbis meis obedire*, ut Π 531 ὅττι οἱ ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο.

αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος
θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο,
εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
305 „πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτόν
πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃς
310 ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα."
ὣς ἔφατ' εὐχομένη, ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν οἳ τότ' ἄριστοι
315 ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες,
οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε διίφιλος, ἐν δ' ἄρα χειρί
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρός
320 αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφόωντα·
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξίν
ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευεν.
325 τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
„δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀυτή τε πτόλεμός τε
ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
330 ὅν τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται."

322. *ἀσπίδα καὶ θώρηκα* appositiones sunt accusativi *τεύχεα, arma*, a quibus diserte distinguuntur *τόξα, tela*. Quare comma post *θώρηκα* posui. Paris in armis induendis occupatus erat, in arcu tractando, laevigando, opinor, ut ipse *κέραι ἀγλαός* esset; *Λ* 385.

331. *πυρὸς* ex *θέρματι* aptum est

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
335 οὔ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι
ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
ὅρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
λώιον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
340 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήια τεύχεα δύω·
ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀίω."
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισιν·
„δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης,
345 ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
350 ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
ὃς ᾔδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω

quod nomen ex *θέρηται* repetendum, ut ρ 23 et in illo *τόδ' ἱκάνω* scil. *ἵγμα*.

336. *τόσσον*, tanquam pergatur: *ὅσον ἄχει προτραπέσθαι ἤθελον*. Non ideo domi se sedere et bello abstinere ait Paris, quod *irascatur* Trojanis Helenam suam reddere Graecis volentibus, sed ideo ut *dolori* suo et pudori indulgeat, quoniam victus sit a Menelao; caeterum rediturus in pugnam et certamen redintegraturus. Atqui iram potius Hector v. 325 exprobraverat, ut honestiorem otiandi causam; ne scilicet ignaviae et mollitiei, turpioris causae, incusandus sibi esset frater.

348. *ἀπόερσε* pro *ἀποήρυσε*, *abripuisset*, ut η 250 *ἔλσας* pro *ἐλάσας*. Vid. § 134. Pariter Φ 283 *ἀποέρσῃ*. Gloss. 2291.

351. *νέμεσιν* i. e. *νεμέσεως* naturam, *οἵη καὶ ὅσον κακόν ἐστι;* quoniam turpissimus quisque infamiam, dummodo damno careat, pro nihilo ducere solet. Nam *νέμεσις* est *infamia, flagitium*, ut Ξ 80 *οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακόν*. Schol. comparat Eur. Hec. 602. *δίδαξιν ἐσθλοῦ .. ἤν τις εὖ μάθῃ, οἶδεν τό γ' αἰσχρὸν κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών*. Et *αἴσχεα ἀνθρώπων* idem est, quod λ 433 *αἶσχος μετ' ἀνθρώποισιν*, ut τ 371 *τάων αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων*. Vulgo vertunt: qui sentit *odia et probra plurima, quae ipsi faciunt homines*.

ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀίω.
ἀλλ᾽ ἄγε νῦν εἴσελθε καὶ ἕζεο τῷδ᾽ ἐπὶ δίφρῳ,
55 δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
εἵνεκ᾽ ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ᾽ ἄτης,
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
ἀνθρώποισι πελώμεθ᾽ ἀοίδιμοι ἐσσομένοισιν."
Τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
60 „μή με κάθιζ᾽, Ἑλένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις·
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται ὄφρ᾽ ἐπαμύνω
Τρώεσσ᾽, οἳ μέγ᾽ ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν·
ἀλλὰ σύ γ᾽ ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός,
ὥς κεν ἔμ᾽ ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
65 καὶ γὰρ ἐγὼν οἰκόνδ᾽ ἐσελεύσομαι, ὄφρα ἴδωμαι
οἰκῆας ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
οὐ γάρ τ᾽ οἶδ᾽ ἢ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
ἦ ἤδη μ᾽ ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
70 αἶψα δ᾽ ἔπειθ᾽ ἵκανε δόμους εὐναιετάοντας·
οὐδ᾽ εὗρ᾽ Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
ἀλλ᾽ ἥ γε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ᾽ ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
75 ἔστη ἐπ᾽ οὐδὸν ἰών, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·
„εἰ δ᾽ ἄγε μοι, δμωαί, νημερτέα μυθήσασθε.
πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
ἠέ πη ἐς γαλόων ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων
ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
80 Τρωαὶ ἐυπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;"
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ᾽ ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
οὔτε πη ἐς γαλόων οὔτ᾽ εἰνατέρων εὐπέπλων
οὔτ᾽ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι

353. *ἐπαυρήσεσθαι* scil. ἧς ἀφροσύνης vel φρενῶν οὐκ ἐμπέδων.
378. *εἰνατέρων* pro *ἐνναετήρων* *ejusdem domus habitatorum*, ab ἐνναίειν ut ἐνναέτης. Gloss. 2232. Mox interrogationem post *ἱλάσκονται* restitui.

385 Τρωαὶ ἐυπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται,
ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσεν
τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
μαινομένῃ ἐικυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη."
390 Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐυκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
εὖτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ
Σκαιάς — τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε —
ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
395 Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.
ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ
400 παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ,
τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
405 Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ
410 πάντες ἐφορμηθέντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπῃς,
ἀλλ' ἄχε'. οὐδέ μοι ἔστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
415 ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὐναιετάωσαν,

394. Ἠετίων pro Ἠετίωνος, attractum vi sequentis nominativi ὅς.

408. ἄμμορον scil. σεῦ, quod ex seq. σεῦ adsciscendum, ut Ω 778 ex praec. σε. Hor. C. 3, 14, 11. *Jam virum expertes*, si tam vere quam venuste sic scribitur a quibusdam pro *expertae*. Nusquam ἄμμορος pro δύσμορος usurpatur. Gl. 578.

Θήβην ὑψίπυλον, κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα·
οὐ δέ μιν ἐξενάριξε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
20 νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄιδος εἴσω·
πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀίεσσιν.
25 μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
ἂψ ὅ γε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα,
πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
30 ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θήῃς χήρην τε γυναῖκα.
λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
ἀμβατός ἐστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
35 τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι
ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν·
ἤ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,
ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει."
40 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἴ κε κακὸς ὣς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
45 αἰεὶ καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἔσσεται ἦμαρ ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐυμμελίω Πριάμοιο.
50 ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,

οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος
οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
455 δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνῃς,
καί κεν ὕδωρ φορέῃς Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης
πόλλ' ἀεκαζομένη — κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη —
καί ποτέ τις εἴπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
460 „Ἕκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.“
ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρός, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
ἀλλά με τεθνηῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
465 πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.“
Ὣς εἰπὼν οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
ἂψ δ' ὁ πάις πρὸς κόλπον ἐυζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς,
ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
470 δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας.
ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν·

456. *πρὸς ἄλλης*, *jussu alieno* ut *A* 239. — Mox conjunctivos *ὑφαίνῃς* et *φορέῃς* ex aliquot Mss. recepi et puncta post vss. 455 et 458 delevi, ut *πολυσυνδέτως* tam haec verba quam *εἴπῃσιν* ex *ὅτε κεν* v. 454 suspendantur, futurum *ἐπικείσεται* autem parenthetice interseratur sermoni.

457. *Μεσσηΐδος*. Tres maxime ex Achivis et nobilissimi quidem obversantur Hectoris animo, tanquam horum uni Andromache quandoque servitura sit, Agamemno, Menelaus, Achilles. Ex his Agamemno *ἐν Ἄργει* regnabat, Menelaus in Laconica, ubi fons *Μεσσηΐς* prope Therapnen, secundum Pausan. 3, 20, 1, Achilles in Thessalia, in qua prope Pheras *Ὑπέρεια* fons memoratur *B* 734 et Pind. Pyth. 4, 222. Plin. H. N. 4, 8, 15.

465. *πρίν γ' ἔτι*. Suspicor *πρίν γέ τι*; nam *ἔτι* vi caret. Sensus utique hic est: *priusquam aliquid de clamore tuo et captivitate resciero*, non, quem vulgo statuunt: *antequam clamorem tuum audiero*. Nam *πυθέσθαι* est *fando cognoscere*, sive cum accusativo sive cum genitivo partitivo sive cum utroque casu struitur, ut *N* 521 *οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυστο .. Ἄρης υἱὸς ἑοῖο πεσόντος*.

αὐτὰρ ὅ γ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε πῆλέ τε χερσίν,
475 εἶπεν ἐπευξάμενος Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν·
„Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι,
παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν
ὧδε, βίην τ' ἀγαθόν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν.
καί ποτέ τις εἴπῃσι· ‚πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων'
480 ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα
κτείνας δήιον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ."
Ὣς εἰπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκεν
παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ
δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
485 χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄιδι προϊάψει·
μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
490 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει,
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν."
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
495 ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὐναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο, κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλάς
ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν·
500 αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο

478. ὧδε. Comma post Τρώεσσιν delevi, ne τε secundae demum voci addatur. Duplicem ἀριπρέπειαν precatur Hector filiolo: vires virtutemque paternam, et regiam dignitatem Priami.

479. ἀνιόντα, quasi praecedat εἴπῃσί μιν πατρὸς .. ἀμείνονα. Constantia structurae poscebat ἀνιόντος.

483. κηώδεϊ, *scrinium redolenti*, κηὸν ὄζοντι et εὐώδει; vid. ad v. 288. Asservabatur autem vestis, cujus pars erat κόλπος, in scrinio κεδρίνῳ ejusque ligni odorem trahebat. Gloss. 2099.

488. μοῖραν de *mortis* necessitate, non de *Fato* ejusque decretis intelligendum.

ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
ἀλλ' ὅ γ' ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα, ποικίλα χαλκῷ,
505 σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
εἰωθὼς λούεσθαι ἐυρρεῖος ποταμοῖο,
κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
510 ὤμοις ἀίσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης,
τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἶψα δ' ἔπειτα
515 Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλεν
στρέψεσθ' ἐκ χώρης ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω
δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες;"
520 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
525 πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο·
ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεύς
δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς."

507. *πεδίοιο*, genitivus partitivus, objectum est participii. *κροαίνων*, *campum quatiens*, ut Oppian. Cyn. 1, 279 *πόδεσσι κροαίνοντες πεδίοιο*.

511. *ἑ γοῦνα φέρει* per anacoluthon pro *ῥίμφα γούνασι φέρεται*, ut *E* 134.

519. *ἐκέλευσας*. Interrogationem statui. Non arguit vel excusat moram ullam Paris, sed ultro jactat festinationem suam, laudem expetens et exspectans Hectoris, qui mature se sequi jusserit, v. 331 et 363. Nam neque ipse cunctatus erat, nec fratrem, lente illum cum uxore confabulantem, detinuerat. Eum Hector, ut est vehementi idem et fraterno animo insignis, leni responso consolatur, offensumque ratus acerbitate prioris admonitionis placat: „*non*

VII.

Ἕκτορος καὶ Αἴαντος μονομαχία. νεκρῶν ἀναίρεσις.

Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ,
τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
5 οὖρον, ἐπεί κε κάμωσιν ἐυξέστῃς ἐλάτῃσιν
πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται,
ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
Ἔνθ' ἑλέτην ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηιθόοιο ἄνακτος,
Ἄρνῃ ναιετάοντα, Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
10 γείνατ' Ἀρηίθοος καὶ Φυλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠιονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου, λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάις, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
15 Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀίξασα
20 Ἴλιον εἰς ἱερήν. τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
ἀλλήλοισι δὲ τώ γε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
„τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο,
25 ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην

naturalis te inertiae insimulo tanquam bello imparem, *sed mollitiei et levitatis,* qui bellum aliquando voluptatibus et amori postponas."

VII. 11. Ἠιονῆα, diversum illum a Rhesi patre K 435.

26. ἑτεραλκέα h. e. *hostes arcentem et repellentem,* τοὺς ἑτέρους ἀλέξουσαν;

δῷς; ἐπεὶ οὔ τι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη.
νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηιοτῆτα,
30 σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰς ὅ κε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν, ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
ὑμῖν ἀθανάτῃσι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ὧδ' ἔστω, ἑκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
35 ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;"
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
„Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
40 ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι·
οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τῶν δ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς σύνθετο θυμῷ
45 βουλήν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσιν.
στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰών, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοί εἰμι.
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,

nam per ἑτέρους Homerus *hostes* significat, ut N303. Gl. 2025. Mox post δῷς interrogationem posui cum Spitznero.

39. *οἰόθεν οἶος*. Suspicor *οἰόθεν οἴῳ*, idque cum *μαχέσασθαι* copulo, ut v. 74. N79, h. s. *ut unum Achivorum provocet, qui suo solus de gradu adversus ipsum solum* (Hectorem) *pugnet*. Nam nominativus *οἶος*, h. l. legibus grammaticis prorsus repugnans, irrepsit e v. 226.

41. *οἱ δὲ* colo a praecc. separavi, ne optativus *ἐπόρσειαν* pariter ab *ἤν* pendeat, ut conjunctivus *προκαλέσσεται*. Hectorem Apollo tentare cogitat ad provocationem Achivorum utpote favens Trojanis; Achivos idem suspicatur tantum responsuros esse provocationi, quasi nihil valeat quamquam deus ad permovendos eorum animos, quos contra bellabat. — *ἀγασσάμενοι*, *assensi* cum laude, quod tam honestus et utilis belli finis proponatur, non: *indignati*, tanquam arroganter et contumeliose provocentur.

44. *τῶν δὲ* ex *βουλήν* pendet; secretam numinum consultationem Helenus utpote divinandi arte praeditus sensit eorumque decretum properanda Hectoris excitatione praevertit.

50 αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι·
οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ὥς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων."
Ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας,
55 καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσιν,
60 φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί,
ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
ὀρνυμένοιο νέον, μελανεῖ δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς,
65 τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
ἐν πεδίῳ. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
70 ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
εἰς ὅ κεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε
ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
ὑμῖν δ' — ἐν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν·

59. *ἐοικότες*, *ritu*, quia avium instar summis arborum ramis insident; non *forma ac specie*, tanquam in vultures se commutaverint numina. Nec enim beluarum corpus induere solent dii, et si quando hominis cujuspiam speciem sumunt, *εἰσάμενοι τούτῳ* dicuntur, non *ἐοικότες*.

64. *μελανεῖ*, *nigrescit*, scripsi, intransitivum verbi *μελαίνειν*, ut Apollon. Rh. 4,1374. Arat. 836. Aristarchus *μελάνει δέ τε πόντον* scil. *ἡ φρίξ*, tanquam *μελαίνει* in *μελάνει* attenuari possit.

69. *Κρονίδης* rupisse foedus arguitur ab Hectore, ac non Pandarus, cujus perfidia vere ruptum erat; quasi Fati decreto obsecutus, ne scilicet continuo finiretur bellum, Jupiter perfidiae auctor fuisset. Mox *κακὰ* commune participii et verbi finiti objectum est. — *ὑψίζυγος* i. e. *ἐφ' ὑπάτῳ ζυγῷ ἵζων*. Navi mundus aequiparatur, in qua supremus transtrorum ordo honoratissimus erat.

73. *ὑμῖν δὲ* scil. *μυθέομαι;* hoc enim verbum statim subjuncturus erat Hector, ni per parenthesin induceretur,

τῶν νῦν ὅν τινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
75 δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ —
ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
τεύχεα συλήσας φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
80 Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
τεύχεα συλήσας οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρήν
καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐυσσέλμους ἀποδώσω,
85 ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ,
καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
νηὶ πολυκλήιδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
‚ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
90 ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.'
ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπεν
95 νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στεναχίζετο θυμῷ·
„ὤ μοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιίδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί.
ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,

ut usque ad v. 76 differret et addito ὧδε δὲ adnecteret.

79. δόμεναι pro δότω. — πυρὸς ex λάχει pendet, quod nomen ex λελάχωσιν anticipandum; vid. ad Z 331.

87. εἴπῃσι non minus quam χεύωσιν ex ὄφρα pendet; quare punctum delevi post Ἑλλησπόντῳ.

91. τὸ δ' ἐμὸν κλέος. Suspicor: τὸ δ' ἑὸν κλέος. Contraria enim illa suae gloriae futurae jactantia est tam consilio orationis quam oratoris ingenio. Non sibi ipsi sed illi ἀριστεύοντι, si occubuisset, aeternae memoriae spem facere debebat Hector, si quidem cum eventu provocare Achivos et ad certamen secum subeundum pellicere volebat.

99. ὕδωρ καὶ γαῖα h. e. „*utinam vos*, homines antea calidi et strenui, gloriae cupidi et pudore praediti, *frigidam in aquam* et in brutam inertemque *terram* mutemini, siquidem ita vobis vo-

100 ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·
τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν."
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσετο τεύχεα καλά.
ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτή
105 Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν,
εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
αὐτός τ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
δεξιτερῆς ἕλε χειρός, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές, οὐδέ τί σε χρή
110 ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο κηδόμενός περ,
μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅ περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
115 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων,
τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
εἴ περ ἀδειής τ' ἐστὶ καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσιν
δηίου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτῆτος."

lentibus est!" Neque enim exsecratur cunctantes per iram, sed irridet eosdem per contemptum. Et ἀκήριοι sunt *excordes* ut *E* 812. *N* 224, non *incolumes* ut *μ* 98, quamquam hoc plus etiam acerbitatis haberet quam illud; at enim in Iliade quidem ἀκήρατος tantum h. s. legitur. Gloss. 602. 594. — Mox neutri ἀκλεές praetulerim ἀκλέες i. e. ἀκλεέες, ἀκλεεῖς, ut ἀκλέα *δ* 728 et δυσκλέα *B* 115.

102. πείρατα *funes* sunt, quorum ope victoriae vel pugnae vel hominum fata a diis diriguntur. Est a πεῖραρ, πειραίνειν *ligare*, diversumque a πέρας, περάτη, πείρατα, *termini*. Gloss. 629.

106. ἕλον. Suspicor ἔχον i. e. κατεῖχον, *detinebant*. — Mox ἕλε quoque ex εἰ μὴ pendet; alioquin αὐτὸς δὲ legeretur; quare colon post Ἀχαιῶν sustuli.

109. οὐ δέ τι σὲ χρή. Sic scripsi pro οὐδέ τί σε χρή.

111. ἐξ ἔριδος, *ob concertationem* Hectoris provocatione propositam, ut Ulyxes ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς *δ* 343 coll. *γ* 135 οἶτον ἐπέσπον μήνιος ἐξ ὀβριμοπάτρης. Cave vel subjective accipias, *ambitione impulsus*, vel cum μάχεσθαι jungas, ut alibi ἔριδι μάχεσθαι.

117. εἴπερ. Sensus est: *etsi audax et indefessus est Hector*, tamen *libenter a certaminis labore requiescet, si quidem superstes et victor fuerit; adeo fortem ei nos objiciemus adversarium;* vel: *si vincet, aegre saltem vincet.*

120 Ὡς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπείθετο. τοῦ μὲν ἔπειτα
γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο·
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει.
125 ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς,
ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητής,
ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε.
τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσαι,
130 πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄιδος εἴσω.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
ἡβῷμ' ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
135 Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φώς,
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηιθόοιο ἄνακτος,
δίου Ἀρηιθόου, τὸν ἐπίκλησιν κορυνήτην
ἄνδρες κίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
140 οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ,
ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.
τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔ τι κράτεΐ γε,
στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
145 δουρὶ μέσον περόνησεν — ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη —

120. παρέπεισεν i. e. ἔπεισε παρὰ τὴν βούλησιν λέγων, *deterruit a consilio*, quemadmodum mox παρειπών, *contradicendo*, ut Z 61 ἔτρεψεν αἴσιμα παρειπών.

128. ἐρέων, *interrogans*, post εἰρόμενος tautologiae speciem habet, ita fere tollendam: Peleus a Nestore visitatus primum sciscitatus est de omni omnino expeditione Trojana, quae parabatur, deinde de ejus consortibus horumque stirpe, quumque socios belli futuri inclutis patribus prognatos audiret, valde gaudebat.

133. Κελάδοντι.. Cognomen haud dubie fuit fluminis Jardani E 135 nominati, ut Ξάνθος Scamandri.

142. Λυκόοργος. Alci filius, Celei Argonautae frater, Arcas, de quo Pausan. 4, 8, et Apollodor. 3, 9, 1, diversus ab illo Dryantis filio, cujus mentio fit Z 130.

τεύχεα δ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης.
καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτα φόρει μετὰ μῶλον ἄρηος·
αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι.
150 τοῦ ὅ γε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη.
ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων.
καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
155 τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη·
τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
ὑμέων δ' οἵ περ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
160 οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν."
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων, οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
165 τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ,
τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
πάντες ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
170 τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„κλήρῳ νῦν πεπάλασθε διαμπερές· ὅς κε λάχησιν —

153. *θάρσεϊ ᾧ* instrumentalis est; Suam ipse animi confidentiam Nestor jactat. Alii ᾧ ad Ereuthalionem referebant, tanquam diceretur *πολεμίζειν ἀνδρὶ θαρσαλέῳ*.

156. *ἔνθα καὶ ἔνθα, in longitudinem simul et latitudinem*, ut *K* 517; adeo vastus, procerus idemque crassus ille erat. — *παρήορος otiosus, iners, inbellis*, qui modo *minax* fuerat; similis ille equo *παρηόρῳ* *Π* 471, qui juxta equos jugatos trahentesque currum otiosus et inutilis currit. Eodem sensu Aesch. Prom. 365 de Typhone: *καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παρήορον* (all. *παράορον*) *δέμας κεῖται*. Ductum autem est ab *ἐείρειν*, non ut *μετήορος* ab *ἀείρειν αἰωρεῖν*.

161. *πάντες* scil. *ἀριθμούμενοι*; si *universi* numerantur nec quisquam omittitur vel superadditur; ut *Σ* 470. *ι* 204.

171. *πεπάλασθε* Aristarchus, πε-

οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς,
καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσιν
δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτῆτος."
175 Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
„Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν ἢ Τυδέος υἱόν
180 ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης."
Ὣς ἄρ' ἔφαν, πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί,
Αἴαντος. κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ
δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
185 οἱ δ' οὐ γιγνώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος,
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε, φαίδιμος Αἴας,
ἤτοι ὑπέσχεθε χεῖρ', ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς,
γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδών, γήθησε δὲ θυμῷ.
190 τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·
„ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμός, χαίρω δὲ καὶ αὐτός
θυμῷ, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήια τεύχεα δύω,
τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι
195 σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται,
ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης·

πάλαχθε alii. Suspicor πεπάλεσθε, et ι 331 πεπαλέσθαι, aoristos reduplicatos. Nam πάλλεσθαι (unde ἀμπεπαλών) saepius de sortitione legitur, παλάσσειν nusquam, nedum παλάζειν. Ac ne perfectum quidem satis aptum est. — Mox ὅς κε λάχῃσιν a praecc. diremi, ut ἀναπόδοτον sit, explendum addito γηθείτω! coll. v. 179, vel τούτῳ καλῶς ἕξει. „*Nunc deinceps sortimini! cuicunque certaminis provincia obtigerit,* is beandus, *quoniam, si quidem vicerit, et Achivis et suo quoque ipse animo gratificabitur.*"

188. ὑπόσχεθε scil. Ajax, supinam ad accipiendam sortem porrigens manum; ὁ δὲ ἔμβαλεν scil. praeco, sortem ei insinuans; γνῶ δὲ scil. Ajax.

190. χαμάδις βάλε, non gaudio exsultans (nec enim ea, quibus quis gaudet, projici ab eo solent) sed quoniam sortis post sortitionem nullus jam usus.

191. καὶ αὐτός, ut illi qui mea pro sorte preces fecerunt v. 179.

οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται,
οὐδέ τι ἰδρείῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήιδά γ' οὕτως
ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε."
200 *Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' εὔχοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι.*
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
205 *ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον."*
Ὣς ἄρ' ἔφαν, Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχεα,
σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
210 *θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι.*
τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι, νέρθε δὲ ποσσὶν
ἤιε μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μὲν ἐγήθεον εἰσορόωντες,
215 *Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,*
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·
ἀλλ' οὔ πως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι
ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠύτε πύργον,
220 *χάλκεον ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,*
σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων,
ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον ἑπταβόειον,

197. *βίῃ*, *corporis viribus*, et *ἰδρείῃ*, *arte tractandorum armorum*, ut *Π* 359 *ἰδρείῃ πολέμοιο.*—Mox suspicor *νήιδά γ' αὔτως*, ut *ἄφρονα* et *νήπιον αὔτως* *Γ* 220 et *Ζ* 400. *Χ* 484.

203. *εὖχος* perinde ac *νίκην* ex *δός* pendet, non ex *ἀρέσθαι;* quod quasi per *ὥστε αὐτὰ* adjunctum est.

204. *αὐτοῦ*. Suspicor *αὖ τοῦ* ut *Α* 218.

214. *καὶ Ἀργεῖοι* h. e. ut ipse Ajax subridebat vultu quamvis torvo, alacritate pugnandi, ita Argivi quoque spectaculo talis alacritatis delectabantur; Trojani autem terrebantur. Mox punctum delevi post *ἕκαστον*.

222. *αἰόλον*, *variegatum*, ut in *αἰολοθώρηξ*, *αἰολομίτρης*. Alii de *mobilitate* explicant; quae minime laudari poterat in immani Telamoniadae scuto, si non ipse, validissimus unus, gerebat.

ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
225 στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγύς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
„Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος
οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασιν,
καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα θυμολέοντα.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισιν
230 κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν·
ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
καὶ πολέες. ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
235 μή τί μευ ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ πειρήτιζε
ἠὲ γυναικός, ἣ οὐκ οἶδεν πολεμήια ἔργα.
αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ' ἀνδροκτασίας τε.
οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
ἀζαλέην, τό μοί ἐστι ταλαύρινον πολεμίζειν·
240 οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων,
οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηίῳ μέλπεσθαι Ἄρηι.
ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα
λάθρῃ ὀπιπεύσας, ἀλλ' ἀμφαδόν, αἴ κε τύχωμι."

223. ὄγδοον χαλκὸν pro ὀγδόην πτύχα, ἤγουν χαλκέην ἐπήλασεν ἑπτὰ πτυξὶ βοείαις. Similiter βόεσσι *M* 137 pro βοέῃσι πτυξί.

226. οἶος, quia solus omnium tuo ipse id senties corpore, ac non audies solum vel spectabis, ut reliqui.

235. μὴ .. πειρήτιζε. Irritatus respondet Hector ad extrema Ajacis verba, ut quibus contumeliosi aliquid insit; nam *incipere pugnam* juniores minusque validi jubebantur a robustioribus, sicut Apollo a Neptuno Φ 439. ἄρχε· σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος· οὐ γὰρ ἔμοιγε καλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα εἰδώς. Ita Povelsen.

239. τὸ neutrum per synesin ad femininum βῶν (i. e. βοέην ἀσπίδα) relatum est, quasi ad σάκος; sicut μ 74 τὸ μὲν ad νεφέλη, quasi ad νέφος. Ταλαύρινος i. e. ex ταλαοῖς ῥινοῖς constans vel ex duro robustoque corio bovino, hoc uno loco proprium *scuti* epitheton est; alibi sic Mars ipse dicitur, ut χάλκεος pro χαλκοχίτων. Gl. 2380.

241. μέλπεσθαι Ἄρηι intransitive dictum est: *tripudiare in honorem Martis*, ut *Π* 182. δ 17, sic ut μέλπειν Ἑκάεργον transitive, *cantando celebrare Apollinem*. Nam μολπή est cantatio cum saltatione conjuncta. Usitatum est poetis proeliationem aequiparare saltationi, ut Tyrtaeus: ἄγετ', ὦ Σπάρτας ἔνοπλοι κοῦροι, ποτὶ τὰν Ἄρεος κίνασιν. Similiter *N* 291 μετὰ προμάχων ὀαριστύν.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
15 καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον
ἀκρότατον κατὰ χαλκόν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής,
ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
50 καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος.
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
55 τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν
ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί,
οὐδ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
60 Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διαπρό
ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα,
τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε, μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
65 κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε·
τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον
μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας
ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον,
70 εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδέι πέτρῳ,
βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'· ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη
ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,

255. *ἐκσπασσαμένω* scil. haerentia scuto sui uterque adversarii, quod ibo perforaverant.

259. *χαλκός*, scil. *τοῦ δόρατος* Arirchus. Alii *χαλκόν* praetulerunt, scil. *τοῦ σάκεος*, paulo aptius, si compararis v. 223.

272. *ἐνιχριμφθείς*, *adhaerens firmiter scuto*, ut ne fractum quidem perdidisse videretur, more Laconico.

275 ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω.
μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
κῆρυξ Ἰδαῖος, πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
„μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον·
280 ἀμφοτέρω γὰρ σφῶι φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς,
ἄμφω δ' αἰχμητά· τό γε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
„Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι·
285 αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους.
ἀρχέτω· αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι ᾗ περ ἂν οὗτος."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε
καὶ πινυτήν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
290 νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηιοτῆτος,
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰς ὅ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι,
ὡς σύ τ' εὐφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιούς,
295 σούς τε μάλιστα ἔτας καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν·
αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐυφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.

285. *χάρμῃ* i.e. *εἰς χάρμην*. Nomen a *χράειν* *incursare* potius ductum videtur quam a *χαίρειν χάρμα*.

286. *ἀρχέτω* scil. *μηκέτι πολεμίζειν, ἀλλὰ νυκτὶ πιθέσθαι*. Et mox *ᾗπερ ἂν οὗτος* scil. *ἄρξῃ ἢ πολεμίζειν ἢ μή*. Plurimi Mss. *εἴπερ ἂν* exhibent, scil. *μὴ πολεμίζειν*.

292. *ἑτέροισιν*, Achivis aut Trojanis; et *νίκην* de exitu universi belli intelligendum, ex eventu singularis certaminis suspenso.

298. *αἵ τέ μοι εὐχόμεναι*, *quae me implorare* ut deum *solitae*, cum reducem ex proelio viderint, *deorum aditurae sunt coetum*. Nam *εὔχεσθαί τινι* haud alio senso quam *implorandi aliquem* dicitur, non ut vulgo vertunt *supplicandi pro aliquo*. Ita ν 231 *σοὶ γὰρ ἔγωγε εὔχομαι ὥστε θεῷ* coll. Θ 467. Hector autem ut sola patriae spes *θεὸς ὣς τίετο δήμῳ*. Mox *ἀγῶνα* de *coetu deorum* explicandum in arce Trojana, opinor, congregatorum, ut Σ 376 *ὄφρα καὶ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα* in Olympo.

δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
300 ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
‚ἠμὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.'"
Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐυτμήτῳ τελαμῶνι·
305 Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
τὼ δὲ διακρινθέντε ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε. τοὶ δ' ἐχάρησαν,
ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
310 καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀελπτέοντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί
εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον, κεχαρηότα νίκῃ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
315 ἄρσενα πενταέτηρον ὑπερμενέι Κρονίωνι.
τὸν δέρον ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
320 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης.
νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν,
325 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐύρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον

308. *ἀρτεμέα* et h. l. et ν 43 *alacrem* animo, *ἄρτιον μένει* significat ut **wohlgemuth**, non *incolumem* corpore, ut *ἀρτίπους*. Natum est ex *ἀρτίματος*, mutato ι ut in *ἀγχέμαχος*. Gloss. 131.

320. *οὐδέ τι .. δαιτός*, *nulla boni epuli parte indigebant*; nam *δεύεσθαι* accusativo junctum, ut *B* 232.

330 ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον·
τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς
τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
335 οἴκαδ' ἄγῃ, ὅτ' ἂν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν.
τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
πύργους ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
340 ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.
345 Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
δεινὴ τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν.
τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
350 δεῦτ' ἄγετ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
δώομεν Ἀτρεΐδῃσιν ἄγειν. νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν."

337. *τύμβον* cum *χεύομεν* (*χεύωμεν*) conjunctum de *ipso tumulo* super ossibus occisorum exstruendo dicitur, deinde, ad *ἐξαγαγόντες* relatum, de *materia tumuli* vel de *humo* ex campo petenda ad exstruendum tumulum; vid. v. 435. Ergo hic est praeceptorum ordo; primum corpora occisorum huc convecta crememus, si non singulis singulos rogis, at ita tamen ut combusto rogo suorum quisque ossa utcunque situ ac loco agnoscere et colligere et in Graeciam quandoque reportanda asservare possit; mox circumcirca super cineres unum communemque tumulum exstruamus, *ἄκριτον*, sine nationum discrimine; postremo juxta tumulum muros aedificemus." Alii *ἐξαγαγόντες* intransitive explicant, *ἐκπορευθέντες*.

346. *δεινή*, *horrenda*, propter seditionis periculum, *τετρηχυῖα*, *turbulenta* vel *τεταραγμένη* ob inconditas vociferationes, ut *B* 95.

348. *πύλας* non tam de *una* porta quam de duabus portae *valvis* foribusve dictum; nam eae solae *εὖ ἀραρυῖαι* sunt. Sed non plures quam unam portas additas esse moenibus patet coll. *M* 118 sqq. *N* 124.

[ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.]
Ἤτοι ὅ γ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
355 δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκέτ᾽ ἐμοὶ φίλα ταῦτ᾽ ἀγορεύεις·
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ᾽ ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
360 ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ᾽ ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
ἀντικρὺ δ᾽ ἀπόφημι· γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω,
κτήματα δ᾽ ὅσσ᾽ ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
πάντ᾽ ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ᾽ οἴκοθεν ἄλλ᾽ ἐπιθεῖναι."
365 Ἤτοι ὅ γ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ᾽ ἐπίκουροι,
ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
370 νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν, ὡς τὸ πάρος περ,
καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
ἠῶθεν δ᾽ Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας
εἰπέμεν Ἀτρείδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν·
375 καὶ δὲ τόδ᾽ εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος· αἴ κ᾽ ἐθέλωσιν
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰς ὅ κε νεκροὺς
κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ᾽, εἰς ὅ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ᾽ ἑτέροισί γε νίκην."
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ᾽ ἐπίθοντο,
380 [δόρπον ἔπειθ᾽ εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.]
ἠῶθεν δ᾽ Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
τοὺς δ᾽ εὗρ᾽ εἰν ἀγορῇ Δαναούς, θεράποντας Ἄρηος,
νηὶ πάρα πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν

353. ἵνα pro ἐάν; inusitate sane.
357. οὐκέτι, tanquam a d h u c Paridi Antenor concors fuerit; at vid. ad Γ 149.
375. αἴ κ᾽ ἐθέλωσι protasis est sequentis μαχησόμεθα, h. s. *si volent indutias facere, donec occisos cremaverimus, postmodo pugnam redintegrabimus.* Nam pudori imperatorio regiaeque di-

στὰς ἐν μέσσοισιν μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
385 „Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
ἠνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ
εἰπεῖν, αἴ κέ περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
390 ἠγάγετο Τροίηνδ' — ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι —
πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·
κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔ φησιν δώσειν· ἦ μὴν Τρῶές γε κέλονται.
καὶ δὲ τόδ' ἠνώγειν εἰπεῖν ἔπος· αἴ κ' ἐθέλητε
395 παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰς ὅ κε νεκροὺς
κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰς ὅ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
400 „μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω
μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δέ, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
405 καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.
ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν, κατακαιέμεν οὔ τι μεγαίρω·
οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνηώτων
410 γίγνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.

gnitati congruentius videtur Priamo, primaria sententia belli continuationem denuntiare, indutiarum autem petitionem conditionali committere. Vulgo sic distinguunt, quasi *αἴ κε* sit interrogatio ex *εἰπεῖν ἔπος* suspensa.

410. *μειλισσέμεν* ita cum *φειδὼ γίγνεται* copulatum est, ut Attici infinitivos addito *μὴ οὐ* adnectere solent; h. s. „*neque enim mortales parcos ac tenaces circa mortuorum corpora se praebent, quin ea crement*, id est, *sed ea cremant;* adeo non invidemus vobis corpora, inutilem quippe ac vilem praedam." — *πυρὸς* ex *μειλίγματι* pendet, quod nomen ex *μειλισσέμεν* repetendum, ut *λουτροῖς* ex *λελουμένος* E 6. Et *μειλίσσειν* est *gratificari*, ut γ 96.

ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης."
Ὣς εἰπὼν τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν,
ἄψορρον δ' Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
415 πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἄρ' ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπεν
στὰς ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ' ὁπλίζοντο μάλ' ὦκα,
ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐυσσέλμων ἀπὸ νηῶν
420 ὀτρύνοντο νέκυς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο
οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
425 ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἄπο βρότον αἱματόεντα,
δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν.
οὐ δ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ,
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
430 ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ,
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν,
435 τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου, ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν
πύργους θ' ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.

424. ***χαλεπῶς*** pro adjectivo. — ***ἄνδρα ἕκαστον***. Non facile dignoscebantur s i n g u l i a s i n g u l i s, Trojanorum corpora ab Achivorum; adeo cruore corpora polluta et ad agnoscendum difficilia erant.

425. ***βρότον***, quum a *μύρειν* ductum ut *βροτός* a *μορτός* *mortuus mori*, omnem *liquorem* significet, sine ullo tautologiae crimine cum *αἱματόεντα* jungitur. Gloss. 86.

428. *ἐπενήνεον* aoristus verbi *νηέω* est reduplicatus, ut *ἐρύκακον* et *ἠνίπαπον*, non imperfectum verbi *νηνέω*, quod extat nullum. Hoc et ratio demonstrat et usus, quoniam α 147 *παρενήνεον* inter aoristos *ἔχευαν* et *ἐπεστέψαντο* collocatum est. Gloss. 2248.

ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
440 ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.
  Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί·
οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ
θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
445 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἔστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
ὅς τις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
οὐχ ὁράᾳς ὅτι δ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
450 ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
τοῦ δ' ἐπιλήσονται τὸ ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντες."
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
455 „ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες.
ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
ἄγρει μάν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
460 οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
τεῖχος ἀναρρήξας τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι,
αὖτις δ' ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν."
  Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

447. *ἐνίψει, indicabit* consilium suum deosque consulet sacrificiisque placabit, antequam ad exsequendum consilium se accingat, ut β 137 *μῦθον ἐνίψω*. Hoc enim futurum ab *ἐνέπειν εἰπεῖν* ductum est, *ἐνισπεῖν ἐνισπήσει ἐνοπή*, non ab *ἐνίπτειν ἰάπτειν*, *castigare*, ut *ἐνίσσειν ἠνίπαπον ἐνιπή*, de quo ad Γ 438. Gloss. 514.

452. *ἐπιλήσονται* scil. mortales vel posteri, non Achivi soli.

456. *νόημα* de *callido Achivorum consilio* intelligendum, qui munimenta exstruere fossasque ducere cogitarint. Alii de ipsius Neptuni *timore* explicant, quasi *νόημα δείσειεν* idem sit quod *δεῖμα δείσειεν*, h. s. *alius quispiam deorum hunc metum, quem tu fateris, conceperit.*

465 δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν,
βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι
πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
470 χωρὶς δ' Ἀτρείδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσσιν,
475 ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
δαίνυντο — Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι —
παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς
σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
480 οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέι Κρονίωνι.
κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

VIII.

Κόλος μάχη.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος

468. *ὑπ' Ἰήσονι.* Nam Argonautae in insulam Lemnum appulerant navibus Jasonque hospitio exceptus erat ab Hypsipyle, Thoantis regis filia. Apollon. 1, 853. Apollod. 1, 9, 17.

471. *δῶκεν* scil. *ταῖς ναυσί;* nam dativus *Ἀτρείδῃς* ex *ἀγέμεν* aptus est.

472. *οἰνίζοντο.* Suspicor *ὠνίζοντο, emebant;* quoniam hoc *ὠνίζεσθαι* ab *ὠνεῖσθαι* (unde *ὠνητός* ξ 202) non plus differt quam *ἀτιμάζειν* ab *ἀτιμᾶν*. Et Schol. br. simpliciter per *ὠνοῦντο* explicat, et *ὠνεῖσθαι* ob pretia apposita, aes atque alia, congruentissimum huic loco verbum est. Nec obstabit Θ 545, si distinctionem ibi nobiscum mutaveris.

474. *αὐτῇσι* de ipsa *carne* et corporibus bovum intelligendum, quae sive viva sive mactata distinguuntur ab eorundem *pellibus*, *ῥινοῖς* sive *βοέῃς*.

478. *σφιν*, ut antea *δαίνυντο*, de Achi-

330 ἐσκέδασ᾽ ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ᾽ Ἀιδόσδε κατῆλθον·
τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ᾽ ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
αὐτοὶ δ᾽ ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς
τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν, ὥς κ᾽ ὀστέα παισὶν ἕκαστος
335 οἴκαδ᾽ ἄγῃ, ὅτ᾽ ἂν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν.
τύμβον δ᾽ ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ᾽ αὐτὸν δείμομεν ὦκα
πύργους ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
ἐν δ᾽ αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
340 ὄφρα δι᾽ αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
ἥ χ᾽ ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
μή ποτ᾽ ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων."
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.
345 Τρώων αὖτ᾽ ἀγορὴ γένετ᾽ Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
δεινὴ τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν.
τοῖσιν δ᾽ Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ᾽ ἀγορεύειν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ᾽ ἐπίκουροι,
ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
350 δεῦτ᾽ ἄγετ᾽ Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ
δώομεν Ἀτρεΐδῃσιν ἄγειν. νῦν δ᾽ ὅρκια πιστὰ
ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἧμιν."

337. τύμβον cum χεύομεν (χεύωμεν) conjunctum de *ipso tumulo* super ossibus occisorum exstruendo dicitur, deinde, ad ἐξαγαγόντες relatum, de *materia tumuli* vel de *humo* ex campo petenda ad exstruendum tumulum; vid. v. 435. Ergo hic est praeceptorum ordo; primum corpora occisorum huc convecta crememus, si non singulis singulos rogis, at ita tamen ut combusto rogo suorum quisque ossa utcunque situ ac loco agnoscere et colligere et in Graeciam quandoque reportanda asservare possit; mox circumcirca super cineres unum communemque tumulum exstruamus, ἄκριτον, sine nationum discrimine; postremo juxta tumulum muros aedificemus." Alii ἐξαγαγόντες intransitive explicant, ἐκπορευθέντες.

346. δεινή, *horrenda*, propter seditionis periculum, τετρηχυῖα, *turbulenta* vel τεταραγμένη ob inconditas vociferationes, ut *B* 95.

348. πύλας non tam de *una porta* quam de duabus portae *valvis* foribusve dictum; nam eae solae εὖ ἀραρυῖαι sunt. Sed non plures quam unam portas additas esse moenibus patet coll. *M* 118 sqq. *N* 124.

[ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.]
Ἤτοι ὅ γ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
355 δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκέτ᾽ ἐμοὶ φίλα ταῦτ᾽ ἀγορεύεις·
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ᾽ ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
360 ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ᾽ ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
ἀντικρὺ δ᾽ ἀπόφημι· γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω,
κτήματα δ᾽ ὅσσ᾽ ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
πάντ᾽ ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ᾽ οἴκοθεν ἄλλ᾽ ἐπιθεῖναι."
365 Ἤτοι ὅ γ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ᾽ ἐπίκουροι,
ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
370 νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν, ὡς τὸ πάρος περ,
καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
ἠῶθεν δ᾽ Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας
εἰπέμεν Ἀτρείδης Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν·
375 καὶ δὲ τόδ᾽ εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος· αἴ κ᾽ ἐθέλωσιν
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰς ὅ κε νεκρούς
κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ᾽, εἰς ὅ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ᾽ ἑτέροισί γε νίκην."
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ᾽ ἐπίθοντο,
380 [δόρπον ἔπειθ᾽ εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.]
ἠῶθεν δ᾽ Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
τοὺς δ᾽ εὗρ᾽ εἰν ἀγορῇ Δαναούς, θεράποντας Ἄρηος,
νηὶ πάρα πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν

353. *ἵνα* pro *ἐάν*; inusitate sane.

357. *οὐκέτι*, tanquam adhuc Paridi Antenor concors fuerit; at vid. ad Γ149.

375. *αἴ κ᾽ ἐθέλωσι* protasis est sequentis *μαχησόμεθα*, h. s. *si volent inducias facere, donec occisos cremaverimus, postmodo pugnam redintegrabimus.* Nam pudori imperatorio regiaeque di-

εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
55 Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὁπλίζοντο,
παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
πᾶσαι δ' ὠίγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
60 Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
65 ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
70 ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ

56. ὑσμῖνι vel ὑσμίνῃ, *acie* vel *pugna stataria*, ab ὑπομεῖναι ὑπομονή ductum, levi proelio, velitationi, singularibus certaminibus contrarium est. Gloss. 145.

66. ἀμφοτέρων ex βέλεα pendet; ἥπτετο absolute positum est, ut *P* 630.

70. τανηλεγέος, *peracerbi, valde dolorosi*, ex τανaός et ἀλγεῖν compositum, non multum differt a δυσηλεγής πόλεμος *Y* 154 et μάχη ἀλεγεινή *Σ* 249 et δυσηχής θάνατος *X* 180. Gloss. 112. Vulgo ad λέγειν refertur, tanquam tale verbum usquam vel *prosternere* vel *sopire* significet et Teutonico *legen* respondeat. At enim λέξαι ἐλέγμην λέχος *lectus* ad λέχειν potius referenda sunt. Gloss. 2051.

72. ἕλκε scil. scrutaturus et experturus Fati decretum, utrae partes eo die cladi destinatae essent, idque decretum post experientiam sua vi exsecuturus. Mox pluralis κῆρες ad *singulorum Achivorum* mortes referendum est, dualis autem δύο κῆρε v. 70 ad *universorum exercituum* calamitatem luctuosam vel cladem. Et perierunt multi sane utrinque, sed Achivi, quoniam multo plures ex his quam ex Trojanis leto destinati erant, ideoque pondere sortium letalium trutinam inclinaverant, victi sunt. Caeterum ἐζέσθην aoristus pluralis est, pro

ἐζέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
75 αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δέ
ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν. οἱ δὲ ἰδόντες
θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν οὔτ' Ἀγαμέμνων,
οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος.
80 Νέστωρ οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
οὔ τι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο, τὸν βάλεν ἰῷ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
ἄκρην κὰκ κορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
85 ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνεν,
φασγάνῳ ἀίσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
90 Ἕκτορα. καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
σμερδαλέον δ' ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὀδυσῆα.
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
πῇ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὣς ἐν ὁμίλῳ;
95 μή τίς τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ παρήιξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
100 στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληιάδαο γέροντος,

ἐζέσθησαν ut **μιάνθην** Δ 146, non dualis imperfecti. Neque enim duali locus erat justus post **κῆρες**, neque imperfecto ante **ἄερθεν**. Et, si variare tempus voluisset poeta, in promptu erat **ἕζοντο**. Exemplo caret aoristus **ἐζέσθην** pro **ἕστην**, non analogia.

80. **οὖρος** ab **ὄρεσθαι** ductum, ut **ἐπίουρος**, **ἔφορος**. Gloss. 2278.

89. ἡνίοχον ipsum Hectorem vocat poeta, quamquam Eniopeus ejusdem auriga nominatur, v. 120. Nempe i m p e r i i s aurigae datis Hector equos ipse dirigebat, m a n i b u s tantum obsequiosis auriga. Vicissim v. 127 auriga ille σημάντορος nomine significatur.

94. ἐν ὁμίλῳ, *in proelio*, cum μεταβαλὼν jungendum, non cum φεύγεις.

καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει,
ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
105 ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην, μήστωρα φόβοιο.
τούτω μὲν θεράποντε κομείτων, τώδε δὲ νῶι
110 Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
εἴσεται ἢ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
ἴφθιμοι, Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ·
115 τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα,
μάστιξεν δ' ἵππους· τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός,
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
120 υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
ἵππων ἡνί' ἔχοντα βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
125 τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
κεῖσθαι, ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δήν
ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
130 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον ἠύτε ἄρνες,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν,

106. *πεδίοιο* ex *ἔνθα καὶ ἔνθα* pendet ut *Z* 2.

108. *ποτέ.* Hoc spectat ad *E* 323.

111. *ἤ* pro *εἰ*, ut *ν* 415.

κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
135 δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο,
τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
δεῖσε δ' ὅ γ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
„Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
140 ἦ οὐ γιγνώσκεις ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει,
σήμερον· ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσιν,
δώσει. ἀνὴρ δέ κεν οὔ τι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστιν."
145 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων·
,Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας.'
150 ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
εἴ περ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες
155 καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας."
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους
αὖτις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
160 τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
ἕδρῃ τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν·
νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
ἔρρε, κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο
165 πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω."

154. ἀλλά paratactice pro syntactica particula ὅμως, quae semel, non saepius, legitur apud Homerum, *M* 393.
166. δαίμονα pro μοῖραν, μόρον,

ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
440 ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί·
οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ
θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
445 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἔστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
ὅς τις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
οὐχ ὁράᾳς ὅτι δ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί
τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
450 ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
τοῦ δ' ἐπιλήσονται τὸ ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντες."
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
455 „ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες.
ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
ἄγρει μάν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί
460 οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
τεῖχος ἀναρρήξας τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι,
αὖτις δ' ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν."
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

447. *ἐνίψει, indicabit* consilium suum deosque consulet sacrificiisque placabit, antequam ad exsequendum consilium se accingat, ut β 137 *μῦθον ἐνίψω*. Hoc enim futurum ab *ἐνέπειν εἰπεῖν* ductum est, *ἐνισπεῖν ἐνισπήσει ἐνοπή*, non ab *ἐνίπτειν ἰάπτειν*, *castigare*, ut *ἐνίσσειν ἠνίπαπον ἐνιπή*, de quo ad Γ 438. Gloss. 514.

452. *ἐπιλήσονται* scil. mortales vel posteri, non Achivi soli.

456. *νόημα* de *callido Achivorum consilio* intelligendum, qui munimenta exstruere fossasque ducere cogitarint. Alii de ipsius Neptuni *timore* explicant, quasi *νόημα δείσειεν* idem sit quod *δεῖμα δείσειεν*, h. s. *alius quispiam deorum hunc metum, quem tu fateris, conceperit.*

465 *δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν,*
βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι
πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
470 *χωρὶς δ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ*
δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσσιν,
475 *ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.*
παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοί
δαίνυντο — Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι —
παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς
σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
480 *οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη*
πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέι Κρονίωνι.
κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

VIII.

Κόλος μάχη.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος

468. *ὑπ' Ἰήσονι.* Nam Argonautae in insulam Lemnum appulerant navibus Jasonque hospitio exceptus erat ab Hypsipyle, Thoantis regis filia. Apollon. 1, 853. Apollod. 1, 9, 17.

471. *δῶκεν* scil. *ταῖς ναυσί;* nam dativus *Ἀτρείδῃς* ex *ἀγέμεν* aptus est.

472. *οἰνίζοντο.* Suspicor *ὠνίζοντο*, *emebant;* quoniam hoc *ὠνίζεσθαι* ab *ὠνεῖσθαι* (unde *ὠνητός* ξ 202) non plus differt quam *ἀτιμάζειν* ab *ἀτιμᾶν*. Et Schol. br. simpliciter per *ὠνοῦντο* explicat, et *ὠνεῖσθαι* ob pretia apposita, aes atque alia, congruentissimum huic loco verbum est. Nec obstabit Θ 545, si distinctionem ibi nobiscum mutaveris.

474. *αὐτῇσι* de ipsa *carne* et corporibus bovum intelligendum, quae sive viva sive mactata distinguuntur ab eorundem *pellibus*, *ῥινοῖς* sive *βοέῃς*.

478. *σφιν*, ut antea *δαίνυντο*, de Achi-

ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον·
5 „κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τό γε μήτε τις ἄρσην
πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος, ἀλλ' ἅμα πάντες
αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
10 ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσιν,
πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
15 ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός,
τόσσον ἔνερθ' Ἀίδεω ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
γνώσετ' ἔπειθ' ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε, θεοί, ἵνα εἴδετε πάντες,
σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες·
20 πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι·
ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν', ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ' αὐτῇ δὲ θαλάσσῃ.
25 σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
δησαίμην, τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο·
τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ

vis solis dictum est. Ad *Τρῶες* supplendum *ἦσαν* vel *ἔμενον*. Denique Trojanorum commemoratio parentheseos loco est. Vid. ad *K* 13.

VIII. 12. *οὐ κατὰ κόσμον*, id est *ἀεικέσσι πληγῇσι, verberibus*. Ignominiosa haec et servilis castigatio, qualis *B* 264 Thersitae accidit, simulata severitate (vid. ad v. 40) diis denuntiatur, et diserte distinguitur a graviore illa, non tamen *ἀκόσμῳ* poena, quam idem Jupiter v. 455 minatur serio: *οὐκ ἂν πληγέντε κεραυνῷ ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον*. Nam verberari turpe est, vulnerari non item.

16. *τόσσον*. Addit eidem versui Hesiod. Th. 720. *ἶσον γάρ τ' ἀπὸ γῆς ἐς Τάρταρον ἠερόεντα*.

18. *ἵνα εἴδετε πάντες*. Punctum delevi post *πάντες*, ut jungatur *πειρήσασθε κρεμάσαντες*: *Experimini per funem coelitus suspensum.*

μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.
30 ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
35 ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις·
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥ τις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο."
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„θάρσει, τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
40 πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι."
Ὣς εἰπὼν ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,
ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε,
χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ, γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου,
45 μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.
ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
50 λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,

29. *ἀγασσάμενοι*, *demirati* ut Γ224, et offensi ob severitatem contumeliosam, non: *admirati* et reveriti vim orationis majestate regia dignam, ut I 711, versu suspecto.

34. *οἵ κεν δή*. Vid. ad v. 354

37. *τεοῖο*, *numine tuo succensente*, utique possessivum est, non personale, sed substantivi loco usurpatum, ut saepe *τοὐμόν*, *τὸ σόν* pro *ἐγώ*, *σύ*. Vulgo anomalam pronominis personalis *σου* vel *τευ* formam existimant comparantque frustra *ἑοῦ* Apoll. Rh. 4, 803; id sane personale pronomen est, tam aperte quam *ἕε*.

40. *πρόφρονι*, supple non *σοί*, sed *τῷ ἐμῷ μύθῳ*. Animi sui sententiam, *θυμόν*, negat Jupiter favere vel adspirare verbis suis, *μύθῳ*. Ergo *θυμῷ* potius quam *πρόφρονι* cum accentu efferendum est. Subridet Jupiter, quum deos sermone suo offensos ac perculsos videt, tanquam *serio et ex animi sententia* tam atrocia minitatus fuerit. Mox *τοι* non dativus est ad unam Minervam referendus, sed adverbium asseverationi inserviens; mitem se patrem ac regem haberi vult. Vid. ad I 307.

48. *Γάργαρον*, ut Ξ292 *Γάργαρον ἄκρον Ἴδης ὑψηλῆς*.

εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
55 Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὁπλίζοντο,
παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
60 Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
65 ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
70 ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ

56. ὑσμῖνι vel ὑσμίνῃ, *acie* vel *pugna stataria*, ab ὑπομεῖναι ὑπομονή ductum, levi proelio, velitationi, singularibus certaminibus contrarium est. Gloss. 145.

66. ἀμφοτέρων ex βέλεα pendet; ἥπτετο absolute positum est, ut *P* 630.

70. τανηλεγέος, *peracerbi, valde dolorosi*, ex ταναός et ἀλγεῖν compositum, non multum differt a δυσηλεγής πόλεμος *Υ* 154 et μάχη ἀλεγεινή *Σ* 249 et δυσηχὴς θάνατος *Χ* 180. Gloss. 112. Vulgo ad λέγειν refertur, tanquam tale verbum usquam vel *prosternere* vel *sopire* significet et Teutonico *legen* respondeat. At enim λέξαι ἐλέγμην λέχος *lectus* ad λέχειν potius referenda sunt. Gloss. 2051.

72. ἕλκε scil. scrutaturus et experturus Fati decretum, utrae partes eo die cladi destinatae essent, idque decretum post experientiam sua vi executurus. Mox pluralis κῆρες ad *singulorum Achivorum* mortes referendum est, dualis autem δύο κῆρε v. 70 ad *universorum exercituum* calamitatem luctuosam vel cladem. Et perierunt multi sane utrinque, sed Achivi, quoniam multo plures ex his quam ex Trojanis leto destinati erant, ideoque pondere sortium letalium trutinam inclinaverant, victi sunt. Caeterum ἑζέσθην aoristus pluralis est, pro

ἐζέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
75 αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν. οἱ δὲ ἰδόντες
θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν οὔτ' Ἀγαμέμνων,
οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος.
80 Νέστωρ οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
οὔ τι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο, τὸν βάλεν ἰῷ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
ἄκρην κὰκ κορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
85 ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνεν,
φασγάνῳ ἀίσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
90 Ἕκτορα. καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
σμερδαλέον δ' ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὀδυσῆα.
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
πῇ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὣς ἐν ὁμίλῳ;
95 μή τίς τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ παρήιξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
100 στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληιάδαο γέροντος,

ἐζέσθησαν ut μιάνθην Δ 146, non dualis imperfecti. Neque enim duali locus erat justus post κῆρες, neque imperfecto ante ἄερθεν. Et, si variare tempus voluisset poeta, in promptu erat ἕζοντο. Exemplo caret aoristus ἐζέσθην pro ἕστην, non analogia.

80. οὖρος ab ὄρεσθαι ductum, ut ἐπίουρος, ἔφορος. Gloss. 2278.

89. ἡνίοχον ipsum Hectorem vocat poeta, quamquam Eniopeus ejusdem auriga nominatur, v. 120. Nempe imperiis aurigae datis Hector equos ipse dirigebat, manibus tantum obsequiosis auriga. Vicissim v. 127 auriga ille σημάντορος nomine significatur.

94. ἐν ὁμίλῳ, *in proelio*, cum μεταβαλὼν jungendum, non cum φεύγεις.

καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει,
ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
105 ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην, μήστωρα φόβοιο.
τούτω μὲν θεράποντε κομείτων, τώδε δὲ νῶι
110 Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
εἴσεται ἢ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
ἴφθιμοι, Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ·
115 τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα,
μάστιξεν δ' ἵππους· τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός,
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
120 υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
ἵππων ἡνί' ἔχοντα βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
125 τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
κεῖσθαι, ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δήν
ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
130 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον ἠύτε ἄρνες,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν,

106. *πεδίοιο* ex *ἔνθα καὶ ἔνθα* pendet ut *Z* 2.

108. *ποτέ.* Hoc spectat ad *E* 323.

111. *ἤ* pro *εἰ*, ut *ν* 415.

κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
135 δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο,
τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
δεῖσε δ' ὅ γ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
„Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
140 ἦ οὐ γιγνώσκεις ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει,
σήμερον· ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσιν,
δώσει. ἀνὴρ δέ κεν οὔ τι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστιν."
145 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων·
‚Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας.'
150 ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
εἴ περ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες
155 καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας."
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους
αὖτις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
160 τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
ἕδρῃ τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν·
νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
ἔρρε, κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο
165 πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω."

154. ἀλλά paratactice pro syntactica particula ὅμως, quae semel, non saepius, legitur apud Homerum, *M* 393.
166. δαίμονα pro μοῖραν, μόρον,

Ὣς φάτο, Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
170 τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς
σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
175 γιγνώσκω δ' ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο
ἀβλήχρ', οὐδενόσωρα· τὰ δ' οὐ μένος ἁμὸν ἐρύξει,
ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
180 ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηίοιο γενέσθω,
ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτούς.“
[Ἀργείους παρὰ νηυσίν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.]
Ὣς εἰπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο φώνησέν τε·
185 [„Ξάνθε τε καὶ σύ, Πόδαργε, καὶ Αἴθων Λάμπε τε δῖε,]
νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλήν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν
[οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,]
190 ἢ ἐμοί, ὅς πέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν

θάνατον ut *I* 571 *παιδὶ δόμεν θάνατον*. Nam *δαίμων* ita a *δαίεσθαι*, *partiri, impertire, dispertire* dictus est ut *μοῖρα* a *μείρεσθαι*. Hinc *δαίμων* i. e. *δαιόμενος* active *deum* significat, qui *impertit* sortem, passive *sortem, portionem,* quae *impertitur* a deo. Gloss. 2471.

168. *μαχέσασθαι.* Supple *ἢ ἔτι φυγεῖν.*

171. *μάχης σῆμα* conjungendum, et brachylogiae more *σημαίνων* ex *σῆμα τιθείς* mutuandum, unde *νίκην* pendeat, h. l. *tonando Jupiter Trojanis signum pugnae ineundae dedit, victoriam significans.*

178. *οὐδενόσωρα* explicant *οὐδεμιᾶς ὥρας ἄξια*, *respectu indigna* et *infirma;* vere fortasse; nisi quod ne activa quidem potestas abhorret, *οὐδενὸς ὥραν ἔχοντα* vel *πάντα τινὰ, καὶ τοὺς θεούς, ἐξωριάζοντα*, *impudentia* et *impia,* respectu habito offensionis Neptuniae, de qua *H* 445.

190. *ἢ ἐμοί* scil. *σῖτον*, quod ex cognata notione *πυρόν* assumendum.

ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν,
αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἱπποδάμοιο
195 δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην κεν Ἀχαιοὺς
αὐτονυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων."
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη,
σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον,
200 καί ῥα Ποσειδάωνα μέγαν θεὸν ἀντίον ηὔδα·
„ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οὐδέ νυ σοί περ
ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν
πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
205 εἴ περ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοί,
Τρῶας ἀπώσασθαι καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν,
αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο, καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ."
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων ἐνοσίχθων·
„Ἥρη ἀπτοεπές, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
210 οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι
ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστιν."
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τῶν δ', ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν,

193. *ἔμεναι* appositio nominis *κλέος* est: *cujus fama, tanquam tota aurea sit, in coelum attollitur.*

199. *σείσατο*, *caput quassavit*, indignata, ut Ulysses *κίνησε κάρη ρ* 465. Isque Junonis *σεισμός* tam efficax fuit gestus quam Jovis *ἐπίνευσις* *Α* 530.

202. *θυμός;* Vulgo asseverationem appingunt.

207. *αὐτοῦ*. Sensus est: *Si nos Achivorum adjutores conjunctis viribus Trojanos repellere et Jovem* seu vi seu dolo a pugna *prohibere voluerimus, tum immoto ille gradu* et quasi devinctus, defixus, nihil agens *stomachabitur ibi*, ubi nunc sedet, *desolatus in Ida*. Diversum est *ε* 208 *ἐνθάδε κ' αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις*, ubi *ἐνθάδε* cum *φυλάσσοις*, sed *αὖθι* cum *μένων* copulandum.

209. *ἀπτοεπές*, *irreverens et impudens in loquendo*, ut *ἀπτόητα λέγουσα* vel *ἀμετροεπές* vel *ἐπεσβόλε*.

213. *τῶν δὲ* scil *Ἀχαιῶν*, qui hic opponuntur divis; infra distinguuntur in equites et pedites; quare comma ante *ἵππων* collocavi. — *ἐκ νηῶν* non ad *ἔεργεν* referendum ut *ἀπὸ πύργου*, sed ad *εἰσορώμενον*, vel *εἰσορῶντι*, quod omissum est: *inde ex navibus*, ac non ex urbe *campum prospicienti.*

πλῆθεν ὁμῶς, ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
215 εἰλομένων· εἶλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηι
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
καί νύ κ' ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐίσας,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη
αὐτῷ ποιπνύσαντι θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
220 βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ,
στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε·
[ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο
225 ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐίσας
εἴρυσαν ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.]
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
„αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
πῇ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι,
230 ἅς, ὁπότ' ἐν Λήμνῳ, κενεαυχέες ἠγοράασθε,
ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,
Τρώων ἄνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
στήσεσθ' ἐν πολέμῳ· νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
235 Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
τῇδ' ἄτῃ ἄασας καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμόν
νηὶ πολυκλήιδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων,
240 ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
ἀλλὰ Ζεῦ τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·

222. *μεγακήτεϊ magnas fauces habente*, quia voragini vel faucibus *κήτεος* navis multorum hominum merciumve capax similis est.

235. *πυρὶ κηλέῳ* vel *κηλείῳ*, *facibus* vel *taedis* vel denique *flamma lignorum aridorum*, *κήλων* vel *ὕλης περικήλου*. Is igitur ignis, arte humana excitus et nutritus, distinguitur a naturali fulminum vel vaporum exardescentium igne. Cognatum est *σκέλλειν σκῆλαι σκληρός*, alienum *καίειν*. Aliud est *αἰθόμενον πῦρ*, cui contrarius est fervor nondum exardescens. Gloss. 2105.

αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς."
245 Ὣς φάτο, τὸν δέ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα,
νεῦσε δέ οἱ λαὸν σῶν ἔμμεναι οὐδ' ἀπολεῖσθαι.
αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέι κάββαλε νεβρόν,
250 ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ' ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔ τις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,
εὔξατο Τυδείδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους
255 τάφρου τ' ἐξελάσαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον. ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους·
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν,
260 ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος,
τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ,
265 τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων,
στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος· αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
270 βεβλήκοι, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσκεν,
αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰών, πάις ὣς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
εἰς Αἴανθ'· ὁ δὲ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα καὶ Ὄρμενον ἠδ' Ὀφελέστην
275 Δαίτορά τε Χρομίον τε καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην
καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα καὶ Μελάνιππον.
[πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.]

τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
τόξου ἄπο κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
280 στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰών, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Τεῦκρε, φίλη κεφαλή, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι
πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα
καί σε νόθον περ ἐόντα κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
285 τὸν καὶ τηλόθ' ἐόντα ἐυκλείης ἐπίβησον.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἴ κέν μοι δώῃ Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήιον ἐν χερὶ θήσω,
290 ἢ τρίποδ' ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν
ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
„Ἀτρείδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτόν
ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστιν,
295 παύομαι, ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτούς,
ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀιστούς,
πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηιθόων αἰζηῶν·
τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα."
300 Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀιστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρύ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ', ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ,
τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
305 καλὴ Καστιάνειρα, δέμας ἐικυῖα θεῇσιν.
μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ
καρπῷ βριθομένη νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀιστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
310 Ἕκτορος ἀντικρύ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·

285. ἐπίβησον, *participa*, ut ψ 13 σαοφροσύνης ἐπέβησαν.

306. ἥ τε scil. κάρη βάλλει βριθομένη.

ἀλλ' ὅ γε καὶ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·
ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα,
ἱέμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
315 ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν ἐγγὺς ἐόντα
ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
320 αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος
σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί,
βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.
ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀιστόν,
θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος Ἕκτωρ
325 αὐερύοντα παρ' ὦμον, ὅθι κληὶς ἀποέργει
αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν,
τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι,
ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ,
στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
330 Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
ἀλλὰ θέων περίβη καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψεν.
τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάις καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
νῆας ἔπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα·
335 ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν.
οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς,
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου ἠὲ λέοντος
ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι διώκων,
340 ἰσχία τε γλουτούς τε ἑλισσόμενόν τε δοκεύει,

337. βλεμεαίνων pro βλεμμαίνων, a βλέμμα ductum, ad ferociam vultus et truculentiam oculorum referendum est, ut v. 349 Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων. Gloss. 317.

338. ὡς δ' ὅτε. Latius patet haec comparatio quam vulgo agnoscitur; nam pertinet usque ad v. 349. „Sicut canis, cum postremum ferae exagitatae corpus cursu assecutus est, caudam pe-

ὡς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον, οἱ δ' ἐφέβοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσίν,
345 οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι καὶ πᾶσι θεοῖσιν
χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος·
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων ἠὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
350 Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶι
ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ' ὑστάτιόν περ;
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
355 ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν."
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειεν,
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·

desque, fugientem observat (quoniam ei a tergo insilire non potest) et exspectat, ut fera in transversum currendo coxas clunesque (latus) assultationi offerat et aperiat: item Hector cum novissimum fugientium agmen assecutus esset, non satis ratus ultimum quemque necare, latera quoque hostium adoriri cupiit ideoque *ἀμφιπεριστρώφα ἵππους*, dum Achivi navibus praepediti consistunt, inter se cohortantur, divos implorant." Ergo *ἰσχία τε γλουτούς τε* perinde atque *ἑλισσόμενόν τε* ex *δοκεύει* pendet, *ἑλισσόμενόν τε* autem lege *ἑνὸς διὰ δυοῖν* pro *ἑλισσομένου* positum. Quare comma sustuli post *γλουτούς τε*, mox v. 342 commate, non colo, post *ὀπίστατον*, et colo, non puncto post *ἐφέβοντο* diremi, postremo v. 346 comma post *κεκλόμενοι* delevi.

354 *οἵ κεν δή*. Hic versus ex v. 34 vel 465 temere huc repetitus videtur. Nam *οἵ κεν ὄλωνται* cum nihil aliud possit significare quam *quicunque perierunt*, ea sententia v. 34 et 465 quidem satis apta est: ***miseramur quicunque Danaorum jam perierunt***, hic autem inepta ideo est, quod non de miseratione defunctorum (*ὀλομένων ὀλοφυρόμεθα*) sed de conservatione nunc maxime periclitantium (*κεκαδησόμεθα ὀλλυμένων*) agitur. Ergo hoc versu deleto *ὀλλυμένων* continuo cum *ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ* copulandum est.

358. *καὶ λίην* non tam ipsi verbo *percundi* intendendo inservit, quam potius voto, quod continetur optativo modo, quasi dicat: ***nimio plus opto, ut Hector pereat.***

360 ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσιν,
σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρός, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱόν
τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν, αὐτὰρ ἐμὲ Ζεύς
365 τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν.
εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
εὖτέ μιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν
ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,
οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
370 νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλάς,
ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
ἔσται μὰν ὅτ' ἂν αὖτε φίλην γλαυκώπιδα εἴπῃ.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶιν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
375 ὄφρ' ἂν ἐγὼ καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι
ἦ νῶι Πριάμοιο πάις κορυθαίολος Ἕκτωρ
γηθήσει προφανείσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνούς
380 δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
385 πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν,
ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος

367. **πυλάρταο** i. e. πύλας εὖ ἀραρίσκοντος vel εὖ ἀραρυίας ἔχοντος. Gloss. 544.

376. **τεύχεσιν** scil. Διός, ut *E* 736 eadem Minerva fecit idem.

379. *καί* ad *Τρώων* referendum: *an*, ut adhuc Achivi perierunt plurimi, ita *nunc etiam Trojanorum multi perituri sint.*

385. *ἑανόν.* Vid. ad *E* 734.

390 βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ᾽ ἄρ᾽ ἵππους·
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
395 ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ᾽ ἐπιθεῖναι.
τῇ ῥα δι᾽ αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ᾽ ἄρ᾽ αἰνῶς,
Ἶριν δ᾽ ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
„βάσκ᾽ ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ᾽ ἔα ἄντην
400 ἔρχεσθ᾽· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
γυιώσω μέν σφωιν ὑφ᾽ ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ᾽ ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ᾽ ἅρματα ἄξω·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
405 ἕλκε᾽ ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
ὄφρ᾽ εἰδῇ γλαυκῶπις, ὅτ᾽ ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται —
Ἥρῃ δ᾽ οὔ τι τόσον νεμεσίζομαι οὐδὲ χολοῦμαι·
αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅ ττί κεν εἴπω.“
Ὣς ἔφατ᾽, ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
410 βῆ δ᾽ ἐξ Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
πρώτῃσιν δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
ἀντομένη κατέρυκε, Διὸς δέ σφ᾽ ἔννεπε μῦθον·
„πῇ μέματον; τί σφῶιν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
οὐκ ἐάᾳ Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
415 ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου παῖς, ᾗ τελέει περ,
γυιώσειν μὲν σφῶιν ὑφ᾽ ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ᾽ ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ᾽ ἅρματα ἄξειν·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε᾽ ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός.“
420 [ὄφρ᾽ εἰδῇς, γλαυκῶπις, ὅτ᾽ ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ᾽ οὔ τι τόσον νεμεσίζεται οὐδὲ χολοῦται —

404. *ἐς δεκάτους* pro *ἐς δέκα ἐνιαυτούς*, ut Aesch. Theb. 125 *ἐν ἑβδόμαις πύλαις* pro *ἐν ἑπτὰ πύλαις*.

406. *μάχηται*. Anapodoton, ut *H* 171, explendum addenda interrogatione: *τί γενήσεται;* vel *ὅπως μαχήσεται*.

αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅ ττί κεν εἴπῃ
ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη, κύον ἀδδεές, εἰ ἐτεόν γε
τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.]
425 Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις,
αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
νῶι ἐῶ Διὸς ἄντα βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζειν.
τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
430 ὅς κε τύχῃ· κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές."
Ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους,
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν,
435 ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον
μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐύτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδε δίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
440 τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας·
αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεύς
ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
445 ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε·
„τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;

423. αἰνοτάτη scil. εἶς. Sensus est: Junoni, plerumque contumaci, *Jupiter non tam stomachatur, quam tu* illi mihique *demirabilis* es. Quare distinctionem cum Ernestio mutavi; nam vulgo αἰνοτάτη vocativus habetur. Sed multo simplicius est, quod duo Mss. exhibent: ἀλλὰ σοί, αἰνοτάτη, vel αἰνοτάτῃ. Et ἀλλά pro ὅσον post οὔ τι τόσον, quemadmodum Z 336.

440. ἐννοσίγαιος calonis ministerio fungitur utpote ἵππιος θεός et vehiculorum inventor.

444. Διὸς ἀμφίς, *longius a Jove remotae*, ut ξ 352. μάλα δ' ὦκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων vel π 267. οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον φυλόπιδος κρατερῆς. Sed ipsae inter se deae πλησίαι scil. ἀλλήλαις ἥσθην v. 458.

οὐ μέν θην κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
450 πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
οὐκ ἄν με τρέψειαν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
σφῶιν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δέ κεν τετελεσμένον ἦεν·
455 οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν."
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵ γ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν οὐδέ τι εἶπεν,
460 σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες.
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
465 οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται."
[ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥ τις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.]
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
470 „ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
ὄψεαι, αἴ κ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα.
475 [ἤματι τῷ ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος.]
ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι

448. *οὐ μέν.* Perstringit Jupiter cum cavillatione contumaces Junonis sermones v. 205, quos nulla secuta sit audacia conandi et repugnandi.

454. *κεν τετελεσμένον ἦεν* scil. *εἴ με τρέψαι ἠθελησάτην.*

464. *ἔμπης*, *certo*, non: *tamen;* vid. ad *M* 326.

γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
480 ἥμενοι οὔτ' αὐγῇς ὑπερίονος ἠελίοιο
τέρποντ' οὔτ' ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς.
οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὐ σεῦ ἔγωγε
σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο."
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὔ τι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
485 ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
490 νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα μῦθον ἄκουον,
τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε διίφιλος· ἐν δ' ἄρα χειρί
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρός
495 αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
τῷ ὅ γ' ἐρεισάμενος ἔπεα Τρώεσσι μετηύδα·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι·
νῦν ἐφάμην νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιούς
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
500 ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· ἀτὰρ καλλίτριχας ἵππους
λύσαθ' ὑπὲξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν.
505 ἐκ πόλιος δ' ἄξεσθε βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως — οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε —

479. *Ἰαπετός*, unus de Titanibus. Hesiod. Th. 134.

505. *ἄξεσθε* aoristus imperativi est ut *ἄξοντο* v. 545 indicativi, non diversior ab *ἀγάγετε*, quam *δύσετο* ab *ἔδυ*. Recepit Bekkerus ex Schol. Sed Mss. *ἄξασθε* et *ἄξαντο*.

506. *οἰνίζεσθε*. Suspicor *ὠνίζεσθε* et Θ 546 *ὠνίζοντο* i. e. *ὠνεῖσθε* et *ὠνοῦντο*, et *H* 472. Videturque haec enunciatio parenthetica, h. s. *Ex urbe boves ovesque adducite (vinum autem extra urbem mercamini) et panem frumentumve ex suis quisque aedibus advehite.* Vinum enim ex iisdem navibus Lemniorum mercari poterant Trojani, unde

σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
ὥς κεν παννύχιοι μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης
καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ,
510 μή πως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσοι,
βλήμενος ἢ ἰῷ ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι
515 νηὸς ἐπιθρῴσκων, ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ διίφιλοι ἀγγελλόντων
παῖδας πρωθήβας πολιοκροτάφους τε γέροντας
λέξασθαι περὶ ἄστυ θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
520 θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν λαῶν ἀπεόντων.
ὧδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
μῦθος δ' ὃς μὲν νῦν ὑγιής, εἰρημένος ἔστω,
525 τὸν δ' ἠοῦς Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
εὔχομαι ἐλπόμενος Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,

hostes Achivi *H* 472, quandoquidem antiquus mercatorum mos est, diversas bellantium partes copiis suis ac mercibus adjuvare, pari utrosque studio et amicitia prosequentes.

513. *πέσσοι* recepi post *ὡς* optantis. Et *γε* ad *βέλος*, non ad *τούτων* referendum: *ut aliqui ex iis,* etiamsi non pereant at *vulnus* certe reportent, *quod* quamvis *domum reversis sanandum sit.* Vid. *Ξ* 439 *βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.* Nam *πέσσεται*, quicquid crudi percoquendo lenitur vel maturescit curatione, ut *χόλος* *Δ* 513 et *κήδεα* *Ω* 617, et *γέρα* *B* 237 h. e. donis *usque ad satietatem* coacervandis operam dare.

518. *πρωθήβας*, pueros adolescentiae jam propiores; *πολιοκροτάφους*, seniores juventae adhuc propiores.

525. *τὸν δὲ* scil. *ἄλλοτε καὶ ἐς αὔριον ὑγιῆ μῦθον.*

526. *εὔχομαι ἐλπόμενος* pro *ἔλπομαι εὐχόμενος*, quoniam saepius primaria notio participio, secundaria verbo finito continetur. Ergo *ἐξελάαν* futurum ex *ἐλπόμενος* pendet, *Διὶ* ex *εὔχομαι*. *Spero fore ut canes in exitium expellam, Jovem apprecans ut ratam spem faciat.* — *κηρεσσιφορήτους* proleptice dictum est, *ὥστε κήρεσσι φέρεσθαι*, ut *B* 302. *οὓς μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.* Ipsius voti et exsecrationis haec pars est, non convicium, tanquam fataliter advenerint.

[οὓς Κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.]
ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς,
530 πρῶι δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
εἴσομαι ἤ κέ μ' ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἦ κεν ἐγὼ τόν
χαλκῷ δῃώσας ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
535 αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, εἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
μείνῃ ἐπερχόμενον. ἀλλ' ἐν πρώτοισιν, ὀίω,
κείσεται οὐτηθείς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. εἰ γὰρ ἐγὼν ὥς
εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα,
540 τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν."
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
545 ἐκ πόλιος δ' ἄξοντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως — οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο —
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
[ἔρδον δ' ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,]
κνίσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω
550 [ἡδεῖαν. τῆς δ' οὔ τι θεοὶ μάκαρες δατέοντο,
οὐδ' ἔθελον· μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρή
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐυμμελίω Πριάμοιο.]
οἱ δὲ μέγα φρονέοντες ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας
εἵατο παννύχιοι, πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
555 ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθήρ·
[ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι
καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,]
πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·

535. *διαείσεται, cognoscet, quam exigua sua sit ars bellica.* Nam *artem*, non *virtutem* hostis fortissimi detrectat. Gl. 536.

546. *οἰνίζοντο.* Suspicor *ὠνίζοντο*; vid. ad *H* 472. Parenthesi opus est, quod *τε*, non *δὲ* sequitur.

560 τόσσα μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
χίλι᾽ ἄρ᾽ ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο, πὰρ δὲ ἑκάστῳ
εἵατο πεντήκοντα σέλαι πυρὸς αἰθομένοιο.
ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
565 ἑσταότες παρ᾽ ὄχεσφιν, ἐύθρονον ἠῶ μίμνον.

IX.

Πρεσβεία πρὸς Ἀχιλλέα. λιταί.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιούς
θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη,
πένθεϊ δ᾽ ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
ὡς δ᾽ ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
5 Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον,
ἐλθόντ᾽ ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινόν
κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ᾽ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ
10 φοίτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων
κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
ἷζον δ᾽ εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ᾽ Ἀγαμέμνων
ἵστατο δακρυχέων ὥς τε κρήνη μελάνυδρος,

IX. 2. *φύζα* non *fuga* est (ea enim *φόβος* dicitur), sed *vociferatio perterritorum* et *φεῦ* clamantium. Substantivum est verbi *φεί ζειν πεφυζώς*, unde Aesch. Ag. 1308 *ἔφευξας*. Quodsi *φύζα πεφυζώς* perinde ac *φυγή πεφευγώς* de ipso *fugae actu* intelligendum foret, mirareris, cur Φ 6 *τῇ ῥ᾽ οἵγε προχέοντο πεφυζότες* coll. v. 532. *X* 1 perfectum potius legeretur quam praesens *φεύγοντες*. Nempe illa ejulatio tam causa initiumque fugae quam ejusdem comes et consequentia dici potest.

8. *ἐδαΐζετο*, *lacerabatur* tristitia, *πένθει ἀτλήτῳ*, non: *distrahebatur* haesitatione, fugerentne an manerent, ut Ξ 20 *δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν διχθάδια*.

14. *μελάνυδρος*, utpote inexhausta et ob profunditatem specie nigricans. Gloss. 2151. Mox *αἰγίλιπος*, etsi obscurae originis, tamen *arduum praeruptumque* saxum significare recte credi-

15 ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
ὣς ὁ βαρὺ στενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
„ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ,
σχέτλιος, ὃς τότε μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
20 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέι φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
25 ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
30 δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
ἣ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσιν,
35 φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,

tur. Utrumque epitheton eo spectat, ut Agamemno non *lacrimasse* sed *in lacrimas effusum fuisse*, et non *moesti* sed *desperantis* speciem praebeat, et quanto fractior animo, tanto proclivior videatur ad omnia probanda et sustinenda quae opem ferre possint.

19. τότε μὲν, per insomnium *B* 12 et 66 narratum.

29. ἀκὴν i. e. ἀκασκᾶ, ἀκέων adverbium est, non accusativus. Gloss. 196.

34. πρῶτον i. e. πρότερος ut Xenoph. H. Gr. 5, 4, 1. Demosth. Olynth. 3, 30. Lycurg. §. 41. Diomedes suam ignaviae criminationem ita excusat, quod Agamemno *primus* jurgii auctor sit. Meminit enim adhuc ignaviae crimen, quo *Δ* 171 ab Agamemnone compellatus est. Quam contumeliam tunc, ipso proelii initio, patienter tulerat, eandem nunc, cum nullum in mora periculum est, indignabundus revertit.

37. διάνδιχα, *divisim dedit* ac non integrum, scil. quod regi opus est, honor cum virtute; ut *Π* 412 ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη, coll. *Σ* 511.

ἀλκὴν δ᾽ οὔ τοι δῶκεν, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
40 δαιμόνι᾽, οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
ἀπτολέμους τ᾽ ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας ὡς ἀγορεύεις;
εἰ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥς τε νέεσθαι,
ἔρχεο· πάρ τοι ὁδός, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
[ἑστᾶσ᾽, αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.]
45 ἀλλ᾽ ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
εἰς ὅ κέ περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοί,
φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
νῶι δ᾽, ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ᾽, εἰς ὅ κε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν."
50 Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
„Τυδείδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος.
55 οὔ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοί,
οὐδὲ πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ πάις εἴης
ὁπλότατος γενεῆφιν· ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
[Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.]
60 ἀλλ᾽ ἄγ᾽ ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
ἐξείπω καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι

54. ἔπλευ, *praestitisti te* hac oratione, ut ἐγίγνου, quasi primum hoc prudentiae specimen ediderit; non *es*, ut recte antea ἐσσί de bellica ejusdem virtute pridem ac saepe probata dixerat.

56. τέλος μύθων proprie dictum: *non ad finem perduxisti orationem tuam;* quasi Diomedes unam tantum orationis suae partem, de necessitate belli continuandi, prompserit, alteram, quibus opibus possit continuari bellum, distulerit vel alii oratori reliquerit. Eam partem ipse Nestor pollicetur, interimque quid post coenam suasurus sit, oblique significat, per discordiae intestinae detestationem; Agamemnonis maxime gratia, cujus animus tam irritabilis mature praeparandus videatur ad id, quod auditurus sit de necessitate delicti sui corrigendi placando Achille.

58. Ἀργείων. Hic versus grammaticis admissus, Heynio suspectus Bekkero damnatus, potest utique abesse. Qui si retinendus est, βάζεις βασιλῆας ita juncta sunt, ut Π 207 ταῦτά μ᾽ ἀγειρόμενοι θάμ᾽ ἐβάζετε, h. s. *prudentibus verbis Argivorum reges reprehendere soles;* modo *recte disseruisti.* De solita facundia βάζεις, de proximo exemplo ἔειπες.

μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
ἀφρήτωρ ἀθέμιστος ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.
65 ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι·
70 δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔ τοι ἀεικές·
πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσιν·
πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
πολλῶν δ' ἀγρομένων τῷ πείσεαι ὅς κεν ἀρίστην
75 βουλὴν βουλεύσῃ. μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιούς
ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήιοι ἐγγύθι νηῶν
καίουσιν πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειεν;
νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαρραίσει στρατὸν ἠὲ σαώσει."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
80 ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο
ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον υἷας Ἄρηος,
ἀμφί τε Μηριόνην Ἀφαρῆά τε Δηίπυρόν τε,

63. *ἀφρήτωρ* is dicitur qui cognati sanguinis, *ἀθέμιστος* qui juris humani et divini, *ἀνέστιος* qui patriae immemor est.

66. *ἕκαστοι* pro *οὗ ἕκαστός ἐστι τέλεος; suae quisque legionis*, excubanto; vid. ad *B* 127. Sed Aristarchus *φυλακτῆρας* scripsit et *λεξάσθων* de delectu intellexit, cui interpretationi veretur Spitznerus ne medium repugnet. Nec delectu fuit opus, si quidem certi centenorum adolescentium numeri excubandi munus obibant, *κεκριμένη φυλακή;* aliter quam apud Trojanos; vid. *K* 416. Ob id ipsum *ἱερὸν τέλος* vocatur *K* 56, ut *Ω* 681 *πυλαωροὶ ἱεροί*. Nam adolescentium ex disciplina militari fuit excubare, ut tironum Atheniensium, *περιπόλων* nomine fines Atticos circuire ac tueri.

69. *ἄρχε* scil. *τῆς τε δαίτης καὶ βουλεύσεως*.

77. *τάδε* scil. *ἰδών*, quod plerumque additur: *Quisnam ignes conspicatus gaudio indulserit?* Dicitur hoc in comparationem Trojanorum, eadem hora in adversis castris exsultantium et epulantium; Achivorum nunc convictum consultationis, non voluptatis causa habitum fore. Quodsi *τάδε* objectum foret verbi, etiamsi per sermonem liceret, tamen putidi aliquid interrogaret Nestor.

ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντος υἱόν, Λυκομήδεα δῖον.
85 ἑπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
κοῦροι ἅμα στεῖχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες.
κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες·
ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπα ἕκαστος.
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀριστέας ἦγεν Ἀχαιῶν
90 ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν,
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
95 ὅ σφιν ἐυφρονέων ἀγορήσατο καί μετέειπεν·
„Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι. οὕνεκα πολλῶν
λαῶν ἐσσὶ ἄναξ καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξεν
σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύῃσθα,
100 τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος ἠδ' ἐπακοῦσαι,
κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅτ' ἄν τινα θυμὸς ἀνώγῃ

97. *ἐν σοὶ μέν.* Sensus est: „omnis oratio mea ad te pertinebit; tam principium, quo aliena quoque consilia amplecti, quam exitus, quo placare Achillem jubeberis. Utrumque penes te unum est." Non pluribus tamen quam septem illis verbulis praefatur; ac ne iis quidem officiose et ad captandam benevolentiam, sed quia res poscit. Et quae sequuntur inde ab *οὕνεκα*, non continent causam, cur ipse ab rege incipiat, sed cur reges non suo tantum consilio uti debeant; ideo nimirum illi a Jove praediti potentia sunt, ut saluti populorum consulant, non ut soli sapientes esse credantur. Quare colo post *ἄρξομαι*, commate post *βουλεύῃσθα* destinxi, ratus brevitatem praefationis et asyndeton principii non inepta esse. Ergo dissimilis haec praefatio illis est, quae comparari solent, Hesiodeum: *ἀρχόμενοι δὲ Λίνον καὶ λήγοντες καλέουσιν*, vel Virgilianum: *A te principium, tibi desinet*, vel Horatianum: *Prima dicte mihi, summa dicende camoena.* Nedum *λήξω* ad priorem Nestoris orationem spectet, in qua et ipsa v. 69 et 74 Agamemnonem appellaverit; quasi praeteritum *ἔληξα* a futuro *ἄρξομαι* attractum fuerit.

101. *καὶ ἄλλῳ* scil. *εἰρημένα* vel *λεγόμενα*, *ab alio quopiam dicta;* id enim brachylogiae jure ex seq. *εἰπεῖν* asciscendum. Alii *ἄλλον* praebent, quod ad *τινά* relatum planius intellectu est et simplicioris structurae. — Mox *εἰς ἀγαθόν*, *in commodum publicum*, ut Λ 789 *ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ* et Ψ 305 *εἰς ἀγαθὰ φρονέων.* Xenoph. Anab. 4, 7, 3 *εἰς καλὸν ἥκετε.* — *σέο δ' ἕξεται* pro *ἐκ σεο*, *ex te pendebit*, ut Hymn. 30, 6 *σεῦ δ' ἔχεται δοῦναι*

εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται ὅ ττί κεν ἄρχῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
οὐ γάρ τις νόον ἄλλον ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
105 οἷον ἐγὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
ἐξ ἔτι τοῦ ὅτε, διογενές, Βρισηίδα κούρην
χωόμενος Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας,
οὔ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
110 εἴξας ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
φραζώμεσθ' ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθωμεν
δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
115 „ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.
ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι. ἀντί νυ πολλῶν
λαῶν ἐστὶν ἀνὴρ ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,
ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
120 ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.

βίον ἠδ' ἀφελέσθαι, et plene λ 346 ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε. Et ὅττι κεν ἄρχῃ scil. εἰπεῖν εἰς ἀγαθὸν ἐκεῖνος, *quicquid ille* (qui ἄρχει μύθου καὶ βουλῆς) priusquam ipse rex, *suaserit*. Ergo idem monet Nestor quod Hesiodus: οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ. ἐσθλὸς δ' αὖ καὶ κεῖνος ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται. „*Te* utpote regem *decet, praeter caeteros sententiam promere et* si quid contra eam dicitur, id patienter *audire* ac perpendere; *sed ea quoque exsequi, quae ab aliis in publica commoda dicentur*, nec tibi pudori ducere, quod non ipse primus tam salubris consilii autor fueris; *tuo enim ex arbitrio pendebit*, probesne ratumque fiat, *quicquid ille prior caeteris suaserit;* itaque omnis alieni quoque consilii laus ad te utique qui probaveris revolvetur."

107. Ἀχιλῆος ex κλισίηθεν aptum est.

109. μεγαλήτορι θυμῷ, *magnanimitati*, quae ob ipsum vividum animi vigorem ad iracundiam propensa est; euphemismi enim studiosissimus est Nestor, hac praesertim oratione, ne quid offensioni sit Agamemnoni. Nusquam θυμός ipsam *iram* significat, ne v. 255 quidem, σὺ δὲ σὸν μεγαλήτορα θυμὸν ἴσχειν vel v. 496 δάμασον θυμὸν μέγαν; non magis quam *animus* in Horatiano *animum rege, qui nisi paret, imperat* Epist. 2, 2. Vid. ad v. 598.

115. οὔ τι ψεῦδος scil. λέγων, quod ex κατέλεξας mutuandum: *non mendax delicta mea recensuisti*. Vid. ad 2, 214.

ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
125 οὔ κεν ἀλήιος εἴη ἀνὴρ ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας,
Λεσβίδας, ἅς, ὅτε Λέσβον ἐυκτιμένην ἕλεν, αὐτός
130 ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται ἣν τότ' ἀπηύρων,
κούρη Βρισῆος· ἐπὶ δὲ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
135 ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω
εἰσελθών, ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί.
Τρωιάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
140 αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιικόν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
τρεῖς δέ μοί εἰσι θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
145 Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω

129. *αὐτὸς*, pro *αὐτος ἑαυτῷ* ut *A* 356 *αὐτὸς ἀπούρας*, ad seqq. traxi. Nam Agamemno sibi ipse in praeda dividenda praestantissima quaeque eligere solebat, querente ipso Achille *A* 166. Vulgo *ἕλεν αὐτός* et v. 271 *ἕλες αὐτός* copulant, in quo otiatur languetque pronomen.

133. *τῆς* pronomen est, ex *εὐνῆς* aptum.

145. *Χρυσόθεμις*, Agamemnonis filia, etiam tragicis nota fuit; loco *Λαοδίκης* et *Ἰφιανάσσης* iidem tragici *Ἠλέκτραν* et *Ἰφιγένειαν* nominant. Nulla ultra de his virginibus apud Homerum mentio: nedum de mactatione Iphigeniae vel Iphianassae, quae fabulae pars Homero recentior est.

147. *μείλια* sponsae dabantur ab ipsius parentibus tanquam *μειλίγματα*,

πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔ πώ τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὐναιόμενα πτολίεθρα,
150 *Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν*
Φηράς τε ζαθέας ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον
καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλός, νέαται Πύλου ἠμαθόεντος,
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται,
155 *οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν*
καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
δμηθήτω — Ἀίδης τοι ἀμείλιχος ἠδ' ἀδάμαστος·
τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων —
160 *καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι*
ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
δῶρα μὲν οὐκέτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆι ἄνακτι·
165 *ἀλλ' ἄγετε, κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα*
ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληιάδεω Ἀχιλῆος.
εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι· οἱ δὲ πιθέσθων.
Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα διίφιλος ἡγησάσθω,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
170 *κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.*
φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,

opinor, in delectationem et ornatum muliebrem; rursus *ἕδνα* socer a genero sponsove in gratiam filiae *ἀλφεσιβοίης* accipiebat, lucri causa, tanquam pretium. Ergo et haec *ἕδνα* sibi debita a genero Agamemno liberaliter remittendo condonat, et ultro pollicetur, *μείλια* se daturum sponsae munifica.

156. *θέμιστας* munera intelligit regibus quoquo modo debita, *ἃ δοῦναι θέμις ἐστί*, diversa illa a *δωτίνῃσι* vel *γέρασι*, quae honoris causa regibus offeruntur.

159. *τε* prorsus otiatur, nec defendi potest coll. *A* 521 *νεικεῖ καί τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν*, quae sic struenda sunt: *νεικεῖ φησί τέ με καὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν*. Probabiliter Heynius *καὶ θνητοῖσι* commendavit, cum praesertim *τε* ante *βρ* aegre corripiatur.

167. *τοὺς ἂν .. ἐπιόψομαι* scil. *τούτους ὀτρύνωμεν*.

170. *Εὐρυβάτης*, Ulixis praeco, *B* 184 *τ* 247, non ille qui *A* 320 cum Talthybio nominatur Agamemnonis praeco.

ὄφρα Διὶ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ."
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
175 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
ὁρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
180 δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆι δὲ μάλιστα,
πειρᾶν ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ
ῥηιδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο,
185 Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
καλῇ δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν,
τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
τῇ ὅ γε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
190 Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
σταν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος ἔνθα θάασσεν.
195 ὣς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη.

180. *δενδίλλων* idem fere quod *δινεύων* Σ 606. Ω 12; *huc illuc se versans* et modo ad hunc modo ad illum ex legatis accedens, ut singulis suaderet quod cuique idoneum erat. Reduplicatione ortum est radicis *δένειν*, unde *δονεῖσθαι* et *δῖνος*, et Francorum *dandiner* et priscorum Teutonum *zinzala*, musca. Gloss. 3422.

182. *τὼ δὲ* scil. Ajax et Ulysses, ut qui soli legatione fungerentur; nam tertius, Phoenix, impar comes erat, additus ob familiaritatem ac necessitudinem, quae ei erat cum Achille, et quasi viae dux futurus; vid. v. 168.

183. *γαιηόχῳ* i. e. *ὄχοις γαίοντα*, quoniam Neptunus equorum creator currusque inventor habebatur, praetereaque et ipse splendido curru mare pervehitur, ut N 23. Vulgo explicant partim *γαίας ἔχοντα*, *terras cingentem*, Oceani more, partim *γαῖαν ἔχοντα*, *terrae cujusdam possessorem*, *πολιοῦχον*, *δημοῦχον*. Gloss. 69. Neptunum autem praeter caeteros deos ideo invocavere, quod et ipsi tum maxime propter mare

τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„χαίρετον· ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον. ἦ τι μάλα χρεώ,
οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.“
Ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς,
200 εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι τάπησί τε πορφυρέοισιν.
αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
„μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱέ, καθίστα,
ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ·
οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.“
205 Ὣς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
αὐτὰρ ὅ γε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄιος καὶ πίονος αἰγός,
ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ·
τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.
210 καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν,
πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα, ἰσόθεος φώς.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
ἀνθρακιὴν στορέσας ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσεν,
πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
215 αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευεν,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ

vadebant et ille Achivorum causae constantissime favebat.

197. *χαίρετον*. Suspicor ita scribendum et distinguendum esse: *χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, ἤ τι μάλα χρεώ, οἵ μοι .. φίλτατοί ἐστον*, h. s. ***Salvete utique, sive ob amicitiam venistis, salutandi causa, sive magna aliqua necessitas adduxit, vos, qui mihi quamvis irato carissimi estis!*** Nam ἤ-ἤ est *sive-sive* ut v. 537.

204. ***ζωρότερον***. Ambiguum est, **prolepticene dictum sit necne, vel utrumne Patroclus minorem aquae portionem affundendo *meracius, ἀκρατότερον*, miscere, an potius *fervidius vini genus, ἔξαιτον* vel *γεροῦσιον οἶνον*, apportare** jubeatur. Non planius Horatius *fervidiore mero* Epod. 11,14. Nam *ζωρός* i. e. *ζ ο α ρ ό ς* a *ζέϝειν* ductum est. Gloss. 2450. G. Curtius Etym. 1, 345.

206. *ὅ γε*, Achilles; nam Patroclus vini temperandi negotio occupatus erat.

214. *ἐπαείρας*. Praestat quod Aristarchus scripsit: *ἀπαείρας*. Nam prius *ἐπ-αείρας ὀβελοὺς τοῖς κρατευταῖς ἐτάνυσσεν*, mox *ἀπ-αείρας τοὺς τανυσθέντας ἀπὸ τῶν κρατευτῶν πάσσεν ἁλός*.— *κρατευταί*, quibus imponebantur verua, nomen duxere a *κέρασιν*, quoniam superne quasi c o r n u t i sunt. Eandem similitudinem Teutonica nomina sequuntur, F e u e r b o c k, ut S ä g e b o c k. Gloss. 749.

καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο
τοίχου τοῦ ἑτέροιο, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
220 Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
νεῦσ' Αἴας Φοίνικι. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
225 „χαῖρ', Ἀχιλεῦ. δαιτὸς μὲν ἐίσης οὐκ ἐπιδευεῖς
ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν — πάρα γὰρ μενοεικέα πολλά
δαίνυσθ'. ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν —
ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφές, εἰσορόωντες
230 δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ σαωσέμεν ἢ ἀπολέσθαι
νῆας ἐυσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν.
ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν, οὐδ' ἔτι φασὶν
235 σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.

219. *τοίχου* scil. *που, ἐν μέρει τινί*, ut Ω 598. Ψ 90.

220. *θυηλαί* haud dubie *ἀπάργματα* sunt, non tamen, ut plerique docent, *partes hostiae*, sed *suffimenta, θύεα* sacris adhibita. Gloss. 2474.

223. *νεῦσεν*. Phoenicem Ajax primum verba facere vult, utpote Achilli maxime necessarium; Ulixes autem ratus, hoc suum potius et publici legati quam amici et privati hominis munus, simul callido magis quam gratioso oratore opus esse, Phoenicem praevertit.

225. *ἐπιδευεῖς*. Vulgo *ἐσμέν* supplent; at et dura est verbi substantivi omissio, quoties ne subjectum quidem exprimitur, ut h. l. *ἡμεῖς*, et perrara est in prima vel secunda persona; vid. ad *A* 231. Imo ita inchoaverat orator, tanquam periodus exitura esset in *ἀλλὰ δειδιότες πάρεσμεν* vel *ἥκομεν;* nunc longioris parentheseos culpa evenit, ut haec verba in *ἀλλὰ δείδιμεν* contraheret. Alii addidere verbum, legendo *ἦμεν* pro *ἠμὲν* v. 226.

230. *ἢ ἀπολέσθαι* positum est *διὰ μέσου* h. s. *dubium est conservaturine simus naves an perituri ipsi.* Aut *ἀπολέσθαι* transitivo sensu accipiendum, *perdituri*, ut in *οὐλόμενος* et β 142 *βίοτον νήποινον ὀλέσθαι* et Soph. El. 1010, vel si haec utcunque intransitive intelligi possunt, Pythag. ap. Stob. 1, 15. *χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ, ἄλλοτ' ὀλέσθαι*, et Thucyd. 3, 40 *διόλλυνται* et 6, 12 *ξυναπολέσθαι*, quae vel contorte explicari vel audacter corrigi solent.

235. *σχήσεσθαι*, sive pro *ἀποσχήσεσθαι* scil. *ἀπὸ τῶν νεῶν*, sive pro

Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
ἀστράπτει. Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων
μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διί, οὐδέ τι τίει
ἀνέρας οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
240 ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν·
στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα
αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός, αὐτὰρ Ἀχαιούς
δηώσειν παρὰ τῇσιν ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ.
ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλάς
245 ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν
τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
αὐτῷ σοὶ μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος
250 ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φράζευ ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεύς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν·
‚τέκνον ἐμόν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
255 δώσουσ', αἴ κ' ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμόν
ἴσχειν ἐν στήθεσσι — φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων,
ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου — ὄφρα σε μᾶλλον
τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.'
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
260 παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
εἰ δέ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,

κατασχήσεσθαι, utique passivo potius sensu dictum est, quam reflexivo.

243. **ὀρινομένους**, *suscitatos* et fugatos, scil. ex navibus ardentibus fumove repletis, ut Ξ 4.

248. **ὀρυμαγδοῦ**, *mugitus*, de ipso proelio dictum, ut βοή. Derivatum est ab ὄρυμα et ὀρύεται· ὑλακτεῖ Hesych. ut ὄρυς *urus* ὠρύω. Gloss. 984.

256. **φιλοφροσύνη**. Parenthesin statui h. s. *Nam praestat comem esse, sin quando contentio exstitit, ab ea cessare* Nec enim jam tum Achilles cessare potuit ab ἔριδι, quae nondum ei extabat ulla, nec ἔρις vitium φιλονεικίας usquam significat. Ergo ὄφρα ex ἴσχειν, *cohibe*, pendet, ληγέμεναι autem loco substantivi est, non imperativi.

ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
265 αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
οὔ κεν ἀλήιος εἴη ἀνὴρ ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
270 δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐυκτιμένην ἕλες, αὐτός
ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται ἣν τότ' ἀπηύρα,
κούρη Βρισῆος· ἐπὶ δὲ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται
275 μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν ἤτε γυναικῶν.
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
280 εἰσελθών, ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί,
Τρωιάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιικόν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
285 ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
τρεῖς δέ οἵ εἰσι θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων ἥν κ' ἐθέλῃσθα, φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπὶ μείλια δώσει
290 πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔ πώ τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὐναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν
Φηράς τε ζαθέας ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον
καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
295 πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλός, νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται,
οἵ κέ σε δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν

καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
300 εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
αὐτὸς καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς
τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατόν, οἵ σε θεὸν ὣς
τίσουσ'· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι
305 λύσσαν ἔχων ὀλοήν, ἐπεὶ οὔ τινά φησιν ὁμοῖον
οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
310 ᾗ περ δὴ φρονέω τε καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
315 οὔτ' ἔμεγ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω
οὔτ' ἄλλους Δαναούς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
μάρνασθαι δηίοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι,
ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός·

300. *μᾶλλον* scil. *ἢ ὥστε μεταλλῆξαι χόλοιο*, ut v. 678, non: *ἢ τὸ πάρος*, quod v. 585 ante *ἀναίνετο* et *Φ* 136. *ο* 370 post *χολώσατο* vel *φίλει κηρόθι μᾶλλον* supplendum est. Nedum Scholiastae credas, *θανάτου* omissum esse.

304. *τοι* non magis pronomen est quam *Θ* 40, sed particula asseverativa, h. s. „*nunc Hectorem*, olim fugere te solitum, inopinate redux deprehendere et *occidere poteris, quoniam haud dubie* is absentia tua fretus et securus, *proxime* ad castra nostra *accedet, rabide ille temerarius, quoniam neminem Danaorum*, unus tu si absis, *parem sibi existimat*." Quodsi pronomen foret *τοι*, ad Achillem referendum, repugnaret sibi poeta.

311. *τρύζητε*, *suadeatis flebili voce*, ut *τρυγόνες*, *turtures*, ab eadem stirpe nominati *gemere* dicuntur Virgilio. Veritus Achilles ne, postquam opem denegaverit, audientes deinceps de sua quisque sede flebiliter persuadere obstinatumque flectere conentur, et statim a principio *ἀπηλεγέως*, i. e. *οὐδεμιᾶς ἀλέγοντα ἀνίης ἢ νεμέσεως*, ac simplici responso abnegat, et mox, nihilo secius a Phoenice imploratus, v. 612 iterat: *μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων*.

318. *μένοντι* scil. *ὄπισθεν*, ut v. 332, vel *ἀπὸ πτολέμοιο*, ut *Σ* 64, oppos. *πολεμίζοντι*, et *μάλα* quidem.

320 κάτθαν' ὁμῶς ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ ὅ τε πολλὰ ἐοργώς.
οὐδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσιν
μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, — κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ —
325 ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἴαυον,
ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
330 τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά
ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
δεξάμενος διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν,
ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσιν·
335 τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
εἵλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα· τῇ παριαύων

320. Versus jure suspectus ut absonus et alicunde huc repetitus. Achivis enim succenset Achilles ut ingratis; atqui communis moriendi necessitas, quae etiam ad optime meritos pertineat, diis utcunque naturaeve crimini dari potest, Achivis certe non potest. Similia in eodem versu incusat Friedlaenderus Anall. Hom. p. 469.

322. παραβαλλόμενος, *objiciens* hostiliter, ut Soph. Oed. C. 231 ἀπάτα δ' ἀπάταις παραβαλλομένα. Alienum est quod Heynius comparavit ψυχὴν παρθέμενοι ι 22, coll. β 237 i. e. ἐν παρέργῳ θέμενοι, *nihili aestimantes*. — πολεμίζειν i. e. ὥστε πολεμίοις πολεμίζειν, ut v. 408 πάλιν ἐλθεῖν. Eo infinitivo non minus illustratur sententia, quam si vel πολεμίοις additum vel πολεμίζων scriptum esset.

324. πέλει. Ne πέλῃ requiratur, parenthesin feci: *ac tamen ipsa laborat fame.*

327. ἀνδράσι de Menelao et Agamemnone intelligendum; „non tam gloriae inserviens, quam *in gratiam maritorum pugnans, propter eorum uxores.*" Acerbius idem absens queritur, quod *A* 154 Agamemnoni exprobraverat coram; non solum pro aliena se causa bellare, sed ne pro digna quidem, pro mulierculae recuperatione. Ergo ἄνδρες *maritos* significat ut *T* 291, non ambigue, quoniam ὀάρων statim subsequitur. Nec μαρνάμενος post πολεμίζων sua vi caret; nam πολεμίζων ad *belli labores* spectat, quos ingratiis tolerat, μαρνάμενος ad *caedem*, quam immeritis hostibus injuria inferat. Alii ἀνδράσι ad Trojanos referunt, *quos contra* viros fortissimos pugnare nefas sibi sit. Bothius μαρναμένοις in textum intulit.

336. ἄλοχον. Nam uxoris, non pellicis loco Briseis, regia vidua, habebatur Achilli. Vid. *T* 291. 295. 298.

τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρείδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠυκόμοιο;
340 ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεῖδαι; ἐπεὶ ὅς τις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται, ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
ἐκ θυμοῦ φίλεον δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο καί μ' ἀπάτησεν,
345 μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος· οὐδέ με πείσει.
ἀλλ' Ὀδυσεῦ σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσιν
φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήιον πῦρ.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
350 εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·
ἀλλ' οὐδ' ὣς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
ἴσχειν. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
355 ἔνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
νῦν δ', ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσιν,
νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
360 ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας
νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας·
εἰ δέ κεν εὐπλοίην δώῃ κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
ἤματί κε τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.

344. *ἀπάτησεν*, *privavit*, seu vi seu dolo, ut v. 371. Soph. Aj. 807 *ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη*. Ant. 630. *ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν*. Trach. *ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσεται*. Nam *ἀπάτη* condensatione digammi vel vocalis ex *αϝάτη* ortum videtur. Gl. 1098.

355. *οἶον* i. e. *οἶος οἶον*, *singulare certamen initurus*. In hoc brachylogiae genere is fere casus qui magis necessarius est quam alter, nominativus, omittitur, ut *Ψ* 648 *ἐνηής* et *X* 389 *θανόντες* coll. *Θ* 187, idemque fortasse cadit in *H* 39 *οἰόθεν οἶος*. Plura in Red. u. Aufs. 2 p. 180. Caeterum ille Hectoris et Achillis concursus nusquam commemoratur. Aliis *οἶον* neutrum videtur, *semel* vel *μίαν μονὴν ἔμιμνε*.

ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων·
365 ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρόν
ἠδὲ γυναῖκας ἐυζώνους πολιόν τε σίδηρον
ἄξομαι, ἄσσ' ἔλαχόν γε· γέρας δέ μοι, ὅς περ ἔδωκεν,
αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης. τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω,
370 ἀμφαδόν, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί,
εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος· οὐδ' ἂν ἔμοιγε
τετλαίη κύνεός περ ἐὼν εἰς ὦπα ἰδέσθαι.
οὐδέ τί οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον·
375 ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις
ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἅλις δέ οἱ. ἀλλὰ ἕκηλος
ἐρρέτω· ἐκ γὰρ εὖ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη
380 ὅσσα τέ οἱ νῦν ἔστι καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο,
οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστας

367. γέρας, quod honoris et praemii causa tanquam ἀριστεῖον ab imperatore accepit, captivam nobilissimam et formosissimam, distinguit ab ea praeda, quam sortitus est, multoque minoris aestimat.

375. οὐδ' ἄν. Haec arctissime cum praecc. copulanda, quasi dictum sit: ἐξαπατήσας ἅπαξ οὐκ ἂν αὖτις ἐξαπάφοιτο. Quare punctum delevi.

378. μιν ad δῶρα referendum est, ut κ 312 ad δώματα, non ad Agamemnonem. *Odiosa simul et vilia sibi* dicit dona Agamemnonis. Atqui vilius nihil est quam pilus detonsus, κάρ, cui nomini ad amussim respondet Teutonicum *Haar*. Tale nomen etsi nusquam alibi lectum, tamen meritam fidem habet; ductum est a verbo κείρειν, *tondere*, unde et καρτός et ut ἀκαρές, et καριμοίρους· τοὺς ἐν οὐδεμιᾷ μοίρᾳ Hesych. et σκώρ, significatque neutro genere τὸ κεκαρμένον, sicut ἡ κήρ, i.e. κάρς, feminino τὴν κείρουσαν. Cic. Att. 5, 20. *E Cappadocia ne pilum quidem* scil. *sumsi*. Alii καρὸς pro κηρός dictum putant, quasi Achilles dona *leto*, rei infestissimae, aequiparet, ut Γ 454 ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ coll. Α 228. ρ 400. Hoc praetuleram Gloss. 593, antequam cessi Koenighoffio. Quodsi poeta suum in Agamemnonem odium, pridem illud notum, nihilominus sic denuo testari vellet, in promtu erat minus ambigue loqui: τίω δέ ἑ κηρὸς ἐν αἴσῃ.

ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
385 οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
οὐδέ κεν ὣς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει' Ἀγαμέμνων,
πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
οὐδ' εἰ χρυσείη Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
390 ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι·
οὐδέ μιν ὣς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
ἢν γὰρ δή με σόωσι θεοὶ καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκά γαμέσσεται αὐτός.
395 πολλαὶ Ἀχαιίδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·
τάων ἥν κ' ἐθέλωμι, φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν.
ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
400 κτήμασι τέρπεσθαι τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
οὐδ' ὅσα λάινος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει,
405 Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
ληιστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
κτητοὶ δὲ τρίποδές τε καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·

387. *πρίν.* Non repugnat hic v. prioribus illis, quibus ulla se compensatione placari posse negavit Achilles. Is dona tantum Agamemnonis quamvis pretiosa aspernatur, tanquam parum idonea satisfactioni; ultionem potius exigit, dolores, ignominiam ipsius Agamemnonis, continuis cladibus exaugendam, ut sua omnis ignominia (*πᾶσα λώβη*) Briseidis raptu sibi illata quasi reddatur illi, vicissim patiendo. Sed omisit vss. 386. 387 Aristoteles Rhet. 3, 11 et spurios judicavit Helbig. Mus. Rhen. 16 p. 308.

393. *γαμέσσεται*, *adducet in matrimonium ducendam.* Nam active *γαμεῖν γυναῖκα* vir dicitur mulierem in matrimonium ducens; *γαμεῖσθαι ἀνδρί*, passive, mulier ducenda et nuptura viro; postremo *γαμεῖσθαι γυναῖκα ἀνδρί* (medium, sensu causativo) parens filio mulierem destinans. Bekkerus cum Aristarcho *γυναῖκά γε μάσσεται* edidit, in quo redundat *γε*. Gloss. 2441.

398. *ἐπέσσυτο*, non nunc demum, sed jam pridem. — Mox *εἰκυῖαν* scil. *θυμῷ*, i. q. *μενοεικέα;* vid. ad *Α* 306. Gloss. 425.

ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστὴ
οὔθ' ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
410 μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεά, Θέτις ἀργυρόπεζα,
διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμι, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
415 ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
[ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.]
καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
420 χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
ἀγγελίην ἀπόφασθε — τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων —
ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
ἥ κέ σφιν νῆάς τε σόῳ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
425 νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς, ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔ τί μιν ἄξω."
430 Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ
δάκρυ ἀναπρήσας· περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·

411. *διχθαδίας φερέμεν* breviter et paulo obscurius pro integra locutione: *διχθαδίας κῆρας προκεῖσθαι, ὧν ἑτέρα φέρει τέλοσδε*, sive mavis: *διχθαδιῶν ἑτέραν φέρειν τέλοσδε*. Nam *κὴρ mortis genus* est singulis mortalibus destinatum, diversum a *mortis necessitate* omnibus communi, *μοίρᾳ ὁμοίᾳ*. Naegelsbach Theol. Hom. p. 147. Etiam Euchenori *N* 663 optio datur, utro mortis genere interire malit, morbo an proelio.

424. *σόῳ* optativus est, ex *σαοῖ* in *σῷ* contractus, in *σόῳ* distractus; nam potentialis requiritur, ut v. 681 *σόῳς*, non conjunctivus. Ante Bekkerum *σόῃ* et *σόῃς* edebatur.

433. *ἀναπρήσας* ita a *περᾶν* ductum videtur, ut plenior forma *περῆσαι* active dicatur, sensu *transeundi*, syncopata autem *πρῆσαι* causative, sensu *transmittendi, exprimendi*, ut h. l. vel *effundendi*, ut *Π* 349 *αἷμα πρῆσε χανών*,

„εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
435 βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσιν
πῦρ ἐθέλεις ἀίδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ,
πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν
440 νήπιον, οὔ πω εἰδόθ' ὁμοιίου πολέμοιο
οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσιν.
τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων.
ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
445 λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτός
γῆρας ἀποξύσας θήσειν νέον ἡβώοντα,
οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
ὅς μοι παλλακίδος περιχώσατο καλλικόμοιο,
450 τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
μητέρ' ἐμήν. ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων
παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀισθεὶς
πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινῦς,
455 μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱόν

vel *extendendi*, ut β 427 ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον. Diversum et homonymum et πρῆσαι πιμπράναι, *incendere*, a πῦρ derivatum. Gloss. 615. 635.

444. ὡς exclamantis est: *quam nollem abs te divelli!* ut θ 239. ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔτις ὄνοιτο, *quam nemo te increpabit!* Non aliter α 47 ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι, nisi quod hic ἀπόλοιτο optativus, illic potentialis habetur. Vid. ad Θ 513.

446. νέον substantivum potius est, *juvenem*, ut π 198 θείη νέον ἠὲ γέροντα, quam adverbium participio inhaerens, ut δ 112 ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτα.

452. ἐχθήρειε scil. ἡ παλλακίς, utpote occupata amore junioris et pertaesa senem.

455. ἐπεκέκλετο scil. μάρτυρας suae detestationis. Hinc futurum pendet ἐφέσσεσθαι, *impositurum esse*, transitive ut π 443 καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος, et ξ 295. ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο. Pater simul et divinam ultionem filio imprecatur, et suam ipse ultionem denunciat hujusque detestationis testes Furias adhibet. Errant qui futurum ἐφέσσεσθαι ex κατηρᾶτο suspensum esse monent, quasi pro aoristo collocatum.

ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς,
Ζεύς τε καταχθόνιος καὶ ἐπ' αἰνὴ Περσεφόνεια.
τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατακτάμεν ὀξέι χαλκῷ·
ἀλλά τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον, ὅς ῥ' ἐνὶ θυμῷ
460 δήμου θῆκε φάτιν καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων,
ὡς μὴ πατροφόνος μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.
ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός
πατρὸς χωομένοιο κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
465 αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισιν,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο,
πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
470 εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον·
οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή,
475 καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας δμῳάς τε γυναῖκας.
φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
480 ἐς Πηλῆα ἄναχθ', ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
καί με φίλησ' ὡς εἴ τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ

457. *ἐπ' αἰνὴ* scripsi cum Buttmanno pro *ἐπαινὴ*, coll. *N* 800 *αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι.* Hinc Horatius *saevam Porserpinam* sumsit Carm. 1, 28, 20.

462. *στρωφᾶσθαι* ita ex *ἐρητύετο* suspensum est, ut *N* 280 *οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός.* Sensus est: Etsi omiseram parricidii consilium, tamen non adeo animum cohibere poteram nec hactenus placatus eram, *ut patris in domo versari vellem.*

470. *ἀμφ' αὐτῷ*, *ipsum corpus meum cingentes,* ne evaderem; ut v. 542 et *A* 5. — *εἰνάνυχες* pluralis est, a *παννύχιοι* non magis diversus quam *ἐρυσάρματες* ab *ἐνάρματοι*, *ῥιμφάρματοι*, *φιλάρματοι.* Cave adverbium dicas ut *αὐτονυχί* ut Θ197.

475. *καί* non abundat, sed cum *πυκινῶς ἀραρυίας* copulandum: *effractis foribus quamvis firmiter clausis evasi.*

μοῦνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν,
καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν.
ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων,
485 καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ
οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας
ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν καὶ οἶνον ἐπισχών.
490 πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα
οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
ὣς ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔ τι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
495 ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
ἀλλ' Ἀχιλεῦ δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρή
νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμή τε βίη τε.
καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσιν
500 λοιβῇ τε κνίσῃ τε παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ.
καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
χωλαί τε ῥυσαί τε παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·
αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι,

491. **ἀλεγεινῇ**, *molesta tractatu*, ut *K* 402 Achillis equi.

498. **τῶνπερ.** Quoniam ne dii quidem, inquit, qui mortales prudentia, honore, potentia etiam superant, ignoscendo quidquam de his bonis derogare sibi videntur, ne mortales quidem metuere debent, ne edendis mansuetudinis vel clementiae exemplis prudentiam vel dignitatem vel vim suam deminuant.

503. **χωλαί**, quia inviti, cunctabundi et sero ii agere solent, qui deprecantur; **ῥυσαί**, quia iidem poenitentia tristitiaque frontem corrugant; **παραβλῶπες**, quia pudore oculos detorquent aut demittunt. De tota allegoria egit Naegelsbacus Theol. Hom. p. 242. Gloss. 248.

504. *αἵ ῥα.* Hic versus vel propterea, quod importune interrumpit Precum et Noxae descriptionem, transpositus videtur. Suum locum habet post v. 507 *αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω*, puncto a seqq. separandus, ut *αἵ ῥα* demonstrativum habeatur ut *K* 352. *T* 45. Sensus est: „*Deformes quidem sunt Preces* vel deprecationes, *valida contra Noxa* vel culpa *est;* sed tanto illae benigniores et utiliores, quanto Noxa specie et viribus praestantior. Etenim cum Noxa impor-

505 ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας,
τὸν δὲ μέγ' ὤνησαν καί τ' ἔκλυον εὐχομένοιο·
510 ὃς δέ κ' ἀνήνηται καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι
τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
ἀλλ' Ἀχιλεῦ πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
τιμήν, ἥ τ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
515 εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπης·
νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
520 ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν, ἀρίστους
κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιικόν, οἵ τε σοὶ αὐτῷ
φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς
μηδὲ πόδας· πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν

tare noxam cuipiam properavit, Preces posthac noxam illatam sanant, placando. Eaedem *etiam postmodo*, quum irrita re ab implacabili abscessere, *curam respectumque habent Noxae;* nam ut eos, a quibus observantur, adjuvant, ita, quum quis recusavit ne ignosceret alteri, Noxam adeunt, cui ultionem suam committant, efficiuntque, ut is qui animo duro deprecationes aspernatus est, ipse vicissim noxam admittat et deprecatione veniaque indigeat." Denique *Λιταί* rationi animique lenitati comparari possunt, *Ἄτη* cupiditati mentisque perturbationi. Ergo *Ἄτης* non ex *μετόπισθε* pendet, sed ex *ἀλέγουσι*, quod modo accusativo jungitur ut *Π* 388 *θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες*, et *τ* 154 *οὐδέ τι παιδὸς ἀλέγουσιν*, modo omisso *τι* genitivo partitivo, ut *ι* 115 *οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν*. At *κιοῦσαι* et hic et v. 511 idem est quod *πάλιν κιοῦσαι* *Φ* 504. *ψ* 295., *redeuntes, post discessum*, ac non: *accedentes*.

519. *ὄπισθεν* scil. *δώσειν*.

522. *ἐλέγξῃς*, *deminuas* spernendo; nam *ἐλέγχειν* ex *ἐλαχύνειν* prodiit. Gloss. 2062.

524. *οὕτω* pro *τοιαῦτα*; et *τοιαῦτα καὶ κλέα ἀνδρῶν* idem est quod *τοιούτους καὶ ἄνδρας εὐκλεῖας ἐπευθόμεθα*. Adverbio *οὕτω* epexegesis additur: *ὅτε .. ἴκοι, δωρητοί τε πέλοντο κτλ.* ut v. 598 *εἴξας*. Quare post *ἡρώων* colo, post *ἴκοι* commate distinxi. — Mox suspicor: *ὅτε καί τινα*, ut *ἐπιζάφελος χόλος*, *vel fervens*, distinguatur a mediocri et vulgari; quum praesertim

525 ἡρώων· ὅτε κέν τιν᾽ ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
δωρητοί τε πέλοντο παράρρητοί τ᾽ ἐπέεσσιν.
μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔ τι νέον γε,
ὡς ἦν· ἐν δ᾽ ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισιν.
Κουρῆτές τ᾽ ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
530 ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον,
Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Κουρῆτες δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες ἄρηι.
καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσεν,
χωσαμένη ὅ οἱ οὔ τι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
535 Οἰνεὺς ῥέξ᾽· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ᾽ ἑκατόμβας,
οἴῃ δ᾽ οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο —
ἢ λάθετ᾽ ἢ οὐκ ἐνόησεν — ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
ἡ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα
ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα,

κεν talibus optativis non soleat apponi. *Ἐπιζάφελος* autem una cum *δυσπέμφελος* et *παφλάζειν* ad radicem *φλύειν* et *fel* redit, ut *ζαφλεγής* ad *φλέγειν*. Gloss. 2296.

529. *Κουρῆτες*. Obscuram hanc et ordine carentem de Meleagro narrationem arguunt interpretes; non sane injuria, sive defuit sibi poeta, sive senilem Phoenicis infacundiam exprimere destinavit. Ordo rerum hic est: Oeneus, Aetolorum vel Calydoniorum rex, Dianam irritaverat. Ea aprum immisit agros Oenei devastaturum. Hunc Meleager, Oenei filius, auxilio suorum et Curetum arcessitorum necavit. At dea nondum placata bellum excitavit Aetolos inter et Curetes super apri corpore. In eo bello Meleager Curetum aliquem eundemque matris Althaeae fratrem occidit. Hanc ob avunculi caedem exsecrata est mater filium. Ideo filius iratus abstinere ipse bello et apud uxorem Cleopatram otiari coepit. Interea, dum hostium dux fortissimus quiescit, Curetes victricibus armis Calydonem oppugnant. Meleagrum Aetoli praemia pollicentes, mater, exsecrationem revocans ac deprecata, implorant ut placatus opem ferat. Ille recusat, donec suis ipsius quoque aedibus exitium imminet ab expugnantibus. Tum vero opem tulit, sua tamen, non suorum vel civium causa, proptereaque pretio gratiaque cariturus. Ac simillima est Meleagri et Achillis conditio. Uterque primum jure iratus fuit; uterque dein obstinatione peccat; uterque denique obstinati animi poenas Meleager olim dedit, Achilles brevi daturus est, postquam necessitate adductus fecerit, quod sponte et ob amorem facere noluerat. Omnem fabulam Meleagream varie post Homerum immutatam et exornatam bene exposuere Paul. La Roche Monachii 1859. C. Moritz Posen 1859 et nuperrime Ren. Kekule Berolini 1861.

537. *ἢ .. ἐνόησεν*. Parenthesin feci.

539. *χλούνην*, *spumatorem*, substantivum adjectivi *χλοῦναι σύες* apud He-

540 ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν·
πολλὰ δ' ὅ γε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
αὐτῇσιν ῥίζῃσι καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας
545 καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσιν,
τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀυτήν,
ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
550 ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηίφιλος πολέμιζεν,
τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, οὐδ' ἐδύναντο
τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν πολέες περ ἐόντες·
ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων
οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
555 ἤτοι ὁ μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ
κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης
Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
560 Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.
τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
μήτηρ ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα
κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
565 τῇ ὅ γε παρκατέλεκτο χόλον θυμαλγέα πέσσων,
ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσιν
πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο,
πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία
κικλήσκουσ' Ἀίδην καὶ ἐπ' αἰνὴν Περσεφόνειαν,

siod. Sc. 175, quomodo *aper spumans, spumeus, spumiger* dicitur Virg. A. 1, 325. Martial. Ep. 15, 221. Lucret. 5, 983. Quodsi forte *χλούνης* a *χελούειν· βήσσειν* Hesych. ductum est, ut *χλαῖνα* a *χαλᾶν*, s o n u s potius, tussi similis grunnientis apri, quam s p e c i e s spumantis significatur. Gloss. 2495. Mox **ἔθων**, e x c o n s u e t u d i n e s u a, ut *Π* 269.

541: *προθέλυμνα, protrusa, prostrata*, ad verbum *θλᾶν, θλάσσειν* referendum est. Gloss. 971.

570 πρόχνυ καθεζομένη — δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι —
παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐρινὺς
ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβεσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει
πύργων βαλλομένων. τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
575 Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
πεντηκοντόγυον, τὸ μὲν ἥμισυ οἰνοπέδοιο,
580 ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι·
πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεύς,
οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
πολλὰ δὲ τόν γε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
585 ἐλλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο. πολλὰ δ' ἑταῖροι,

571. ἠεροφοῖτις non tam *per tenebras* vadit, quam deorum ritu ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένη φοιτᾷ, ut etiam cum interdiu palamque insidiatur, conspici nequeat. Idque exprimere videtur Soph. El. 490. ἁ δεινοῖς κρυπτομένα λόχοις χαλκόπους Ἐριννύς; nullae enim insidiae formidolosiores sunt quam eorum, qui natura invisibiles sunt. Post Homerum sane ἠερόφοιτος *aërem permeantes* vel *volantes* significare coepit. Ipsa autem Ἐριννύς ab ἐριδαίνειν nomen traxit. Gloss. 568.

574. βαλλομένων scil. *saxorum mole*, ut Aesch. Theb. 158 ἀκροβόλων ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται.

580. ψιλὴν ἄροσιν idem est quod ι 131 λείη ἄροσις, et alibi ἄροτος οὐ πεφυτευμένος, *arvum arboribus vitibusque vacuum*. Ergo Aetoli Meleagro vineta donarunt et arva, ut Lycii Bellerophonti Ζ 195 τέμενος φυταλιῆς καὶ ἀρούρης. Sed Meleagro paulo liberalius et honorificentius illi; nam Lycii ipsi et sua pro lubidine τέμενος τάμον, *separarunt* et *assignarunt*; Aetoli Meleagrum ipsum jusserunt ex arbitrio *eligere*, ἑλέσθαι, quod suum in usum *separaret*, ὥστε ταμέσθαι. Quod additur πεδίοιο, scil. τι, genitivus partitivus est et appositio nominis ἄροσις; nam arva in campo, πεδίῳ, sita erunt, vineta autem in clivis, ἐν γουνῷ ἀλωῆς οἰνοπέδοιο α 193. Gloss. 1011.

583. γουνούμενος h. e. suppliciter orans *quasi* genubus advolutus; nam reapse advolvi exclusus ille foribus non poterat.

585. μᾶλλον scil. ἢ τὸ πάρος, *tanto obstinatius*. Vid. ad v. 300.

598. ᾧ θυμῷ, *suae ipse demum animi lubidini obsecutus*, ut explicat Faesius. Ea minus honesta obsequii et beneficii causa fuit minoremque gratiam publicam merita est, quam si *contra* animi sui lubidinem *precibus civium* concessisset. Pariter illi θυμῷ ἦρα φέροντες Ξ 132 suae libidini plus gratifican-

οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
βαῖνον Κουρῆτες καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ.
590 καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
λίσσετ' ὀδυρομένη, καὶ οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους τε γυναῖκας.
595 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα,
βῆ δ' ἰέναι, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα.
ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἦμαρ,
εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
600 ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσί, μηδέ σε δαίμων
ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος — κάκιον δέ κεν εἴη
νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν — ἀλλ' ἐπὶ δώρων
ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
605 οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Φοῖνιξ, ἄττα γεραιέ, διοτρεφές, οὔ τί με ταύτης
χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰς ὅ κ' ἀυτμὴ
610 ἐν στήθεσσι μένῃ καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.

tur, quam pudori, famae, honestati. Ergo *εἴξας* epexegesis est adverbii *ὥς*. Vid. ad v. 110.

599. *καὶ αὔτως, vel frustra* ut *O* 128 *ἦ νύ τοι αὔτως οὔατ' ἀκουέμεν ἐστί*; quasi is, qui sine praemio gratiave (*ἄτερ δώρων*) alteri opem ferat, *frustra* id faciat. Et neutrum, nec praemium nec gratiam Meleager nactus est, sed quoniam sero nec nisi propriae salutis studio patriae opitulatus erat, ingratos habebat cives.

604. *ἄτερ δώρων*. Non tam lucri causa Phoenix Achillem dona Agamemnonis accipere jubet, quam ut dignitati suae et existimationi consulat; nam si sine deprecatione et vindicta adversarii redeat in gratiam, ipsum contemtui fore, quasi meruerit tantam illam contumeliam, quam ne propulsando quidem hoste et salutem ferendo abliturus sit.

609. *ἥ μ' ἕξει* pro *ἣν ἕξω*, ut *P* 143 *ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει;*

ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωι φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρή
τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι.
615 καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν ὅς κ' ἐμὲ κήδῃ.
ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν
φρασσόμεθ' ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ' ἦ κε μένωμεν."
620 Ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὅ γ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπεν·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
625 ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτή
τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν,
630 σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων
τῆς ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων,
νηλής. καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φονῆος
ποινὴν ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνηῶτος·
καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ πόλλ' ἀποτίσας,
635 τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ποινὴν δεξαμένου. σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν εἵνεκα κούρης
οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν,
640 αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοί εἰμεν

616. *ἶσον.* Versus jure suspectus Heynio. Non hercle erat, cur a reprehensione amici continuo ad tantam munificentiam transiret Achilles.

622. *μεδοίατο*, ut Ulyxes et Ajax discessum suum accelerarent, moniti quippe tali Achillis imperio: *ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.* Sed *σιωπῇ* Patroclo adnuit, ne urgere vel expellere videretur hospites.

640. *αἴδεσσαι.* Primum ad jus hospitii, dein ad dignitatem legationis, po-

πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
645 πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσαο μυθήσασθαι·
ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνων
μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης· ὡς εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
650 οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι
κτείνοντ' Ἀργείους, κατά τε σμῦξαι πυρὶ νῆας·
ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ,
655 Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι ὀίω."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον
σπείσαντες παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμῳῇσι κέλευσεν
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα,
660 αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος ὡς ἐκέλευσεν,
κώεά τε ῥῆγός τε λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.

stremo ad amicitiae necessitudinem provocat Ajax.

645. *πάντα*, *omni ex parte*, ut *E* 181 *Τυδείδῃ μιν ἔγωγε πάντα ἐίσκω*, coll. *X* 71, diversum illud a *πάντως*, *utique*. Qui *πάντα* perinde ac *τι* ex *μυθήσασθαι* suspendunt, ii dissociabilia copulant, frustraque comparant *τόφρα τι Φ* 100, et *τοῦτό τι κάλλιστον ι* 11.

647. *μνήσομαι* i. e. *μνήσωμαι*, *quoties recordor*. Mox *ἀσύφηλον* neutrum est, ut *ἐξαίσιον δ* 690 coll. v. 693. h. s. *quanta me contumelia inter Achivos affecerit Agamemno*. Quodsi masculinum foret ad ipsum Achillem referendum, *ἔθηκεν* postularet usus, non *ἔρεξεν*. Origo adjectivi desperata. Literulis quidem simillimum est *συφεός*.

654. *ἀμφί*, *quod adtinet ad*, ut *H* 408 *ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν*. Ita quidem sarcasmus, qui inest in hac praedictione: *Tum demum pugnabo, cum Myrmidonum naves Hector incendet; atqui his, credo, abstinebit!* multo magis apparet quam si *ἀμφί* de loco intelligas. — Mox *μεμαῶτε* scil. *μάχεσθαι*, quod, plerumque additum, hic in *μάχης* latet. Et *σχήσεσθαι* pro *ἀποσχήσεσθαι* reflexivo sensu, ut *N* 747. *ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὀίω*, non passivo. Spernit nimirum his verbis Achilles terriculamenta illa, Ulyxis oratione v. 235. 249. objecta.

ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγεν,
665 Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
670 τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν, ἔκ τ' ἐρέοντο·
πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήιον πῦρ,
675 ἦ ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;"
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
„Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα.
680 αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
ὅππως κεν νῆάς τε σόῳς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
αὐτὸς δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι
685 οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ὣς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.
690 Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,
ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔ τί μιν ἄξει."

678. **ἔτι μᾶλλον**, scil. ἢ ὥστε χόλον σβέσσαι, ut v. 300, non: ἢ τὸ πάρος; nec enim *iratiorem etiam quam* pristino *in jurgio* Achilles se praebuerat.

688. εἰσὶ pro οἷοί τ' εἰσὶ ut *N* 311. *Ω* 611. 489.

690. αὖθ' ὁ i. e. αὖθι, *eodem loco ubi agebat*, ut αὐτόθι v. 617, non αὖτε.

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
[μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.]
695 δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μηδ' ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα
μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως,
700 νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν· ἤ κεν ἴῃσιν
ἦ κε μένῃ· τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ καὶ θεὸς ὄρσῃ.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
705 νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.“
710 Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος,
ἔνθα δὲ κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

X.

Δολώνεια.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
ὕπνος ἔχε γλυκερός, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.

699. ἀγήνωρ, alibi *magnanimum* cum laude, nunc *superbum* denotat, quemadmodum ὑπέρθυμος quoque et *ferox* modo cum laude, modo cum reprehensione dicitur. — Et καὶ ἄλλως ut Υ 99, *ohnehin.*

701. ἤ κεν ἴῃσιν, *aut ito aut maneto!* non magis pro relativo εἴτε, *sive eat,* dictum est quam v. 537. Quare colon post ἐάσομεν statui.

706. τὸ γὰρ ad somnum potius quam ad cibum vinumque referendum est.

5 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠυκόμοιο,
τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον ἠὲ χάλαζαν
ἢ νιφετόν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο,
ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστενάχιζ' Ἀγαμέμνων
10 νειόθεν ἐκ κραδίης, τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωικὸν ἀθρήσειεν,
θαύμαζεν πυρὰ πολλά, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρό,
αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
15 πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
ὑψόθ' ἐόντι Διί, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήιον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
20 ἥ τις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
αἴθωνος μεγάλοιο, ποδηνεκές, εἵλετο δ' ἔγχος.

5. **ὡς .. ἀστράπτῃ.** Suppressa est primaria similitudinis pars: *καὶ ἀναστεναχίζοντες τρομέωσιν οἱ ἄνθρωποι*, quae ex ipsa narratione et v. 9 assumenda est. Tertium comparationis constat in suspensa et anxia exspectatione, quid mali mox eventurum sit.

7. *ἢ νιφετόν.* Vellem abesset hic versus; nam neque calamitas est tantis portentis digna, et Jupiter nivem parare (*τεύχειν*) dici non potest, quando ninguit, sed antequam ningat.

8. *στόμα πτολέμοιο* de *fronte* et acie exercitus proeliantis, cui contraria est *οὐρά*, intelligendum videtur, quoniam tam *os* quam *frons et pectus* primariae anterioris et adversi corporis partes et signa sunt. Alios si audies, *στόμα* tribuitur proelio tanquam haurienti devorantique homines; inter quos et Cicero, si quidem Homeri memor Arch. 9 *Cyzicum totius belli ore et faucibus ereptam* dixit.

13. *αὐλῶν .. ἐνοπήν*, quoniam in adversis castris Trojani epulabantur et gestientes noctem festam agebant, ut saltatores Σ 495. Idem paulo ante ipsi Achivi fecerant; Η 475.

16. *Διί* ex *εὐχόμενος* vel *χεῖρας ἀνασχών* pendet, quale participium latet in *ἕλκετο χαίτας*, quoniam desperatio cum precibus deorumque imploratione conjuncta esse solet. Non tamen dixerim, pilos evulsos sacrificii loco esse, ideoque Iovi demonstrari et offerri.

24. *ποδηνεκές, ad pedes usque pertinens, εἰς πόδας ἀνῆκον.* Gloss. 2093.

25 Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος — οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε — μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψεν
30 ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
θήκατο χαλκείην, δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεόν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ
35 νηὶ πάρα πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„τίφθ' οὕτως, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
ὀτρυνέεις Τρώεσσιν ἔπι σκοπόν; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω μὴ οὔ τίς τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
40 ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν
νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
κερδαλέης, ἥ τίς κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει
45 Ἀργείους καὶ νῆας, ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε διίφιλος υἷας Ἀχαιῶν,
50 αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος οὔτε θεοῖο,
[ἔργα δ' ἔρεξ' ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισιν
δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.]

25. *οὐδέ*. Parenthesin cum Dindorfio statui.

35. *πρύμνῃ*. Praestat *πρυμνῇ*, quoties adjectivum est.

38. *ἔπι σκοπόν* cum Nicia scripsi pro *ἐπίσκοπον*, ut et v. 342. Nam *σκοπός speculatorem* significat ut v. 324. 526. 568, *ἐπίσκοπος* autem *custodem, praefectum* ut X 255. Ω 129. ϑ 163. Gloss. 2356.

48. *ἐπ' ἤματι* scil. *ἑνί*, ut β 284, praegnanti singularis usu, ac non ut alibi *interdiu*. Item Soph. Trach. 149 *ἐν νυκτί, una nocte* scil. nuptiali.

50. *αὔτως, suapte ipse vi, αὐτὸς ἀφ' αὑτοῦ.*

ἀλλ' ἴθι νῦν Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον
ῥίμφα θέων παρὰ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
55 εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
κείνῳ γάρ κε μάλιστα πιθοίατο· τοῖο γὰρ υἱός
σημαίνει φυλάκεσσι καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα."
60 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι ἠδὲ κελεύεις;
αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰς ὅ κεν ἔλθῃς,
ἦε θέω μετὰ σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;"
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
65 „αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν
ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι.
φθέγγεο δ' ᾗ κεν ἴῃσθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ,
70 ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμιν

56. ἱερὸν, quia vigiles deorum instar dormientibus securitatem pariunt, si scholiastae credimus; at vid. ad *I* 66.

59. ἐπετράπομεν scil. τὸ φυλάσσειν. Et γε ad μάλιστα pertinet: *si non solis, at praecipue.*

62. μετὰ τοῖσι scil. φυλάκεσσι. Nam eodem quo ipse Nestorem adducturus erat, ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, Ajacem et Idomeneum arcessi, ibidemque se exspectari jubet; vid. v. 125.

67. φθέγγεο, *voce utere, quaqua meabis,* exhortando, appellando, confabulando, quae pars est comitatis, cum tacita lustratio superbi aliquid et austeri habeat. Etiam Nicias τῶν τριηράρχων ἕνα ἕκαστον ἀνεκάλει πατρόθεν ἐπονομάζων καὶ αὐτοὺς ὀνομαστὶ καὶ φυλήν Thuc. 7, 69.

69. μηδὲ μεγαλίζεο, non quo fratrem arrogantiae vitio laborare sciat (hominem omnino modestum, nisi quod Sophocles in Ajace Menelaum impotentia ac superbia elatum induxit) sed sui ipse delicti memor est.

70. ὧδε γιγνομένοισι, id est μεγαλιζομένοις coll. v. 69, h. s. „Cave ab arrogantia, meo exemplo deterritus; *nam superbientibus nobis* adversus Achillem *Jupiter magnam immisit calamitatem.*" Nam ὧδε vel τοιοῦτον γίγνεσθαι est *talem apparere* vel *se praebere,* ut *H* 410 οὔτις φειδὼ γίγνεται, et σ 79 νῦν μὲν μήτ' εἴης βουγάιε μηδὲ γένοιο, coll. Herodot. 3, 148. Thuc. 2, 71. Et ὧδε ut centies ὥς pro τοιοῦτος. Commendat fratri comitatem utque commilitonem quam regem agere malit; non quo Menelaus arrogantiae vitio laboret, sed ut suo et proximo exemplo illum deterreat. Nam per ἄμμιν Agamemno semet unum significat. Longe alio sensu

Ζεὺς ἐπὶ γιγνομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν."
Ὣς εἰπὼν ἀπέπεμπεν ἀδελφεόν, εὖ ἐπιτείλας,
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
75 εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
ἀσπὶς καὶ δύο δοῦρε φαεινή τε τρυφάλεια·
πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιός
ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο
λαὸν ἄγων, ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
80 ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρεΐδην προσέειπε καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ·
„τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
[ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος ἤ τιν' ἑταίρων;]
85 φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;"
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
γνώσεαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές, εἰς ὅ κ' ἀυτμή
90 ἐν στήθεσσι μένῃ καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
ἵζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
αἰνῶς γὰρ Δαναῶν περιδείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι, κραδίη δέ μοι ἔξω
95 στηθέων ἐκθρῴσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,

Spitznerus *γεινομένοισι* ex Schol. recepit, addito: „Dicit Agamemno: *quaecunque mala nascentibus tribuerit Jupiter, ea, esse perferenda atque exantlanda.*" At generalis sententia si foret, *ἐφῆκε* vel *ἐφίῃσι* requireretur, non imperfectum *ἐφίει*.

79. *ἐπέτρεπε* pro integra locutione Φ 473 *Ποσειδάωνι δὲ νίκην πᾶσαν ἐπέτρεψας*. Vid. v. 59.

80. *ἐπ' ἀγκῶνος* cum *ἐπαείρας* junxi.

84. *οὐρήων*, non *mulorum* ut *A* 50 Ψ 115, sed pro *οὔρων*, *ἐφόρων*, *custodum publicae salutis*, qualis erat Θ 80 Nestor, *οὖρος Ἀχαιῶν*. Heterocliton est ut *πομπῆες*, *ἀριστῆες*, *Πατροκλῆος*, quorum justi nominativi *πομπεύς* *κ. τ. λ.* nusquam leguntur.

85. *τίπτε* h. l. pronomen est, nomini *χρεώ* inhaerens, non adverbium. Verbum omissum, *ἵκει* vel *ἤγαγε*, ut β 28. δ 312.

δεῦρ', ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν,
μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται,
100 δυσμενέες δ' ἄνδρες — σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν —
μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
105 ἐκτελέει, ὅσα πού νυν ἐέλπεται· ἀλλά μιν οἴω
κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
ἠμὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν ἠδ' Ὀδυσῆα
110 ἠδ' Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα —
τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
115 νεικέσω, εἴ πέρ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.
νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
120 „ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα·

97. *δεῦρο* ut imperativum arcessentis ad se Nestorem, commate a seqq. separavi, ne cum *καταβείομεν* jungatur.

98. *τοὶ μὲν* non ad proximum *ἀτὰρ* referendum, sed ad v. 100 *δυσμενέες δὲ* i. e. *οἱ δὲ, οἱ δυσμενέες*. Quare punctum sustuli post *λάθωνται*, et *σχεδὸν .. ἴδμεν* inclusi. Quodsi *μή πως* ex *ἴδμεν* penderet, *μενοινήσουσι* legendum esset. — Mox *πάγχυ*, *vitiose, socorditer*, non: *prorsus*; vid. ad *E* 24.

110. *υἱόν* i. e. *Μέγητα*, *B* 627.

118. *ἀνεκτός* pro *ἀνεκτή*, ut Simonid. Mull. 32 *γυνὴ οὐκ ἀνεκτός* et Thuc. 7, 87 *ὀσμαὶ οὐκ ἀνεκτοί*. Lobeck. Parall. p. 482. Alioquin suspiceris *ἀνεκτῶς*, ut *Θ* 355 *μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς Ἕκτωρ*. Item *Λ* 610.

120. *μέν σε*. Suspicor *μέν ἑ* vel *μέν σφε* vel adeo, si per digamma liceret, *μέν σ' ἑ*. Nam diserta ejus mentio, qui increpandus sit, utique magis necessaria est, quam illius, qui jubetur increpare; et *καὶ* ad *ἄνωγα* referendum: *non patior tantum, sed ultro jubeo.*

πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
οὔτ' ὄκνῳ εἴκων οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο καί μοι ἐπέστη.
125 τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι οὓς σὺ μεταλλᾷς.
ἀλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέθεσθαι."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„οὕτως οὔ τίς οἱ νεμεσήσεται οὐδ' ἀπιθήσει
130 Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ."
Ὣς εἰπὼν ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν
διπλῆν ἐκταδίην, οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
135 εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ,
βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
φθεγξάμενος· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή,
140 ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε
νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅτι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;"
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
145 μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἔπε', ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικεν

124. *μάλα, cito*, festinanter ut *A* 218.

127. *ἠγερέθεσθαι* transpositione quantitatis ex *ἀγειρέθεσθαι* natum ut *ἠερέθονται* *Γ* 108 ex *ἀειρέθονται*. Alii *ἠγερέεσθαι*; sed nec *ἠγερέειν* nec *ἀγερέθειν* usquam legitur, si quidem Oppiano Hal. 3, 360 *ἠγερέθωνται* reddendum est pro *ἀγερέθωνται*.— Et *ἵνα* demonstrative dictum, ut *ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων εἴη* *M* 344.

134. *ἐκταδίην* de latitudine et laxitate, ut *ποδηνεκής* de longitudine tegumenti dictum; nam *χλαῖνα* cum *χλανίς*, *χλαμύς* nomen a *χαλαίνειν*, *χαλᾶν* habet, ut vestis non adstricta.

142. *ὅτι* scripsi pro *ὅ τι*, h. s. *cur noctu vagamini? quiane tanta vos necessitas urget*, ut non ita vagari nequeatis? Nunquam enim *ὅστις* in directa interrogatione usurpatur, quamvis saepe *τίς* in indirecta.

βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν ἠὲ μάχεσθαι."
Ὣς φάθ', ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεὺς
ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
150 βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εὗδον, ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρας ἐλήλατο, τῆλε δὲ χαλκός
λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
155 εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο,
αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
„ἔγρεο, Τυδέος υἱέ. τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
160 οὐκ ἀίεις ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;"
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσεν,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔ ποτε λήγεις.
165 οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων
πάντῃ ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ."

147. ἢ φευγέμεν scil. χρή, ut Bion 4, 4 τί μοι πολὺ .... πλήονα μοχθῆν; Plura collegi ad Soph. Oed. C. 48 p. 234 πρίν γ' ἂν ἐνδείξω τί δρᾶν; Lobeck. ad Phryn. p. 772. Non aliter nostrates: *Was nun thun?* vel *que faire?*

153. ἐλήλατο h e. γαίῃ ἐνελήλατο, terrae ita infixae hastae erant, ut inferiori ferramento inniterentur.

158. λάξ. Duplex causa subdi potest tam inclementi exsuscitandi modo: et irritatus valde in juvenem ac dormitantem intempestive animus, et commoditas motus, ne senile corpus ad cubantem demitteret. Neutra causa excusat Telemachum, quum ο 45 pari modo Pisistratum expergefacit; nempe interpolatus est versus. — Mox ἀωτεῖς est *stertis*, ut κ 448, si Buttmanno Lexil. 2 p. 21 credes; qui mallem ἄημι *spiro* et ἀήτης *ventus* comparavisset quam ἄειν ἄεσαν ἰαύειν *dormire*. Quamquam verbi origo tam parum evidens est quam nominis ἄωτος.

164. σχέτλιος, a σχετός scil. ὑπὸ δαίμονος, ductum, *mente captum* significat, nec multum differt a δαιμόνιος. Itaque insaniae arguitur tam Nestor (honorifice quidem et amice), quod noctu castra pervagetur, quam Hercules quod φ 28 hospitem trucidet; nam quicquid peccant mortales, deorum quodam instinctu peccare creduntur. Vid. Naegelsbach. Theol. Homer. p. 32. Gloss. 2462.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
170 εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν·
ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς·
νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς ἠὲ βιῶναι.
175 ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέος υἱόν
ἄνστησον — σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος — εἴ μ' ἐλεαίρεις."
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
αἴθωνος μεγάλοιο ποδηνεκές, εἵλετο δ' ἔγχος.
βῆ δ' ἰέναι, τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως,
180 Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον,
ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσωσιν ἐν αὐλῇ
θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
185 ἔρχηται δι' ὄρεσφι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει
νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀίοιεν ἰόντων.
190 τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδών, θάρσυνέ τε μύθῳ·

171. τῶν scil. τινά, ut μ 64.

173. ἵσταται. Pro subjecto, si rem ipsam, non verba respicias, nihil est praeter βιῶναι vel βίος; sed διὰ μέσου interpositum est contrarium ἢ ὄλεθρος, quia βίος, si de novacula delabitur, in ὄλεθρον abit. — ἐπὶ.. ἀκμῆς diligentius videlicet quam liberius loquentibus non *exitium vel salus* versantur, sed *res ac fortuna* Achivorum, aut in exitium aut in salutem inclinatura.

175. Αἴαντα h. e. Ὀιλῆος ταχὺν υἱόν Ξ 242.

183. δυσωρήσωσιν, *molesta tempora peragunt ac perferunt;* nam κακὴν ὥραν ἔχουσιν ob assiduam anxiamque curam, ut Achivi illi v. 188 κακὴν φυλασσόμενοι νύκτα. Ergo formatum est ab ὥρα, ut δύσωρος, quo adjectivo Poll. V, 109 regionem asperam coelo ac temperie significat. Gloss. 2277. Vulgo ab ὥρα, οὖρος, *cura, custos* derivatur; quod si verum esset, δυσωρεῖν *negligentem* potius quam *laboriosam custodiam* significaret, incongrue huic loco.

189. ὁππότε interrogativum est, *quando audirent,* non relativum, *quoties audiebant.*

[καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·]
„οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.“
Ὣς εἰπὼν τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
195 Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν·
τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός
ἤισαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάασθαι.
τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν ἑδριόωντο
ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
200 πιπτόντων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ
ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.
ἔνθα καθεζόμενοι ἔπε' ἀλλήλοισι πίφαυσκον·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ
205 θυμῷ τολμήεντι μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
ἐλθεῖν, εἴ τινά που δηίων ἕλοι ἐσχατόωντα,
ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
210 ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς —
ταῦτά κε πάντα πύθοιτο — καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
ἀσκηθής, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή·
ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,

195. *βουλήν* pro *εἰς βουλήν*, ut v. 268 *Σκάνδειαν;* nisi praestat quod Schol. br. praebent, *βουλῇ*.

197. *αὐτοί* h. e. *οἱ βασιλῆες*, ita ut adolescentes illi non importuni immodestique *αὐτόκλητοι* habendi essent.

200. *πιπτόντων* pro *πεπτεώτων*, ut Soph. Oed. T. 113 *συμπίπτει φόνῳ* pro *συμπέπτωκε*, et passim *θνήσκειν*.

206. *εἴ τινα* usque ad *ἀσκηθής* v. 212 protasis est apodoseos *μέγα κεν κλέος εἴη*, interrupta per parenthesin: *ταῦτά κε πάντα πύθοιτο*, *haec omnia* enim auscultando *fortasse comperiat*. Vulgo punctum legitur post *Ἀχαιούς* v. 210 et post *ἀσκηθής* v. 212. Spitznerus *ταῦτά τε* edidit pro *ταῦτά κε*.

209. *ἀπόπροθεν* scil. *τῆς πόλεως*. Mox *γε* referendum est ad *νῦν*, quod cogitatione addendum: *nunc saltem, postquam vicerunt*.

212. *ἀσκηθής*, *incolumis*, a *σκήθειν* ductum videtur, verbo nusquam quidem lecto, sed quod a *σκάζειν claudicare* non longius distat quam *πλήθειν* a *πελάζειν*. Vid. *Λ* 811. Gloss. 387.

215 τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄιν δώσουσι μέλαιναν
θῆλυν ὑπόρρηνον — τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον —
αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
220 „Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντων,
Τρώων. ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
μᾶλλον θαλπωρὴ καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν
225 ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴ πέρ τε νοήσῃ,
ἀλλά τέ οἱ βράσσων τε νόος λεπτὴ δέ τε μῆτις."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι.
ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντες Ἄρηος,
ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός,
230 ἤθελε δ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
235 τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα,
φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.

216. *ὑπόρρηνον* i. e. *ῥῆνα* vel *ἄρνον ὑφ' ἑαυτῇ ἔχουσαν* vel *lactantem*, ut *ὕπαρνος* Eur. Andr. 556 *ὕπαρνος γάρ τις ὡς ἀπόλλυσαι.* Callim. Apoll. 53. *πᾶσαι δέ κεν εἶεν ὕπαρνοι.* Grammaticorum pars *ἔγκυον gravidam* explicat.

217. *δαίτῃσι* de *epulis*, *εἰλαπίνῃσι* de *compotationibus*: nam *συμπόσιον* posthomerica vox est. Illud ut *δαίς* a *δαίειν impertire*, sed *εἰλαπίνη*, Aeolensibus *ἐλλαπίνη*, ab *ἐλλάπτειν* h. e. *ἐμπίνειν* ductum est. Gloss. 2468. 2267.

224. *σύν τε.* In unam structuram coaluere duae: *σύν τε δύο ἔρχονται, ὅ τε καὶ πρὸ τοῦ ἐνόησεν*, et: *σὺν δύο ἐρχομένω καὶ πρὸ ἀλλήλων ἐνοησάτην.*

226. *ἀλλά* est *saltem*, quod apud tragicos etiam media in enunciatione poni solet, ut Latinorum *tamen*. Integra apodosis haec fere fuerit: *νόος ἔσται εἰ μὴ βραδύς, ἀλλὰ βράσσων γε, ἢ δυοῖν νοούντων.* Etiam *X* 389 *αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου* non differt ab *ἔγωγε καὶ κεῖθι.*

236. *φαινομένων.* Suspicor *φαινόμενον*, Mss. aliquot autoritate, h.s. *Eum tibi socium eliges quem voles, eum quidem, qui optimus tibi videtur.* Insolenter enim ii qui jamtum praesentes erant, *φαινόμενοι* dicantur, quasi tum demum apparuerint. Quodsi supra etiam *τῶν μέν*, *ex his* (qui promptos se ostenta-

μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ τὸν μὲν ἀρείω
καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδοῖ εἴκων,
ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν."
240 Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
245 ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;
τούτου γ' ἑσπομένοιο καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περίοιδε νοῆσαι."
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
„Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε μήτε τι νείκει·
250 εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.
ἀλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς,
ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρῴχηκεν δὲ πλέων νύξ,
τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται."
Ὣς εἰπόνθ' ὅπλοισιν ἔνι δεινοῖσιν ἐδύτην.
255 Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
φάσγανον ἄμφηκες — τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηὶ λέλειπτο —
καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν

vere), Mss praeberent, hoc quoque amplecterer pro *τὸν μέν*.

237. *αἰδοῖ εἴκων* cave tautologice repetitum credas post *αἰδόμενος*, cui cum vi *σῇσι φρεσί* additum est: *noli eum,* inquit, *quem ex animo magni aestimas ut meliorem, deteriori postponere, reverentiae erga genus fortunamque obsecutus.* Talis officii opus opponitur verae animi sententiae. Timet Agamemno, ut est fratris amantissimus, Menelao, ne hunc potissimum Diomedes officii et honoris causa eligat, eundem, quem nuper a certamine cum Hectore anxie prohibuerat ipse *H* 109.

238. *σὺ δὲ χείρονα* pro *χείρονα δέ*; nam *σύ* post *μηδὲ σύ* abundat, ut Soph. Aj. 137 *σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω· σὲ δ' ὅταν πληγὴ .. ἐπιβῇ*, pro *ὅταν δέ*.

249. *μήτε τι νείκει.* Suae sibi virtutis famaeque conscius Ulyxes tam laudes suas deprecatur ut inutiles, quam objurgationem, si quando auditurus esset, repulsaret ut immeritam.

253. *δύο* nominativus est, medius inter genitivos ut Herodot. 5, 101 *τῶν τις στρατιωτέων* h. s. *Major noctis pars praeteriit, duae de* tribus *partibus, superante tertia.* Nam *τριῶν*, quod addidi, latet in *τριτάτη* ordinali. Quapropter appositionem commate diremi a *νύξ*.

ταυρείην, ἄφαλόν τε καὶ ἄλλοφον, ἥ τε καταῖτυξ
κέκληται, ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
260 Μηριόνης δ' Ὀδυσῆι δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
καὶ ξίφος, ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν
ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα
265 εὖ καὶ ἐπισταμένως· μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει.
τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
ἐξέλετ' Αὐτόλυκος πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας,
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι·
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήιον εἶναι,
270 αὐτὰρ ὁ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι.
δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἔνι δεινοῖσιν ἐδύτην,
βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
275 Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
„κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥ τέ μοι αἰεὶ

258. *καταῖτυξ*, quod galeae genus simplicius quam *κόρυς* est et cum *cudone* Silii 8,494 aequiparatur, compositum est ex *κατά καταί* et ex *τέγειν*, *στέγειν*, *tegere τέγος toga*, quoniam *καταστέγασμα* est, galea vel *tegumentum* Tac. Ann. 2, 21. Decurtatum est ut *ἄμπυξ* ex *ἀμπέχειν*. Gloss. 996.

263. *ἐντέτατο ἱμᾶσιν* ab *ἐντέταντο ἱμάντες*, quod exspectes, non aliter differt quam *bespannen* ab *spannen*.

264. *ἔχον* pro *ἐξεῖχον*, *eminebant*, ut *ὄχα* pro *ἔξοχα*.

265. *πῖλος* lana condensata mediaeque galeae aptata intus ad minuendam vim ictuum ex alto descendentium, imprimis gladiorum. Ita Bothius.

266. *Ἀμύντορος*. Cognominis hic erat tam suo quam patronymico nomine patri Phoenicis *I* 448, qui in Boeotia habitabat, non ut ille in *Ἑλλάδι* vel Thessalia. Nam *Ἐλεών* inter Boeotiae urbes recensetur *B* 500.

267. *ἀντιτορήσας*. Suspicor *ἀντετορήσας*, a *τετορεῖν*. Nam etiam in *ἀντετόρησεν* *E* 337 *ἀνά* continetur, non *ἀντί*. Quanquam Planudes quoque Ovidianum *penetravit* Met. 12, 336 vertit *ἀνατόρησε*. In H. Merc. 178. 238 *ἀντιτορήσων*, *ἀντιτοροῦντα* legitur, mendosa Homeri imitatione. Gloss. 672. — Mox *Σκάνδειαν* pro *εἰς Σκάνδειαν*, quae erat urbs Cytherae.

269. *Μόλῳ*, patri Merionis *N* 249.

ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
280 κινύμενος. νῦν αὖτε μάλιστά με φῖλαι, Ἀθήνη,
δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐυκλεῖας ἀφικέσθαι,
ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κε Τρώεσσι μελήσει."
Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.
285 σπεῖό μοι ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέι δίῳ
ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει.
τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισιν
κεῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα
290 σὺν σοί, δῖα θεά, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
ὥς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίσταο καί με φύλασσε.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
ἀδμήτην, ἣν οὔ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας."
295 Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι, τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
οἱ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
βάν ῥ' ἴμεν ὥς τε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν,
ἂμ φόνον, ἂν νέκυας, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασ' Ἕκτωρ
300 εὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
τοὺς ὅ γε συγκαλέσας πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν.
„τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειεν
δώρῳ ἔπι μεγάλῳ; μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
305 δώσω γὰρ δίφρον τε δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,

282. *ὅ κε.* Suspicor ὅ *καί*, non ob futurum sed propter sensum. Nam facinora quae parabuntur, *utrisque* cordi futura erunt, Achivis ob lucrum, sed Trojanis *quoque*, nempe ob luctus. Posterius cum ironia additum est.

286. *πρό* ad *ᾔει* referendum, *Ἀχαιῶν* ex *ἄγγελος* aptum est; vid. ad A 568.

292. *ἦνιν annicụlam* ab *ἦς*, i. e. *εἷς* apud Dorienses, ductum videtur. Gloss. 2079.

304. *ἄρκιος*, *certus*, non: *sufficiens;* nec enim generaliter magnum aliquod praemium, quod satisfacturum Dolonis spei sit, pollicetur Hector, sed certam quandam mercedem paciscitur, intempestiva quidem confidentia, ut mox v. 331. Vid. ad B 393.

οἵ κεν ἄριστοι ἔωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
ὅς τίς κε τλαίη, οἷ τ᾽ αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
310 ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσι δαμέντες
φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ᾽ ἐθέλουσιν
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῷ."
Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱός,
315 κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος πολύχαλκος,
ὅς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδώκης·
αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν.
ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ, ἔμ᾽ ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
320 νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον,
ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ
δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα.
σοὶ δ᾽ ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ᾽ ἀπὸ δόξης·
325 τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερές, ὄφρ᾽ ἂν ἵκωμαι
νῆ᾽ Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν ἠὲ μάχεσθαι."
Ὣς φάθ᾽, ὁ δ᾽ ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε καί οἱ ὄμοσσεν·
„ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτός, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·
330 μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων, ἀλλὰ σέ φημι διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι."
Ὣς φάτο, καί ῥ᾽ ἐπίορκον ἐπώμοσε· τὸν δ᾽ ὀρόθυνεν·

324. *ἀπὸ δόξης*, *spe et exspectatione deterior* ut λ 344.

330. *ἐποχήσεται* conjunctivus est; non futurum, quasi *οὐ* praecedat ac non *μὴ* prohibitivum. Non tamen *μὴ* ex *ἴστω* pendet, sed, ut assolet, *ἀσυνδέτως* obtestationi asseritur. Quare colo distinxi. — Mox *ἀγλαϊεῖσθαι* scil. *αὐτοῖς*, *τοῖς ἵπποις*.

332. *ἐπώμοσε*. Melius alii *ἀπώμοσε*, *rite juravit*, ut κ 345. 381. μ 303. ο 437. σ 59. Contra *ἐπόμνυσιν* is demum, qui simplici asseverationi vel pollicitationi adserit insuper jurisjurandi sanctitatem, uti fit Α 233. ο 435. Atqui Hector statim a jure jurando exorsus erat, non addiderat, nedum perjurium. At enim illud ipsum jusju-

αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα,
ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
335 κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην, ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα,
βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ· οὐ δ' ἄρ' ἔμελλεν
ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
340 διογενὴς Ὀδυσεύς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
„οὗτός τις, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,
οὐκ οἶδ' ἢ νήεσσιν ἐπὶ σκοπὸς ἡμετέρῃσιν,
ἦ τινὰ συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων.
ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
345 τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
καρπαλίμως. εἰ δ' ἄμμε παραφθαίῃσι πόδεσσιν,
αἰεί μιν ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατόφι προτιειλεῖν
ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ."
Ὣς ἄρα φωνήσαντε παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσιν
350 κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται
ἡμιόνων — αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον —
τὼ μὲν ἐπεδραμέτην, ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας·
355 ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους
ἐκ Τρώων, ἰέναι πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.

randum: *μὴ ἐποχήσηται!* etsi optima fide datum, tamen perjurii loco erat, utpote temerius datum ac non ratum.

342. *ἐπὶ σκοπὸς* scripsi ut v. 38.

345. *αὐτὸν*, *corpus ipsius*, opponitur adspectui apparentis et vestigiis praetergressi; nisi forte *αὐτοὶ* legendum.

349. *φωνήσαντε* dualis, etsi uno Ulyxe locuto; nempe Diomedi *ἄπτερος ἔπλετο μῦθος*, id est, tacito obsequio responderat, ut jussi aliquid passim in Odyssea faciunt.

351. *ὅσον τε* „Dolon, dum Ulyxes et Diomedes subsistunt, tantum viae confecit, quanti agri sunt fines mulis ad arandum propositi et constituti. Boves autem subjectae sunt, quo manifestius pateret longius fuisse intervallum Dolonem inter et Achivos interjectum." Spitzner. Exc. 20. Ergo *ἐπὶ* ad *ὅσον* referendum ut Γ12. *ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησι;* vid. C. A. J. Hoffmann. de Tmesi 2 p. 15. Et *οὖρα* idem fere est quod *ὅρια*, *οὖροι*, *ὅροι*. Vid. Ψ431. Θ124.

356. *ἔλπετο* i. e. *Sperabat* hos esse *sodales ex castris Trojanis, qui ipsum*

ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἄπεσαν δουρηνεκὲς ἤ καὶ ἔλασσον,
γνῶ ῥ᾽ ἄνδρας δηίους, λαιψηρὰ δὲ γούνατ᾽ ἐνώμα
φευγέμεναι· τοὶ δ᾽ αἶψα διώκειν ὁρμήθησαν.
360 ὡς δ᾽ ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε, εἰδότε θήρης,
ἢ κεμάδ᾽ ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεί
χῶρον ἀν᾽ ὑλήενθ᾽, ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς,
ὣς τὸν Τυδείδης ἠδ᾽ ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς
λαοῦ ἀποτμήξαντε διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
365 ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τάχ᾽ ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσιν
φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ᾽ Ἀθήνη
Τυδείδῃ, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
δουρὶ δ᾽ ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
370 „ἠὲ μέν᾽ ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι, οὐδέ σέ φημι
δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.“
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν, ἑκὼν δ᾽ ἡμάρτανε φωτός.
δεξιτερὸν δ᾽ ὑπὲρ ὦμον ἐΰξου δουρὸς ἀκωκή
ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔστη τάρβησέν τε
375 βαμβαίνων — ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίγνετ᾽ ὀδόντων —
χλωρὸς ὑπαὶ δείους. τὼ δ᾽ ἀσθμαίνοντε κιχήτην,
χειρῶν δ᾽ ἁψάσθην. ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα·
„ζωγρεῖτ᾽, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος,
380 τῶν κ᾽ ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι᾽ ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ᾽ ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.“

aversuri essent ab opere inchoato, *hortatu Hectoris, ut rediret.* Simul poenitebat hominem ventosum audaciae suae et promissi, simul sponte et re infecta reverti pudebat. Quare post *Τρώων* distinxi. Sed plerique *ἰέναι* ex *ἔλπετο* suspendunt et *πάλιν ὀτρύναντος* copulant sensu *revocantis.*

357. *δουρηνεκές* h. e. *ἐφ᾽ ὅσον δόρυ ἀνήκει.* Gloss. 2093.

364. *διώκετον* pro legitimo *διωκέτην*, ut *N* 346 *φρονέοντε ἐτευχέτον* et *Σ* 583 *ἀναρρήξαντε λαφύσσετον.*

375. *βαμβαίνων*, *balbutiens haesitante lingua,* ut Bion 49 *βαμβαίνει μοι γλῶσσα;* reduplicatione verbi *βάζειν* ortum est. Gloss. 2015.

377. *χειρῶν.* Suspicor *χειροῖν*, ablativum instrumentalem, ut *O* 76 *ὁ μὲν ἥπτετο χείρεσι γούνων.* Nam amicorum manus solent prehendi; sed hostium captivorum capiendorumve lacerti vel humeri tutius tenentur.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„θάρσει, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
385 πῇ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
[ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων;]
ἦ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
νῆας ἔπι γλαφυράς, ἦ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκεν;"
390 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα·
„πολλῇσίν μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
δωσέμεναι κατένευσε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ,
ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν
395 ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες
φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσιν
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῷ."
400 Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοί
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἠδ' ὀχέεσθαι,
ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆι, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
405 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν;
ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήια, ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί,
[ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
410 αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς;"]
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσίν,
415 βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου,
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως,

οὔ τις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν οὐδὲ φυλάσσει.
ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη·
οἵ δ' ἐγρηγόρθασι φυλασσέμεναί τε κέλονται
420 ἀλλήλοις. αὐτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
εὕδουσι· Τρωσὶν γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν·
οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται οὐδὲ γυναῖκες."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
425 εὕδουσ' ἦ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
„τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι
καὶ Λέλεγες καὶ Καύκωνες δῖοί τε Πελασγοί,
430 πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι Μυσοί τ' ἀγέρωχοι
καὶ Φρύγες ἱππόμαχοι καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί.
ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήικες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων,
435 ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεύς, πάις Ἠιονῆος.
τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον ἠδὲ μεγίστους·
λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι,

417. *κεκριμένη*, qualis apud Achivos usitata erat; vid. ad *I* 66.

418. *ὅσσαι μὲν* per brachylogiam pro: *ὅσσαι μὲν πυρὸς ἐσχάραι* (vel *πυραί*) *εἰσί, τόσσαι Τρώων εἰσίν, οὐκ ἐπικούρων*, h. s. „ignes omnes Trojanorum sunt, ut quos necessitas pignorum tuendorum cogat ad vigilandum; et ii quidem vigilant seque invicem ad custodiendum exhortantur; socii autem dormiunt, utpote securi ipsi suis de pignoribus." Ergo *ἐσχάραι*, semel positum, bis cogitandum, simul pars subjecti, simul praedicatum habetur. Vid. ad *Λ* 801 *ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο*. Quare colo interpunxi post *ἀνάγκη*. Alii aliter. Mox *κέλονται* cum dativo, *cohortantur*, ut *M* 274, paulo diversum a *κέλεσθαί τινα*, quod est *jubere*.

430. *ἱππόμαχοι* Bekkerus cum Aristarcho, *ex equis pugnantes*, ut *ἱπποτοξόται*. Id proeliandi genus Graecis quidem Homericis inusitatum, barbaris non item erat, ut videtur. Etiam qui *M* 189 nominatur *Ἱππόμαχος*, Trojanus fuit. Vox ipsa bis reperitur: Inscr. Corcyr. apud Boeckhium 2, 1914 *Ἰλλυρίοισιν ὑφ' ἱππομάχοισιν*, et Lucian. Macr. 17. Codices *ἱππόδαμοι* exhibent. — Mox *ἱπποκορυσταί* aut *κορυσταί* sunt *ἀφ' ἵππων* vel *ἁρμάτων* pugnantes, aut *ἵππους κορύσσοντες*, si qui equos quoque tegumentis adversus vulnera instruere solebant.

437. *λευκότεροι* scil. *εἰσί οἱ*, ut v. 547.

ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται.
τεύχεα δὲ χρύσεια πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
440 ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔ τι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
ἠέ με δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέι δεσμῷ,
ὄφρα κεν ἔλθητον καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
445 ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν ἦε καὶ οὐκί."
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς.
εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν ἠὲ μεθῶμεν,
450 ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ἠὲ διοπτεύσων ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων·
εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
οὐκέτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν."
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
455 ἁψάμενος λίσσεσθαι, ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσεν
φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο
καὶ λυκέην καὶ τόξα παλίντονα καὶ δόρυ μακρόν·
460 καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρί, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„χαῖρε, θεά, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ', ἀλλὰ καὶ αὖτις
πέμψον, ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς."
465 Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψοσ' ἀείρας
θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκεν,

462. γὰρ non ad χαῖρε referendum, sed ad seq. πέμψον; quare punctum sustuli ante ἀλλά; h. s. *Gaude* interim *hisce; sed etiam rursum nos comitare, ad Thracum*, inquam, *cubilia; te enim* in ipso raptus opere exsequendo *primam invocabimus*.— Mox ἐπιβωσόμεθα, h.e. ἐπιβοησόμεθα, *invocabimus*, ut α 378. β 143. Bekkerus cum Aristarcho ἐπιδωσόμεθα, quod sit ἐπιδόσει τιμήσομεν vel δωρήσομεν, *donabimus*; usu medii prorsus insolito.

466. δέελον, *vinculum*, teste Hesychio δέελος· δεσμός, ἅμμα. Ergo vinculo

συμμάρψας δόνακας μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
τὼ δὲ βάτην προτέρω διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα,
470 αἶψα δ' ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες.
οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδηκότες, ἔντεα δέ σφιν
καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον,
τριστοιχί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι
475 ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·
„οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνήρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
οὓς νῶιν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
ἀλλ' ἄγε δή, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
480 ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λύ' ἵππους·
ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι."
Ὣς φάτο — τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη —
κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
485 ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθών,
αἴγεσιν ἢ ὀίεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ,
ὣς μὲν Θρήικας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱός,
ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὅν τινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστάς,
490 τὸν δ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκεν,
τὰ φρονέων κατὰ θυμόν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ

aliquo Ulyxes exuvias ad myricam alligavit, pro signoque, quo redeuntes locum depositi procul recognoscerent, convulsas arundines ramosque myricae decerptos superimposuit. Vulgo *δέελον* pro *δῆλον* vel *εὐδείελον* *β* 167 accipiunt et cum *σῆμα* conjungunt, quasi *τε* post *σῆμα* redundet. Quodsi Schol. addit: *συμμάρψας τροπαίου σχῆμα μιμεῖται*, non is legisse videtur proximum versum, quo poeta ipse aliam et veram causam ac rationem exposuit.

480. *μέλεον* neutrum est, *nequidquam*, *μελέην στάσιν*, sive mavis adverbium, neutiquam vero masculinum, *otiosum;* nusquam enim Homerus *μέλεος* de hominibus dixit.

483. *ἀσημάντοισιν*, *incustoditis*, *σημάντορος οὐ παρεόντος* *O* 325.

491. *ἀήθεσσον*, quoniam *νεήλυδες* Thraces erant; v. 434. 558.

νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱός,
495 τὸν τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα,
ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
τὴν νύκτ', Οἰνείδαο πάις, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους,
σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου
500 τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι.
ῥοίζησεν δ' ἄρα πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων ὅ τι κύντατον ἕρδοι,
ἢ ὅ γε δίφρον ἑλών, ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
505 ῥυμοῦ ἐξερύοι ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας,
ἦ ἔτι τῶν πλεόνων Θρῃκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
„νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱέ,
510 νῆας ἔπι γλαφυράς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς·
μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσιν θεὸς ἄλλος."
Ὣς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης,
καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσετο. κόπτε δ' Ὀδυσσεὺς

499. ἤειρεν *conjugavit*, aoristus est verbi εἴρειν ut ἤραρεν, literis tantum aequalis aoristo ἤειραν Ω 590, qui est ab ἀείρειν *tollere*. Aut ἐείρειν extitit ut ἐείδεσθαι, ἐέργειν, aut ἀείρειν, accessione α ἀθροιστικοῦ, ut in συναείρεται Ο 680, etsi nusquam cum verbo ullo compositum reperitur, et in συνήορος, παράορος; nequaquam autem ea emendatione opus est, quam Axtius proposuit: σὺν δὲ δὴ εἶρεν. Gloss.523.

503. κύντατον. Festive et cum ironia quadam *impudentissimum* facinus dicitur, quod reapse *audacissimum* erat, quasi inverecundiae sit, coram domino sopito et medios per hostes auferre currum. Nam qui reverenda non verentur et qui timenda non timent, animis inter se diversissimi, factis similes sunt. Mox primum ἢ est *utrum*, alterum *vel*, tertium ἦ *an*. Perpendebat Diomedes, num festinaret currum vel extrahere temone vel exportare humeris, an diutius moraretur, plures necaturus.

506. τῶν πλεόνων i.e. πλεόνων ἢ τῶν τρισκαίδεκα, quos ante necaverat; vid. ad Ι 133 τῆς εὐνῆς.

511. μή που ex omisso δέδοικα pendet, non, ut μὴ καί, ex μνῆσαι. Quare puncto a praecc. separavi.

513. ἵππων de *curru* intelligendum, non de *ipsis equis*, quasi equitaverint, ut plerique explicant. Condonanda poetae est reticentia triplex; reticuit enim

τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
515 Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν·
τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὅμιλον,
ὦρσεν δὲ Θρῃκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὁ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
520 ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον ὅθ' ἕστασαν ὠκέες ἵπποι,
ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμός
θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
525 ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,
ἔνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε διίφιλος ὠκέας ἵππους,
Τυδεΐδης δὲ χαμᾶζε θορὼν ἔναρα βροτόεντα
ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆι τίθει, ἐπεβήσετο δ' ἵππων.
530 μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄιε, φώνησέν τε·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω, κέλεται δέ με θυμός·
535 ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει.
αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
ὦδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους·
ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα μετὰ φρεσὶ μή τι πάθωσιν

primo, currum a Diomede foras ablatum esse, deinde, Diomedem equos, ab Ulyxe illos eductos, currui, sua opera extracto, junxisse; postremo, Ulyxem quoque una cum Diomede currum ascendisse. Atqui haec omnia sponte intelliguntur. Nam curru illo non abstinuerat Diomedes, ne post Minervae quidem monitum; quae v. 509 a deliberatione sola ac mora, non ab ipso opere deterruisset.

521. φονῇσιν, *ob vulnera letalia.* Ea enim per φοναί significantur et h. l. et O 633 βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν, *propter bovem letaliter vulneratum.* Gloss. 2209.

531. τῇ γὰρ scil. πέτεσθαι.

534. ψεύσομαι. Interrogatione sublata ἤ *aut* revocavi pro ἦ *an,* h. s. *Sive mendacium sive verum locuturus sum, utique reticere nequeo quod sentio,* vel cum periculo mendacii. Vid. δ 140.

537. ὧδε, *huc* ut Σ 392. α 182, cum ἐλασαίατο jungendum, non cum ἄφαρ. Sed ἄφαρ idem est quod αἰψηρῶς. Gloss. 968.

Ἀργείων ὤριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ."
540 *Οὔ πω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί.*
καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα, τοὶ δὲ χαρέντες
δεξιῇ ἠσπάζοντο ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.
πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
545 *ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον· καταδύντες ὅμιλον*
Τρώων; ἦ τίς σφωε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας;
αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.
αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τί φημι
μιμνάζειν παρὰ νηυσί, γέρων περ ἐὼν πολεμιστής·
550 *ἀλλ' οὔ πω τοίους ἵππους ἴδον οὐδ' ἐνόησα.*
ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀίω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα·
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶι φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς
κούρη τ' αἰγιόχοιο Διός, γλαυκῶπις Ἀθήνη."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
555 *„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,*
ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας ἠέ περ οἵδε
ἵππους δωρήσαιτ', ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
ἵπποι δ' οἵδε, γεραιέ, νεήλυδες, οὓς ἐρεείνεις,
Θρηίκιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
560 *ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.*
τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί."
Ὣς εἰπὼν τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους
565 *καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.*
οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
ἵππους μὲν κατέδησαν ἐυτμήτοισιν ἱμᾶσιν

547. *ἐοικότες* scil. *εἰσίν* ut v. 437, pro eo quod in promtu erat, vel *ἐοίκασ' ἠελίοιο*, vel *ἐοικότε*, vel quod Vrat. exhibet *ἐοικότας*.

557. *φέρτεροι* scil. *θεοί*, qui pluralis ex *θεός* repetendus. Sed voce intendendum est adverbium *πολύ*, ut *X* 289, ne langueat sententia: ne comparari quidem posse ait Rhesi opes, regis quamvis opulenti, cum deorum opibus equisque. Ita deprecatur Ulyxes immodicam suorum equorum admirationem, ut impiam. Alii *equos* potius intelligi volunt; tolerabiliter, nisi desideraretur *σφίσιν*.

φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
ἕστασαν ὠκύποδες μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες,
570 νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
θῆχ' Ὀδυσεύς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ.
αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
ἐσβάντες, κνήμας τε ἰδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούς.
αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλόν
575 νίψεν ἀπὸ χρωτὸς καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐυξέστας λούσαντο.
τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ
δείπνῳ ἐφιζανέτην, ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
πλείου ἀφυσσόμενοι λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

XI.

Ἀγαμέμνονος ἀριστεία.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
5 στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐίσας
εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
10 ἔνθα στᾶσ' ἤυσε θεὰ μέγα τε δεινόν τε
ὄρθι', Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ

571. ὄφρα, *donec*, non: *ut*. Reposuit interim Ulyxes spolia Minervae sacranda in puppi navis, donec possent rite sacrari, sacrificio Minervae instaurando.

XI. 4. τέρας, arcum coelestem, purpureum, sanguineum; P 547. ἠύτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο ἢ καὶ χειμῶνος.

11. ὄρθια post μέγα τε δεινόν τε aliud quid quam *claritatem* significare probabile est; *voces ad excitandos animos idoneas*, ὀροθύνοντα, opinor. Aptissimum hoc, sive ab ὀρνύναι descendit

καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
[τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.]
15 Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκόν.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν,
20 τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε ξεινήιον εἶναι.
πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆι.
τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
25 δώδεκα δὲ χρυσοῖο καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρήν
τρεῖς ἑκάτερθ', ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
ἐν νέφεϊ στήριξε τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι
30 χρύσειοι πάμφαινον, ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην πολυδαίδαλον ἀσπίδα θοῦριν,
καλήν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
35 λευκοί, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῦ

ὄρθιος ὀρθός, sive ab *ἐρέθειν*. Et *ὄρθιος νόμος* apud musicos est *τρόπος ἐκεῖνος ᾠδῆς εἰς πόλεμον ἐρεθιστικός*, teste Eustathio. Itaque idem tunc voce effecit Minerva, quod *B* 450 aegidis ope effecerat. Post Homerum *ὄρθιος* pro *ὀρθός* dici coeptum est.

21. *οὕνεκα* ex *δῶκε* suspendi, ut *quia* significet, neve, ex *πεύθετο* aptum, accusativum cum infinitivo aequet. Non alio enim quam causativo sensu legitur in Iliade quidem.

27. *ἴρισσιν* ob figuram arcuatam comparantur serpentes, non propter varietatem vel colorem.

35. *μέλανος κυάνοιο* loco subjecti est: *εἷς μέλας ἐκ κυάνοιο*. Aut *ἔεις* corrigendum pro *ἔην*, ut Hesiod. Th. 145.

85 τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὁπλίσσατο δεῖπνον
οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
τάμνων δένδρεα μακρά, ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμόν,
σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ,
90 τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας. ἐν δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ', ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα ποιμένα λαῶν,
αὐτόν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀιλῆα πλήξιππον.
ἤτοι ὅ γ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
95 τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέι δουρὶ
νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου — ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο — δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
100 στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίζων,
υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας — ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός — ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς
105 Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισιν,
ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
δὴ τότε γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί,
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.

86. ὁπλίσσατο, meridiano fere tempore diei.

98. πεπάλακτο scil. αἵματι, ut *E* 100. Alii de *sparso* cerebro explicant; atqui ἔνδον hoc ipso consilio additum est, ne sic intelligatur. Plerumque enim letali capitis vulnere diffindi testa solet, at in Oileo transfixa tantum est.

100. παμφαίνοντας, *candore pectorum nondum pilosorum splendentes*, ad primam aetatem occisorum significandam. Mox περίδυσε pro decomposito περιέκδυσε, ut Athen. 13 p. 607 οἶδα δὲ καὶ Πολύστρατον ὅτι τῶν αὐλητρίδων τὰ ἱμάτια περιέδυνε. Id tamen pernegans Povelsenius deleto commate explicat: *Et hoc quidem ibi reliquit Agamemno, postquam tunicas* occisis detractas suo thoraci *superinduit*, donec ad suos perveniret. Id quidem incredibile videtur ac prope ridiculum factu.

106. ἀποίνων pro ἀντ' ἀποίνων, ut *Z* 235 et Aristoph. Nubb. 853 καίτοι γε ταλάντου ταῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος. Sed Eur. Hel. 1382 πέπλους ἀμείψασ' ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς.

110 σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖιν ἐσύλα τεύχεα καλά,
γιγνώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
ῥηιδίως συνέαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,
115 ἐλθὼν εἰς εὐνήν, ἁπαλόν τέ σφ' ἦτορ ἀπηύρα·
ἡ δ' εἴ πέρ τε τύχῃσι μάλα σχεδόν, οὐ δύναταί σφιν
χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
καρπαλίμως δ' ἤιξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
σπεύδουσ', ἱδρώουσα, κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς·
120 ὣς ἄρα τοῖς οὔ τις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα
χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
125 οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ,
τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
ἐκ γάρ σφεας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα,
τὼ δὲ κυκηθήτην. ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο λέων ὣς
130 Ἀτρείδης. τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
„ζώγρει, Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος,
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
135 εἰ νῶι ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
Ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν·

127. ὁμοῦ, *communiter*, non partitis inter se aurigae propugnatorisque muneribus, quia hi non ita diversi dignitate erant ut v. 102 Isus νόθος et Antiphon γνήσιος. Sed ἔχον non est κατεῖχον, *tunc retinebant* (nec enim hoc sine habenis fieri poterat, ne amborum quidem opera) sed *regere solebant*, ἤλαυνον, ut v. 128. *M* 124; nec quod sequitur γάρ ad εἶχον, sed ad seq. κυκήθησαν referendum est, ut *K* 462. Conturbati equi sunt, quod rectorum manibus habenae elapsae erant.

130. γουναζέσθην precibus solis; nam genibus inniti in curru non magis poterant quam Oeneus *I* 583.

„εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστόν,
ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,
140 ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι,
αὖθι κατακτεῖναι μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς,
νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην."
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
145 Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε· τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξεν,
χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ πλήξας ἀπό τ' αὐχένα κόψας,
ὅλμον δ' ὣς ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί.
150 πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
ἱππῆες δ' ἱππῆας — ὑπὸ σφίσι δ' ὦρτο κονίη
ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων —
χαλκῷ δηιόωντες. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ', Ἀργείοισι κελεύων.
155 ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀίδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ·
πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πῖπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων. πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
160 κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας. οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
κείατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν.

147. ἔσσευε, *provolvit*, scil. truncum corporis obtruncati, pedis haud dubie impulsu, ut Aeneas Virg. A. 10, 555. Trunci enim longitudo et rotunditas mortario comparari poterat. Aliud Ajax fecit, dum *N* 204 Imbrii caput ἧκε σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος δι' ὁμίλου.

155. ἀξύλῳ videtur *stirpibus inopem* significare silvam, et quae *fruticetum* verius sit quam *silva*, non ut plerique censent, *densam*. Ac frutices quidem, celerior incendii praeda quam arbores, cum vulgo Trojanorum comparantur, quorum capita Agamemno pedes facili negotio metebat catervatim. Et terminatur comparatio haec voce **φευγόντων;** quare punctum apposui. Sequentia de principibus et aurigantibus narrantur, qui alii ab aliis occisi erant. Mox εἰλυφόων i.q. εἰλυσπῶν Plat. Tim. 92 a. Gloss. 457.

160. **κροτάλιζον** praegnanter pro **κροταλίζοντες ἐρύοντο**, ut *O* 453 **κροτέοντες**.

Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς ἔκ τε κονίης
ἔκ τ' ἀνδροκτασίης ἔκ θ' αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ·
165 Ἀτρείδης δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
μέσσον κὰπ πεδίον, παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο
ἱέμενοι πόλιος· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
170 ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
οἱ δ' ἔτι κὰμ μέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὥς,
ἅς τε λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ
πάσας, τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος,
175 τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν
πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει.
ὣς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον, οἱ δ' ἐφέβοντο.
[πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
180 Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί· περιπρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.]
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δ' ἀστεροπὴν μετὰ χερσίν.
185 Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
„βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἐνίσπες.
ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
190 μάρνασθαι δηίοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ

173. ἀμολγῷ aut *in tenebris nocturnis*, aut *nocturno mulgendi tempore*. Gloss. 377. — Mox *αἰπὺς ὄλεθρος* pars praedicati *ἀναφαίνεται*, subjectum *λέων* est: et omnes boves exitii metu fugat et uni boum ipsius exitii causa fit. Hesiod. Th. 326 *Φῖκ' ὀλοὴν τέκεν Ἀργείοισιν ὄλεθρον*. Quare commata colis substitui; item mox ante *οἱ δ' ἐφέβοντο*, quae et ipsa pars est similitudinis, ut supra *ἐφόβησε*.

186. *τὸν* pro *τόνδε*, sequente substantivo inusitatum, paene suspectum; quamquam vid. ad *K* 253.

εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω
κτείνειν, εἰς ὅ κε νῆας ἐυσσέλμους ἀφίκηται
δύῃ τ᾽ ἠέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ."

195 Ὣς ἔφατ᾽, οὐδ᾽ ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
βῆ δὲ κατ᾽ Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
εὗρ᾽ υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
ἑσταότ᾽ ἔν θ᾽ ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
200 „Ἕκτορ υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
ὄφρ᾽ ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
θύνοντ᾽ ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ᾽ ὑπόεικε μάχης, τὸν δ᾽ ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
205 μάρνασθαι δηίοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
αὐτὰρ ἐπεί κ᾽ ἢ δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ
εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίξει
κτείνειν, εἰς ὅ κε νῆας ἐυσσέλμους ἀφίκηαι
δύῃ τ᾽ ἠέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ."
210 Ἡ μὲν ἄρ᾽ ὣς εἰποῦσ᾽ ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Ἕκτωρ δ᾽ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ᾽ ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ᾽ ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
215 Ἀργεῖοι δ᾽ ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας·
ἀρτύνθη δὲ μάχη, στὰν δ᾽ ἀντίοι. ἐν δ᾽ Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ᾽, ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχουσαι,
ὅς τις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίον ἦλθεν
220 ἢ αὐτῶν Τρώων ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης ἠύς τε μέγας τε,
ὃς τράφη ἐν Θρῄκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων.
Κισσῆς τόν γ᾽ ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον·

192. ἅλεται pro ἅληται, ab ἅλλεσθαι.

213. φύλοπιν *exercitum* potius quam *pugnam* significat. Gloss. 2224.

225 αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἥν·
γήμας δ' ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν
σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐίσας,
230 αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν εἰς Ἴλιον εἰληλούθει·
ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος,
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθεν,
235 νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
οὐ δ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμή.
καὶ τό γε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἕλκ' ἐπὶ οἷ μεμαὼς ὥς τε λίς, ἐκ δ' ἄρα χειρός
240 σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον
οἰκτρός, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
κουριδίης, ἧς οὔ τι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκεν·
πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη,
245 αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄις, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξεν,
βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,

227. μετὰ κλέος, *ad gloriosam Achivorum expeditionem*, ut N 364 πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει, *ad gloriam bellicam comparandam.* Non aliter δ 701 ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν. Vulgo vertunt: *audito Achivorum adventu*, vel *post nuntium acceptum*, vel *famam secutus est Achivorum.*

229. Περκώτῃ, urbe Hellesponti prope Lampsacum B 835. Λ 329, mox Themistocli ab rege Persarum dono data. Ibi classe sua relicta Iphidamas nave vel scapha clam Achivis in Troadem transvectus pedes Trojam petiverat.

235. αὐτός. Hastam, ut levius justo haerentem in percussa zona, *sua ipse* manu protrusit.

238. τό γε ad ἔγχος v. 233 referendum, non ad αἰχμήν.

243. χάριν, *gratias* vel *gratum animum*, non: *gratiam ac venustatem.* Tantum ille sponsae donaverat, ut ea post matrimonium plurimum marito deberet caritatis, idque ob mariti mortem praematuram exsolvere nequiret, maritus non videret, i. e. vivens experiretur. Mox χίλια scil. μῆλα; id generale nomen latet in αἰγῶν et οἰῶν; vid. Π 353.

πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
250 ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντος.
στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρί. λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον,
νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην. ἀγκῶνος ἔνερθεν.
ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
255 ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
ἕλκε ποδὸς μεμαώς. καὶ ἀΰτει πάντας ἀρίστους·
τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
260 οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ. λῦσε δὲ γυῖα·
τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆϊ
πότμον ἀναπλήσαντες ἔδυν δόμον Ἄιδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
265 ἔγχεΐ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς.
αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
ὀξεῖαι δ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
270 δριμύ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι,
ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλεν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
275 ἤυσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισιν

256. *ἀνεμοτρεφές* id quod *στιβαρὸν ἔγχος* *Π* 140, *validum, robustum;* ex arbore quippe factum, quae ut *P* 55 coll. *M* 133 varia omnium ventorum agitatione, robur traxit; nam *non est arbor solida atque fortis nisi in quam frequens ventus incursat; ipsa enim vexatione constringitur et radices certius figit; fragiles sunt quae in aprica valle crescunt;* teste Seneca Provid. 4 f. Gloss. 1035.

269. *ἔχῃ* pro *κατέχῃ*, et v. 271 *ἔχουσαι* pro *παρέχουσαι*.

272. *ὀξεῖαι* elisa ultima, contra Homeri usum. Spitzner. Exc. XIII.

φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν."
280 Ὣς ἔφαθ', ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἔπι γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
ἄφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,
τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντες.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
285 Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
οἴχετ' ἀνὴρ ὥριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκεν
Ζεὺς Κρονίδης. ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
290 ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ ἠὲ λέοντι,
ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
295 Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηι.
αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ ὑπεραέι ἶσος ἀέλλῃ,
ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
300 Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσαῖον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ὀπίτην
καὶ Δόλοπα Κλυτίδην καὶ Ὀφέλτιον ἠδ' Ἀγέλαον
Αἴσυμνόν τ' Ὦρόν τε καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
τοὺς ἄρ' ὅ γ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
305 πληθύν, ὡς ὁπότε νέφεα Ζέφυρος στυφελίξῃ
ἀργεστᾶο Νότοιο, βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·
πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη

305. *πληθὺν* scil. *ἐστυφέλιξε;* quare colon post *ἕλεν* posui. Post **principum** caedem Hector **vulgus** hostium propulsabat, necabat. Et **propulsans** confertur cum zephyro nubes impellente, **necans** cum eodem, cum maris fluctus provolvit et spumam excitat; nam corpora caesorum procumbunt alia super alia, ut fluctus provolvuntur, cervicesque cruorem alte eructant, ut fluctus spumam; denique caesi numero aequant fluctus; nam *πολλὸν κῦμα* de **multi-**

σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
310 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
„Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
315 ἔσσεται εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἤτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα.
ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεύς
Τρωσὶν δὴ βόλεται δοῦναι κράτος ἠέ περ ἡμῖν."
320 Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν·
τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
325 ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
ὣς ὄλεκον Τρῶας πάλιν ὀρμένω. αὐτὰρ Ἀχαιοί
ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
Ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
330 ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ οἱ οὔ τι
πειθέσθην· Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης
θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
335 Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθα σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων

tudine fluctuum, non de magnitudine dictum. Et *νέφεα Νότοιο* jungendum, *pluviae* nubes, *νότιαι*, a Noto imbres plerumque parturiente adductae.

314. *δὴ*, *manifesto*, ut *O* 488. Gl. 2497.

326. *πάλιν* seorsum scripsi cum J. Bekkero, ut v. 572 *ὄρμενα πρόσσω*, et *A* 59 *πάλιν πλαγχθέντες*. Aliud est adjectivum *παλίνορσος*.

329. *υἷε*, nominati illi *B* 839. *Ἄδρηστος* coll. *Z* 37, et *Ἄμφιος*, diversus ab illo Selagi filio, qui *E* 612 Ajacis telo perierat.

336. *ἐτάνυσσε* cum *κατά* jungendum,

ἐξ Ἴδης καθορῶν, τοὶ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
ἦτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐδὲ γὰρ ἵπποι
340 *ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ —*
τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν, αὐτὰρ ὁ πεζὸς
θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν —
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.
345 *τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,*
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
„νῶιν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ.
ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες."
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
350 *καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν,*
ἄκρην κὰκ κόρυθα. πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός,
οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
τρίπτυχος αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μῖκτο δ' ὁμίλῳ,
355 *στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ*
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.

ut Hymn. 7, 35 *καττάνυσαν*. Pariter *M* 436 *ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο* et Pind. Pyth. 4, 23 *πᾶσαν ἐν εὐφροσύναν τάνυεν;* et simpliciter *Π* 662 *ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων* coll. *Ξ* 389. „Pariter utrisque Jupiter proelium intendit expanditque, ut ubivis campi et aequali utrinque ardore et aequo marte pugnaretur." Aperta est haec locutio, nec librae funisve imagine illustranda, ut fere fit a plerisque, coll. *N* 359.

337. *ἀλλήλους* plus ponderis habet quam *ἐνάριζον* ut *ἀμφοτέρων* *O* 339; nam antea alternantes, prout utrique vincebant, aut occidi aut occidere consueverunt; tum demum mutua caedes erat. Quare colon sustuli ante *τοὶ δὲ*, ut ne, si *ἔνθα* huc quoque pertineret, trivialis caedis in proelio mentio esset.

340. *οὐδὲ*. Parenthesin statui, ut appareat, *γάρ* non ad praecc. sed ad seq. *πεζὸς θῦνε* pertinere. Mox *θυμῷ*, *per audaciam,* quae temeritati propior erat, quod fugam non procuraverat. In *ἀάσατο*, si compares *ἀασάμην* *I* 116, quantitas transposita est, ut in *μεμαότες*.

347. *πῆμα* de ipso Hectore intelligendum ut v. 413 de Ulyxe; et Soph. Oed. T. 379. *Κρέων δέ σοι πῆμ' οὐδέν*.

356. *ἀμφὶ* etsi adverbium est, *utrobique*, tamen patet *ἀμφὶ ὄσσε* non alio sensu dictum esse quam *ἀμφότερα*. Non aliter *M* 434 *ἀμφὶς ἀνέλκει ἰσάζουσα* h. e. *ἀμφότερα τάλαντα*, et v. 460 *ἀμφὶ πύλαι*. Vid. ad *Σ* 254.

σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ᾽ ὑφ᾽ Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
310 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ᾽ Ὀδυσσεύς·
„Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
ἀλλ᾽ ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ᾽ ἔμ᾽ ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
315 ἔσσεται εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.“
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἤτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα.
ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ βόλεται δοῦναι κράτος ἠέ περ ἡμῖν.“
320 Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ᾽ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
τοὺς μὲν ἔπειτ᾽ εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν·
τὼ δ᾽ ἀν᾽ ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
325 ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
ὣς ὄλεκον Τρῶας πάλιν ὀρμένω. αὐτὰρ Ἀχαιοί
ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
Ἔνθ᾽ ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
330 ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ οἱ οὔ τι
πειθέσθην· Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης
θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν κλυτὰ τεύχε᾽ ἀπηύρα·
335 Ἱππόδαμον δ᾽ Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθα σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων

tudine fluctuum, non de magnitudine dictum. Et *νέφεα Νότοιο* jungendum, *pluviae* nubes, *νότιαι*, a Noto imbres plerumque parturiente adductae.

314. *δή*, *manifesto*, ut *O* 488. Gl. 2497.

326. *πάλιν* seorsum scripsi cum J. Bekkero, ut v. 572 *ὄρμενα πρόσσω*, et *A* 59 *πάλιν πλαγχθέντες*. Aliud est adjectivum *παλίνορσος*.

329. *υἷε*, nominati illi *B* 839. *Ἄδρηστος* coll. *Z* 37, et *Ἄμφιος*, diversus ab illo Selagi filio, qui *E* 612 Ajacis telo perierat.

336. *ἐτάνυσσε* cum *κατά* jungendum,

ἐξ Ἴδης καθορῶν, τοὶ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐδὲ γὰρ ἵπποι
340 ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ —
τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν, αὐτὰρ ὁ πεζὸς
θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν —
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.
345 τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
„νῶιν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ.
ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες."
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
350 καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν,
ἄκρην κὰκ κόρυθα. πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός,
οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
τρίπτυχος αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μῖκτο δ' ὁμίλῳ,
355 στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.

ut Hymn. 7, 35 *καττάννσαν*. Pariter *M* 436 *ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο* et Pind. Pyth. 4, 23 *πᾶσαν ἐν εὐφροσύναν τάνυεν;* et simpliciter *Π* 662 *ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων* coll. *Ξ* 389. „Pariter utrisque Jupiter proelium intendit expanditque, ut ubivis campi et aequali utrinque ardore et aequo marte pugnaretur." Aperta est haec locutio, nec librae funisve imagine illustranda, ut fere fit a plerisque, coll. *N* 359.

337. *ἀλλήλους* plus ponderis habet quam *ἐνάριζον* ut *ἀμφοτέρων* *O* 339; nam antea alternantes, prout utrique vincebant, aut occidi aut occidere consueverunt; tum demum mutua caedes erat. Quare colon sustuli ante *τοὶ δὲ*, ut ne, si *ἔνθα* huc quoque pertineret, trivialis caedis in proelio mentio esset.

340. *οὐδὲ*. Parenthesin statui, ut appareat, *γάρ* non ad praecc. sed ad seq. *πεζὸς θῦνε* pertinere. Mox *θυμῷ*, *per audaciam,* quae temeritati propior erat, quod fugam non procuraverat. In *ἀάσατο*, si compares *ἀασάμην* *I* 116, quantitas transposita est, ut in *μεμαότες*.

347. *πῆμα* de ipso Hectore intelligendum ut v. 413 de Ulyxe; et Soph. Oed. T. 379. *Κρέων δέ σοι πῆμ' οὐδέν*.

356. *ἀμφὶ* etsi adverbium est, *utrobique*, tamen patet *ἀμφὶ ὄσσε* non alio sensu dictum esse quam *ἀμφότερα*. Non aliter *M* 434 *ἀμφὶς ἀνέλκει ἰσάζουσα* h. e. *ἀμφότερα τάλαντα*, et v. 460 *ἀμφὶ πύλαι*. Vid. ad *Σ* 254.

„εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστόν,
ὅς ποτ᾽ ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,
140 ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι,
αὖθι κατακτεῖναι μηδ᾽ ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς,
νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην."
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ᾽ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ᾽ ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
145 Ἱππόλοχος δ᾽ ἀπόρουσε· τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξεν,
χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ πλήξας ἀπό τ᾽ αὐχένα κόψας,
ὅλμον δ᾽ ὣς ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι᾽ ὁμίλου.
τοὺς μὲν ἔασ᾽· ὁ δ᾽, ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
τῇ ῥ᾽ ἐνόρουσ᾽, ἅμα δ᾽ ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί.
150 πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
ἱππῆες δ᾽ ἱππῆας — ὑπὸ σφίσι δ᾽ ὦρτο κονίη
ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων —
χαλκῷ δῃιόωντες. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ᾽, Ἀργείοισι κελεύων.
155 ὡς δ᾽ ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ·
πάντῃ τ᾽ εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
ὣς ἄρ᾽ ὑπ᾽ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πῖπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων. πολλοὶ δ᾽ ἐριαύχενες ἵπποι
160 κείν᾽ ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας. οἱ δ᾽ ἐπὶ γαίῃ
κείατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν.

147. *ἔσσευε*, *provolvit*, scil. truncum corporis obtruncati, pedis haud dubie impulsu, ut Aeneas Virg. A. 10, 555. Trunci enim longitudo et rotunditas mortario comparari poterat. Aliud Ajax fecit, dum *N* 204 Imbrii caput *ἧκε σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος δι᾽ ὁμίλου*.

155. *ἀξύλῳ* videtur *stirpibus inopem* significare silvam, et quae *fruticetum* verius sit quam *silva*, non ut plerique censent, *densam*. Ac frutices quidem, celerior incendii praeda quam arbores, cum vulgo Trojanorum comparantur, quorum capita Agamemno pedes facili negotio metebat catervatim. Et terminatur comparatio haec voce *φευγόντων*; quare punctum apposui. Sequentia de principibus et aurigantibus narrantur, qui alii ab aliis occisi erant. Mox *εἰλυφόων* i. q. *εἰλυσπῶν* Plat. Tim. 92 a. Gloss. 457.

160. *κροτάλιζον* praegnanter pro *κροταλίζοντες ἐρύοντο*, ut *O* 453 *κροτέοντες*.

οἵ τέ σε πεφρίκασι λέονθ᾽ ὥς μηκάδες αἶγες."
Τὸν δ᾽ οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
385 „τοξότα λωβητήρ, κέραι ἀγλαὲ παρθενοπῖπα,
εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
νῦν δέ μ᾽ ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὔχεαι αὔτως.
οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι ἢ πάις ἄφρων·
390 κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
ἦ τ᾽ ἄλλως ὑπ᾽ ἐμεῖο, καὶ εἴ κ᾽ ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησιν·
τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ᾽ ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαί,
παῖδες δ᾽ ὀρφανικοί· ὁ δέ θ᾽ αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
395 πύθεται, οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες ἠὲ γυναῖκες."
Ὣς φάτο. τοῦ δ᾽ Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθών
ἔστη πρόσθ᾽· ὁ δ᾽ ὄπισθε καθεζόμενος βέλος ὠκὺ
ἐκ ποδὸς ἕλκ᾽, ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ᾽ ἀλεγεινή.
ἐς δίφρον δ᾽ ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλεν
400 νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Οἰώθη δ᾽ Ὀδυσεὺς δουρικλυτός, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω; μέγα μὲν κακόν, αἴ κε φέβωμαι
405 πληθὺν ταρβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἴ κεν ἁλώω
μοῦνος· τοὺς δ᾽ ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;

additum erat *arte humana* fabricatum, ut *σίδηρος πολύκμητος*. — Mox de *δημογέροντος* vid. ad Γ149.

385. *τοξότα*. Bina haec convicia sunt, non quatuor, h. s. „Tu qui, cum nihil nisi sagittarius sis, melioribus maledicis, et, arcu dum militem simulas, nihil nisi molliculus puellarum venator es." Ergo *τοξότα* adjectivi loco est ut *ἀγλαέ*. — *κέραι ἀγλαέ* scil. *μόνῳ;* nam *κέρας* ornamento maxime est arcui; vis ejus in nervo sita est. Sin quatuor convicia statuere magis placet, prima compellatione Diomedes Paridem increpat, quod sagittarius tantum sit, statariae pugnae impar; altera, quod conviciis plus valeat quam virtute; tertia, quod arcus sui potius nitore quam peritia sagittandi excellat; postrema, quod puellarum potius quam hostis oculos anquirat. Gloss. 746.

397. *ὄπισθε*, tanquam pone praesidium quoddam et murum, ne quis sibi subsidenti superveniret.

οἶδα γὰρ ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο,
ὃς δέ κ' ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τὸν δὲ μάλα χρεὼ
410 *ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤ τ' ἔβλητ' ἤ τ' ἔβαλ' ἄλλον."*
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων,
ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
415 *σεύωνται· ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο*
θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν —
ἀμφὶ δέ τ' ἀίσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται — οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα διίφιλον ἐσσεύοντο
420 *Τρῶες. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηιοπίτην*
οὔτασεν ὦμον ὕπερθεν ἐπάλμενος ὀξέι δουρί,
αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἔννομον ἐξενάριξεν.
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀίξαντα,
δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
425 *νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.*

410. *ἤ τ' ἔβλητο, sive est vulneratus sive vulneravit.* Perstringit Diomedem, qui accepto vulnere cesserit ipsumque desolaverit. Vulgo, quanquam renuentibus aoristis, vertunt: *sive feriatur sive feriat alium.*

413. *πῆμα*, id est Ulyxem, quasi eum, quem propulsare tutissimum esset, audacius quam prudentius cinxissent. Vid. v. 347.

416. *γναμπτῇσι γένυσσιν* idem est quod *γαμφηλῇσιν.*

418. *ἄφαρ*, additum illud ut par exagitati et exagitantium audacia repraesentetur, quam minime separandum est ab *εἶσι* v. 415. „Canes venatoresque quo„ties aprum media ex fuga subsistentem „et dumeto relicto ultro minantem vi„dent (nam dum invadunt, dentes humi „acuentis strepitus desub auditur) toties „*statim* et ipsi subsistunt, impetum ejus „opperientes." Eaque praecipua pars est similitudinis; nam Trojani quoque Ulyxem, quamdiu fugiebat, acriter persequebantur et simulac se circumagebat, statim exspectabant vid. *P* 283. Gloss. 968.

424. *πρότμησιν* veteres partim *τὴν ὀσφύν*, alii *τὸν τράχηλον*, Aristarchus denique *τὸ ἦτρον, media pubem inter et umbilicum,* explicuere. Etymon si sequemur, idem esse videbitur quod *προτομή*, *faciei pars,* quae est *ὑπὸ τῷ μετώπῳ*, vel *πρόσωπον;* Poll. Onom. 2, 47. Concinit Quint. Sm. 6, 374, apud quem Nereus, *βαιὸν ὑπὲρ πρότμησιν* percussus, rigavit *ἀγλαὸν εἶδος ἅμ' εὐθαλέεσσι κόμῃσι*, non facturus, ni *πρότμησιν* propinquam putasset comae. Per *ὑπ' ἀσπίδος* autem Ulyxis clypeum intellige, quo is superne tectus hostem transfixit.

425. *ἀγοστῷ* i. q. *ἀγκάλῃ*, *ἀγκῶνι*

τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρί,
αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.
τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
430 „ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδησιν,
τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας καὶ τεύχε' ἀπούρας,
ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς."
Ὣς εἰπὼν οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην.
435 διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐδὲ ἔασεν
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
γνῶ δ' Ὀδυσεὺς ὅ οἱ οὔ τι βέλος κατὰ καίριον ἦλθεν,
440 ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ἆ δείλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ἤτοι μέν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
445 εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ."
Ἦ, καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν

ulna, tanquam amplexurus passis brachiis tenuit terram, non *palma sola tangens*, ut vulgo intelligitur, tanquam palpans, nec *ore*, ut v. 749, tanquam mordens. Gloss. 1005.

427. *εὐηγενέος* pro *εὐγενέος*, ut Theocr. 27, 42. Sed praefero et hic et Ψ 81 cum Aristophane *εὐηφενέος*, *opulenti*, *ἀφνειοῦ*. Nam vocalis η illa insertio et ratione et analogia caret. Vid. v. 694. Gloss. 271.

430. *πολύαινε*, *multum laudate*, ut Κ 544. μ 184, cum sequente convicio *δόλων ἆτε* non minus apte conjungitur, quam *κύδιστε* cum *φιλοκτεανώτατε* Α 122. Inest in talibus exprobratio, quod res et veritas repugnet famae hominis. Diversam interpretationem: *πολλοὺς αἴνους εἰδὼς καὶ λέγων*, commendat Buttmannus Lexil. 2 p. 114.

439. *βέλος κατὰ καίριον* Spitznerum secutus ex Zenodoto recepi pro Aristarcheo *τέλος καταικαίριον*. Sensit Ulyxes partem non letalem sauciatam. Nam *βέλος* de Soci *δόρατι* vel *ἔγχει* dici poterat, tum maxime *μάλ' ἐγγύθεν*, ad feriendum, non ad jaculandum, usurpatum. Et *κατὰ καίριον* idem est, quod *ἐν καιρίῳ* Δ 185. Aristarchus autem hoc voluit: *ἔγνω ὅτι οὐ κατὰ καίριον τέλος ἡ πληγὴ ἦλθεν*. Lehrs Aristarch. p. 66.

πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
250 ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντος.
στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρί, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον,
νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
255 ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος,
ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
ἕλκε ποδὸς μεμαώς, καὶ ἀύτει πάντας ἀρίστους·
τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
260 οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆι
πότμον ἀναπλήσαντες ἔδυν δόμον Ἄιδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
265 ἔγχεΐ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς.
αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
ὀξεῖαι δ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
270 δριμύ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι,
ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλεν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
275 ἤυσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισιν

256. ἀνεμοτρεφὲς id quod στιβαρὸν ἔγχος *Π* 140, *validum, robustum;* ex arbore quippe factum, quae ut *P* 55 coll. *M* 133 varia omnium ventorum agitatione, robur traxit; nam *non est arbor solida atque fortis nisi in quam frequens ventus incursat; ipsa enim vexatione constringitur et radices certius figit; fragiles sunt quae in aprica valle crescunt;* teste Seneca Provid. 4 f. Gloss. 1035.

269. ἔχῃ pro κατέχῃ, et v. 271 ἔχουσαι pro παρέχουσαι.

272. ὀξεῖαι elisa ultima, contra Homeri usum. Spitzner. Exc. XIII.

φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεύς
εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν."
280 Ὣς ἔφαθ', ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἔπι γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
ἄφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,
τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντες.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
285 Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
οἴχετ' ἀνὴρ ὥριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκεν
Ζεὺς Κρονίδης. ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
290 ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε."
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ ἠὲ λέοντι,
ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
295 Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηι.
αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ ὑπεραέι ἶσος ἀέλλῃ,
ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
300 Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσαῖον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ὀπίτην
καὶ Δόλοπα Κλυτίδην καὶ Ὀφέλτιον ἠδ' Ἀγέλαον
Αἴσυμνόν τ' Ὦρόν τε καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
τοὺς ἄρ' ὅ γ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
305 πληθύν, ὡς ὁπότε νέφεα Ζέφυρος στυφελίξῃ
ἀργεστᾶο Νότοιο, βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·
πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη

305. πληθὺν scil. ἐστυφέλιξε; quare colon post ἕλεν posui. Post principum caedem Hector vulgus hostium propulsabat, necabat. Et propulsans confertur cum zephyro nubes impellente, necans cum eodem, cum maris fluctus provolvit et spumam excitat; nam corpora caesorum procumbunt alia super alia, ut fluctus provolvuntur, cervicesque cruorem alte eructant, ut fluctus spumam; denique caesi numero aequant fluctus; nam πολλὸν κῦμα de multi-

ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνῃ τε, νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας·
οὐδ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί,
505 εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα ποιμένα λαῶν,
ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
μή πώς μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν.
510 αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαινέτω, ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
515 [ἰούς τ' ἐκτάμνειν ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν."]
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος.
μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
520 νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν
Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ, νῶι μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
525 Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμίξ, ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος. εὖ δέ μιν ἔγνων·
εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
ἱππῆες πεζοί τε, κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
530 ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους

cursabat campum, ut Hesiod. Th. 365 *γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης πάντῃ ὁμῶς ἐφέπουσι.*

503. *νέων*, *adolescentium*, ideoque nondum *κλυτῶν*, nec quos omnes nominatim recensere sit operae pretium.

509. *πολέμοιο*, *acie inclinata;* nam de *proeliantibus*, non de *proelio* intelligendum, ut P 243 *πολέμοιο νέφος* et Δ 371 *ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ*.

520. *φίλον* scil. equis, praesepis desiderio. Schol.

529. *προβαλόντες* pari sensu quo Γ 7 *κακὴν ἔριδα προφέρεσθαι.*

μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ πληγῆς αἴοντες
ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
535 νέρθεν ἅπας πεπάλακτο καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
ἀνδρόμεον ῥῆξαί τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμόν
ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.
540 αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
[Ζεὺς γάρ οἱ νεμεσᾶθ', ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.]
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσεν.
545 στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ σάκος βάλεν ἑπταβόειον,
τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου, θηρὶ ἐοικώς,
ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
ἐσσεύαντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
550 οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι
πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
ἰθύει, ἀλλ' οὔ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίον ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·

532. *αἴοντες*, non *sentientes* tantum corpore, sed etiam mente *intelligentes*, ita verbera interpretando, quasi incitarentur potius quam castigarentur. Et expressit in quantum poterat Virg. G. 1, 514 *audit currus habenas*. Gloss. 1014.

537. *αἵ τε*. Suspicor *αἱ δ' ἀπ' ἐπισσώτρων*, *aliae a rotarum tegumentis*, quasi praecedat: *αἱ μὲν ἀφ' ὁπλέων*. Id omissum ut *X* 157 *τῇ ῥα παρεδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων*. Vid. *Y* 502. *Ω* 528. Qui *αἵ τε* quam *αἱ μὲν* supplere malunt, ii usu redarguuntur.

539. *μίνυνθα*. Parumper hasta uti desinebat, non diutius tamen, quam dum in diversam campi partem et ad alios hostes festinat, maturando adventui unice intentus, caedis interea incuriosus. Schol. A quid legisse arbitremur, cum *οὐδὲ* explicaret *ἐπ' ὀλίγον*?

545. *ὄπιθεν* h. e. *εἰς τὸ ὄπιθεν* vel *ὀπίσω*, *retrorsum*, *in tergum* rejecit scutum lori ope, ex quo aptum erat, ut in regrediendo corpus tegeret. Cur *ὀπίσω*, quod dilucidius erat, spreverit poeta, nescio.

547. *γουνός* pro *ἀντὶ γουνός*, *genubus* vel *pedibus alternantibus recessit*. Vid. ad v. 106.

ὄφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωήν
τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης,
τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας
360 ἐξέλασ' ἐς πληθύν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦ τέ τοι ἄγχι
ἦλθε κακόν. νῦν αὖτέ σ' ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
365 ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
εἴ πού τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστιν.
νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω."
Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριζεν·
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
370 Τυδείδῃ ἔπι τόξα τιταίνετο, ποιμένι λαῶν,
στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ
Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
ἤτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον ἀσπίδα τ' ὤμων
375 καὶ κόρυθα βριαρήν, ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκεν
καὶ βάλεν — οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός —
ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰός
ἐν γαίῃ κατέπηκτο. ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας
ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
380 „βέβληαι, οὐδ' ἅλιον βέλος ἔκφυγεν. ὡς ὄφελόν τοι
νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι.
οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,

357. δούρατος ἐρωήν, *dum Diomedes emissam hastam persequitur*. Mox καταείσατο, *penetraverat*, a κάτειμι ductum est ut *N* 191 οὔ πῃ χροὸς εἴσατο.

365. ἐξανύω pro ἐξανύσω, ut ἐρύω v. 454. *X* 67. *Φ* 588, sive ἀνύω, Homerus sine σ futuri pronuntiavit, sive propheticum quoddam est praesens, ut κρατοῦσι Soph. Oed. C. 1375, et τότε ἐξανίστανται Pind. P. 4, 49, et νικᾶτε Lucil. in Anth. Pal. 11, 163.

368. ἐξενάριζεν **inchoabat spoliare**, cum Wolfio pro Zenodoteo ἐξενάριξεν. Nam Diomedes Paeonidam, quem v. 343 necaverat tum, cum Paridis telo vulneratus est. Eandem vim v. 375 αἴνυτο habet: interea **dum** alter spoliat, alter sagittam emittit; quare colon ante ὁ δέ sustuli.

371. ἀνδροκμήτῳ ad στήλῃ referendum est; tumulo enim, *naturali* cujuslibet sepulcri signo, aliud monumentum

οἵ τέ σε πεφρίκασι λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες."
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
385 „τοξότα λωβητήρ, κέραι ἀγλαὲ παρθενοπῖπα,
εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὔχεαι αὔτως.
οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι ἢ πάις ἄφρων·
390 κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησιν·
τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαί,
παῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δὲ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
395 πύθεται, οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες ἠὲ γυναῖκες."
Ὣς φάτο. τοῦ δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἔστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθε καθεζόμενος βέλος ὠκὺ
ἐκ ποδὸς ἕλκ', ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινή.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλεν
400 νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτός, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
„ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω; μέγα μὲν κακόν, αἴ κε φέβωμαι
405 πληθὺν ταρβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἴ κεν ἁλώω
μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;

additum erat *arte humana* fabricatum, ut *σίδηρος πολύκμητος*. — Mox de *δημογέροντος* vid. ad *Γ* 149.

385. *τοξότα*. Bina haec convicia sunt, non quatuor, h. s. „Tu qui, cum nihil nisi sagittarius sis, melioribus maledicis, et, arcu dum militem simulas, nihil nisi molliculus puellarum venator es." Ergo *τοξότα* adjectivi loco est ut *ἀγλαέ*. — *κέραι ἀγλαέ* scil. *μόνῳ;* nam *κέρας* ornamento maxime est arcui; vis ejus in nervo sita est. Sin quatuor convicia statuere magis placet, prima compellatione Diomedes Paridem increpat, quod sagittarius tantum sit, statariae pugnae impar; altera, quod conviciis plus valeat quam virtute; tertia, quod arcus sui potius nitore quam peritia sagittandi excellat; postrema, quod puellarum potius quam hostis oculos anquirat. Gloss. 746.

397. *ὄπισθε*, tanquam pone praesidium quoddam et murum, ne quis sibi subsidenti superveniret.

οἶδα γὰρ ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο,
ὃς δέ κ' ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τὸν δὲ μάλα χρεὼ
410 *ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤ τ' ἔβλητ' ἤ τ' ἔβαλ' ἄλλον."*
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων,
ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί
415 *σεύωνται· ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο*
θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν —
ἀμφὶ δέ τ' ἀίσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται — οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα διίφιλον ἐσσεύοντο
420 *Τρῶες. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηιοπίτην*
οὔτασεν ὦμον ὕπερθεν ἐπάλμενος ὀξέι δουρί,
αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἔννομον ἐξενάριξεν.
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀίξαντα,
δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
425 *νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.*

410. *ἤτ' ἔβλητο*, *sive est vulneratus sive vulneravit*. Perstringit Diomedem, qui accepto vulnere cesserit ipsumque desolaverit. Vulgo, quanquam renuentibus aoristis, vertunt: *sive feriatur sive feriat alium.*

413. *πῆμα*, id est Ulyxem, quasi eum, quem propulsare tutissimum esset, audacius quam prudentius cinxissent. Vid. v. 347.

416. *γναμπτῇσι γένυσσιν* idem est quod *γαμφηλῇσιν*.

418. *ἄφαρ*, additum illud ut par exagitati et exagitantium audacia repraesentetur, quam minime separandum est ab *εἶσι* v. 415. „Canes venatoresque quo„ties aprum media ex fuga subsistentem „et dumeto relicto ultro minantem vi„dent (nam dum invadunt, dentes humi „acuentis strepitus desub auditur) toties „*statim* et ipsi subsistunt, impetum ejus „opperientes." Eaque praecipua pars est similitudinis; nam Trojani quoque Ulyxem, quamdiu fugiebat, acriter persequebantur et simulac se circumagebat, statim exspectabant vid. *P* 283. Gloss. 968.

424. *πρότμησιν* veteres partim *τὴν ὀσφύν*, alii *τὸν τράχηλον*, Aristarchus denique *τὸ ἦτρον*, *media pubem inter et umbilicum*, explicuere. Etymon si sequemur, idem esse videbitur quod *προτομή*, *faciei pars*, quae est *ὑπὸ τῷ μετώπῳ*, vel *πρόσωπον*; Poll. Onom. 2, 47. Concinit Quint. Sm. 6, 374, apud quem Nereus, *βαιὸν ὑπὲρ πρότμησιν* percussus, rigavit *ἀγλαὸν εἶδος ἅμ' εὐθαλεέσσι κόμῃσι*, non facturus, ni *πρότμησιν* propinquam putasset comae. Per *ὑπ' ἀσπίδος* autem Ulyxis clypeum intellige, quo is superne tectus hostem transfixit.

425. *ἀγοστῷ* i. q. *ἀγκάλῃ*, *ἀγκῶνι*

τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρί,
αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.
τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
430 „ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσιν,
τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας καὶ τεύχε' ἀπούρας,
ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς."
Ὣς εἰπὼν οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην.
435 διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐ δὲ ἔασεν
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
γνῶ δ' Ὀδυσεὺς ὅ οἱ οὔ τι βέλος κατὰ καίριον ἦλθεν,
440 ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ἆ δειλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ἤτοι μέν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
445 εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ."
Ἦ, καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν

ulna, tanquam amplexurus passis brachiis tenuit terram, non *palma sola* tangens, ut vulgo intelligitur, tanquam palpans, nec *ore*, ut v. 749, tanquam mordens. Gloss. 1005.

427. *εὐηγενέος* pro *εὐγενέος*, ut Theocr. 27, 42. Sed praefero et hic et Ψ 81 cum Aristophane *εὐηφενέος*, *opulenti*, *ἀφνειοῦ*. Nam vocalis η illa insertio et ratione et analogia caret. Vid. v. 694. Gloss. 271.

430. *πολύαινε*, *multum laudate*, ut Κ 544. μ 184, cum sequente convicio *δόλων ἆτε* non minus apte conjungitur, quam *κύδιστε* cum *φιλοκτεανώτατε* Α 122. Inest in talibus exprobratio, quod res et veritas repugnet famae hominis. Diversam interpretationem: *πολλοὺς αἴνους εἰδὼς καὶ λέγων*, commendat Buttmannus Lexil. 2 p. 114.

439. *βέλος κατὰ καίριον* Spitznerum secutus ex Zenodoto recepi pro Aristarcheo *τέλος κατακαίριον*. Sensit Ulyxes partem non letalem sauciatam. Nam *βέλος* de Soci *δόρατι* vel *ἔγχει* dici poterat, tum maxime *μάλ' ἐγγύθεν*, ad feriendum, non ad jaculandum, usurpatum. Et *κατὰ καίριον* idem est, quod *ἐν καιρίῳ* Δ 185. Aristarchus autem hoc voluit: *ἔγνω ὅτι οὐ κατὰ καίριον τέλος ἡ πληγὴ ἦλθεν*. Lehrs Aristarch. p. 66.

ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
450 „ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
ἆ δείλ', οὐ μέν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
ὠμησταὶ ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες.
455 αὐτὰρ ἔμ', εἴ κε θάνω, κτεριοῦσί γε δῖοι Ἀχαιοί."
Ὣς εἰπὼν Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
ἔξω τε χροὸς ἕλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ὅπως ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
460 κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
αὐτὰρ ὅ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤυσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,
τρὶς δ' ἄιεν ἰάχοντος ἀρηίφιλος Μενέλαος.
αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
465 „Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' ἀυτή,
τῷ ἰκέλη ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
470 δείδω μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθείς,
ἐσθλὸς ἐών, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται."
Ὣς εἰπὼν ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα διίφιλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ' ὡς εἴ τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
475 ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσιν
φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·

462. ὅσον. *Ter tanta voce clamavit, quantam caput vel os cujusquam capit,* tanquam vox humana ambitu suo corporeo os caputque clamantis compleat. — φωτός, *ullius hominis,* Stentoris etiam; non pro αὐτοῦ, *ejus;* nam χάδε gnomicus est aoristus, non praeteriti.

477. λιαρὸν scil. ᾖ. Homero quidem persuasum erat, sive recte sive falso (medici enim dubitant), extremum in sauciorum animalium corporibus sanguinem frigescere.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστός,
ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν
480 ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι, αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
ἀΐσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
485 Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠύτε πύργον,
στῆ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήιος ἔξαγ' ὁμίλου
χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους·
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
490 Πριαμίδην, νόθον υἱόν, ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα,
οὖτα δὲ Λύσανδρον καὶ Πύρασον ἠδὲ Πυλάρτην.
ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισιν
χειμάρρους κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας πολλὰς δέ τε πεύκας
495 ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει,
ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας. οὐδέ πω Ἕκτωρ
πεύθετ', ἐπεί ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου, τῇ ῥα μάλιστα
500 ἀνδρῶν πῖπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει
Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀρήιον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει μέρμερα ῥέζων

479. *δαρδάπτουσιν* reduplicatione verbi *δέρειν* ortum est, non aliter quam Hesychianae glossae *δαρδαίνει· μολύνει*, et *δαρδῶσαι· ῥίψαι, σπαράξαι*, ubi *δαρδῆσαι*, *δρύψαι* emendandum videtur. Ergo *δαρδάπτειν* a *δαρδᾶν* ita formatum est, ut *κνάπτειν δάπτειν λάπτειν* a *κνᾶν δαίειν ἀπο-λαύειν*. Gloss. 2470.

486. *παρέξ* h. e. *ἐκτὸς μὲν τοῦ ὁμίλου, παρὰ δὲ τὸν ὅμιλον*, ut ε 439 *νῆχε παρέξ*, *extra* ipsum fluctus cursum, ita tamen ut *juxta* fluctum esset. Diffugere quippe Trojani ante quam Ajax proelio se immisceret. Vid. ad *M* 213.

495. *ἐσφέρεται*, *in flumen secum corripit* ut provolvat; non: *πεδίονδε φέρει*, ut quidam dissimulato medio explicant. -- Mox *ἀφυσγετός* non *limum* vel *coenum* significat, sed paene ut *φλοῖσβος*, *ἀφλοισμός*, *undantem fluctum*, Wogenschwall. Dictus est a *σφύζειν ἀνασφύζειν*. Gloss. 2438.

496. *πεδίον* ex *ἔφεπε* pendet: *per-*

ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνῃ τε, νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας·
οὐ δ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί,
505 εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα ποιμένα λαῶν,
ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
μή πώς μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν.
510 αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαινέτω, ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
515 [ἰούς τ' ἐκτάμνειν ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν."]
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος.
μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
520 νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν
Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ, νῶι μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
525 Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμίξ, ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος. εὖ δέ μιν ἔγνων·
εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
ἱππῆες πεζοί τε, κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
530 ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους

cursabat campum, ut Hesiod. Th. 365 *γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης πάντῃ ὁμῶς ἐφέπουσι.*

503. *νέων*, *adolescentium*, ideoque nondum *κλυτῶν*, nec quos omnes nominatim recensere sit operae pretium.

509. *πολέμοιο*, *acie inclinata;* nam de *proeliantibus*, non de *proelio* intelligendum, ut P 243 *πολέμοιο νέφος* et Δ 371 *ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ.*

520. *φίλον* scil. equis, praesepis desiderio. Schol.

529. *προβαλόντες* pari sensu quo Γ 7 *κακὴν ἔριδα προφέρεσθαι.*

μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ πληγῆς ἀίοντες
ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
535 νέρθεν ἅπας πεπάλακτο καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
ἀνδρόμεον ῥῆξαί τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμόν
ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.
540 αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
[Ζεὺς γάρ οἱ νεμεσᾶθ', ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.]
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσεν.
545 στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ σάκος βάλεν ἑπταβόειον,
τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου, θηρὶ ἐοικώς,
ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
ἐσσεύαντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
550 οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι
πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
ἰθύει, ἀλλ' οὔ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίον ἀίσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·

532. *ἀίοντες*, non *sentientes* tantum corpore, sed etiam mente *intelligentes*, ita verbera interpretando, quasi incitarentur potius quam castigarentur. Et expressit in quantum poterat Virg. G. 1, 514 *audit currus habenas*. Gloss. 1014.

537. *αἵ τε*. Suspicor *αἱ δ' ἀπ' ἐπισσώτρων*, *aliae a rotarum tegumentis*, quasi praecedat: *αἱ μὲν ἀφ' ὁπλέων*. Id omissum ut *X* 157 *τῇ ῥα παρεδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων*. Vid. *Υ* 502. *Ω* 528. Qui *αἵ τε* quam *αἱ μὲν* supplere malunt, ii usu redarguuntur.

539. *μίνυνθα*. Parumper hasta uti desinebat, non diutius tamen, quam dum in diversam campi partem et ad alios hostes festinat, maturando adventui unice intentus, caedis interea incuriosus. Schol. A quid legisse arbitremur, cum *οὐδὲ* explicaret *ἐπ' ὀλίγον*?

545. *ὄπιθεν* h. e. *εἰς τὸ ὄπιθεν* vel *ὀπίσω*, *retrorsum*, *in tergum* rejecit scutum lori ope, ex quo aptum erat, ut in regrediendo corpus tegeret. Cur *ὀπίσω*, quod dilucidius erat, spreverit poeta, nescio.

547. *γουνός* pro *ἀντὶ γουνός*, *genubus* vel *pedibus alternantibus recessit*. Vid. ad v. 106.

555 ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
ἤιε, πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας,
νωθής, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη,
560 κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήιον· οἱ δέ τε παῖδες
τύπτουσιν ῥοπάλοισι — βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν —
σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν,
Τρῶες ὑπέρθυμοι πολυηγερέες τ' ἐπίκουροι
565 νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς
αὖτις ὑποστρεφθείς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων, ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν.
πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν,
570 αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγύς
ἱστάμενος. τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν ὄρμενα πρόσσω,
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
575 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός
Εὐρύπυλος πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσιν,
στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,

559. *νωθής, incuriosus* scil. verberum, *οὐκ ὀθόμενος*, ut *νωλεμής, νωχελής* ab *οὐλαμός ὀχλεῖν*. Inest laus patientiae et constantiae, quam asino tribui solent veteres; sed forma posthomerica *νωθρός* ad vitiosam incuriam, ad segnitiam trahebatur. Gloss. 233. Caeterum geminatio comparationis necessitati cuidam debebatur, non luxuriae. Igitur primum Ajacis regressus leonis fugae comparatur, ut tam generosa similitudine eximatur ignominiae; deinde aselli pervicaciae et patientiae, ut tam constans et intrepidus Ajacis regressus victoriae quam cladi similior videatur. — *περὶ* cum *ᾧ* jungendum est, *circumdato, undique,* sed *ἀμφὶς* cum *ἐάγη*, ut *δίχα*, *entzwei.*

569. *προέεργε.* Suspicor *πρὸ ἔεργε*, ut *πρό* ad *ὁδεύειν* pertineat ut *K* 286 *πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ἦει* i. e. *προῄει*. Et *προοδεύειν* legitur Lucian. Hermot. 73. Aut *πρό* coaluit cum alieno verbo, ut *M* 277 *προβοῶντε ὤτρυνον* h. e. *βοῶντε πρό* vel *πρόσσω ὤτρυνον*. Et Soph. Oed. T. 790 *καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προὐφάνη λέγων* pro *ἐφάνη προλέγων*.

ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
580 Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων·
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
ἕλκετ' ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀιστῷ
δεξιόν — ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν —
585 ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων·
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
στῆτ' ἐλελιχθέντες καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐ δέ ἕ φημι
590 φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος. ἀλλὰ μάλ' ἄντην
ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν."
Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτόν
πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
δούρατ' ἀνασχόμενοι. τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας,
595 στῆ δὲ μεταστρεφθείς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήιαι ἵπποι
ἱδρῶσαι, ἦγον δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν.
τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
600 ἑστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηί,
εἰσορόων πόνον αἰπὺν ἰῶκά τε δακρυόεσσαν.
αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπεν,
φθεγξάμενος παρὰ νηός· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας
ἔκμολεν ἶσος Ἄρηι· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
605 τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
„τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ; τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

584. *ἐβάρυνε*, quia extrahi non jam poterat sagittae cuspis. Caeterum frequentius justo h. l. subjectum subito mutatur: nam *βάλεν* Alexander, *ἐκλάσθη* calamus, *ἐβάρυνεν* sagitta vel cuspis, *ἐχάζετο* Alexander, *ἤυσεν* Eurypylus. His interpunctionem accommodavimus. Vulgo quidem Eurypylus refugisse ad suos creditur, non ille quem id magis decebat, Alexander.

599. *ἰδών*, oculis conspicatus, ignarus quem; *ἐνόησε*, mente etiam agnovit, conjectura saltem, Machaona; ut π 160 *οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν*

„δῖε Μενοιτιάδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
νῦν οἴω περὶ γούνατ᾽ ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιούς
610 λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ᾽ ἀνεκτός.
ἀλλ᾽ ἴθι νῦν, Πάτροκλε διίφιλε, Νέστορ᾽ ἔρειο,
ὅν τινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο.
ἤτοι μὲν τά γ᾽ ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικεν
τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
615 ἵπποι γάρ με παρήιξαν πρόσσω μεμαυῖαι."
Ὣς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ᾽ ἑταίρῳ,
βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ κλισίην Νηληιάδεω ἀφίκοντο,
αὐτοὶ μέν ῥ᾽ ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
620 ἵππους δ᾽ Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
ἐξ ὀχέων. τοὶ δ᾽ ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν᾽ ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα
ἐς κλισίην ἐλθόντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον.
τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐυπλόκαμος Ἑκαμήδη,
625 τὴν ἄρετ᾽ ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,
θυγατέρ᾽ Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοί
ἔξελον, οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων.
ἥ σφωιν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
καλὴν κυανόπεζαν ἐύξοον, αὐτὰρ ἐπ᾽ αὐτῆς
630 χάλκειον κάνεον, ἐπὶ δὲ κρόμυον, ποτῷ ὄψον,
ἠδὲ μέλι χλωρόν, παρὰ δ᾽ ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν,
πὰρ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ οἴκοθεν ἦγ᾽ ὁ γεραιός,
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ᾽ αὐτοῦ

ἀντίος οἰδ᾽ ἐνόησε coll. ρ 301, nam *νοεῖν* et *γνῶναι* tam sensu similia quam origine sunt cognata.

621. *χιτώνων.* Dum siccant flatu aëris vestes sudore humentes, siccantur et ipsi. *Ernestius.* Vid. *X* 2.

630. *ἐπὶ δὲ* scil. *τοῦ κανέου;* ipsis mensa apponebatur; mensae canistrum, canistro edulia imponebantur. Cave *ἐπὶ ποτῷ* potius jungas, ad potum; etenim inepte *vacuum et inane* juxta edulia canistrum commemoraretur.

631. *ἀκτήν.* Significatur haud dubie *panis,* cujus proprio nomine, *ἄρτος,* Ilias caret. Omnes *ἀκτήν* ad *ἀγνύναι* referunt, tanquam *frumentum molendo fractum;* nisi potius hoc nomen ex *ἀκοστή* *hordeum* prodiit, ut *ἄναλτος* ex *ἀνάλιστος.* Gloss. 1003.

633. *πεπαρμένον* scil. specie; nam tumores quidam caelaturae clavorum infixorum capita imitabantur.

τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
635 χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης
πλεῖον ἐόν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ ἐικυῖα θεῇσιν
οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν
640 κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν,
πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ.
τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες,
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
645 τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγεν.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
„οὐχ ἕδος ἐστί, γεραιὲ διοτρεφές, οὐδέ με πείσεις.
αἰδοῖος νεμεσητὸς ὅ με προέηκε πυθέσθαι,
650 ὅν τινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον. ἀλλὰ καὶ αὐτός

635. *πυθμένες*. Erat enim *δέπας ἀμφικύπελλον*. De hoc poculo vid. Lehrs Arist. p. 199.

636. *ἄλλος*. Non Achillem poeta, Diomedem, alios corporis viribus praestantissimos Nestori comparat, sed primum quemque ex junioribus ait poculum tam ponderosum aegre, Nestorem vero senem sine labore sustulisse. Ita fere Spitznerus, contra grammaticorum argutias.

638. *κύκησε* scil. *ὕδωρ*, ut Hippocr. Aphor. 7, 56 *οἶνος ἴσος ἴσῳ* (scil. *ὕδατι*) *πινόμενος*. — *Πραμνείῳ* ut *κ* 235. Alii hoc vinum a Pramno, Icari insulae rupe, nomen traxisse narrant, alii nigrum vel crassum vel austerum interpretantur. Et Plin. H. N. 14, 4, 6 *Et Pramnio, quod idem Homerus celebravit, etiamnunc honos durat. Nascitur Zmyrnae regione, juxta delubrum Matris deum.*

648. *ἕδος* praegnanter pro *ἕδους ἀκμή* vel *καιρός*.

649. *αἰδοῖος* cum *νεμεσητός*, *venerabilis idemque formidatus*, eodem sensu copulatur quo *αἰδοῖός τε δεινός τε;* vid. ad *Γ* 172; nam *δεινός* idem Achilles audit v. 654. Nempe cum senes quamtumvis imbecillos et miserandos reverentia, metuendos plerumque odio prosequi soleamus, Patroclus Achillem etsi juvenem salva reverentia ac sine odio metuit. Etiam *Κύπρι νεμεσσατά* Theocr. 1, 101 *horribilis* est, ut *Π* 544 *νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ, μὴ ἀπὸ τεύχε' ἕλωνται*, *metuite.* Sed quoties neutro genere *νεμεσητός* ad res et actiones transfertur, est *reprehensione dignum*, ut *Γ* 410. *Τ* 182. *χ* 489. Alii Achillem *irritabilem* et *stomachosum* significari arbitrantur; at enim Homerica in -*τός* verbalia perraro aut nunquam activam vim habent.

650. *ἄγεις*. Suspicor cum M. Axtio *ἄγες;* nam dudum desierat Nestor *ἄγειν* Machaona.

γιγνώσκω, ὁρόω δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν.
νῦν δὲ ἔπος ἐρέων πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆι.
εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ διοτρεφές, οἷος ἐκεῖνος,
δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο."
655 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
ὅσσοι δὴ βέλεσιν βεβλήαται; οὐδέ τι οἶδεν
πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν; οἱ γὰρ ἄριστοι
ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
660 βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης,
οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἠδ' Ἀγαμέμνων·
[βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀιστῷ·]
τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
665 ἐσθλὸς ἐὼν Δαναῶν οὐ κήδεται οὐδ' ἐλεαίρει.
ἦ μένει εἰς ὅ κε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηίοιο θέρωνται,
αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἴς
ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν, ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
670 εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,

654. *δεινὸς ἀνήρ* appositio est et quasi quoddam responsum ad id quod interrogatum erat, *οἷος*, aliquantoque differt ab *ὡς δεινὸς ἀνήρ*. Quare comma apposui ut *Ο* 94 *Φ* 108 *οὐχ ὁρᾷς οἷος καὶ ἐγὼ, καλός τε μέγας τε;* — *ἀναίτιον*. *Innocens* et excusatus, si damnaretur ab Achille, sibi ipse videretur Patroclus, quasi Nestoris jussum detrectare neutiquam licuisset.

658. *στρατόν;* Interrogationem statui *ἀσύνδετον*, h. s. *num* Achilles non incuriosus solum, sed *ne gnarus quidem est publicae tristitiae?* Nimirum nihil attinet, singulos miserari et universos deserere.

665. *ἐσθλός* i. e. *ἐσθλός περ ἐών*, quamvis virtute praeditus et ad opitulandum idoneus sit.

666. *μένει*. Suspicor *μενεῖ* vel *μενέει* ut v. 317. *Ξ* 375. Nam praesenti prophetico, ad v. 365 memorato, hic in interrogatione non est locus.

668. *ἐπισχερώ*, *in litore*, ex *ἐπὶ σχερῷ* vel *ἐπὶ χέρσῳ* natum, ut *ἔνδον*, *ἐκποδών* ex *ἐν δόμῳ*, *ἐκ ποδῶν*. Vulgo *ἐφεξῆς*, *ἑξείης* explicant, qui usus post Homerum invaluit. Gloss. 791.

669. *ἔσκεν* commate a seqq. diremi ut *Ω* 359. h. s. *Non enim robur meum tale est, quale prius erat, quoniam nunc in curvatis senio membris* (Tac. Ann. 1, 34) *habitat*. Eadem ratio est *λ* 394. Sed *Ω* 359 ex Ms. Townl. corrigendum est *ἐπὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι*, *praeter curvata membra*. Contrarium quidem statuunt et interpretes et glossaria, dum Nestoris *γναμπτὰ μέλεα* ad praeteri-

ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα
ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκεν,
ῥύσι' ἐλαυνόμενος. ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν
675 ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
κὰδ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται.
ληίδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,
πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,
680 ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
πάσας θηλείας, πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήιον εἴσω
ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεύς,
οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
685 κήρυκες δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
τοὺς ἴμεν οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·
οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
δαίτρευον — πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον,
ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
690 ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη
τῶν προτέρων ἐτέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν·
τῶν οἶος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,

tam ejusdem et juvenilem aetatem referunt et explicant *flexibilia, agilia*, εὔγναμπτα, ut ἐλαφρά. Gloss. 1012.

674. ἐλαυνόμενος, dum *pignora* capio, equas meam in potestatem *abigendo;* vid. v. 682.

679. συβόσια pro συβώσια, quae quantitatis metathesis causa est productae penultimae. Gloss. 2024.

689. ὡς pro ὅτι οὕτως κεκακωμένοι; vid. ad Δ 157. Et χρεῖος ὀφείλειν non *mutuo datum et acceptum* significat, sed rem vi ablatam et *injuriam* illatam et *nulla dum ultione luitam*; vid. Ν 746. Nam spoliati Pylii olim ob paucitatem suam ab Hercule et Augia et Eleis erant.

691. ἐτέων ex omisso τινί pendet.

694. ὑπερηφανέοντες, *ea re superbientes*, scil. clade olim ab Hercule nobis illata; ne forte ταῦτα cum ἀτάσθαλα jungatur. Verbum derivatum est ab ἄφενος, ut εὐηφενής ῥυηφενής, vel ut εὐηπελής, ὀλιγηπελής ab ἁπαλός, non a φαίνεσθαι, ut ὑπερφανής φανερός; nam η insertum ratione perinde caret quam in εὐηγενής v. 427. Gloss. 2192.

695 ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο —
ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶυ μέγ' οἰῶν
εἵλετο, κρινάμενος τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
700 ἐλθόντες μετ' ἄεθλα. περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
κάσχεθε, τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων
ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά· τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκεν
705 [δαιτρεύειν, μή τίς οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.]
ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ
ἕρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι,
πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο
710 παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔ πω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος·
τὴν ἀμφεστρατόωντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.
ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
715 ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Οὐλύμπου θωρήσσεσθαι
ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,
ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν. οὐ δ' ἐμὲ Νηλεύς
εἴα θωρήσσεσθαι, ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους·
οὐ γάρ πώ τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήια ἔργα.
720 ἀλλὰ καὶ ὧς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισιν,
καὶ πεζός περ ἐών, ἐπεὶ ὧς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.

697. *τριηκόσια*, quasi neutrum *κτημάτων*, *pecorum*, praecesserit; vid. *Π* 353. Sed suspecta habetur correptio primae in *τριηκόσια*; vid. *φ* 19.

703. *ἐπέων*. Atqui nulla verbalis, ut dicunt, injuriae in narratione mentio, nisi forte aurigam equos suos deposcentem et *ἀκαχήμενον* Augias etiam *cum irrisione* dimisit.

717. *οὐ δ' ἐμὲ* scripsi pro *οὐδέ με*. — Mox *ἴδμεν* pro *εἰδέμεναι εἰδέναι* ut *ϑ* 146. 213.

721. *νεῖκος* pro *εἰς νεῖκος*, ut *Z* 87. *ξυνάγουσα νηόν* et *K* 195 *κεκλήατο βουλήν*, h. s. „Tanto me ardore in pugnam proripuit Minerva, ut quanquam pedes tamen etiam inter curru vectos excellerem virtute."

ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήιος εἰς ἅλα βάλλων
ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν ἠῶ δῖαν
ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέρρεον ἔθνεα πεζῶν.
725 ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενεῖ ἱερὰ καλά,
ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην,
730 δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν
καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
ἀμφίσταντο δὴ ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες.
ἀλλά σφι προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·
735 εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
συμφερόμεσθα μάχῃ, Διί τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ.
ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
740 πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί,
ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας
στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
745 ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα
ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόρουσα κελαινῇ λαίλαπι ἶσος,
πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
750 καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
εἰ μή σφωε πατὴρ εὐρὺ κρείων ἐνοσίχθων
ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ.

722. *εἰς ἅλα βάλλων.* Nec enim emanat, sed de rupe **praecipitatur** in mare; adnotante Veneto. Quanquam etiam emanantes amnes *ἐκβάλλειν* tam saepe dicuntur quam *ἐκρεῖν.*

735. *ὑπερέσχεθε*, *eminuit*, ut ν 93 *εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος.*

ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν·
τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ σπιδέος πεδίοιο,
755 κτείνοντές τ' αὐτοὺς ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες,
ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους
πέτρης τ' Ὠλενίης, καὶ Ἀλεισίου ἔνθα κολώνη
κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοί
760 ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους,
πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διὶ Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
ὣς ἔον, εἴ ποτ' ἔον γε, μετ' ἀνδράσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦ τέ μιν οἴω
πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
765 ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
ἤματι τῷ ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν.
νῶι δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν ὡς ἐπέτελλεν.
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὐναιετάοντας
770 λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιίδα καλλιγύναικα.
ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον
ἠδὲ σέ, πὰρ δ' Ἀχιλῆα. γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεύς
πίονα μηρί' ἔκαιε βοὸς Διὶ τερπικεραύνῳ
αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
775 σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν.
σφῶι μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶι δ' ἔπειτα

754. *σπιδέος*. Praefero *ἀσπιδέος* cum Eustathio, quoniam perpauca disyllaba in -*ής* exeunt. Utique videtur hoc adjectivum ad *πέδον* referendum, ex *διαπεδής ζαπεδής* ortum, et eodem quidem sensu, quo *ἄπεδος planus*, et *δάπεδον*, *solum arte planatum*. Plurimi explicant *passi*, *ampli campi*.

756. *Βουπρασίου*, Epeorum oppidi *B* 615. Sed post *Ἀλεισίου*, quoniam *B* 617 *Ἀλείσιον* nominatur, colo distinguendum videtur h. s. „ad Buprasium usque et Oleniam et Alisium pervecti sumus. Ibi is locus est, Colona nomine, unde Minerva nostros revertit; ibique, extremo expeditionis nostrae termino, hostem caesum novissime reliqui.“

763. *τῆς*. Suspicor *οἶος ἑῆς* cum Bentlejo, vel *οἷός γ' ἧς*.

775. *ἐπ' αἰθομένοις*, non quo carni et flammae Peleus vinum *superinfuderit*, contra morem libantium, sed *juxta* vel *praeter* sacra ardentia etiam libavit.

776. *ἀμφὶ*, i. e. *ἀμφέπετον βοὸς κρέα*, ut *H* 316.

στῆμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγεν,
ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅ τε ξείνοις θέμις ἐστίν.
780 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι·
σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον.
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆι
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
785 σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος Ἄκτορος υἱός·
‚τέκνον ἐμόν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς,
πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅ γε πολλὸν ἀμείνων.
ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος ἠδ' ὑποθέσθαι
καί οἱ σημαίνειν — ὁ δὲ πείσεται — εἰς ἀγαθόν περ.'
790 ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆι δαΐφρονι, αἴ κε πίθηται.
τίς δ' οἶδ' εἴ κέν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίναις
παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει
795 καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
ἀλλὰ σέ περ προέτω, ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι.
καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
800 Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀυτῇ
ὤσαισθε προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων."
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν,
805 βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο

789. *εἰς ἀγαθόν*, *opportune*, cum *σημαίνειν* quam cum *πείσεται* jungere malui; *I* 102 *εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν*. Plat. Symp. p. 174 e *εἰς καλὸν ἥκετε*, coll. Hipp. maj. p. 286 c.

792. *σὺν δαίμονι*, *deo adjuvante*.

796. *ἀλλά* pro *γε*. Vid. ad *K* 226.

801. *ἀνάπνευσις* subjectum simul et praedicatum est: „*respiratio a bello quamvis brevis* tamen *est aliqua respiratio.*" *Ω* 524 *οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο*. Vid. ad *N* 237.

καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλεν,
τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
πολλοὶ δ' Ἀργείων οἱ μὲν δάμεν οἱ δ' ἔλιποντο,
15 πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,
ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσιν,
20 Ῥῆσός θ' Ἑπτάπορός τε Κάρησός τε Ῥοδίος τε
Γρήνικός τε καὶ Αἴσηπος δῖός τε Σκάμανδρος
καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
κάππεσον ἐν κονίῃσι καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.
τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
25 ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
συνεχές, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
αὐτὸς δ' ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
ἡγεῖτ', ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπεν
φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί,
30 λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον,
αὖτις δ' ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψεν,
τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
κὰρ ῥόον, ᾗ περ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.

18. *ἀμαλδῦναι* proxime a *μέλδεσθαι* *schmelzen* ductum est, id ipsum autem ab *ἀμαλός*. Nec interiit propria verbi vis, quoniam muri illi diluti et liquati non minus quam diruti et disjecti sunt. Gloss. 1074.

23. *ἡμιθέων* nomine quoniam hoc uno versu decorantur heroes, M. Axtius proposuit: *ἐν κονίῃ καὶ ἀρηιθόων γένος ἀνδρῶν*. Aliis ob id ipsum recentior videtur haec episodus.

26. *ἁλίπλοα* vel *ἁλιπλόα* h. e. *ἐν ἁλὶ πελόμενα*, pro *ἁλίπολα*, per metathesin ut *διπλόος*, *ἀθρόος* ex *δίπολος*, *ἄθορος* ortum est; Gloss. 487. Vulgo explicant *ἐν ἁλὶ πλέοντα;* at et rudera murorum *nare* quidem in mari utcunque poterant ut *φιτροί*, non tamen *navigare*, et Jupiter per imbres nil nisi inundationem auxit. Initium diruendi muros unus fecerat Neptunus (*ἡγεῖτο*), tridentis ope, quem tum non quidem adhibuisse diserte narratur, sed gestasse. Ejus percussu tantus ortus est terrae motus, ut et fundamenta murorum tam operosa in undas proruerentur, et tumulus ab Achivis exstructus desidendo evanesceret, et omnis ora arenis per maris tumultum ejectis obtegeretur.

Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
35 θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει
τεῖχος ἐύδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
βαλλόμεν'· Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
40 αὐτὰρ ὅ γ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσιν
κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται σθένεϊ βλεμεαίνων·
οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες
ἀντίον ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειάς
45 αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὔ ποτε κυδάλιμον κῆρ
ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται, ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων·
ὅππῃ τ' ἰθύσῃ, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἱλίσσεθ' ἑταίρους,
50 τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν. οὐ δέ οἱ ἵπποι
τόλμων ὠκύποδες, μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
χείλει ἐφεσταότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν οὔτε περῆσαι
ῥηιδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν

46. **ἔκτα** ut *Π* 753 ἐή δέ μιν ὤλεσεν ἀλκή et *Z* 407 φθίσει σε τὸ σὸν μένος.

49. **εἱλίσσετο** cum Spitznero recepi pro ἑλλίσσετο, ut v. 467 ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον, h. s. „*Sicut aper vel leo intrepide se venatoribus canibusque immiscet et, quocunque se vertit, fugat ordines; item Hector* Achivorum *ordinibus immistus inter eos versabatur*, intrepidus, telorum incuriosus, huc illuc se convertens, singulos globos tentans ac fugans, simul *suos exhortans, ut fossas transgrederentur*." Apparet comparationem terminari verbo εἱλίσσετο, quod respondet verbo στρέφεται v. 42, sociorum autem implorationem et exhortationem alienam esse, quia nihil simile aper vel leo. Sin ἑλλίσσετο legas, hoc verbum finitum tam extra similitudinem est, quam participium ἐποτρύνων, neque quidquam ex Hectoris audacia simile erit leoni praeter ἀν' ὅμιλον ἰών; id quod parum elucet.

53. εὐρεῖα de fossae, latitudine, σχεδόν de ulteriore fossae labro intelligendum; σχεδόν autem, ut *prope*, pro adjectivo indeclinabili est, quoniam adject. σχέδιος posthomericum.

54. ἐπηρεφεῖς active, ut *κ* 131 πέτραι et Hesiod. Th. 598 σίμβλοι. Sunt *latera* fossae ipsum fossae spatium *obscurantia* eoque formidinem loci augentia; tam praerupte assurgebant et non superpendendo sed ipsa arduitate sua

55 ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν, ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἕστασαν υἷες Ἀχαιῶν
πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
ἔνθ' οὔ κεν ῥέα ἵππος ἐύτροχον ἅρμα τιταίνων
ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσιν.
60 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
„Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων,
ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους.
ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
ὀξέες ἑστᾶσιν, ποτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
65 ἔνθ' οὔ πως ἔστιν καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι
ἱππεῦσι· στεῖνος γάρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀίω.
εἰ μὲν γὰρ τοὺς πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ ἵετ' ἀρήγειν —
ἦ τ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
70 νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς —
εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
ἐκ νηῶν καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
οὐκέτ' ἔπειτ' ὀίω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
ἄψορρον προτὶ ἄστυ ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
75 ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες

lucem fossis adimebant. Gloss. 328. *κρημνοί* enim, i. e. *κρεμάμενοι*, dicuntur loca sic in rectum assurgentia, ut immineant quasi impendentia.

56. *ἠρήρει* scil. *ἡ τάφρος*; pro *σκόλοπες ὀξεῖς ἠρήρεσαν τῇ τάφρῳ*, ut *E* 744 *κυνέην ἑκατὸν πολίων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν*, coll. *Ξ* 181.

59. *πεζοί* pars praedicati *τελέουσιν* est, non subjectum.

64. *τεῖχος* scil. *δέδμηται*, ut *H* 337 *ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα πύργους*.

67. *εἰ μέν*. Apodosis supplenda: *tum sane peribunt, credo;* sed qui falsam apodoseos speciem praebent vss. 69. 70, ii pro parenthesi potius habendi sunt.

71. *ὑποστρέψωσι* scil. *ἡμᾶς*, *sin nos in fugam converterint*, transitive ut *E* 505. 581. Hoc ad rem aptius, quam quod vulgo interpretantur: *sin se convertant,* quanquam intransitive quoque *ὑποστρέφειν* dicitur ut *Λ* 446 *φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει*.

74. *ὑπ' Ἀχαιῶν*. Sensus est: *nemo unus nostrorum ne nuncius quidem redibit Trojam,* praepeditus nimirum *ab Achivis, cum ii* a sua fuga ultro in nosmet *conversi erunt.*

77. *πρυλέες* praedicati *ἑπώμεθα* pars est. Vid. ad *E* 744.

Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται."
80 Ὣς φάτο Πουλυδάμας, ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων,
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
ἀλλ' ἀπὸ πάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
85 ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
πένταχα κοσμηθέντες ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
90 τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.
καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
ἄλλον Κεβριόναο χερείονα κάλλιπεν Ἕκτωρ.
τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε καὶ Ἀλκάθοος καὶ Ἀγήνωρ,
τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος καὶ Δηίφοβος θεοειδής,
95 υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐὺς πάις Ἀγχίσαο
Αἰνείας, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε,
100 Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον καὶ ἀρήιον Ἀστεροπαῖον·
οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
105 οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσιν,

79. *πείρατα funes* vel *laquei* dicuntur, quibus implicantur leto destinati, vel in quos ipsi incurrunt, *ἱκνοῦνται*, ut Z 143. Pluralis is est nominis *πεῖραρ*, quod cognatum est cum *πειραίνειν ligare, πείρινς, σπεῖρα* et cum *περί*, ut opinor; sed plane diversum a *πέρας πείρατα termini*. Gloss. 629.

88. *Ἕκτορα* scil. *ἀπορούσαντα ἀφ' ἵππων*.

105. *ἄραρον*, i. e. postquam corpora aptaverunt scutis, tam conferti adstantes, ut suo quisque scuto et proximos tegeret et proximorum scutis ipse vicissim tegeretur, itaque *συνασπισμόν* efficerent, Romanorum *testudini* similem.

βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, οὐδ' ἔτ' ἔφαντο
σχήσεσθ' ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
"Ενθ' ἄλλοι Τρῶες τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι
βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
110 ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσιν,
νήπιος· οὐ δ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας,
ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
115 ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
ἔγχεϊ Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
120 τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν
εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
125 ὀξέα κεκληγῶτες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
σχήσεσθ' ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι,
νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
τὸν μὲν Πειριθόου υἷα κρατερὸν Πολυποίτην,
130 τὸν δὲ Λεοντῆα βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηι.
τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
ἕστασαν ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,

106. *πεσέεσθαι*. Vid. ad Λ824.

116. *ἀμφεκάλυψεν*, ut narratur N 384 sqq. 761.

120. *πύλῃσιν*. Diversa haec porta ab illa, quam in dextra muri parte Hector mox adortus est v.195. Plures enim portas muro fuisse apparet ex H339, licet M175 insiticius sit. Singulari *πύλη* abstinet Homerus, *πύλας* autem modo de pluribus portis, modo de unius portae valvis vel *σανίσιν*, modo de ipso ostio per valvas occludendo usurpat.

124. *τῇ* ad *φρονέων* simul et ad *ἔχε* pertinet: *eo recta via pervenire meditans equos direxit.* N135 *οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι.* Alii *φρονέων* explicant *μέγα φρονῶν, elato animo,* contra Homeri usum. — Mox *ἔφαντο* scil. Asius et auriga v.111.

αἵ τ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
135 ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν
μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδ' ἐφέβοντο.
οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐύδμητον, βόας αὔας
ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην
140 Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα Θόωνά τε Οἰνόμαόν τε.
οἱ δ' ἤτοι εἵως μὲν ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ὤρνυον ἔνδον ἐόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν —
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
145 ἐκ δὲ τὼ ἀίξαντε πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὄρεσσιν
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
δοχμώ τ' ἀίσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὕπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
150 γίγνεται, εἰς ὅ κέ τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται.
ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς
ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν.
οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐυδμήτων ἀπὸ πύργων
155 βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων
νηῶν τ' ὠκυπόρων. νιφάδες δ' ὡς πῖπτον ἔραζε,
ἅς τ' ἄνεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,

137. *οἱ δὲ ἰθὺς* de vulgo militum Asio caeterisque parentium intelligendum est, *οἱ δ' ἤτοι* autem v. 141 de ducibus ipsis; inter quos Ἄσιος Achivus adversarium cognominem habuit Ἄσιον Hyrtacidam, Trojanum, muros tum maxime impugnantem, v. 110.

142. *εἵως μέν*. Apodosis supplenda: *τείως ἔνδον ἦσαν*.

147. *κολοσυρτὸν*, *agminis venatorii sonum et strepitum*, *κόλον μετὰ συρισμοῦ* vel *συρίζοντα*; nam *κόλος· θόρυβος* apud Hesychium. Gloss. 2124.

149. *κόμπος*, et v. 151 *κόμπει* ex *κόναβος* et *κονάβει* ortum est ac ne sensu quidem multum differt.

153. *καθύπερθε* scil. *οὖσιν* et *βάλλουσιν*.

155. *ἀμυνόμενοι σφῶν* et v. 179 *νηῶν ἠμύνοντο* eodem sensu, quo v. 170 et 243 *ἀμύνεσθαι περὶ τέκνων* et *πάτρης* ut Plat. Legg. 1, p. 637, C *τῶν παρ' ἡμῖν ἀμυνόμενος*. Thuc. 1, 96 *ἀμύνεσθαι ὧν ἔπαθον*.

ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον, ἠμὲν Ἀχαιῶν
160 ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν
βαλλόμεναι μυλάκεσσι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὢ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
165 πάγχυ μάλ'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους.
οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἠὲ μέλισσαι
οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
170 ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων,
ὣς οἵδ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων καὶ δύ' ἐόντε
χάσσασθαι πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν ἠὲ ἁλῶναι."
Ὣς ἔφατ', οὐ δὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
175 [Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν·
ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὣς πάντ' ἀγορεῦσαι·
πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ,
λάινον. Ἀργεῖοι δέ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ

163. ἀλαστήσας, *vesane dolens*, ab ἀλᾶσθαι ductum ut ἀλάστωρ, non a λαθεῖν, ut ἀλάθητος et ἄληστος. Gloss. 101.

167. μέσον αἰόλοι i. e. μέσον τὸ σῶμα αἰόλλοντες, *medio corpore volubiles*, ut v. 208 αἰόλον ὄφιν, non: *maculosum* anguem. Expressit illud attributivum Aristoph. Vesp. 1072 εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον.

168. παιπαλοέσσῃ, *saxosa* ideoque *aspera*. Nam παίπαλά τε κρημνούς τε de *saxis et praeruptis* usurpat Callim. Dian. 194. Eodem sensu tribuitur hoc adjectivum ὁδῷ et ἀταρπῷ *M* 168 et *P* 743; σκοπιῇ κ 97 et βήσσαις Hesiod. Th. 860, et insulis quibusdam; et δυσπαίπαλα, δυσοδοπαίπαλα *invii propter saxa* loci sunt. Cognata sunt radici nomina *Fels* et σπιλάς et Πάλη Παλοῦς, et quanquam specie alienissima, παιπάλη *farina*, et Φοίνικες πολυπαίπαλοι ο 419, et παιπάλημα, et *polenta, pollen*. Ac simillime A. Goebel *confragosa, salebrosa* intelligit; G. Hermannus *tortuosa*, Ameisius *eminentia*, nos olim *pulverulenta*. Gloss. 2362.

178. λάινον ad τεῖχος referendum est; θεσπιδαὲς πῦρ autem de *pugna* circa muros *exardescente* dictum est, ut *P* 737 πτόλεμος τέτατό σφιν ἄγριος ἠΰτε πῦρ. Intellectui imaginis inserviunt solemnes locutiones μάχη καύ-

νηῶν ἠμύνοντο. θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμόν
180 πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν.
σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηιοτῆτα.]
Ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς κρατερὸς Πολυποίτης
δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διαπρό
185 αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δέ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος
Ἱππόμαχον βάλε δουρί, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
190 αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξύ
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
195 Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα,
τόφρ' οἳ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο —
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχός τε ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας —
οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ.
200 ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερά, λαὸν ἐέργων,

στεῖρα et **μάχη δέδηε;** etiam ipsum verbum **ὀρώρει** *pugnae incipienti* multo magis congruit quam *vero incendio* vel flammae, ut **νεῖκος, πόλεμος, μῶλος, δμαδος ὄρωρεν.** Horat. C. 4, 14, 24 *Mittere equum medios per ignes.* Tac. Ann. 14, 30 *Sternunt obvios et igni suo involvunt.*

197. **οἳ** relativum est; alterum, **οἳ πλεῖστοι**, cum tertio, **οἵ ῥ' ἔτι**, demonstrativa sunt.

201. **ἐέργων**, h. e. **ἀπεέργων**, scil. **τάφρου.** *Transire cupientibus fossas aquila e sinistra advenit pugnantesque arcuit* a fossarum transgressione, ob pravitatem ominis. Nam **ἐέργειν** est *deterrendo arcere*, ut *N* 525 **θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.** Alii **ἐέργων** per **διεέργων** explicant, quasi aquila ambo exercitus *diremerit*, medios pervolando. Atqui singularis **λαός** non potuit ambo exercitus significare. Imo **λαός** vel vulgus Trojani exercitus ostentum obsequiose venerabatur, princeps autem, Hector, virtuti rationique plus quam ominibus tribuens, spernebat idem.

202. **φοινήεντα** *cruentatum* suo sanguine anguem significat, non *puniceum* natura, **φοίνικα.**

ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον, ἠμὲν Ἀχαιῶν
160 ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν
βαλλόμεναι μυλάκεσσι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
165 πάγχυ μάλ'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους.
οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἠὲ μέλισσαι
οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
170 ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων,
ὣς οἵδ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων καὶ δύ' ἐόντε
χάσσασθαι πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν ἠὲ ἁλῶναι."
Ὣς ἔφατ', οὐ δὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
175 [Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν·
ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὣς πάντ' ἀγορεῦσαι·
πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ,
λάινον. Ἀργεῖοι δέ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ

163. *ἀλαστήσας*, *vesane dolens*, ab *ἀλᾶσθαι* ductum ut *ἀλάστωρ*, non a *λαθεῖν*, ut *ἀλάθητος* et *ἄληστος*. Gloss. 101.

167. *μέσον αἰόλοι* i. e. *μέσον τὸ σῶμα αἰόλλοντες*, *medio corpore volubiles*, ut v. 208 *αἰόλον ὄφιν*, non: *maculosum* anguem. Expressit illud attributivum Aristoph. Vesp. 1072 *εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον*.

168. *παιπαλοέσσῃ*, *saxosa* ideoque *aspera*. Nam *παίπαλά τε κρημνούς τε* de *saxis et praeruptis* usurpat Callim. Dian. 194. Eodem sensu tribuitur hoc adjectivum *ὁδῷ* et *ἀταρπῷ* *M* 168 et *P* 743; *σκοπιῇ* *κ* 97 et *βήσσαις* Hesiod. Th. 860, et insulis quibusdam; et *δυσπαίπαλα*, *δυσοδοπαίπαλα* *invii propter saxa* loci sunt. Cognata sunt radici nomina *Fels* et *σπιλάς* et *Πάλη Παλοῦς*, et quanquam specie alienissima, *παιπάλη* *farina*, et *Φοίνικες πολυπαίπαλοι* *ο* 419, et *παιπάλημα*, et *polenta*, *pollen*. Ac simillime A. Goebel *confragosa*, *salebrosa* intelligit; G. Hermannus *tortuosa*, Ameisius *eminentia*, nos olim *pulverulenta*. Gloss. 2362.

178. *λάινον* ad *τεῖχος* referendum est; *θεσπιδαὲς πῦρ* autem de *pugna* circa muros *exardescente* dictum est, ut *P* 737 *πτόλεμος τέτατό σφιν ἄγριος ἠΰτε πῦρ*. Intellectui imaginis inserviunt solemnes locutiones *μάχη καύ-*

νηῶν ἠμύνοντο. θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμόν
180 πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν.
σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηιοτῆτα.]
Ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς κρατερὸς Πολυποίτης
δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διαπρό
185 αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δέ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος
Ἱππόμαχον βάλε δουρί, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
190 αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξύ
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
195 Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα,
τόφρ' οἳ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο —
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχός τε ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας —
οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ.
200 ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερὰ, λαὸν ἐέργων,

στεῖρα et **μάχη δέδηε;** etiam ipsum verbum **ὀρώρει** *pugnae incipienti* multo magis congruit quam *vero incendio* vel flammae, ut **νεῖκος, πόλεμος, μῶλος, ὅμαδος ὄρωρεν.** Horat. C. 4, 14, 24 *Mittere equum medios per ignes.* Tac. Ann. 14, 30 *Sternunt obvios et igni suo involvunt.*

197. **οἳ** relativum est; alterum, **οἳ πλεῖστοι**, cum tertio, **οἵ ῥ' ἔτι**, demonstrativa sunt.

201. **ἐέργων**, h. e. **ἀπεέργων**, scil. **τάφρου.** *Transire cupientibus fossas aquila e sinistra advenit pugnantesque arcuit* a fossarum transgressione, ob pravitatem ominis. Nam **ἐέργειν** est *deterrendo arcere*, ut N 525 **θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.** Alii **ἐέργων** per **διεέργων** explicant, quasi aquila ambo exercitus *diremerit*, medios pervolando. Atqui singularis **λαός** non potuit ambo exercitus significare. Imo **λαός** vel vulgus Trojani exercitus ostentum obsequiose venerabatur, princeps autem, Hector, virtuti rationique plus quam ominibus tribuens, spernebat idem.

202. **φοινήεντα** *cruentatum* suo sanguine anguem significat, non *puniceum* natura, **φοίνικα.**

φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
ζωόν, ἔτ' ἀσπαίροντα. καὶ οὔ πω λήθετο χάρμης·
κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν
205 ἰδνωθεὶς ὀπίσω. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε
ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ,
αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
210 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
„Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν
ἐσθλὰ φραζομένῳ, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν
δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν·
215 νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀίομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἦλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
220 φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
ζωόν· ἄφαρ δ' ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν.

204. *αὐτόν eum ipsum* a quo tenebatur, *ultro* sauciavit. An potius κόψε γὰρ αὖ τὸν ἔχοντα scribendum? Herodianus et Apollonius inclinaverunt: γάρ αὐτον, ut μιν.

205. ἰδνωθείς, *rotundatus* inflectendo et incurvando, cum ἰδνώθη *B* 266 ad δῖνος δινωτός referendum videtur, ut ἰγνύς, ἴγνητες ἴπταμαι ad γόνυ γνήσιος πέταμαι.

207. πνοιῇς. Non *ope venti* avolavit sed ὡςεὶ πνοιῇς φερόμενος, ut γ 408 λίθοι ἀποστίλβοντες ἀλείφατος. Vid. ad *Λ* 633.

208. ὄφιν. Suspicor ὦφιν, pariterque in fragm. Hipponactis et Antimachi, ὠφιόεσσαν, formas a perfecto ὦφα (ὤφειν ἀντὶ τοῦ εἶδον Suidas et πρόωφος· πρόσκοπος Hesych.) ductas. Nam ad ὄπτεσθαι nomen serpentis, oculorum acie noti, referendum videtur, ut δράκων ad δρακεῖν δέρκεσθαι. Gloss. 958. De αἰόλος vid. ad v. 167.

213. δῆμον pro δημότην ut Hor. Ep. 1, 1, 59 *plebs eris;* et παρὲξ i. e. ἔξω τοῦ δέοντος καὶ παρὰ τὸ δέον ut δ 348. *Λ* 486. Caeterum non augur fuit Polydamas ut Helenus, nec arte sed communi sensu et ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω *Σ* 250, sicuti senes *Γ* 109, et tum omen per se satis manifestum interpretatus est. Hinc ejusdem in consiliando m o d e s t i a, parum illa conveniens vatibus divinitus instinctis.

ὥς ἡμεῖς, εἴ πέρ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
225 οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
χαλκῷ δῃώσουσιν, ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
εἰδείη τεράων καί οἱ πειθοίατο λαοί."
230 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί,
235 ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν·
τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
πείθεσθαι, τῶν οὔ τι μετατρέπομ' οὐδ' ἀλεγίζω,
εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
240 εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηιοτῆτα;
245 εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήιος οὐδὲ μαχήμων.
εἰ δὲ σὺ δηιοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον

231. *οὐκέτι*, quoniam paulo antea, v. 80, aliud ejusdem Polydamantis consilium placuerat Hectori. Vid. *H* 357.

243. *ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης* subjectum est, reliqua omnia praedicato adnumeranda; in quibus *εἷς* superlativo additum intendendi causa, ut Soph. Aj. 1328 *ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον*, unum *optimum* h. e. omnium optimum. Quare comma post *ἄριστος* sustuli, ne *εἷς οἰωνός* pro subjecto, *ἄριστος* pro praedicato, *ἀμύνεσθαι* pro appositione subjecti habeatur.

246. *οὐ δέος* h. l. *periculum* metuendum, non *timorem* metuentis significat, quemadmodum saepe *metus*.

248. *εἰ δὲ σύ.* Atrocior haec est minitatio quam adversus principem vel pro caetero Hectoris ingenio. Ac ne constat quidem sibi jussum. Nam dum fugam et incolumitatem praedicit Polydamanti ac prope praestat, manifesto ei igna-

παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
250 αὐτίκ᾽ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.“
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
ὦρσεν ἀπ᾽ Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν.
ἥ ῥ᾽ ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν, αὐτὰρ Ἀχαιῶν
255 θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν
ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,
στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ᾽ Ἀχαιοὶ
260 πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων.
τὰς οἵ γ᾽ αὔερυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥήξειν· οὐ δέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
ἀλλ᾽ οἵ γε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις
βάλλον ἀπ᾽ αὐτάων δηίους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
265 Ἀμφοτέρω δ᾽ Αἴαντε κελευτιόωντ᾽ ἐπὶ πύργων
πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.
ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσιν
νείκεον, ὅν τινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·

viam condonavit et veniam discedendi dedit, ut imbelli; quo jure eidem nunc mente subito mutata mortem minitatur, si pugnam detrectaturus sit? Quare scribendum suspicor: εἰ δὲ σὺ δηιοτῆτος ἀφέξεαι — εἰ δέ τιν᾽ ἄλλον, h. s. *tu si pugna abstinebis*, bene erit ac per me licebit; *sin autem alium quempiam avertes a pugnando, peribis*. Et exhibet unus Vindob. εἴ τε pro ἠέ.

254. ἥ ῥα colo, αὐτὰρ commate a praecc. separavi, quo manifestius ἡ θύελλα ac non Ζεύς pro subjecto verborum θέλγε et ὄπαζε habeatur. Nam naturale illud malum, non divinus instinctus animos Achivorum fregit Hectorisque victoriam praeparavit. *O* 322 τοῖσι δὲ θυμὸν ἐν στήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς. Nempe θέλγειν, *delenire, mollire* modo laudi modo vitio vertitur, prout voluptas vel constantia requiritur.

258. κρόσσας, *pinnas*, quibus turres superne cingebantur. Primitiva forma, opinor, κόρυσσαι erat, a κορύσσειν *armare;* illa per metathesin in κρόσσαι transiit, ut γυρωπός in γρυπός, κεράσαι in κρῆσαι, aut per syncopen in κόρσαι, ἐπάλξεις; nam sunt κρόσσαι quasi κόρυθες πύργων. Gloss. 2457. Imperfecta ἔρυον et ἔρειπον, mox etiam ἐμόχλεον et αὐέρυον de conatu intelligenda sunt.

263. ῥινοῖσι, *coriis bubulis*, quae frangerent vim ictuum et lapidum.

268. πάγχυ, *turpiter;* vid. ad *K* 99.

„ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅς τ' ἔξοχος ὅς τε μεσήεις
270 ὅς τε χερειότερος — ἐπεὶ οὔ πω πάντες ὁμοῖοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ — νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασιν·
καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γιγνώσκετε. μή τις ὀπίσσω
τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούσας,
ἀλλὰ πρόσσω ἵεσθε καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
275 αἴ κε Ζεὺς δώῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητής
νεῖκος ἀπωσαμένους δηίους προτὶ ἄστυ δίεσθαι."
Ὣς τώ γε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν·
τῶν δ', ὥς τε νιφάδες χιόνος πίπτωσι θαμειαί
ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεύς
280 νειφέμεν, ἀνθρώποισι πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα·
κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους
καὶ πεδία λωτοῦντα καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς —
285 κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται — ἄλλα τε πάντα
εἰλύαται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαί,
αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιούς,
βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
290 Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ

270. **οὔπω**, *nondum*, comiter additum ad evitandam dicti invidiam; quasi tirones, etsi adhuc deteriores ob aetatem, tamen ascensuri sint quandoque inter ἐξόχους. Nam haec omnis partitio non ad virtutem et audaciam, sed ad peritiam bellicam et robur aetatis spectat.

272. μή ad τετράφθω pertinet, non item ad ἀκούσας.

275. ἀπωσαμένους scil. ἡμᾶς subjectum, δηίους objectum est infinitivi.

277. προβοῶντε. Vid. ad Λ 568.

285. κῦμα .. ἐρύκεται „nisi quod *fluctus alludendo nives a se defendit*", vel „*praeter ipsum aequor*, cujus undis nives absumuntur." Haec nisi parenthetice dicta essent, mox sermo, ut vidit Heynius, ἄλλα δὲ postularet, non ἄλλα τε. Nunc ἄλλα πάντα non *alia omnia excepto fluctu* significat, sed *caetera quae* praeter montes, rupes, campos, arva, portus, oras adhuc *enumerari* possunt.

289. βαλλομένων non habet, quo apte referatur. Suspicor cum Heynio: βαλλομένων δὲ τὸ τεῖχος ὑπὲρ πᾶν δοῦπος ὀρώρει, *ictibus omnis murus resonabat;* quanquam idem Heynius nescio quo metu articuli τὸ ab eadem emendatione deterritus est. Vid. v. 339. Koechlyus βαλλόντων commendavit.

τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὣς βουσὶν ἕλιξιν.
αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐίσην
295 καλὴν χαλκείην, ἐξήλατον ἣν ἄρα χαλκεὺς
ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειάς
χρυσείης ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον.
τὴν ἄρ' ὅ γε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων,
βῆ ῥ' ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, ὅς τ' ἐπιδευὴς
300 δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ
μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
εἴ περ γάρ χ' εὕρῃσι παρ' αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,
305 ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος ἠὲ καὶ αὐτὸς
ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι.
ὥς ῥα τότ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκεν
τεῖχος ἐπαΐξαι διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ' Ἱππολόχοιο·
310 „Γλαῦκε, τίη δὴ νῶι τετιμήμεσθα μάλιστα
ἕδρῃ τε κρέασίν τε ἠδὲ πλείοις δεπάεσσιν

295. *ἐξήλατον* recepi ex Aristarcho h. e. ἐξ *ἐλάσματα* vel laminas *ἔχουσαν*. Simul hoc adjectivum a praecedentibus separatum proleptice cum *ἤλασε* conjunxi, quo minus langueat relativa enunciatio. Etiam τ 56 distinguendum est: *κλισίην δινωτήν, ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ ἥν ποτε τέκτων ποίησ' Ἰκμάλιος*. Bekkerus *ἐξήλατον* praetulit, eodem, opinor, sensu quo *εἰήλατον*. Gloss. 491.

301. *πυκινόν* i. q. v. 454 *πύλας πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας*.

303. *φυλάσσοντας* intransitive, *φυλακὴν ἔχοντας*, ut *K* 421. υ 52.

304. *σταθμοῖο* eodem sensu quo *P* 110 *ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται*. Et *ἀπείρητος* passive dictum est, *intentatus*; ut omnia verbalia in -*τός* exeuntia; nam etiam *P* 40 et β 170 *inexploratus* potius quam *inexpertus* et *ἄπειρος* significatur. „Non vult se abigi a stabulo, antequam pastores audaciam ejus experti sint; iis enim se immiscet ovibus, quae *primae* sunt et proximae custodibus, ignaviae esse ratus tutiorem aggressu praedam vel palantem arripuisse." Hoc est *ἐν πρώτοισι* scil. *μήλοις*. Et opponuntur his ovibus, quae hostium loco sunt, Lycii commilitantes, v. 315. 321. 324 *Λυκίοισι μέτα* vel *ἐν πρώτοισι*, quoniam paris audaciae est, inter primos suorum et inter primos hostes proeliari.

ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ θεοὺς ὣς εἰσορόωσιν;
καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
καλόν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο.
315 τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μέτα πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι,
ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
‚οὐ μὰν ἀκληεῖς Λυκίην κάτα κοιρανέουσιν
ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα
320 οἶνόν τ' ἔξαιτον μελιηδέα, ἀλλ' ἄρα καὶ ἴς
ἐσθλή, ἐπεὶ Λυκίοισι μέτα πρώτοισι μάχονται.'
ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε
αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην
325 οὔτε κε σὲ στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
νῦν δ' — ἔμπης γὰρ Κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδ' ὑπαλύξαι —
ἴομεν, ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν ἠέ τις ἡμῖν."
Ὣς ἔφατ', οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ' οὐδ' ἀπίθησεν·
330 τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.
τοὺς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς —
τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες —
πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον, Ἀχαιῶν εἴ τιν' ἴδοιτο

314. *καλόν*. Comma apposui, ut *Z* 195.

322. *περί* cum *φυγόντε* jungendum, *περιφεύγειν* autem praegnanter est dictum pro *φυγόντα περιγίγνεσθαι*, *fugae auxilio superstitem esse*, ut Pind. Ol. 2, 178 *ψάμμος ἀριθμὸν περιπέφευγεν*. Plat. Legg. 3 p. 677 B *οἱ περιφυγόντες τὴν φθοράν*.— Caeterum *ὦ πέπον* irati potius et mollitiam et ignaviam exprobrantis est, sic ut *B* 235. *N* 120, quam blandientis et caritatem affirmantis, ut plerumque; documento est sequens *γάρ*, probandae tam immiti compellationi inserviens.

326. *ἔμπης*, *certo, fixa lege*, adverbium est adjectivi *ἔμπεδος*, ab *ἐμπέδως ἐμπεδέως* non diversum nisi terminationis defectu, ut *χθές ἅλις τρίς* a *χθιζά ἤλιθα τρίτως*. Pariter *E* 191 *ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα*, *manifesto*. Vulgo *ἔμπης ἔμπας ἔμπα*, tanquam ex *ἐν πᾶσι* coalitum, *nihilominus tamen* vertunt coll. bei alle dem. Gl. 2341.

333. *Ἀχαιῶν* cum *ἡγεμόνων* quam cum *πύργον* malui copulare. Vix credibile enim, poetam vel incuria vel lusus causa *πύργον* continuis versibus primum de *turre*, dein de *agmine* usurpasse.

ἡγεμόνων, ὅς τίς οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
335 ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω, πολέμου ἀκορήτω,
ἑσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα,
ἐγγύθεν. ἀλλ' οὔ πώς οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν, ἀυτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν,
βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν
340 καὶ πυλέων· πᾶσαι γὰρ ἐπώχατο, τοὶ δὲ κατ' αὐτάς
ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην·
„Ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντα κάλεσσον,
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
345 εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
350 καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.“
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
„Αἴαντ' Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
355 ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱός
κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον,
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
360 ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,

334. *ἀρὴν*, *necem, perniciem*, vocali brevi, nomini *ἄρης caedes*, ab *αἴρω*, cognatum est, tanquam foemininum. Aliud est *ἀρή*, *ἐπαρή*, *ἀρᾶσθαι preces*, in quibus *α* producitur, utpote ex *ἀείρεσθαι* scil. *χεῖρας* derivata. Gloss. 19. Vid. ad Ξ 485.

336. *νέον*, incertum fortuitone an ideo, quod recenti vulnere detentus (Θ 326) adhuc in tentorio remanserat.

340. *ἐπώχατο*, *occlusae erant; ἐπεχόμεναι ὀχεῦσιν*. Ab *ἔχειν ἐπέχειν* enim *ὄκωχα ὦγμαι* declinatum est ut *ἀγήοχα ἦγμαι* ab *ἄγειν*. Alii *ἐπῴχατο* praetulere, tanquam ab *ἐποιγνύναι* ductum.

ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ εἰδώς."
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
365 *αὐτίκ' Ὀιλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·*
„Αἶαν, σφῶι μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιόω πολέμοιο.
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω."
370 *Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,*
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ᾖε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο
τείχεος ἐντὸς ἰόντες — ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο —
375 *οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,*
ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀυτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα,
Σαρπήδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
380 *μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών, ὅ ῥα τείχεος ἐντός*
κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ῥέα
χείρεσσ' ἀμφοτέρῃς ἔχοι ἀνήρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ', ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας,
θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξεν
385 *πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικώς*
κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο

371. *κασίγνητον* cum *ὄπατρον* conjunctum, ut Soph. El. 12 *πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης λαβών*. Nam *κασίγνητοι* in eadem *casa* vel domo nati, *ὄπατροι* vel *ὅμαιμοι* ab eodem *patre* generati sunt. Gloss. 2455. Idem Teucer *νόθος* dicitur Θ 284, quia mater ejus Hesione non *κουριδίη ἄλοχος* Telamonis erat, sed *αἰχμαλωτίς* Soph. Aj. 1228.

381. *ὑπέρτατος*, *supremus* et quasi cumulus saxorum illorum, quorum congeries intra propugnaculum jacebat ad arcendos devolvendo petendosque jaculando hostes. Aesch. Theb. 159.

384. *σὺν*, non: *confregit*, ut *κατάραξε*, sed: *simul cum gale afregit*, ut ι 498 *σὺν* scil. *δούρασιν*. Gloss. 1047.

385. *ἀρνευτῆρι*, *urinatori*, syncopes ope ortum ex *ἐρευνητῆρι* scil. ostrearum, ut *Ἀρσῖνος ἄρπεδον ardere arcere* ex *Ἐρασῖνος εὐρύπεδον ἐρεύθειν ἐρύκειν*. Gloss. 2318.

ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
ᾗ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα, παῦσε δὲ χάρμης.
390 ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
βλήμενον ἀθρήσειε καὶ εὐχετόῳτ' ἐπέεσσιν.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο Γλαύκου ἀπιόντος
αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν· ὁμῶς δ' οὐ λήθετο χάρμης,
ἀλλ' ὅ γε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
395 νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
πρηνής, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές, αὐτὰρ ὕπερθεν
τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
400 Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ' ὁ μὲν ἰῷ
βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσσι φαεινὸν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς Κῆρας ἄμυνεν
παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσι δαμείη·
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος, οὐ δὲ διαπρὸ
405 ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐδ' ὅ γε πάμπαν
χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
„ὦ Λύκιοι, τί τ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
410 ἀργαλέον δέ μοί ἐστι, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
μούνῳ ῥηξαμένῳ θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον."
Ὣς ἔφαθ', οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν
μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
415 Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας

388. τείχεος ex ἐπεσσύμενον pendet ut Π 511.

393. ὁμῶς recepi pro ὅμως, multo illud fortius, h. s. *sed aequali* atque ante Glauci discessum *ardore pugnabat;* ὁμῶς scil. ὡς τὸ πάρος, ut ν 405 ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν, ubi recte Schol. ὡς ἀπ' ἀρχῆς; et ο 34 νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν scil. ὡς καὶ ἤματι. In οὐ λήθετο χάρμης agnoscas λιτότητα quandam pro μέμνητο. Suspectum sane est ὅμως *tamen*, utpote hoc uno loco apud Homerum lectum; vid. Lehrs Arist. p. 159. Gloss. 1059.

411. ῥηξαμένῳ scil. τὸ τεῖχος, quod v. 418 expressum est.

τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον·
οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον,
οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
420 τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
ἀλλ' ὥς τ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον,
μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
ὥ τ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης,
ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
425 δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήιά τε πτερόεντα.
πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέι χαλκῷ,
ἠμὲν ὁτέῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
430 πάντῃ δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν, ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν,
ἀλλ' ἔχον ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθής,
ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει
435 ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε,
πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκεν
Πριαμίδῃ· ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν,

422. *ἐπιξύνῳ*, in arvo, quod, postquam adhuc communis haeredum possessio fuit, nunc aequaliter inter haeredes dividendum est. Mox *χῶρος* de *rure* vel *praedio* dictum. Gloss. 808.

426. *λαισήια*, *hirsuti clupei*, pro *λασιεῖα*, rejecta vocali ι in priorem syllabam, ut in *μάκαιρα αἴγλη πεῖνα* pro *μακαρία ἀγλαΐη πενία*. Erant id genus clupei merae pelles, aere nullo firmatae, sed *hirsutae*, ut *λαισάς· ἡ παχεῖα ἐξωμίς* apud Hesychium, ideoque leves, agilesque quasi volucres, *πτερόεντες*. Gloss. 2499.

429. *μαρναμένων* ex *ὁτέῳ* pendet. Sed pro *πολλοὶ δὲ* constantia structurae postulabat: *ἠδ' ὅστις διαμπερὲς ἀσπίδος οὐτάζετο*.

433. *ἔχον*, scil. *Ἀχαιοί*, pro *ἀντεῖχον*, *resistebant*, ut *E* 492 *ἐχέμεν*.

434. *ἀμφίς* id est *ambas lances;* vid. ad *Λ* 356. Ipsa *ἀληθής* lanifica dicitur ob anxiam in pendendo religionem; mox ejusdem quaestus *ἀεικής*, ob sordidam mercedem et vilitatem.

436. *τέτατο*, *aucta erat;* vid. ad *Λ* 336.

438. *ὅς*, quod vulgo ut relativum adnectitur, demonstrativum feci.

ἧυσεν δὲ διαπρύσιον, Τρώεσσι γεγωνώς·
440 „ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ."
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων, οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες. οἱ μὲν ἔπειτα
κροσσάων ἐπέβαινον ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες,
445 Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
ἑστήκει πρόσθε, πρυμνὸς παχύς, αὐτὰρ ὕπερθεν
ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
ῥηιδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ', ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἷος,
450 [τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.]
ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰός
χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον δέ μιν ἄχθος ἐπείγει,
ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
455 δικλίδας ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
εἶχον ἐπημοιβοί, μία δὲ κληὶς ἐπαρήρει.
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἐών, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
εὖ διαβάς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη,
ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω

454. *ἀραρυίας*. Exspectes *ἀραρυιῶν* et *δικλίδων ὑψηλῶν;* nam in *σανίδας*, quae *πύλας* tutabantur obturando, illa epitheta quadrant, non in *πύλας*, quibus h. l. aperte *ostia* vel foramina murorum significantur. Sed quoniam *πύλαι* modo de *ostiis* per fores valvasve occludendis, modo de ipsis *foribus* valvisve ostia occludentibus dicitur, poeta illa epitheta ad propius nomen *πύλας* quam ad remotius *σανίδων* referre maluit.

455. *δικλίδας duplici claustro* vel *sera clausas,* pro *δικλεΐδας*, *δικλεῖδας*. Etenim fores quidem januarum in medio singulis continebantur clavibus, valvae autem portarum, ne supra vel infra ob altitudinem hiarent, binis clavibus, quarum una superiorem, altera inferiorem partem valvarum connecteret. Praeterea pessuli adhibebantur, ne aperiri possent valvae; ii utrinque postium ita promovebantur, ut sibi occurrerent; quare iidem *ὀχῆες* singulari numero *ὀχεύς* dicuntur v. 121, quasi *ὀχῆες* nil nisi semipessuli sint. Gloss. 2116. — *ἐπαρήρει*, non *ὀχεῦσιν*, sed *πύλαις* earumque *κλεΐστροις*. Nec enim pessuli clave egebant, sed claustra.

457. *ἐρεισάμενος* scil. *γαίῃ;* nam dum *εὖ διαβάς* dextrum pedem longe protendit, firmiter hoc terrae innixus adstat. Eodem sensu Tyrtaeus: *εὖ διαβὰς μενέτω*.

